דבר

דבר יום שלישי י"ג בחשון תשנ"ה 18.10.94 גליון 21379 -
16 עמודים, המחיר 2.90 ש"ח (כולל מע"מ) באילת 2.40 ש"ח

חדשות חוץ	5
כלכלה	8–7
חינוך אחר	12–11
עכשיו	13
כל דבר	16

יציאת סוריה: בושו לחוץ על אסד, לקס ניצח על המבצע, גורדון שיכנע ותמרית עמד בראש הלובי. (עמ' 13)

הבחירות בגרמניה: גלגול לקוי ויימאר. שלמה שפיר. (עמ' 9)

במוסף חינוך אחר: הסתדרות המורים מגנה העסקה בחוזים אישיים. (עמ' 11–12)

הסכם שלום עם ירדן – טקס החתימה בשבוע הבא

בטקס בארמון האשמי"ה חתמו ראשי ממשלות ישראל וירדן בראשי תיבות על הסכם השלום; קלינטון ומובארק יהיו אורחי הכבוד בטקס החתימה הסופי בערבה; ישראל תחזיר לירדן שטח של 300 קמ"ר, ותחכור ממנה שטחים לתקופה ארוכה; השטחים החקלאיים של ישובי הערבה יישארו בידי ישראל; החלפת שגרירים – תוך חודש; ההסכם יוצג לאישור הכנסת

ברכה טלפונית מקלינטון: רבין מעביר את הפלאפון לחוסיין, אתמול בבית־עמון (צילום: לע"מ)

מאת מוטי בסוק

החתימה על הסכם השלום הישראלי־ירדני תתקיים ביום רביעי הבא, במעבר הגבול "ערבה" שבערבה. שני נשיאים, ביל קלינטון האמריקאי וחוסני מובארק המצרי, הוזמנו לטקס על ידי חוסיין מלך ירדן, ויצחק רבין ראש ממשלת ישראל. יתכן שהנשיא קלינטון ינאם בפני הכנסת והפרלמנט הירדני.

בהסכם השלום נקבע, כי ישראל תחזיר לירדן שטחים בהיקף של יותר מ־300 קמ"ר. בנוסף, ישראל וירדן יחליפו בערבה שטחים בהיקף כולל של 30 קמ"ר. ישראל תחכור מירדן שטחים בעמק הירדן ובערבה לתקופת זמן ארוכה מאוד. כל השטחים החקלאיים של ישובי הערבה ישארו בידיהם.

חודש לאחר החתימה על הסכם השלום יכוננו ירדן וישראל יחסים דיפלומטיים מלאים ביניהן.

ירדן וישראל הסכימו על חתימת ההסכם בעקבות פגישה בין המלך, אחיו הנסיך חסן ויצחק רבין. הפגישה התחילה בשעה שמונה בבוקר, והחתימה בשעה 11. קודם לכן, אתמול בשלוש לפנות בוקר, סיכמו חוסיין ורבין, באופן כללי, את פרטי הסכם השלום, והשאירו את עיבוד הפרטים לצוותי העבודה.

מאז נחתמה "הצהרת וושינגטון" בין ירדן וישראל לפני כחודשיים על מדשאת הבית הלבן, קיימו חוסיין ורבין שלוש פגישות, הראשונה בעקבה ושתי האחרונות בבירת עמאן, בשבוע שעבר והשבוע. בפגישות אלו קבעו ראשי המדינות את עקרונות המשא ומתן.

בעקבה, הניח רבין כי המלך יחתום הפעם על הסכם שלום עם ישראל, ללא חשש.

רבין החליט למצות את הסיכוי. הוא שמר על קשר קבוע עם חוסיין. לאחר הטקס החגיגי במעבר "ערבה", ובעקבות הפגישה עם חוסיין בעקבה, החליט רבין להאיץ את תהליך השלום. היה ברור, כי במסגרת התהליך יש מקום לשיחות שקטות, לאור הבנה יסודית, בארבעה תחומים עיקריים: גבול, מים, ביטחון ופליטים.

ישראל וירדן קבעו צוותי עבודה מצומצמים לנושאים אלו, במסגרת הדו צדדית. המוביל בצד הישראלי היה, כאמור, רובינשטיין. בראש הצוות הבטחוני עמד אלוף עוזי דיין. בראש הצוות לנושא הגבולות עמד משה קחנובסקי ממשרד הביטחון. בראש הצוות לנושא המים עמד נח כינרתי, לדעת ראש הממשלה "המומחה מספר אחד לנושא". לדיונים בפורומים רחבים או עם המלך הצטרף הרמטכ"ל, רא"ל אהוד ברק.

צוות חשאי

שני צוותים של פקידים בכירים ניסו לעבד אותם להסכם שלום. פגישות צוות אחד היו חשאיות. מדובר בנסיך חסן, ביועץ המשפטי של משרד הביטחון אליקים רובינשטיין, ובאיש המוסד אפרים הלוי. בשבוע האחרון שהו רובינשטיין והלוי רב הזמן בבירת עמאן. במקביל התקיימו לסירוגין, בירדן ובישראל, פגישות דו צדדיות, ב־11 ועדות, בין משלחת ישראלית בראשות רובינשטיין, ובין משלחת ירדנית בראשות שגריר ירדן בארה"ב ד"ר פאיז טראוונה.

בשלבים הראשונים של דיוני הוועדה הדו־צדדית עמד בראש המשלחת הירדנית ד"ר אל מג'אלי, היום ראש ממשלת ירדן. אתמול שיבח רבין את רובינשטיין ואת מג'אלי על תרומתם לשלום. [illegible] ראש הממשלה, כי ישראל וירדן עלו מדרגה והגיע הזמן לטפס למדרגה הגבוהה ביותר, הסכם שלום. בעקבות הפגישות שקיים עם המלך בבירת ארה"ב

גניבת הגבול ובעיית המים

בעיית הגבול היתה סבוכה מאוד. הירדנים דרשו מישראל החזרת שטחים בהיקף של מעל ל־380 קמ"ר. בפני הצוות הישראלי היו מונחות מפות מתקופת המנדט הבריטי ומאז 1948, וגם מפות עתיקות יותר. התברר, כי בין השנים 1948 ו־1968 הגבול בין ישראל לירדן היה מבוסס על הסכמי שביתת הנשק, ומ־1968 הגבול זז כל הזמן מזרחה לתוך ירדן, "כתוצאה מפעולות פרטיזניות של אלוף א', אלוף ב', ואלוף ש'", כפי ששר בכיר מאוד התבטא אתמול.

בעיית הגבול הוסברה בבעיית ביטחון [illegible]. רבין החליט, כי "גבול השלום" יתבסס על הסכמי שביתת הנשק מ־1949, מקשר על הגבול הבינלאומי מתקופת המנדט ועל הגבול בשנים 1948–1968.

ראש הממשלה לא רצה ללכת לבוררות בינלאומית, כיוון שהיה ברור, על פי תקדים טאבה, כי היא עשויה להימשך שנים, ורבין היה מעוניין בהסכם שלום עם ירדן כבר בתקופה הקרובה.

ההחלטה של רבין תחייב את ישראל להחזיר לירדן שטחים של מעל ל־300 קמ"ר בערבה. לפני שקיבל את ההחלטה, טס רבין ביום שישי שעבר מעל לשטחי הערבה במסוק במשך מעל לשלוש שעות. הוא התמקד בעיקר בשטחים הירוקים של המושבים והקיבוצים בערבה. כל הישובים יושבים על אדמות שהיו שייכות תמיד לישראל. לא כן האדמות החקלאיות ובארות המים.

בשיחה שקיים ראש הממשלה עם המלך, הציע רבין לאמץ את הגבול הבינלאומי כגבול השלום, אולם עם שינויים קלים, בהתאם לאינטרסים של שתי המדינות.

בשעתו, הצהיר חוסיין, כי יסכים לתיקוני גבול זעירים, אם יתבצעו הדדית ויובילו לשלום. נושא תיקוני הגבול ההדדיים עלה בשיחות בין ירדן וישראל לפני חודש וחצי אתמול בשלוש לפנות בוקר.

אתמול המלך אמר "כן". בכך נפרצה הדרך.

בפני צוותי העבודה נותרה עבודה קשה, של תרגום ההחלטה לקמ"ר לישראל פה, תמורת קמ"ר לירדן שם. כמעט כל השדות של ישובי הערבה, היושבים על אדמה ירדנית, ישארו בידי ישראל, להוציא שדה מבודד של המושב צופר, הנמצא ארבעה ק"מ בתוך שטח ירדן. תמורת שדות אלה, היושבים על 30 קמ"ר, תעביר ישראל לירדן, גם כן בערבה, 30 קמ"ר אדמה שלה. נראה כי נושא זה, ויתור על אדמה ישראלית בעשרה מקומות, יצריך אישור מיוחד של הכנסת. כלומר ישראל תחזיר לירדן מעל ל־300 קמ"ר של אדמה שנלקחה ממנה עם השנים ותעביר לה עוד 30 קמ"ר, בתמורה להסכמת ירדן לוותר על אדמה חקלאית לטובת ישובי הערבה.

התברר במהלך השיחות והבדיקות, כי באזור המקומות בערבה הוזזה גדר הגבול

(המשך בעמוד 4)

רבין עידכן את ערפאת בטלפון

מאת מוטי בסוק

ראש הממשלה, יצחק רבין, טילפן אמש לראש הרשות הפלסטינית, יאסר ערפאת, ועידכן אותו בפרטי הסכם השלום בין ישראל לירדן.

ראש הממשלה פירט לפני ערפאת את עקרונות ההבנה בין ישראל לירדן, ואת הסעיפים המרכזיים בהסכם השלום בין שתי המדינות. לדבריו, ההסכם אינו פוגע בשום צורה ברשות הפלסטינית או בעניין הפלסטינים.

היתה זו השיחה הראשונה בין שני האישים, לאחר שתי השיחות הקשות ביניהם בשבוע שעבר, על רקע חטיפת נחשון וקסמן.

הושלם מבצע יציאת יהודי סוריה שנמשך כשנתיים

מנהיגה הרוחני של קהילת יהודי סוריה הרב חמרה יבוא אחר הצהריים לישראל ויתקבל בטקס חגיגי בנמל התעופה בן־גוריון; "איני מוצא מילים להודות לממשלת ישראל, לממשל האמריקני ולנשיא אסד", אמר הרב חמרה לכתבים ישראלים; בסוכנות מצפים שעלייתו תעודד את רוב יהודי סוריה לעלות לארץ מארה"ב

מאת עזרא חן ומרים פוקס

1,262 מיהודי סוריה הגיעו לישראל במבצע חשאי מאז אפריל '92. במהלך המבצע יצאו מסוריה כ־3,600 יהודים, וכיום נותרו בה כ־230 יהודים, מרביתם בדמשק, וברשותם אשרות יציאה. עד סוף החודש אמורים לבוא לישראל עוד כ־50 מיהודי קהילה זו.

מנהיגה הרוחני והרב הראשי של קהילת יהודי סוריה, אברהם חמרה, יעלה היום לישראל עם רעייתו, שש ילדיו, אמו ואחיו. הוא יתקבל אחר הצהריים בטקס חגיגי בנמל התעופה בן־גוריון.

בעקבות עלייתו של הרב חמרה לישראל מצפים שקבוצה גדולה מקרב הקהילה של יהודי סוריה בברוקלין תעלה אף היא לישראל. כמאה ושישים משפחות, שהם יותר מחמש מאות איש, פתחו כבר תיקים בארה"ב לקראת עלייתם לישראל.

אלפי היהודים, שיצאו מסוריה בשנתיים האחרונות הגיעו לארצות־הברית, ושוכנו בברוקלין בסיוע הסוכנות. מחלקת העליה של הסוכנות בצפון אמריקה נערכה להעלות לישראל את המעוניינים בכך.

היה חשש, כי עלייתם של היהודים לישראל תשמש אמתלה בידי דמשק להפסיק את המשך יציאתם של היהודים מסוריה ורבים מהם חששו, כי עלייתם לישראל תסכן את קרובי משפחתם שנותרו שם.

בעברית צחה, מחייך ונרגש כשלצידו הרבנית הרייס ושתי ילדיהם, אמר הרב חמרה לכתבים ישראלים, שבאו לפגוש אותו ערב צאתו לישראל, "איני מוצא מילים להודות לממשלת ישראל שמשך כל השנים עשו מאמצים והוציאה את היהודים בסוריה. כמו כן אני רוצה להודות לממשלת ארה"ב ולממשלת סוריה, ובמיוחד לנשיא אסד על הבנתו לתת ליהודי סוריה לצאת, ועל כך שהבין שאנו רוצים להתאחד עם בני משפחותינו."

הרב לא קיפח את הארגונים היהודיים והודה גם לסוכנות היהודית, לג'וינט, ולביקור חולים בברוקלין, שסייעו ליהודי סוריה בקליטתם בארה"ב ובישראל.

בשבל חפציו ארוזים, מבט על התכולות, אמר הרב חמרה "אני צריך לעלות לישראל לקהילה שם. הרבה אנשים בכאן מתכוונים לעלות. אני חושב שבקרוב יהיו כולם בישראל". הרב חמרה הדגיש, כי הדבר הראשון שיעשה כאשר יגיע לישראל יהיה לעלות לכותל המערבי.

נציגי הסוכנות נפגשו בפעולות הסברה לקבוצות גדולות, ויהודי עליה ערכו ביקורי בית אצל המשפחות בברוקלין והשתתפו בשמחות במשפחות. רבים מהיהודים אף חששו להיפגש עם השליחים והסברה לפגישות בהסתר.

נציגי הסוכנות נאלצו להתמודד גם עם שמועות בקרב היהודים, שהשמיצו את פניה של מדינת ישראל, והשקיעו מאמצים רבים להדים אותן. בין היתר נשלחו לשוחח עם הרופאים לבין היהודים, מנהל המחלקה למקצועות רפואיים במשרד הבריאות, פרופ' בריקס ומנכ"ל משרד השיכון לשעבר, אריה מזרחי, שיחזרו לעולים על אפשרויות הדיור בארץ.

במבצע הוצאתם והעלאתם של יהודי סוריה השתתפו גורמים רבים, ובהם הסוכנות היהודית, התאחדות עולי סוריה וארגונים יהודים בארץ ובחו"ל.

מגמת מחלקת העליה של הסוכנות היא לעודד את העולים מסוריה לעבור במהירות האפשרית לדיור קבע, ומרביתם נקלטו במסלול ה"קליטה הישירה". כעת נותרו במרכזי הקליטה כ־100 עולים בלבד.

יו"ר הנהלת הסוכנות, יהואל לקס, אמר אתמול, כי "מדינת ישראל והעם היהודי רשמו בימים אלה בדף ההיסטוריה פרק מפואר נוסף של גבורה, התמדה תעוזה ומקוריות בהצלתה של קהילה יהודית שורשית וחמה".

לקס ציין, כי "המאמצים להעלאתם של היהודים מארצות המצוקה לא הסתיימו. כי 35 אלף יהודים נותרו במדינות ערב, והמאמצים להעלאתם יימשכו עד שאחרון היהודים, החפץ בכך, יוכל לממש את רצונו ולעלות לישראל".

לג'וינט היה חלק מרכזי בקשרים עם יהדות סוריה, שכן ארגון זה בחשאי תמך כספית בקהילה כבר משנת 48'. לבקשת שהכספים לסיוע לאנשי הקהילה הגיעו מהג'וינט, כלפי הממשל בסוריה נאמר, שהכספים נשלחו על ידי הקהילה הסורית בארה"ב, שלמעשה לא תמכה באחיהם שם.

ההחלטה לתת פרסום על דבר עליית יהודי סוריה לישראל עוררה התנגדות בקרב פעילים רבים, בארגונים היהודיים בארה"ב, שסייעו במבצע זה. יש המעריכים שעיתוי הפרסום נבחר לסייע לראש ממשלת ישראל לשפר את תדמיתו של הנשיא אסד.

הרב אברהם חמרה

אסד ייפגש היום עם מובארק

מאת מוטי בסוק

נשיא סוריה, חאפז אל־אסד, יגיע היום במפתיע לקהיר, לפגישה עם נשיא מצרים, חוסני מובארק.

לפי כל הסימנים, ביקור הפתע קשור בהחלטת המלך חוסיין, שלא להמתין לסוריה, ולחתום על הסכם שלום עם ישראל כבר בשבוע הבא.

הביקור של אסד נקבע אתמול אחר הצהריים, בשיחה טלפונית בינו למובארק. נראה, כי נשיא סוריה מבקש לשמוע מעמיתו פרטים נוספים על ההסכם הישראלי־ירדני, כולל המכתבים הגלויים, ובעיקר על משמעותו על תהליך השלום בין סוריה לישראל.

אסד חושש, כי ישראל הזדרזה לחתום על ההסכם עם ירדן, כדי להחליש את עמדתה של דמשק במו"מ על רמת הגולן. בעיקר הוא חושש מהסעיפים בהסכם הישראלי־ירדני, המדברים על החלפת שטחים.

נשיא מצרים, חוסני מובארק, תומך בהסכם הישראלי־ירדני. אתמול הוא בירך גם את המלך חוסיין וגם את ראש הממשלה, יצחק רבין, על ההסכם.

העבודה
מפלגת העבודה הישראלית
המזכיר הכללי
ישיבת לשכת המפלגה וסיעת המפלגה בועה"פ של ההסתדרות
תתקיים
ביום חמישי, ט"ו בחשון תשנ"ה, 20 באוקטובר 1994, בשעה 15.00 באולם הישיבות של מרכז המפלגה בתל־אביב (רח' הירקון 110).
סדר היום:
1. דו"ח מזכ"ל.
2. המצב בהסתדרות.
3. שונות.
נסים זוילי

דמשק: יש התקדמות במו"מ עם ישראל

מקור ישראלי בוושינגטון: אסד שינה גישתו – העלה "רעיונות מעניינים"

מאת דרורה פרל והסוכנויות

נשיא סוריה חאפז אסד עשה "נסיון יצירתי" להתגבר על בעיות במו"מ עם ישראל, במהלך ביקורו האחרון של שר החוץ כריסטופר, שר החוץ האמריקאי – בניגוד לעמדתו הקודמת, הסרבנית, והבלתי מתפשרת. כך מסר מקור ישראלי בוושינגטון.

למרות העדר שינוי בנושאים מהותיים ולמרות שלא התקבלו הסכמות מרשות בין הצדדים, התבטא הלך הרוח החדש של אסד באופן הצעותיו שלו.

אסד, מסר המקור, העלה "מספר רעיונות מעניינים" שלמעשה בשלב זה, לא התקבלו עלינו, אבל הם מעניינים במהות השינוי בגישתו של אסד. בנקודות מסוימות דוחה ישראל את ההצעות הסוריות. בנושאים אחרים גם קיבלה אמריקאי לא הועיל, לפי שעה, לשכנע את אסד לשנות את הצעותיו, הוסיף. אסד לא השתכנע, אך הגיב בהצעות נגד, והכל בתאפיה בהלך רוח שהגדיר המקור "אווירת תקווה" דבר המעיד "עבודה ותקווה לעתיד".

במהלך מסע הדילוגים שלו בשבוע שעבר, העביר מזכיר כריסטופר רעיונות סוריים לישראל והעביר לדמשק את תשובות ירושלים. לקראת סוף שליחותו, אמר כריסטופר לכתבים, בדמשק, כי שיחותיו עם הנשיא אסד ועם ראש הממשלה רבין היו הפוריות ביותר עד היום.

הרדיו הממלכתי של סוריה הודיע אתמול לראשונה על התקדמות כלשהי במו"מ לשלום עם ישראל.

"אמנם נעשתה התקדמות מסוימת, אולם היא לא באה מצד ישראל, האמורה להודיע קודם כל על כוונתה לסגת לחלוטין מרמת הגולן כדי שנוכל לדבר על התקדמות אמיתית בתהליך השלום", נאמר בשידור רדיו דמשק.

סוריה מתחה אתמול בקורת על ההסכם שנחתם בראשי תיבות ישראל־ירדן, ואמרה כי השלום באזור לא ישגב כל עוד לא תגיע ישראל להסדר עם שכנותיה מצפון, סוריה ולבנון.

"אנו מקווים שממשלת ישראל תבין את העובדה שללא השגת שלום עם סוריה ולבנון לא יהיה שלום באזור", אמר שר החוץ הסורי, פארוק א־שרע, בעת שנפרד מעמיתו האיטלקי, אנטוניו מרטינו.

השגריר רבינוביץ' אמר אתמול, כי לאור השיפור מאמיר שלא יתקבל הרושם שסוריה נשארת מאחור. לשם כך חשובים מבחינתנו ביקוריו של כריסטופר, המהווים את הפן הפומבי של התהליך הישראלי־סורי.

בנוגע לביקורו הבא של כריסטופר באזור, נותרו שאלות רבות פתוחות, ושאלות חדשות התעוררו אתמול, לאחר שנקבע התאריך לחתימת ההסכם הישראלי־ירדני. יתכן שאם יגיע לצורך השתתפות בטקס החתימה ישלב בביקור פגישות עם מנהיגי האזור. כמו כן צפוי כריסטופר להגיע לוועידה הכלכלית האזורית בקזבלנקה בסוף החודש.

כינוס נמסכת בוושינגטון העבודה הנוספת בעקבות הביקור באזור, ובעקבות המגעים בין השגריר רבינוביץ' לעמיתו הסורי מועלם. ההתקדמות שתושג כאן, תשפיע על ההחלטה על ביקור נוסף של כריסטופר.

השגריר רבינוביץ' הגיב אתמול על הפרסומים בעניין השלמת יציאתם של יהודי סוריה. הוא אמר כי אפשר לראות זאת כחלק ממערכת הסימנים החיוביים המגיעים מאסד. אולם "לאמיתו של דבר", אמר, "זהו פרק ישן יותר בתהליך, והוא שנתפס ע"י הסורים, בראש וראשונה כסוגיה סורית־אמריקאית".

עוד לממשל הקודם הבטיחה סוריה להתיר ליהודים לצאת ובסופו של דבר מימשו את הבטחתם. זהו פרק שייך לעבר שאיננו שייך לתבנית של מחוות פומביות שאותה הכרנו בשבועות האחרונים, במסגרת המו"מ הישראלי־סורי, הסביר השגריר.

נשיא סוריה חאפז אסד נפגש אתמול עם שר החוץ האיטלקי אנטוניו מרטינו, וקרא

(המשך בעמוד 4)

هكذا من الأصل

רבין לצד חוסיין במרכבים המלכותיות (צילום: לע"מ)

יציאת סוריה

הרב חמרה רוצה להתגורר בחולון: "אני מתרגש, זה חלום שהתגשם"

(עי). – משרד הדתות יבדוק את אפשרות העסקתו של הרב אברהם (אלברט) חמרה, רבה של הקהילה היהודית בסוריה – כך מסר אתמול בלילה עו"ד זאב רוזנברג, מנכ"ל משרד הדתות. רוזנברג הוסיף, כי המשרד ינסה להעסיק את הרב חמרה במנהיגם הרוחני של יהודי הקהילה שעלו לישראל.

בראיון לגלי־צה"ל אמר אתמול הרב חמרה כי הוא נרגש מאוד לקראת עלייתו ארצה וכי זה היום שהכל מחכים לו.

כמה יהודים נותרו בסוריה?

"נשארו עדיין בקירוב 300, מהם 220 בדמשק".

ומה שלומם בימים אלה? אתה בקשר איתם?

"כן, אני בקשר. עד היום אני בקשר. הם בסדר, ויש להם את כל הזכויות. יש להם גם את הזכות לקנות ולמכור נכסי דלא־ניידי".

הפעם האחרונה שבישא יהודי סוריה עלה בצורה גלויה ובאופן פומבי בתקשורת, היתה באפריל 92' כאשר נמסרה הידיעה של האמריקאים ושל הסורים עצמם, שהסורים יתנו ליהודים לצאת. מה קרה מאז?

"היתה הפגישה עם הנשיא אסד שקיבל את הוועד, היתה לו הרחבת לב גדולה. הוא שמר על גישה שכל הקהילה יכולה לצאת, אם הם רוצים. אבל בעצם, אחרי שהוא אישר שהקהילה יכולה לצאת, היו הרבה בעיות לצאת. אחרי ששה־שבעה חודשים התחיל אחוז קרובים, ואח"כ חזר לאותו מצב".

כלומר?

"היו כמה חודשים שלא נתנו כמו בששת החודשים הראשונים".

באפריל 92 הקהילה היהודית בסוריה מנתה 4,000 נפש. אתה אומר שנשארו שם כ־200 או 300 איש היום. נכון?

"היום, כן".

איפה נמצאים שאר היהודים? לאן הם יצאו?

"יש מהם בארצות־הברית ויש מהם בישראל עכשיו".

אני מבין, שלמדינת ישראל ושלגופים העוסקים בעליה היתה בעיה לנבות לשכנע באופן פומבי את היהודים שהגיעו לארצות־הברית לעשות עליה. מה היתה הבעיה בדיוק?

"ההיתר לצאת היה רק לאמריקה, לניו יורק".

זאת אומרת שהסורים אמרו שאם היהודים שיוצאים יגיעו לארץ, הם יפסיקו את היציאה?

"כן".

ומה בעצם משתנה עכשיו, שאנחנו יכולים לפרסם את עניין העליה הנוכחית ושחלק מהיהודים מגיעים לארץ?

"אתה יודע שבגלל שיחות השלום, אם בישראל יהיו יהודים שירצו לחזור לסוריה או לנסוע מסוריה לישראל, הם יוכלו. זה יהיה היום שנקבל אור".

מהיהודים שנשארו בסוריה כמעט לכולם יש קרובי משפחה שקיבלו היתרי יציאה. הטקטיקה של הסורים היא להשאיר אחד מכל משפחה שם?

"לא, לכל הנשארים יש הזכות לצאת".

כל מי שנשאר בסוריה עושה זאת מבחירה חופשית?

"מבחירה חופשית, הם יכולים לצאת, למכור נכסים ולצאת".

אז מה משאיר אותם שם?

"הם רואים שהשלום יבוא בקרוב".

ואז הם רוצים להישאר שם?

"כן, אבל כמה מהם מתכוונים לצאת בשבוע זה".

אני מבין שאתה נמצא מחוץ לסוריה, בארה"ב ובקנדה כבר חצי שנה.

"כן".

אתה שמרת את העובדה שעזבת את סוריה בסוד כל הזמן?

"לא, אני לא שמרתי בסוד. אבל חשבתי שאולי אחזור לסוריה פעם. רב הוא כמו הקהילה שלו, אם הרב לא חוזר לסוריה, הקהילה תיגמר".

אבל עכשיו אתה מגיע כדי לעשות עליה?

"כן".

אתה כבר יודע איפה תגור?

"אני חשבתי לגור בחולון".

יש לך שם משפחה?

"כן".

כבר היית בארץ?

"לא, אף פעם לא הייתי".

מה אתה מרגיש זמן קצר לפני שתגיע לכאן פעם ראשונה?

"אני מתרגש מאד בגלל העליה. זה חלום שהתגשם".

הקהילה היהודית בסוריה קיימת כבר 2000 שנה. האם משמעותם של הדברים שאנו שומעים היום היא שהקהילה היהודית בסוריה הולה להתקיים?

"הם לא יכולים להמשיך להתקיים, הם מספר קטן. בחאלב היו 800 ובדמשק 3000, הם היו יכולים להתקשר ביניהם. אבל היום יש בכל סוריה 300, והם לא יכולים להמשיך".

באלו מקצועות יהודי סוריה עובדים שם?

"בכל המקצועות, הכי טובים".

למשל?

"היו 35 רופאים, 25 רוקחים 10 מהנדסים, רופאי שיניים, הרבה היו עובדים בנחושת.

זאת קהילה עשירה?

"לא קהילה עשירה, אבל המצב הכלכלי שלה השתפר ב־10 השנים האחרונות".

הרב חמרה, מה הדבר הראשון שתעשה כשתגיע לארץ?

"דואה את המשפחות שכבר 30־40 שנה לא ראיתי אותם, ואח"כ אולי לכותל המערבי".

השגריר לשעבר אדוארד ג'רג'יאן: יציאת יהודי סוריה – סימן חיובי

פירות לחץ שנמשך מאז שנות ה־80

מאת מרים פוקס, ניו־יורק

"יציאת יהודי סוריה התאפשרה הודות להתערבותם של הנשיא לשעבר ג'ורג' בוש, ומזכיר המדינה ג'יימס בייקר, והודות ללחץ ציבורי מתמשך מצד ארגונים יהודיים בעולם.

פריצת הדרך היתה סופו של תהליך ממושך, שהתחיל כבר בסוף שנות השמונים, והכשיר את הקרקע ליציאת יהודים מסוריה.

מי שהיה שגריר ארה"ב בישראל, אדוארד ג'רג'יאן, היה דמות מפתח בתהליך ממושך זה. השבוע חשף בפני "דבר" טפח ממעשיו לקידום חופש המסע ליהודי סוריה.

בעת שהיה שגריר ארה"ב בסוריה, בשנים 1988־1989, נפגש ג'רג'יאן עם ראשי הקהילה היהודית הסורית בארה"ב, שהעלו בפניו את חשיבות הענקת חופש המסע ליהודי סוריה, ברמה לשאר אזרחי המדינה.

כאשר ביסס עצמו בדמשק כשגריר, העלה ג'רג'יאן נושא זה בפני פקידים סוריים בכירים.

אבל המפגש החשוב ביותר היה כאשר העלה נושא זה בפגישה שקיים עם נשיא סוריה, חאפז אסד. בפגישה זו הדגיש ג'רג'יאן שהבעיה היא הומניטרית, ולא בעיה פוליטית.

בתום הפגישה ביקש ג'רג'יאן מהנשיא אסד שימנה בכיר בממשלתו, שיטפל בנושא וכוח התנועה האופשית ליהודי סוריה, בשיתוף עם השגריר האמריקאי, במטרה לפתור את הבעיה.

הנשיא אסד נענה לבקשה, ומינה לשם כך אדם המקורב אליו. בתום מספר פגישות בין השגריר ג'רג'יאן לבין נציגו של אסד, הזמין ג'רג'יאן אישים מהקהילה הסורית בארה"ב, ביניהם סטיב שלום, איש עסקים אמריקאי ממוצא סורי, לביתו בדמשק, ועודד הכרות בין נציגו של אסד לבינם. כך החל שיתוף פעולה בין שלושת הגורמים.

"היתה זו דרך ארוכה, שארכה חודשים רבים. טיפלנו בנושא בעקביות, עד אשר ראינו שיפור בהתייחסות הממשל ליהודי סוריה". במקביל פעל ג'רג'יאן באמצעים לבניית אמון בקרב הקהילה היהודית. הוא נהג להזמין אנשים מהקהילה לבית השגריר בדמשק יחד עם פקידים בכירים סוריים, ולבקר בבית הכנסת בו נפגש עם אנשי הקהילה.

המאמצים הממושכים, שארכו כמה שנים, זיכו בסופו של דבר את יהודי סוריה באפשרות לנוע בחופשיות מסוריה וחזרה.

היהודים לא חששו להגיש בקשות לתעודות מסע. עם זאת, הקשיים שהערימה ממשלת סוריה, מנעו מרבים מהם לנסות לקבל תעודת מסע. כל יהודי שרצה לקבל תעודת מסע, חייב היה להפקיד ממון רב, ולהשאיר חלק מבני משפחתו בסוריה.

"תמיד היו יהודים בסוריה, שהיה ברור לנו שלא ירצו לעזוב", אמר השגריר ג'רג'יאן. הוא העריך אז את מספרם ב־400. אלו שבחרו להשאר בסוריה הם מכל השכבות, ולא בהכרח בעלי הנכסים בלבד. "נראה היה, שלהם שורשים עמוקים יותר, וסיבות שונות להשאר שם", אמר ג'רג'יאן. לדבריו, הקהילה היהודית בסוריה היתה קהילה פעילה בכל תחומי החיים, במיוחד בתחומי האמנויות.

"הדבר החשוב הוא הדיאלוג הרציני והפרודוקטיבי בין הנשיא אסד לבין האמריקאים, שהביא לתוצאות חיוביות. אסד עמד במחוייבות שלו לחופש המסע, ואני חושב שזה סימן חיובי", אמר ג'רג'יאן.

השינוי המשמעותי חל באפריל 1992, לאחר פגישת הנשיאים בוש ואסד. דוברת מחלקת המדינה הודיעה, כי "ארה"ב קיבלה אישור רשמי ממשלת סוריה על ביטול הגבלות על נסיעות ומכירת רכוש וקניינות", שהפלו לרעה את הקהילה היהודית בסוריה.

עולי סוריה נהגו לבוא לטאבה, כדי לשוחח בטלפון עם קרוביהם בדמשק

(עי). – שיטה חדישה ובטוחה להבטיח שיחות טלפונית, ללא הפרעות, בין יוצאי סוריה המתגוררים בישראל, לבין קרוביהם בדמשק וקמישלי בסוריה, נוקטה על ידם מאז הופעל מלון הילטון בטאבה, שבשטח המצרי. גם לפני כן, בתקופת פעילותו של מלון סונסטה בטאבה, היו נסיונות מוצלחים ליצור קשר טלפוני כזה מ"שטח מצרי".

בין הנוקטים בשיטה מקורית זו, שהצריכה נסיעה של 6 שעות והמתנה בת שעה עד שעתיים ליד מסוף הגבול שם, היו גם הבנות הצעירות שיציאתן הותרה, לאחר מעורבותו של נשיא סוריה, חאפז אסד, "כדי למצוא חתנים בארצות הברית". חלקן, לאחר שנישאו, הגיעו לישראל, ומכאן ביקשו ליצור את הקשר הרצוף עם בני המשפחה, שבינתיים התבשרנו, כי התאחדו לאחר ש"הורמו שערי הברזל" בסוריה.

אותן צעירות נהגו לספר, כי "שיחות הטלפון בת הדקה הספיקה להן והחזירה את נשמתן", כדבריהן, וכל ה"סבל" היה כדאי, כבלעת כוז הן חשות עצמן בנות חורין בישראל. זאת, במיוחד לאחר שלבי הגרעין של המשפחה, שכבר במרוצת השנה שחלפה, במהלך המבצע עליו חלשה הסוכנות היהודית ומחלקת העליה שלה.

גורדון: בתחילה לא עודדנו את יהודי סוריה לעלות כדי לא לחבל ביציאתם הנותרים

(עי). ראש מחלקת העליה בסוכנות היהודית, אורי גורדון אמר אתמול, כי המפנה ביציאת יהודי סוריה חל בחודש אפריל 92' כאשר סוריה הודיעה לממשל האמריקאי, כי היא מסירה את ההגבלות על יציאת היהודים ואף אישרה להם להגר לארה"ב, אך לא לישראל.

"כבר מתחילת הגעתם של היהודים לארצות הברית יצרנו איתם קשר, אך בחודשים הראשונים לא עודדנו אותם לעלות לארץ משום שחששנו, כי עליה לישראל עלולה לסכן את המשך היציאה היהודים מסוריה", סיפר גורדון

לדבריו, היה ברור שלשלטונות סוריה עוקבים אחר המתרחש באזור ברוקלין בניו יורק, לשם הגיעו אלפים מיהודי סוריה, לכן פעילותה של הסוכנות היהודית והשליחים שפעלו בקרב היהודים שיצאו מסוריה היתה חשאית ושקטה.

גורדון הוסיף, כי לנוגעים בדבר בישראל היתה תחושה ברורה, כי יציאת היהודים מסוריה קשורה גם ישירות למצב המדיני. לאחר הגל הראשון, בחודש אפריל ועד חודש אוקטובר 92', הקפיאו שלטונות סוריה את היציאה בפועל. "הם עשו זאת בשיטה מאד מתוחכמת. נתנו אישורי יציאה למשפחה, אבל לא לאחד מן הילדים הקטנים, וכך מנעו בעצם את יציאתה של המשפחה כולה", סיפר גורדון.

יותר מאוחר הותר ליהודים להגיע לישראל כתיירים. "משפחות שלמות שהגיעו לארה"ב החלו לעלות בדרכון ישראלי", סיפר.

גורדון גילה עוד, כי בחודש נובמבר '93 הוא ביקר בפעם הראשונה כראש מחלקת העליה בסוכנות היהודית אצל יהודי סוריה בברוקלין. הוא נפגש עימם וקיים שיחות עם כ־300 יהודים במפגש מרגש בבית הכנסת "שבט אחים", שם התרכזו החיים הקהילתיים שלהם.

"אחד הדברים שהרשימו אותי ביותר היה הלהט הציוני של הקהילה, ולמרות השנות הממושכת בניו־יורק, התרשמתי שחלק ניכר מהם יעלו לישראל. רבים מהם אמנם חיכו, ששארית משפחותיהם יגיעו גם הן לארה"ב כדי לעלות יחדיו לישראל".

ואמנם העובדות מעידות, שמתוך כ־3,200 יהודים שיצאו מסוריה לארה"ב, כ־1,300 כבר באו לארץ, ובמרוצת השנה אמורים להגיע עוד כמחצית מ־1,900 היהודים המתגוררים עדיין בניו־יורק.

בסוריה, סיפר גורדון, נותרו כיום כ־300 יהודים, מהם כ־200 בדמשק והיתר בקאמישלי שעל גבול טורקיה בצפון. מקהילת חאלב, שהיתה אחת משלוש הקהילות הגדולות בסוריה, לא נותר איש.

"במשך שנים היתה לנו תפיסה מוטעית לגבי מצבם ומעמדם של יהודי סוריה. עתה מתברר, כי עוד באמצע שנות ה־70 כמעט פסקו להלוכין רדיפות היהודים שם, הפסיקו לרשום להם בתעודות הזהות את שייכותם לדת היהודית, הסירו כמעט להלוכין את הגבלות התנועה שלהם והם יכלו ללמוד במוסדות להשכלה גבוהה כמו כל אזרח סורי אחר", אמר אורי גורדון.

דבר DAVAR دافار

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
ביטאון עובדי ישראל
המו"ל: "דבר בע"מ"
נדפס ב"דפוס דבר בע"מ"
המערכת והמנהלה תל־אביב
רחוב שוקן 45 ת.ד. 199, מיקוד 65233
טלפון: 03-5286141 (6 קווים)
פקסימיליה: 03-294783
מחלקת המודעות, טלפונים ישירים
5286156, 5281860, 5298032
פקסימיליה מודעות: 03-298032
טלפון לפניות הציבור 07.30-22.00 03־5286141

מייסד ועורך ראשון: ברל כצנלסון
עורך ראשי: ד"ר יורם פרי
עורך אחראי: דניאל בלוך
סניפים:
בית "דבר" רחוב שוקן 45 ת"א
טלפון: 5286141, מיקוד: 65233
ירושלים: רחוב הלל 16
טלפון: 02-256873
חיפה: רחוב הנביאים 27
טלפון: 04-620111
רחובות: רחוב הרצל 168
טלפון: 08-451381, 08-453798
הפצה "נר" 03-377056

אלוף ליפקין־שחק בוועדת חוץ וביטחון:

"האמנו שיש סיכוי להציל את נחשון וקסמן בפעולה צבאית"

סגן הרמטכ"ל מתח ביקורת על המדליף את דבר הפעולה לסי.אן.אן ועל כתב הטלוויזיה "שחייב להודיע לעם ישראל שהוא יודע יותר"

מאת כתבנו בכנסת

סגן הרמטכ"ל, אלוף אמנון שחק, אמר אתמול לחברי ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, כי ההחלטה לנסות ולשחרר את נחשון וקסמן בפעולה צבאית התקבלה לאחר שעד לשעת הפעולה, 7.40 בערב, לא הוארך מועד האולטימטום של החוטפים.

כמו כן היתה הערכה לאחר שנודעה זהות החוטפים, כי אם ינסו לשאת ולתת עימם והם יבינו, שהם מוקפים, הם יהרגו את החטוף. "היה לנו מודיעין טוב ואמיתי, ידענו שבפעולה כזאת, אפילו אם יש שבריר של שניה עקב ההפתעה, יש סיכוי שהחייל החטוף לא ייפגע או לחילופין, ייפצע בלבד. האמנו שיש סיכוי להציל את וקסמן", אמר אלוף שחק.

הוא אישר, כי הקשר היחיד שהיה לחוטפים עם העולם החיצון היה מכשיר טלוויזיה ומכשיר רדיו. החוטפים ישבו בבית ארבעה ימים בתריסים מוגפים, לא היה להם טלפון והדרך היחידה שלהם להתקשר עם מישהו מבחוץ היתה באמצעות אדם רב"עי שבא ויצא מהבית.

איש קשר זה בא לבית במכונית ביום שישי בשעה 6.45 בערב. כאשר יצא הוא נתפס בידי כוחותינו ובחקירה אישר שווקסמן עודנו חי וכפות.

בתשובה לשאלת חבר כנסת רן כהן, מדוע העדיפה תכניתה של סיירת מטכ"ל על פני התכנית שהגישה היחידה המיוחדת ללוחמה בטרור הימ"מ, אמר אלוף שחק, כי שתי התכניות הוצגו לפני האלוף שאול מופז, שהיה הממונה הפיקודי בשטח והוא שקיבל את ההחלטה להטיל את המשימה על סיירת מטכ"ל.

"אינני חושב שלימ"מ... יש יתרון על סיירת מטכ"ל גם בתחום זה. אני מציע להשאיר את הדברים להחלטת הדרג הפיקודי באותו הזמן ובאותה הסיטואציה", אמר שחק.

סגן הרמטכ"ל הדגיש, כי המידע המודיעיני שהביא לחשיפת הבית שבו שהו המחבלים היה כולו פרי עבודת השב"כ ולא הגיע ממקורות פלסטיניים. הוא שיבח את השב"כ, שעשה במבצע זה עבודה יוצאת דופן מבחינת מודיעין וגם את הכוח שפרץ, אשר גילה נחישות מול אש המחבלים. בין הלוחמים היו, שנפגעו אפילו יותר מפעם אחת, אך הם לא הלכו אחורה אלא המשיכו קדימה.

אלוף שחק תקף בדבריו את מי שהדליף את דבר הפעולה לתקשורת הזרה. "ברור שהמידע שפירסמה רשת סי.אן.אן. הודלף ממקורות ישראליים, תמורת כסף. "יש במדינת ישראל אנשים שבכל אופן כשר, אפילו במחיר פגיעה במשפחה אחת או יותר. ביום שישי קרה דבר שמצריך מחשבה, זו שאלה ציבורית שגם אתם (חברי הכנסת) מצווים לתת עליה תשובה. יש כאן שאלה ערכית קשה מאוד", אמר שחק. הוא תקף בדבריו גם את כתב הטלוויזיה "שחייב להודיע לכל עם ישראל שהוא יודע יותר ממנו".

מ"מ ראש השב"כ הופיע אף הוא לפני חברי הוועדה.

חוסיין שלח לרבין איגרת תנחומים על רציחת וקסמן

רבת עמון (עי) – המלך חוסיין שיגר שלשום איגרת לראש הממשלה יצחק רבין, ובה הביע צער על הטרגדיה שבה הסתיימה חטיפתו של רב"ט נחשון וקסמן. המלך חוסיין ביקש מראש הממשלה להעביר למשפחות ולעם בישראל את תנחומיו הכנים.

באיגרתו כתב המלך, כי פרשת וקסמן מזכירה לו את חטיפתו, תוך עינויים קשים, של רב טוראי חוסיין מחמד עלי חרב מהדיביזיה הממוכנת הרביעית של צבא ירדן, אשר נחטף באוקטובר אשתקד ועונה על ידי אותם קיצונים טרוריסטים הבסם אותה, קיצוניות דתית, אשר מנוגדת לכל מה שמלמדת דת האיסלאם.

המלך חוסיין מסיים את איגרתו ואומר: "אלוהים ידגבנו לכולנו כוח וסבלנות להתמודד עם אויבי השלום, וכוח למצוא דרך לשלום בהצלחה".

אמש בטלוויזיה/ יעל פישביין

פרס עבר את המסך בצורה אמינה

פופוליטיקה, ערוץ 1

לעיתים נדירות מצליח שמעון פרס לעבור את מסך הטלוויזיה בצורה כל כך אמינה כפי שעשה זאת אמש בתוכנית פופוליטיקה. הוא נראה עייף, דיבר בקול נמוך, אישי, לא מתלהב ולא מתלהם. נעדר מקולו השגן הבנוני הידוע כל הגביל שלו. הוא ענה בסבלנות תשובות מבריקות לשאלות מעיקות שהומטרו עליו מכל הצדדים, וזכה אפילו לשבח מפיו של טומי לפיד.

כאשר אמונה אילון, בארשת המודאגת הנצחית שלה שאלה את שאלות הגדרה הכי באנליות שאפשר, כמו: "מה יקרה אם יתמוטטו ההסכמים עם הפלסטינים", ענה פרס שבה שקורה היום בעזה עונה על עיקרי האמונה היהודית, שאינם מחייבים שלטון עם אחד בעם אחר. על שאלה לגבי ויתורים בהסכם השלום עם ירדן, ענה פרס בחוכמה, ששלום זה התחשבות ולא מאבק על רווחים, וסיכם: "עדיף להשקיע במים ולא באש", כאשר המשתתפים העלו שאלות על מצוקת המים.

למרות שהוא העיד על עצמו שהוא אופטימי ללא תקנה, הוא לא הרבה לחייך, אבל לא התאפק מלעקוץ בחידוד על השאלה אם קלינטון יבוא לחתימה, וענה: "אני בעל הבית על קלינטון".

ככל הנראה, המפתח לאמינות אצל פרס הוא עייפות. כשהוא עייף, הוא אישי, הוא אמיתי, ואז הוא גם עבר את המסך.

אמש בקונצרט/ דניאל בלוך

בזבוז משווע

התזמורת הפילהרמונית הישראלית בהיכל התרבות – קונצרט למנויים מס' 1 סדרה ר. המנצח: זובין מהטה. הסולנית: ברברה הנדריקס, סופרן.

אינני יודע מי מתכנן את תוכניות התזמורת הפילהרמונית, אבל אתמול היה צריך לתלות אותו על עץ גבוה. להביא את הזמרת הנפלאה ברברה הנדריקס כדי לשיר אריות קונצרטיות של מוצרט, מיצירותיו הזולות ביותר, היה בזבוז משווע. אחת משלוש האריות, "שלהבת חיי ק' 528", מגיעה לרמה המוצרטית ומישבה נפלאה. רק ההדרן שהשמיעה ברברה הנדריקס – "האריה של הרוזנת", מתוך נישואי פיגארו של מוצרט, אחד הביצועים הנפלאים ביותר ששמעתי, הצילה את ההופעה. החלק השני של הקונצרט כלל את ביצוע "כרמינה בוראנה" של קרל אורף, שכבר שמענו בקונצרטים הראשונים של הסדרה. הביצוע בניצוחו של זובין מהטה עם סולנים והמקהלה הפילהרמונית מברנו, ומקהלת מורן היה מצוין, ואפשר לומר כי כיין הטוב, רק השביח מקונצרט לקונצרט.

הרשות הפלסטינית שחררה את כתבי רויטר שצילמו את קלטות וקסמן

(עי). המשטרה הפלסטינית שיחררה אתמול שלושה עיתונאים מסוכנות רויטר, שנעצרו בשבוע שעבר לחקירה בקשר לסיקור הטיפתו של נחשון וקסמן בידי החמאס. עיתונאי רביעי, שנעצר עמם שוחרר קודם לכן. לא הוגשו נגדם כתבי אישום.

מדובר בעיתונאים שאמס עודה, סמואח אבו־סיית, אוסמר ג'אראלה וסהר שריקה, שנחקרו ביום רביעי שעבר בקשר לשתי קלטות וידאו, שהפיצה סוכנות רויטר בעניין החטיפה.

אחד העוצרים היה סלאח ג'אראלה, אחיו של אוסמר ג'אראלה, שעבד כעיתונאי עצמאי ליד צוותי הטלוויזיה של סוכנות רויטר בעזה במאי וביוני השנה. מאז לא היה לו כל קשר לסוכנות.

העורך הראשי של רויטר, מארק ווד הביע בשבת את דאגתו נוכח הידיעות, הקושרות את הסוכנות לחטיפה, גם אם מדובר בקשר עקיף. הוא ציין, כי רויטר בוחנת מחדש את כל הנהלים לגיוס עיתונאים. "סוכנות רויטר אינה רוצה לראות את שמה קשור לארגון טרור כלשהו", הוסיף ווד.

הרשות הפלסטינית מביעה תמיכה בהסכם ישראל – ירדן

עזה (ע.א.פ.פ.) – הרשות הפלסטינית קידמה אתמול בברכה את ההודעה על הסכם השלום בין ישראל וירדן, אולם ציינה כי טרם בחנה את פרטי ההסכם שנחתם בראשי תיבות ברבת עמון.

"אנו מברכים כמובן על הרחבת תהליך השלום לאיזור כולו, ואנו מקווים שסוריה ולבנון ילכו גם הן בדרך זו", אמר נביל שעת, הממונה על שיתוף הפעולה הבינלאומי ברשות הפלסטינית.

"טרם בחנו את פרטי ההסכם. יש קטעים במסמך הקשורים לעניין הפלסטיני, ועלינו לבחון אותם לקראת המשך שיתופינו עם הישראלים והירדנים", הוסיף שעת.

ציאנס

עלה * 9; לב * 8; יהלום * 9; תלתן * J

מזג האוויר

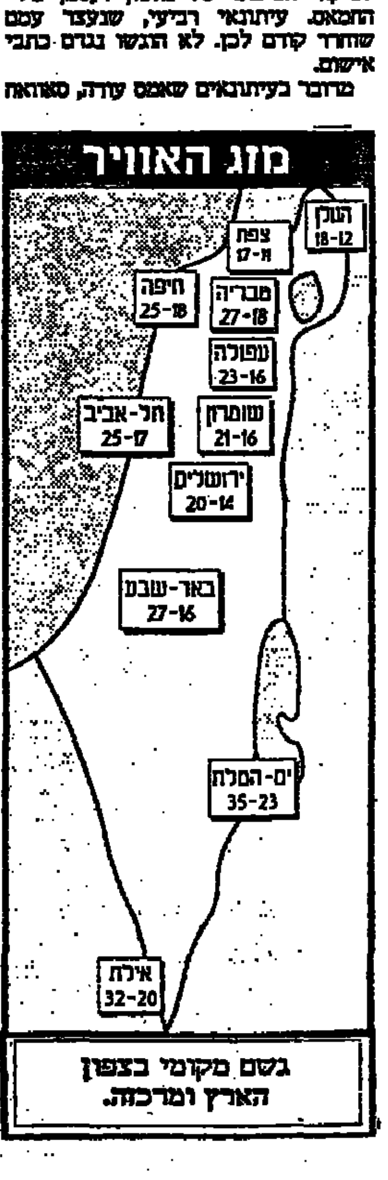

גשם מקומי בצפון הארץ ומרכזה.

נהג! פחות מהירות והרבה זהירות
תרודה

בטקס חגיגי חתמו ראשי ממשלות ישראל וירדן בראשי תיבות על הסכם השלום

'אף אחד לא הפסיד, אף אחד לא הרוויח', אמר רבין, וחוסיין העיר: 'כולנו הרווחנו'

מאת מוטי בסוק

בטקס חגיגי בארמון האשמיה כ־20 ק"מ מערבית לרבת עמון, חתמו אתמול ראשי ממשלות ישראל וירדן, יצחק רבין ועבד סלאם אל מג'אלי, בראשי תיבות, על הסכם השלום בין שתי המדינות. זהו הסכם השלום השני שישראל חותמת עם מדינה ערבית.

הטקס החגיגי החל אחרי השעה שתיים בצהריים. הוא נערך באווירה שופעת הכנסת(?), והזמנות(?). נכחו בו המלך חוסיין ואחיו הנסיך חסן, ראשי ממשלת ירדן וישראל, שר החוץ שמעון פרס, הרמטכ"ל אהוד ברק, אורחים רבים משני הצדדים וכן עתונאים ישראלים וירדנים.

ראשון הדוברים בטקס היה מלך ירדן חוסיין. תחילה דיבר המלך, שנשמע חלש מתמיד, בערבית ובהמשך באנגלית. חוסיין דיבר על השלום כעל מתנה, שאותה הוא רוצה להעניק לכל בני עמו. "ירדן וישראל התחילו, בוושינגטון, לצעוד יחד לשלום, ועתה הן עושות עוד צעד בכיוון הנכון. זהו רגע חשוב מאוד לאזור. רגע בעל יחוד היסטורי. הצדדים באזור מחוייבים לשלום כולל. עתיד האזור הוא של שלום, לטובת הדורות הבאים. כל בני אברהם, יהודים ומוסלמים, ייהנו מהשלום. שלום עם כבוד. שתי המדינות, שני העמים, רצו במשך שנים רבות בשלום, והיום הגענו אליו", אמר חוסיין.

ראש הממשלה, יצחק רבין, תחילה בעברית ואחרי כן באנגלית, דיבר על האירוע במושגים היסטוריים. "זהו רגע בעל יחוד היסטורי. זהו חוזה השלום הראשון מאז ועידת מדריד", אמר. רבין הזכיר, כי לירדן ולישראל היסטוריה ארוכה עם רגעים קשים, אבל גם עם ימים גדולים. "אין לי כל ספק, שהיום הזה מהווה תמרור דרך ביחסים בין שתי המדינות ושני העמים. לפני תקופה קצרה חתמו ירדן וישראל בוושינגטון על 'הצהרת וושינגטון', שמשמעה הפסקת מצב הלוחמה בין שתי המדינות. עתה נעשה עוד צעד גדול קדימה", אמר.

רבין חלק שבחים רבים למנהיגותו של חוסיין, לפני שהציג חלק מ"האני מאמין" הפרטי שלו. "אני מאמין שנפתחת תקופה חדשה באזור, של שיתוף פעולה לאורך הגבול הארוך ביותר שיש למדינת ישראל. זהו שלום של הבנה, כבוד הדדי ותקווה לשיתוף פעולה בין שני העמים ושתי המדינות", אמר.

רבין הדגיש, כי השלום מבוסס על החוק הבינלאומי והזכויות הצודקות של שתי המדינות, "שלום עם כבוד לשני הצדדים".

"בשבילי זהו יום מיוחד במינו. הוא התחיל ביום מעונן, אבל עכשיו השמש זורחת", ובפנותו למלך אמר רבין, כי מהלכיו יהיו בבחינת אבן פינה למזרח תיכון חדש, עם שלום, פיתוח ושיתוף פעולה.

בתשובה לשאלות העתונאים הדגיש רבין, כי הגבול בין ישראל לירדן יתבסס על קו הגבול בתקופת המנדט הבריטי, עם תיקונים לא גדולים, בהסכמת שני הצדדים. "גבול השלום נקבע מתוך הסכמה הדדית. אף אחד לא הפסיד, אף אחד לא הרוויח", הדגיש רבין. חוסיין העיר: "כולנו הרווחנו".

בתשובה לשאלה אותה הזמין רבין את חוסיין לבוא ולבקר בירושלים בקרוב, תוך שהוא מעיד, כי כל הציבור בארץ ישמח לקבל אותו. חוסיין, כדרכו, הבטיח לבוא בהקדם, אולם מבלי לנקוב בתאריך.

נפש מיטלטלת מצד לצד

מאת דניאל בן־סימון

עוד ביום ראשון דלפה הנפש הישראלית מתוגה. המוני העם התהלכו מוכי צער על הדרך הטראגית, שבה הסתיימה פרשת החטיפה. בשעות הבוקר, הובא ניר פורז למנוחות. חבריו תיארו אותו כהתגלמות החיים, אף גדול מהם. החטיפה קטעה תופעת שחרור, שאחריה היה אמור ללמוד באוניברסיטה, לטייל שיער ואולי לנקוב עגיל באוזנו. הצמידות של קברי הבן לקבר אביו, צימרדה את הנשמה.

כמה שעות קודם לכן, בחצות הליל נקבר נחשון וקסמן בירושלים. עשרות אלפים הלכו אחר הארון של הצעיר חובש הכיפה. שתי רשתות הרדיו העבירו את ההספדים קורעי הלב בשידור חי. תחושה של אבל לאומי אפפה את ישראל.

עוד בטרם נמוג השבר הנה התפרץ לתוכו אירוע שיא: בשעות אחר הצהרים של יום ראשון נודע, שראש הממשלה עושה את דרכו לרבת עמון. ראשיהם של יצחק רבין, שמעון פרס ואהוד ברק הודקו בצילומי העיתון כשהם ישובים בהליקפטר, שהוביל אותם לבירת ירדן. כעבור כמה שעות עמדו שני ראשי המדינות זה לצד זה ואחר כך חתמו על חוזה שלום.

כמה שזה אופייני לחברה הזאת, כמה שזה מסמל את דברי הימים שלה. רגעי שפל נמהלים ברגעי שיא תוך שהם מטלטלים את הנפש הישראלית בסערות עזות. התזזיתיות לנורמליות יכולה ממש לשגע.

אתמול ראינו את יצחק רבין שב לחייך. בסוף השבוע האחרון, הוא נראה כמי שעולמו חרב עליו. במוצאי שבת, הוא ביקר את משפחת וקסמן כדי לנחמה. עיניו האדימו מדמעות. השלום, שכה עמל עליו בשנה האחרונה ובזכותו זכה להיכנס למועדון זוכי פרס נובל לשלום, נראה שבירירי יותר מאי־פעם. ימים אחר כך, הוא שב לחייך. היסודים של האתמול פינו את מקומם לתקוות של המחר.

החטיפה הקטלנית חשפה עד כמה שבריריות היא עשיית השלום. מאות האלפים, שרימו את השלום בשלוה על פני הארץ, גילו שהטרור עדיין מכה בנו. בן רגע, איים משבר החטיפה לשבש את המהפכה שעוברת הארץ הזאת בשנתיים האחרונות. ואז באה חתימת השלום עם ירדן. הטלטלה הזאת תמשיך לזעזע אותנו עד אשר הכמיהה לשלום תהפוך לנחלת כל יושבי ארץ המריבה הזאת, יהודים וערבים.

רבין והמג'אלי חותמים על הסכם השלום בראשי תיבות (צילום: לעיים)

בכירי החמאס ברצועת עזה תוקפים הסכם השלום עם ירדן

(ע). "כל מי שעושה שלום עם הכופרים היהודים, שכבשו את אדמתנו לא הולך על פי דרך האיסלם. נכון שלכל עם הזכות לעשות כרצונו וכרצון תושביו, אבל מדינה צריכה לדעת קודם אם השלום מקובל על אלוהים", אמר אמש בעזה ד"ר מחמוד א־זאהר, מבכירי מנהיגי החמאס בעזה.

א־זאהר אמר את דברי הביקורת שלו על הסכם השלום עם ירדן בתום הפגנה של אנשי החמאס במרכז עזה. גם בכירים אחרים בחמאס, ביניהם אחמד בחר והשייח' איסמעיל הניה, קראו קריאות בגנות השלום. "עם הכובשים את אדמות האיסלם אין שלום", אמר הניה.

המתיישבים בירדנו על ההסכם

ביישובי הערבה נשמו לרווחה – ישראל לא ויתרה על שטחים באזור

מאת אמיר רוזנבליט

הסכם השלום שנחתם אתמול בראשי תיבות בין ישראל לירדן, התקבל באהדה ובברכה בישובי הערבה.

במרבית הישובים נשמו המתיישבים לרווחה, לאחר שהתברר כי ישראל לא נדרשה לוותר על שטחים בערבה, וכי במקרה הגרוע מדובר בחכירת שטחים באזור מוגדר ומצומצם, וכי החקלאים לא ייפגעו במקורות המים שלהם.

אמנון רובין, חבר ועד הפעולה שהוקם באחרונה במושב עידן בערבה, הגיב אתמול באפוק ובהסתייגות מסויימת, בעקבות ההסכם שהושג: "צריך לקרוא את האותיות הקטנות בהסכם, כדי לדעת במה מדובר. אני מקווה, שבהסכם מתייחסים לבעיה הבטחונית שעלולה להתעורר. עם כל הכבוד לצבא הירדני, לא הייתי רוצה שחיילים ירדנים יאבטחו אותנו. מספיק 'דאסבורקה' אחת".

לדבריו, "בנושא מקורות המים, חשוב מי יישב על מקורות המים שלנו. המים המשמשים את מושבי הערבה נמצאים ברובם בתחום שלפי ההסכם יחזור לירדן. השאלה היא מי יישב לנגוע ל השיבר".

רם אלוני, חבר במושב עידן, הביע אתמול תקווה, כי הסכם השלום עם ירדן יהיה יותר חם מאשר עם מצרים. "עד היום היינו מודאגים, כי היתה איזושהי דיסאינפורמציה, ואיש לא עידכן אותנו מה נדקם במסגרת הסכם השלום לגבי השטחים שאנו מעבדים. עכשיו יש לנו תחושה שדאגו לנו, תישאר על אדמתנו. ראש המועצה האזורית ערבה תיכונה, שי בן אליהו, לא רצה לחשוף בפנינו פרטים, ואמר כי שיתפו אותו בהסכם המתגבש, בתנאי שהוא לא יחשף. עכשיו רווח לנו", אמר.

יצחק ואביבה ברבה ממושב עין־תמר שבכיכר סדום, הורים לארבעה, מגדלים מילונים ועגבניות בחממות, המיועדים ליצוא. יצחק: "אני הייתי רגוע לחלוטין עוד לפני החתימה. אני אישית, הייתי מוכן להקריב הרבה למען השלום, שכן צריך להביט לא מהמימד האישי, אלא בהיבט הלאומי הכולל. אני רגוע כל עוד רבין הוא ראש הממשלה. זהו רגע מאוד מרגש. זהו סיומו של תהליך מבורך. על פניו, ממה שאנו שומעים מהתקשורת, זהו הסכם טוב, שהמתיישבים באזור לא ייפגעו ממנו, על אף תנאי החכירה של שטחים מסויימים בערבה, וגם בעצם העובדה שמקורות המים לא ייפגעו, למרות כל מיני שמועות שנפוצו כאן באחרונה. זהו הישג חשוב מאוד, ואין ספק שההסכם הזה אתמול יפשיר את כל האווירה באזור, אחרי הימים הקשים שעברו על תושבי המדינה. זה נותן תקווה לעתיד טוב יותר. אני מקווה, שהשלום עם ירדן יביא גם לרווחה כלכלית ויפתח בפני החקלאי הערבה שווקים שעד היום סגורים בפנינו".

אהוד ושרה צעירי, הורים לחמישה ילדים, מתגוררים במושב נאות הכיכר בכיכר סדום מאז 1970. הם מגדלים מילונים, אבטיחים ועגבניות ליצוא. "אני מברך על ההסכם מכל הלב. למרות שלכאורה איננו מקריבים דבר באופן אישי, יש לי איזושהי בעיה עם המלך חוסיין. אני קצת סקפטי אם לטווח הארוך של עשרות שנים, ההסכם הזה יחזיק מעמד, שכן כ־70 אחוז מאזרחי ירדן הם פלסטינים. ולדעתי, הבעיה האמיתית באזור היא הבעיה הפלסטינית. כל עוד לא יושג הסדר סופי עימם, לא ישרור שלום אמיתי. חטיפת וקסמן ורציחתו רק הוכיחו זאת", אמר אהוד צעירי.

חלמתי על זה מאז הילדות

מזכיר קיבוץ אשדות יעקב־איחוד, יונתן אלתר, אמר, כי זה רגע מרגש ביותר שעליו חלם מאז היה ילד. ניתן עתה לפתח תיירות וחקלאות ולהשתחרר מהמקלטים הצמודים וגדרות התיל, ומכל המתמשך בחיים ליד גבול עם מדינה אוייבת.

אלתר אמר, כי תחושת השמחה היא אדירה, והוא אינו מצטער על שום ויתור במים ובקרקע, אם נעשה כזה. הוא סבור שהוא מדבר בשם כל חברי הקיבוץ וחברים רבים מיישובי הסביבה.

תגובות שמחה על ההסכם בעמק הירדן

תושבי האיזור דורשים מידע מדוייק על ההסכמים בנושאי מים וקרקע

מאת שמעון וייס

בעמק הירדן ובעמק בית שאן הגיבו אתמול בשמחה גלויה על חתימת הסכם השלום עם ירדן, ומרבית התושבים עקבו מקרוב אחרי ההתרחשויות באמצעות מקלטי הרדיו והטלוויזיה. עם זאת, דורשים רבים מתושבי האזור, בעיקר חקלאים ואנשי המים, לדעת פרטים מדוייקים על ההסכם עם ירדן, בעיקר בנושאי קרקע ומים. הידיעות כי אין מדובר בפינוי שטחים ובאיבוד כמויות מים גדולות מצד ישראל, נתקבלו בסיפוק, עם כי קיים עדיין חשש שחלק מהסיכומים לא יתבצעו כנדרש בשטח.

ראש המועצה האזורית עמק הירדן, זאב שור, השוהה כעת בשליחות מטעם הסוכנות בחבר העמים, אמר בשיחה טלפונית כי הוא שמח על ההסכם, והביע תקווה כי מימושו יביא לפריחה גדולה בעמק, ולפתיחת אפשרויות רבות לפיתוח האזור משני צידי הגבול בתחומים רבים. אשר לנושאי מים וקרקע, אמר שור כי הוא מעדיף להתייחס לנושא רק לאחר שובו ארצה.

מנהל אתר המרחצאות בחמת גדר, רוני לוטן, הביע גם הוא סיפוק מחתימת ההסכם, אך הביע גם אכזבה מסויימת נוכח העובדה כי באתר המרחצאות אין עדיין מעבר גבול שיאפשר לאורחים ותיירים ירדנים להגיע למרחצאות, ויאפשר שיתוף פעולה הדוק בין המרחצאות בחמת גדר למרחצאות המים החמים בירדן. לוטן הדגיש כי בנושאי התיירות מצפים הירדנים בפיגור רב יחסית לישראל, וכי רק שיתוף פעולה מצדנו יסייע להם להתקדם בנושא זה. "יש לנו הרבה מה להציע להם, וצריך למצוא את הדרך לשיתוף פעולה בעיקר בתבליות תיור משותפות", אמר לוטן.

מזכירת ברית התנועה הקיבוצית, עדנה סולודר, חברת קיבוץ גשר שהיתה מזכירת הקיבוץ בשנות מלחמת ההתשה הקשות, הביעה אתמול שמחה גלויה על ההסכם. "זה מה שחלמנו ולא האמנו שיתרחש עוד בימינו וכל כך מהר", אמרה סולודר והוסיפה כי בעיקר היא נרגשת עבור החברים הוותיקים באזור, שעברו שנים רבות של איבה ועתה רואים את השלום במו עיניהם. "ההרגשה שאפשר לחצות גבול ולבקר ושאין יותר שלטים של 'עצור גבול לפניך' היא נהדרת. אחרי 45 שנים, במקום שלטי 'עצור גבול לפניך' נראה שלטים 'בית שאן–ירדן' ואני מקווה שבקרוב יהיה גם שלט 'גשר–רבת עמון'", אמרה.

בתוך כך נודע כי בימים האחרונים סיירו באזור מהנדסים ומתכננים מטעם רכבת ישראל, שבאו לבחון מקרוב את תוואי הרכבת שעבר במקום, וככל הנראה, להתחיל לבדוק אפשרויות לחידושו.

בעמק בית שאן מעריכים כי כבר בימים הקרובים יהפוך גשר שייח חוסיין שליד קיבוץ מעוז חיים לאתר תיירות בפני עצמו, ולכשיפתח המעבר תהיה התנועה בו סואנת במיוחד. במועצה האזורית כמו גם בגופים האחרים הנוגעים בדבר, נערכים לקלוט את המטיילים הרבים והסקרנים. אתמול נמשכו עבודות בניית הגשר בצד הירדני תוך מגע האויר הסגרירי.

האופוזיציה בממלכה ההאשמית תוקפת ההסכם

"לגיטימציה לכיבוש פלסטין בידי הציונים"

"ההסכם לא יתקיים לאורך זמן – הוא מנוגד לאינטרס הדורות הבאים", אומרת "חזית הפעולה האיסלאמית" בירדן; מאיימים: נפעל נגד ההסכם

מאת דן אבירן

סיומת הסכם השלום בין ישראל לירדן, שנחתמה אתמול בראשי תיבות ברבת עמון, תובא בשבוע הבא כנראה לאישור הפרלמנט הירדני.

הפרלמנט מחדש את דיוניו בשבת לאחר פגרת הקיץ. המלך חוסיין או נציג מטעמו, כגון ראש הממשלה אל־מג'אלי, אמורים לפתוח את הדיונים על ידי הקראת "נאום הכתר", הכולל את קווי המדיניות של הממשלה והישגיה בשנה שחלפה. בנאום זה תוצג סיומת חוזה השלום.

בישיבה מיוחדת אמור יערוך הפרלמנט דיון מיוחד בסיומת ההסכם. צפוי שהפרלמנט יאשר את סיומת ההסכם, מכיוון ששני שלישים מבין 80 חבריו תומכים בחתימת הסכם שלום בין ירדן לישראל. נציגי הקבוצות האיסלאמיות המתנגדות להסכם, מהווים מיעוט בפרלמנט.

אתמול מתח דובר "חזית הפעולה האיסלאמית", שהיא המפלגה המאורגנת את רוב הנציגים האיסלאמיים בפרלמנט, ביקורת על סיומת חוזה השלום. חמזה מנצור אמר ברבת עמון, שהוא ותומכיו יעשו כל שביכולתם כדי למנוע חתימת הסכם שלום מלא בין ירדן לישראל. הוא כינה את היום שבו נחתמה סיומת ההסכם, "כיום שחור בהיסטוריה המוסלמית והערבית".

לדבריו, ההסכם נתן לגיטימציה לכיבוש של פלסטין על ידי הציונים, והוא עומד בניגוד לכל מה שהמוסלמים הערבים מאמינים בו. הוא הוסיף: "החתימה על ההסכם היא הדבר הכואב ביותר ללבנו. הסכם זה לא יהיה מקובל על עמנו, ולא יתקיים לאורך זמן, מכיוון שהוא מנוגד לאינטרסים של הדורות הבאים".

חמזה מנצור ציין, כי הקבוצות האיסלאמיות תשתמשנה בכל הצעדים האפשריים על מנת לדחות ולהתנגד להסכם. הוא סירב לפרט באילו צעדים ינקטו הצירים האיסלאמיים בפרלמנט כדי להתנגד להסכם, אולם ציין שהם יתאמו את פעולותם עם נציגי מפלגות השמאל והמפלגות הפן־ערביות, המתנגדות אף הן לנורמליזציה בין ישראל לירדן.

יש לציין, כי כל המפלגות האלה ביחד מהוות מיעוט מבוטל בפרלמנט. חמזה מנצור הוסיף, כי סיומת הסכם השלום פותחת את הפתח להמשך ההגמוניה של ישראל בעולם הערבי, ומאפשרת לה להמשיך להתפשט על חשבון הערבים תחת לגיטימציה של ממשלת ירדן. לדבריו, ממשלת ירדן לא הרוויחה שום דבר מההסכם, אלא רק הפסידה כתוצאה ממנו.

עבד אל מג'יד דניבאת, ראש תנועת "האחים המוסלמים" בירדן, שהיא תנועת האם של החמאס, אמר כי הוא צופה מאבק ארוך עם ישראל. "הסכסוך עם ישראל יסתיים אך ורק על ידי השבת כל הזכויות לפלסטינים בכל חלקי העולם הערבי שעליהם הציונים ניסו לכפות את שלטונם", אמר.

דובר מטעם "החזית העממית לשחרור פלסטין", בראשות ג'ורג' חבש, מתח אף הוא ביקורת על הסכם השלום הישראלי־ירדני. הוא אמר, כי בהסכם זה סטתה ירדן לחלוטין ממדיניותה הקודמת, שבמסגרתה התחייבה שלא לחתום הסכם שלום נפרד עם ישראל. כמו כן אמר הדובר, כי ממשלת ירדן הפקירה את הפלסטינים, הסורים והלבנונים, על ידי כך שחתמה הסכם שלום עם ישראל לפני שהסורים הוחזרו לעצמם את הגולן, והלבנונים את דרום לבנון, וכטרם מימשו הפלסטינים את זכויותיהם הפוליטיות במלואן.

לעומת זאת, שר החוץ המצרי, עמרו מוסא, שיבח את חתימת הסכם השלום הישראלי־ירדני בראשי תיבות. הוא אמר, כי זהו צעד מתקדם בתהליך השלום, שמצרים שבעת רצון ממנו, וכי היא מקווה שצעד זה יקרב את המזרח התיכון לקראת שלום כולל וצודק בכל החזיתות על בסיס של הנוסחה "שטחים תמורת שלום".

תגובות

תמיכה מקיר לקיר בסיעות האופוזיציה

מאת כתבי "דבר"

סיעות הכנסת קידמו אתמול בברכה את החתימה בראשי תיבות על הסכם השלום עם ירדן.

יו"ר הליכוד, ח"כ בנימין נתניהו, מברך על ההסכם עם ירדן. נתניהו אומר, כי ירצה לראות את פרטי ההסכם במלואם, כדי להיות בטוח שההסכם משרת את האינטרסים של שני הצדדים, ולא רק של הצד הערבי. "זהו הסכם עם מדינה ערבית, הרוצה להיות בשלום לצידנו ולא במקומנו. מכאן נובעת תמיכתנו בשלום עם ירדן, והתנגדותנו להסכם עם אש"ף", אמר.

יו"ר סיעת הליכוד, ח"כ משה קצב, אמר כי הליכוד מברך על ההסכם. ח"כ דן מרידור אמר, כי ההסכם עם ירדן הוא הסכם חשוב. לדבריו, בין ישראל וירדן שוררים יחסים טובים הרבה שנים, והסכמת ירדן להעלות יחסים אלה על פני השטח היא בעלת חשיבות. "הליכוד", אמר ח"כ מרידור, "יבדוק את כל הפרטים וההתחייבויות שניתנו באשר לשטח ולמים, ולאחר מכן יקבע את עמדתו".

יו"ר סיעת מרצ, ח"כ רן כהן, בירך את ראש הממשלה יצחק רבין, את ממשלת ישראל ואת מלך ירדן על השגת הסכם השלום. "זה רגע היסטורי וחשוב לישראל ולאזור, ויום ניצחון לציונות", אמר ח"כ כהן. "צריך להיות ברור לכל, שבלא הסכמי אוסלו וקהיר עם הפלסטינים, ובלא הקרבת ההסכם עם אש"ף, לא היה סיכוי שהשלום עם ירדן יתגבש וישלם במהירות ובשלמות כזאת", אמר.

יו"ר צומת, הרב"ל רפאל איתן, קידם אף הוא בברכה את ההסכם. לדבריו, הסכם זה תואם למצע "צומת", של שלום תמורת שלום. "הסכם זה צריך להיות את הדגם להסכמי השלום עם המדינות האחרות הנמצאות עימנו במצב מלחמה", אמר ח"כ איתן.

סיעת חד"ש קידמה אף היא בברכה את ההסכם עם ירדן. סיעת חד"ש קראה לממשלה להסיר את המכשולים, כדי להשיג הסכם שלום דומה עם סוריה ולבנון.

יו"ר סיעת מולדת, ח"כ רחבעם זאבי, אמר כי על מנת לקבוע את עמדת סיעתו לגבי השלום בין ישראל וירדן, יש לדעת מה המחיר ששילמה ישראל. "אם נעשו ויתורים ביחס לזכותנו המדינית הבלעדית והמלאה על הר הבית בירושלים, אנחנו מתנגדים על ההסכם הזה", אמר ח"כ זאבי.

סיעת המפד"ל מברכת אף היא על הסכם השלום עם ירדן, ומביעה תמיכה עקרונית בו, בתנאי שיתברר כי אכן אינו כרוך בויתורים טריטוריאליים ובפגיעה בריבונות הישראלית בירושלים ובהר הבית.

סיעת יהדות התורה רואה אף היא בהסכם השלום עם ירדן צעד חשוב, אך מביעה דאגה נוכח הסכנות הבטחוניות והדתיות הטמונות בו. "אנו חרדים מהאפשרות שהגבולות הפתוחים יטשטשו את יחודנו כעם ה', יגבירו נישואי התבוללות ויאפשרו יבואו של אורחות חיים בניגוד לרוח היהדות".

סיעת העבודה בירכה אף היא את ראש הממשלה יצחק רבין, את שר החוץ שמעון פרס, ואת ממשלת ישראל על השלמת המו"מ והחתימה בראשי תיבות על הסכם השלום עם ירדן. יו"ר הסיעה, ח"כ אלי דיין, ציין שהסכם השלום עם מדינה ערבית שניה הוא הישג בעל חשיבות ממדרגה ראשונה למדינת ישראל ולעם היהודי.

מזכ"ל העבודה, נסים זוילי, אמר כי ההסכם הוא במידה רבה תוצאה ישירה מהסכם העקרונות והסכמי קהיר, שתרמו רבות להפשרת האווירה במזרח התיכון. זוילי הביע תקווה, כי ההסכם עם ירדן יביא בעקבותיו להתפתחות חיובית במגעים עם סוריה ובהסכמים אחרים, הואיל שהוא מבוסס על שיתוף פעולה כלכלי לרווחת שני העמים.

מתיישבי הגולן: זה שלום אמת

תנועת "הדרך השלישית" בירכה אתמול את ראש הממשלה יצחק רבין על ההסכם. בהודעה שעליה חתומים יצחק חופי, אביגדור קהלני ויהודה הראל אומרת "הדרך השלישית", כי מדובר בתקדים לשלום המבוסס על פשרה הדדית, ללא פגיעה ביישובים היהודיים.

"אנו משוכנעים", אומרים השלושה, "כי בנחישות, סבלנות ועמידה על האינטרסים החיוניים של ישראל, ניתן להגיע בבוא היום להסכם עם סוריה, שיבטיח את האינטרסים הלאומיים והבטחוניים של ישראל".

יו"ר ועד ישובי רמת הגולן, אורי הייבנר, אמר כי "העובדה שההסכם מבטיח קיום כל הישובים ושלמותם, ראוייה לכל שבח, ומהווה הוכחה שמדובר בשלום אמת".

גם ראשי הציבור הערבי בירכו את המלך חוסיין, ראש הממשלה יצחק רבין ושר החוץ שמעון פרס. חוסיין סולימאן(?), ראש מועצת(?) ... ויו"ר ועד ראשי הרשויות הערביות, שיגר בשם הוועד מברק ברכה למלך חוסיין, ליצחק רבין ולשמעון פרס. במברק נאמר, שהאוכלוסיה הערבית בישראל מחזקת את ידם ומקבלת בברכה את ההסכם, ומקווה שיביא להצטרפותן של מדינות ערב נוספות לחתימת הסכם שלום עם ישראל, ובראש ובראשונה סוריה ולבנון.

ויצמן בירך רבין וחוסיין בטלפון

נשיא המדינה, עזר ויצמן, שוחח בטלפון עם ראש הממשלה יצחק רבין ועם המלך חוסיין, ובירך אותם על החתימה.

לראש הממשלה אמר הנשיא, כי הוא יכול להיות גאה ולהתברך בהישג "יוצא מהכלל". בשיחה עם המלך חוסיין אמר הנשיא, כי זהו יום גדול למלך ולמנהיגותו, וכי בחתימה הזאת גילה המלך אומץ לב. המלך, מצידו, הודה לנשיא על ברכתו וציין, כי הוא בטוח ששניהם ייפגשו בקרוב.

שפרה חלק מאשדות יעקב איבדה בן ב־1968

אני מוכנה לפגוש את מי שהניח את המוקש שגרם למות בני

מאת שמעון וייס

"אני מוכנה להיפגש עם האיש שהניח את המוקש שהרג את בני ולהחזיק את ידו. שלום זה שלום, וצריך לפתוח דף חדש" – כך אמרה אמש שפרה חלק בת שבעים מקיבוץ אשדות יעקב־איחוד, ששיכלה לפני 26 שנים את בנה יהודה, אז בן 17 וחצי, בהתפוצצות מוקש בשדות הקיבוץ.

באותו פיגוע קטלני נהרגו ארבעה חברי הקיבוץ והוא נחשב לאחד הפיגועים הקשים, שהיו באזור עמק הירדן במלחמת ההתשה של שנות השישים והשבעים.

"אנחנו מקבלים בשמחה רבה את הסכם השלום", אמרה שפרה אמש והדגישה, כי היא מדברת גם בשם בעלה יוסף בן 83. "כל מה שעברנו וכל מה שאיבדנו הוא אובדן, שאין לו מחיר, אבל כולנו שמחים לקבל את פני השלום. אם האמנתי שאגיע לזה? מה אגיד לך? לא יודעת.

אני ובעלי יורדים שלוש עד ארבע פעמים בשבוע לבית הקברות. בתקופה האחרונה ראיתי שצעירי הקיבוץ הקימו קיר ועליו כתבו כל מיני סיסמאות על השלום. בהתחלה היה לי קשה לקבל את זה. זה דיגע אותי. אני באה לבית הקברות לפקוד את בני ואת הקבר שלו שאנחנו מטפחים כל השנים, ובדרך אני רואה סיסמאות אלה. אבל לאט לאט התחלתי לקבל את זה ולהבין שחייבים להגיע לשלום", אמרה.

בקיבוץ אשדות יעקב־איחוד מכבדים בכל אירוע ובכל טקס את זכר החברים, שנפלו בשדות המשק וגם בני הנוער הצעירים לומדים על עברו הקרוב של הקיבוץ ואין היום ילד שלא יודע מי היו יהודה ושלמה ושאר החברים שקיפחו את חייהם במלחמת ההתשה בעמק.

"אני בטוחה שאם יהודה היה חי הוא היה מקבל את כל זה בשמחה. הוא האמין ביחסים טובים איתם. עובדה, הוא היה יורד לבד לבריכות הדגים ותמיד אמר לי, אמא אני לא מפחד. שום דבר לא יקרה לי. חבל שהוא לא זכה להיות בימים האלה", סיימה שפרה חלק את דבריה.

דברי יצחק רבין בארמון ברבת עמון

זהו רגע גדול, מפנה היסטורי ביחסים בין שתי המדינות

(ע). עיקרי נאומו של ראש הממשלה יצחק רבין בארמון ברבת עמון: "מלך ירדן, נסיך הכתר, ראש ממשלת ירדן, שר החוץ של ישראל, הנכבדים המייצגים את ישראל בירדן והנכבדים כאן.

זהו רגע בעל ייחוד היסטורי. זהו חוזה השלום הראשון, שנחתם מאז כינוסה של ועידת מדריד. בועידת מדריד, הוצבה המטרה להגיע לשלום כולל עם כל מדינות ערב השכנות לנו ועם הפלסטינים.

עבורי, זה רגע גדול. לירדן ולישראל היסטוריה ארוכה. היו בה רגעים קשים וימים גדולים, אבל אין לי כל ספק, שהיום הזה הוא תמרור דרך, מפנה היסטורי ביחסים שבין שתי המדינות, בין שני העמים.

לפני תקופה קצרה חתמנו בוושינגטון על הצהרת עקרונות, שהביאה לסיום מצב הלוחמה, ולאחר מכן מייד, בהנהגתו של המלך חוסיין, הצוותות שלנו ישבו יומם ולילה כדי לתרגם את רוחה של הצהרת וושינגטון להסכם שלום.

נבנה עתה מערכת של יחסי שלום, של ידידות, של שיתוף פעולה. אני רוצה להביע הערכה עמוקה למנהיגותו של המלך חוסיין, מנהיגו של העם הירדני זה תקופה ארוכה, שידע להוביל לקידום, לפיתוח, לעמוד בראשו בעיתות מלחמה, אבל גם לגלות שאר רוח, דימיון ואומץ לב, כדי לקדם את השלום ולהגיע לרגע הזה.

אני מאמין, שנפתחת תקופה חדשה באזור, תקופה של שיתוף פעולה, לאורך הגבול הארוך ביותר שיש למדינת ישראל עם מדינה כלשהיא. זה שלום של הבנה, של כבוד הדדי, של תקווה, תקווה גדולה ושיתוף פעולה בין שני העמים, בין שתי המדינות, שיביא לפיתוח אזורי, לביסוס היציבות והשלום באיזור.

אני רוצה להודות במיוחד לשניים, שהחלו את העבודה המעשית של השלום: ראשי המשלחת הירדנית־ישראלית לוועידת מדריד, ראש הממשלה מג'אלי והשגריר אלי רובינשטיין, שיחד החלו את העבודה ויחד היום מסיימים אותה בהשגתו של חוזה שלום, שבשלב זה ייחתם רק בראשי תיבות.

هكذا من الأصل

שמיר: החתימה עם ירדן – פזיזה; לוי: המלך חוסיין גרף את הקופה

(עו). ראש הממשלה לשעבר, ח"כ יצחק שמיר, אמר אתמול, כי חתימת הסכם השלום עם ירדן מעוררת חששות, משום שההסכם נעשה, לדבריו, מתוך פזיזות מסויימת. "יש בחתימה פזיזות מסויימת, ואני מקווה שזה לא יתנקם בנו בתוכן ההסכם", אמר שמיר.

בעניין קבלת ההחלטות, בפרשת חטיפתו של נחשון וקסמן סבור יצחק שמיר, כי אין להשאיר את ההחלטה בידי אדם אחד, וצריך להתייעץ עם גוף מצומצם.

על דברי ראש הממשלה, יצחק רבין, כי לא כינס את הממשלה כדי לקבל החלטות מחשש להדלפות, אמר ח"כ שמיר, כי אנשים מפקפקים בנכונות בנושאים אלה. "אמנם יש הרבה הדלפות מהממשלה ומכל גוף אחר בארץ, אבל במקרים מסוג זה, בדרך כלל אנשים שומרים ומקפידים יותר", הטעים הדובר.

על השאלה אם הוא שותף לביקורת על ראש הממשלה, יצחק רבין, משום שהוא מחזיק גם בתיק הביטחון, השיב שמיר: זה לא מוסיף בריאות למדינה".

ח"כ דוד לוי הביע הסתייגות מן התנאים שהובילו לחתימה בראשי תיבות של הסכם השלום עם ירדן ואמר, כי נראה לו שהסכם כזה יוביל, בסופו של דבר, לנסיגה לקווי 67' בכל החזיתות.

בראיון ב"קול ישראל" אמר: "אין ספק שהסכם כזה, המביא שלום בין ישראל למדינה שכנה הוא דבר שצריך לברך עליו. הפרטים אינם לפנינו ואני יכול רק להתרשם ולומר מלבד הסיפוק מכך שאנו הולכים לעוד הסכם עם מדינה שכנה, שהמלך חוסיין עשה כאן מהלך וגרף את הקופה. הוא שיחק אותה ובגדול, בעת שממשלת ישראל נמצאת במצוקה. אנחנו שהיינו לו לדוברים אצל האמריקנים לפתיחת הקופה, סייענו אותו מהוליכה יד ביד עם סדאם חוסיין, פתחנו לפניו את הארסנל האמריקני ואפשרנו את חידוש הנשק שלו".

"הוא מקבל את הקרקע שרצה בה, מקבל את המים שרצה בהם. אני יכול לומר גם שעניין הפליטים אינו ברור לי עדיין. הרי הם, הירדנים רוצים שהפליטים הפלסטינים, שנמצאים על אדמת ירדן יצאו משם בהסכמה. כלומר – ישראל מתחייבת לקלוט אותם. הוא מקבל ממשלה האשמית נקיה עם רכוש גדול. את הבעיה הפלסטינית זרק את כולה לעברנו, כיוון שממשלת ישראל הלכה עם ההסכם עם אש"ף, והוא מוצא את עצמו פטור מפתרון הבעיה הזו. חוסיין עשה עסק טוב. אני רואה בתהליך הזה של מדיניות הממשלה הנוכחית – סכנה.

אם אם כל אחד יקח את ליטרת הבשר שלו. אני מקווה לשלום, אבל התהליך המדיני הנוכחי יביא לקווי 67'. אני חושש מאד שאנו הולכים לוותר בכל הגזרות", אמר ח"כ לוי.

טקס מינוי קצרים הרשום בבית הנשיא ויצמן (צילום: יצחק הררי)

הסכם שלום עם ירדן

(המשך מעמוד 1)

רחוקה מערבה, לתוך שטח ישראל. מדובר ב"נקפיק" שאורכו כ-10 ק"מ אדמה מדברית. שטח זה יינתן עתה לירדן במסגרת ההתחשבנות איתה. במסגרת המו"מ, ביקשו הירדנים, כי ישראל תשאיר בידיהם לפחות שטח אחד ירוק. תשובת ישראל היתה, כי הם לא ראנו מעולם לטפח את הערבה.

ביחס לבארות שיועברו עתה לשטח ירדן סוכם, כי "מקורות" תקבל רשיונות להפעיל אותם.

ויכוח קשה התנהל סביב בקעה, שטח ליד קיבוץ גשר בצפון, שהוחכר בתקופת המנדט לקיבוץ, המעובד מאז על ידי הקיבוץ. השטח, כ-800 דונם, נמצא ליד ארם-נהריים. סוכם, כי האדמה תוחכר לקיבוץ ל-25 שנים, עם אופציה ל-25 שנים נוספות. אנשי הקיבוץ יוכלו לשאת במקום נשק להגנה עצמית, ומשטרת ישראל תוכל לפעול בשטח. אותם דברים אמורים בשטח של 2,000 דונם באזור צופר. גם הוא יוחכר למושב, ל-25 שנה, עם אופציה ל-25 שנים נוספות.

נושא המים נפתר לשביעות רצון שני הצדדים. ירדן תקבל כבר בשנה הקרובה תוספת של 50 מיליון מ"ק על חשבון ישראל: ממימי הירמוך (40 מיליון), מהירדן וממים מליחים מאזור הכנרת שיותפלו.

בעתיד הקרוב תקבל ירדן 50 מיליון מ"ק נוספים, לאחר ששני סכרים ייבנו על הירדן והירמוך, במטרה לאגור מי גשמים ומים אחרים שהולכים כיום לאיבוד. בעתיד הרחוק יותר תקבל ירדן עוד 50 מיליון מ"ק, מפרויקטים של התפלת מים. ראש הממשלה קרא לפרויקטים אלה "ההוצאות".

ישראל לא התחייבה לסייע לירדן בנושא הכספי, לא בהקמת הסכרים ולא בהקמת מתקני התפלה. אולם ישראל הודיעה, כי תנסה לסייע לירדנים בגיוס תרומות בחו"ל. בסופו של דבר לישראל אינטרס, כי מדינה שכנה שכרותה איתה שלום תהיה חזקה יותר.

נושא הפליטים סבוך במיוחד. הערבים וישראל מבחינים בין פליטי 1948 ובין עקורי 1967. ירדן התלוננה בשיחות עם ישראל, כי בתחומה חיים יותר פליטים מ-1948 מאשר בכל מדינה ערבית אחרת ויותר גם מאשר בארץ-ישראל. היא דרשה, כי במסגרת הסכם השלום יימצא פתרון גם לבעיית הפליטים וגם לבעיית העקורים.

ישראל, לראשונה, הכירה בבעיית הפליטים, ועל כך כעסה אתמול האופוזיציה בפגישתה עם רבין. אולם במקביל דרשה ישראל לכלול בהסכם ניסוח "בבעיה שיוצרת בעיית הפליטים לשני הצדדים".

פליטים יהודים לא ברחו אמנם מירדן, אבל עשרות אלפי יהודים ברחו, או נאלצו לעזוב, את רוב מדינות ערב האחרות. סוכם, כי בעיית הפליטים תדון במסגרת ועדת הפליטים בשיחות הרב-צדדיות לשלום. כשישראל והפלסטינים יסכמו את הנושא, ערב החתימה על הסדר הקבע ביניהם, ישראל תצטרך להתייעץ בירדן.

בנושא העקורים הוחלט לאמץ את הסעיף המופיע ב"הסכם העקרונות" שבין ישראל לפלסטינים. "ועדת הארבעה" הירדנית-מצרית-פלסטינית-ישראלית תתכנס ותדון בבעיה. בהסכם הישראלי-ירדני לא נקבעו תאריכים מוגדרים.

הסעיף בנושא ירושלים בהסכם השלום זהה לסעיף ירושלים ב"הסכם וושינגטון".

בנושא הביטחון, אחרי כינון השלום, ישראל מכורה כי הגיעה עם הירדנים להבנה השונה מההבנה שהושגה בשעתו בהסכם השלום הישראלי-מצרי. ירדן לא תוכל לשתף פעולה עם מדינה או גורם שלישי נגד ישראל, על אף חברותה בליגה הערבית והסכמיה עם מדינות ערביות.

חוזה השלום, לאחר שאושר אתמול בממשלה, יצטרך לקבל את אישור הכנסת. במקביל יבקש חוסיין בשבת את אישור הפרלמנט הירדני.

רק לאחר שההסכם יאושר על ידי שני בתי המחוקקים, ייכנס לוח הזמנים למימוש שלבי הנורמליזציה לתוקפו. כחודש לאחר החתימה על הסכם השלום בערבה, יחליפו שתי המדינות שגרירים. רבין הציע אתמול לחוסיין לפתוח את הגבול בין המדינות לתיירות הדדית כבר בזמן הקרוב. המלך הסכים.

כל אנשי הצוות הישראלי לשיחות אמרו, כי בין המלך ורבין נרקמה כל הזמן כימיה חיובית. רבין סבר, כי "כשהולכים לעשות שלום", גם לאווירה, לאמון ההדדי ולהתחשבות בצרכי הצד השני, יש חשיבות.

לאחר מסיבת העיתונאים הרימו חוסיין ורבין, במשותף, טלפון לנשיא מצרים, חוסני מובארק, והודיעו לו על ההסכם. מובארק בירך על ההסכם ואת שני האישים.

ע"ד דולן במשפט דיניץ: הסניגור מכפיש את העד שוקרון

(עו). – חקירתו הנגדית של יעקב ניצן, עוזרו לשעבר של שמחה דיניץ, החלה אתמול במשפט המתנהל נגד דיניץ בבית המשפט המחוזי בירושלים.

יעקב ניצן הוזמן להעיד על חלקו בפרשת ההתחשבנות בין דיניץ לבין אגף השליחים על הוצאותיו של דיניץ בנסיעות לחו"ל ועל הויכוח בין דיניץ לבין אגף הכספים בסוכנות בנושא הכללים החלים עליו בנסיעות לחו"ל.

ניצן הוכרז שלשום על-ידי התביעה עד עוין לאחר שטען כי אינו זוכר פרטים רבים שעלו בחקירתו במשטרה.

הסניגור, עו"ד אורי וגמן, שאל את ניצן אם עד התביעה נדב שוקרון הציע להתנצל כאשר התברר שהיו אי-דיוקים בטבלת ההוצאות של דיניץ בכרטיס האשראי אמריקן אקספרס בחו"ל שהכין.

התובע, עו"ד שמעון דולן, התנגד לשאלה והשופט שלום ברנר הודיע לוגמן שעליו להחזיר מקו החקירה הזה. עו"ד וגמן אמר לשופט, כי בטבלה של שוקרון היו נתונים לא מדויקים שהטילו דופי במרשו.

"אני רוצה להוכיח כי שוקרון לא בסר לניצן שהנתונים בטבלה לא היו מדויקים, ולא הציע להתנצל או לפרסם בעיתון כי הנתונים שגויים", אמר עו"ד וגמן ושאל את ניצן אם הממונים על שוקרון הציעו לפרסם שהנתונים היו שגויים.

עו"ד שמעון דולן התנגד לשאלה וטען, כי הסניגור מטיח האשמות בעד שסיים את עדותו. הוא ביקש שעו"ד וגמן יתנצל ואמר, כי כבודו של שוקרון נפגע כבר בעקבות האשמות של וגמן שפורסמו בעיתונות. מכוח כעין שוקרון, כי "שנתי נדדה בעקבות קריאה בעיתונים על האשמותיו של וגמן".

ניצן אמר, כי על-פי דו"ח מבקרת המדינה משנת 91', היה דיווח על הוצאותיו של דיניץ בחו"ל לאגף השליחים בסוכנות. הדיווחים נמסרו על-ידי מזכירתו של היו"ר, מרלן מוסק, לנדב שוקרון. ההוראות בסוכנות קבעו, כי הדיווח ייעשה על-ידי השליח עצמו, במקרה זה יו"ר הנהלת הסוכנות היהודית שמחה דיניץ. לדברי ניצן, סוכם כי היו"ר פטור מחובה זו, המוטלת על שאר השליחים בסוכנות, והדיווח נעשו על-ידי מזכירתו.

ניצן סיפר גם על המחלוקת של דיניץ עם אגף השליחים בנוגע לנסיעות אשתו לחו"ל. על-פי נוהלי הסוכנות, בני זוג של שליחים אינם יכולים להתלוות אליהם בנסיעות לחו"ל על חשבון הסוכנות. דיניץ טען, כי בתור יו"ר לא חל עליו כלל זה.

ישראל וירדן דנות על שיתוף פעולה בחילוץ נפגעים

(עו).- ישראל וירדן דנות בימים אלה בדרכים לשיתוף פעולה במבצעי חילוץ, סיוע והצלה לנפגעים – כך נמסר אתמול במהלך דיוני הקונגרס הבינלאומי להתמודדות וטיפול באסונות המוניים ובמצבי חירום.

בדיונים, המתקיימים במלון "דן פנורמה" בתל-אביב, מסרו אנשי היחידה הישראלית להזכת פעולות סיוע, חילוץ והצלה, כי הם התבקשו על ידי ממשלת ישראל, להכין תוכנית לשיתוף פעולה איזורי במסגרת שיחות השלום עם ירדן.

התוכנית כוללת, לדבריהם, חילוץ מטיילים ישראלים וירדנים מאזורי אל-חמה בצפון, דרך עדיגרי, ים-המלח, הערבה ועד אילת. התוכנית הוגשה לצוותי המו"מ ישראל – ירדן. היא כוללת אפשרות להעברה מהירה של כוח חילוץ במסוקים, בכלי רכב ובכלי שיט; פתיחת חדרי מצב בירושלים ועמאן; התקנת רשת קשר לכוחות החילוץ, ועוד.

העבודה מינתה ועדה למציאת הדרך להשבת רמון וחברי רם לשורות המפלגה

ועדה אחרת, בראשות השר שחל, תבדוק דרכים לחיזוק העבודה בהסתדרות

מאת אמיד נוימן

מפלגת העבודה הקימה ועדה שנועדה להמליץ על הדרכים שיאפשרו להחזיר לשורותיה את חיים רמון, עמיר פרץ, שמואל אביטל ואנשי רם אחרים, וכן חברי מפלגת העבודה לשעבר, שהתמודדו מול רשימותיה בבחירות האחרונות לרשויות המקומיות.

בראש הוועדה, שתמנה ארבעה חברים, שניים מהם חברי ועדת חוקה במפלגת העבודה ושניים חברים במוסד לביקורת, יעמוד חבר הכנסת אלי גולדשמידט.

על הקמת הוועדה הודיע מזכ"ל מפלגת העבודה, נסים זוילי, במסיבת עיתונאים שקיים אתמול. לדבריו, תפעל הוועדה בלוח זמנים קצוב, והחלטותיה יימסרו ויוישמו בחודשים הקרובים, משום שלוח הזמנים של העבודה לקראת הבחירות הפנימיות קובע, כי אוקטובר 1995 הוא המועד הקובע לזכאותו של חבר העבודה להתמודד על מקום ברשימה לכנסת.

זוילי מסר עוד על הקמת ועדה נוספת, לבחינת דרכה של מפלגת העבודה בהסתדרות. בראש ועדה זאת יעמוד השר משה שחל.

ועדת שחל, שהרכבה עשוי לכלול שרים, חברי כנסת ואנשי אקדמיה, תמליץ בפני ראשי מפלגת העבודה על הדרכים לחיזוק הנהגת העבודה בהסתדרות, על רקע ביקורת קשה על תיפקוד סיעת העבודה בוועד הפועל.

המשמעות המעשית של חיזוק זה, אמר אתמול זוילי, עשויה להיות צירוף חברי כנסת וחברי כנסת לשעבר לסיעה. לדבריו, חיזוק זה נחוץ, בין השאר, משום שהבכירות שהכניסה סיעת "רם" להסתדרות – היא מנהיגה ראשונה, מנוסה ומשופשפת, בעוד שבכירות העבודה הפרה נסוגן כוח, כמו שוקעי כדורגל משני ליגות אחרות.

הוועדה תעסוק גם בהכנת המלצות למדיניות העבודה בהסתדרות בהווה ובעתיד.

בפני הוועדה תעמוד השאלה המרכזית: האם המשך שותפות העבודה בקואליציה ההסתדרותית מוצדק בתנאים הנוכחיים.

לדברי מזכ"ל העבודה, מדיניות המפלגה בהסתדרות עומדת לעתים בסתירה מוחלטת לעמדות מפלגתו, והיא צריכה לקבל החלטה, האם יש להישאר בקואליציה או לעזוב. לדבריו, עמדתו האישית היא בעד המשך השותפות.

בהתייחסו לכך מתח זוילי ביקורת על הנהגת ההסתדרות [illegible] שיקול דעת.

שומר: להקים סיעה משותפת עם רם

מפלגת העבודה תקים ועדה לבחינת עתידה של ההסתדרות

מאת אפרים דוידי

מפלגת העבודה מתעתדת להקים בתוך ימים ועדה מיוחדת שתבחן את עתידה של ההסתדרות ותפקיד המפלגה במסגרת זו. בראש הוועדה יעמוד השר משה שחל, וההחלטה על-כך תידון בישיבת הלשכה שתתקיים ביום חמישי. יו"ר סיעת העבודה בהסתדרות, חיים הברפלד הודיע עוד על הקמת "שולחן פוליטי" בהנהגת ראש הממשלה יצחק רבין, מזכ"ל המפלגה נסים זוילי ובהשתתפות נציגי הסיעה במועצות הפועלים, באיגודים המקצועיים, ובנעמ"ת.

אחד מראשי סיעת המרד בהסתדרות, פיני שומר, מסר אתמול כי דעתו "לא נוחה" מפעילות מפלגתו בהסתדרות, והציע להקים סיעה משותפת לעבודה ול"רם".

לדבריו "לא התרגלנו שאנו לא בשלטון. דורשים מאיתנו דברים שאנו לא יכולים לעשות. לצערי, העבודה לא גיבשה את עמדותיה ותכניותיה לאחר הבחירות ואנו פועלים כפי שפעלנו בעבר". שומר, המכהן כיו"ר האגף לארגון ומועצות פועלים, (האגף החשוב שבידי העבודה בהסתדרות) הציע להקים סיעה משותפת בין ה'עבודה' ל'רם'. "יש להקים סיעה דומה למערך שהיה קיים במשך שנים רבות בהסתדרות בהשתתפות העבודה ומפ"ם" אמר שומר, והוסיף כי הוא גם לא מרוצה מפעולתו של הברפלד כיו"ר הסיעה, אך הדגיש כי "הוא פועל בתנאים קשים ביותר".

בישיבת סיעת העבודה בבית הנבחרים שנערכה שלשום השתתף מתאם פעולות המפלגה, אופיר פינס (שמילא את מקומו של זוילי), שתקף קשות את הקואליציה בהסתדרות. "צר לי מאוד אך מה שקורה היום בין 'רם' ל'עבודה' הם אינם יחסים של קואליציה. לא יתכן שבקואליציה מתוקנת יפעל רמון כנגד השותפה שלו, שיחליט האם הוא עם ה'עבודה' או עם הליכוד".

רבין יוצא לבריטניה; יעדכן את מייג'ור בפרטי הסכם השלום עם ירדן

מאת מוטי בסוק

ראש הממשלה, יצחק רבין, יוצא באמצע השבוע לביקור בבריטניה, שימשך יומיים. רבין אמור להיוועד עם ראש ממשלת בריטניה, ג'ון מייג'ור.

בפגישה זו יעדכן ראש הממשלה את עמיתו הבריטי בפרטי ההסכם עם ירדן ובמו"מ עם הפלסטינים.

נוסף על כך ייפגש רבין עם חברי פרלמנט בריטיים מכל הקשת הפוליטית. ביניהם עתיד להיות גם מנהיג הליבור טוני בלייר. פרט לכך ייוועד ראש הממשלה עם מנהיגים יהודים בבריטניה, ישתתף בארוחת ערב מטעם המגבית וירצה באוניברסיטת אוקספורד.

שוחט: "הסכם ההבראה לקופ"ח הכללית מציע שינויים הסטוריים"

מאת כתבנו בכנסת

שר האוצר, אברהם (בייגה) שוחט, אמר אתמול בוועדה לביקורת המדינה כי הסכם ההבראה לקופ"ח הכללית, המתגבש בימים אלה, מכיל שינויים מרחיקי לכת, וכי אם יצא לפועל הוא ישנה את כללי המשחק בכל הקשור להפעלת קופת-החולים והשתתפות הממשלה בפעילותה.

שוחט אמר כי הוא מקווה שתוך עשרה ימים יוגש ההסכם להבראת קופ"ח לכנסת. ההסכם כולל, לדבריו, עקרונות להכנסות בגביה, התייעלות קופת חולים, השתתפות הבכלכלה וכן תרומת העובדים. עוד אמר כי ההסכם המתגבש יכיל שינויים הסטוריים, בין היתר דרישת הממשלה לרישום נכסי קופ"ח על שמה ולא על שם גופים אחרים.

יו"ר ההסתדרות, ח"כ חיים רמון, שהופיע אף הוא בפני הוועדה, אמר להבריה כי המזכ"ל הקודם של ההסתדרות, חיים הברפלד, גילה שלשום בישיבה שהתקיימה בהסתדרות כי לא התכוון לקיים את חלקה של ההסתדרות בהסכם ההבראה שנחתם עם האוצר ואף הודיע על כך מפורשות לשר האוצר.

יו"ר הוועדה, ח"כ דוד מגן אמר בתגובה כי הדברים שחשף רמון מזעזעים בחומרתם והם מעלים חשש כבר לעבירה על החוק. הוא ביקש מרמון להמציא לוועדה את פרוטוקול הישיבה בה נאמרו הדברים, והודיע כי לאחר שיקבל את תגובתו של הברפלד ישקול בעצה אחת עם מבקרת המדינה באילו צעדים משפטיים ומינהליים יש לנקוט נוכח העדות התמורה שחשף רמון.

ויכוח על כהונת מזכיר מועצת פועלי ת"א

גלמן: רצ מצטרפת לקואליציה בראשותי נחמיאס: מסלאווי יהיה המזכיר

מאת אפרים דוידי

התחדש הויכוח סביב כהונת מזכיר מועצת פועלי תל-אביב. בחודש יוני נבחר גרשון גלמן, המכהן גם כחבר הנהגת ההסתדרות, לכהונה נוספת כמזכיר מועצת הפועלים בתמיכת סיעת העבודה והליכוד. שלשום הכריז יו"ר סיעת רם בהסתדרות, אהרון נחמיאס, כי מועמד הרשימה "יהיה בקרוב מזכיר מועצת פועלי תל-אביב". לדברי נחמיאס, הסיעה תרכז את מאמציה בשבועות הקרובים כדי שמסלאווי יהיה המזכיר.

גלמן אמר אמש בתגובה, כי "למיטב זכרוני, התקיימה ועידת ההסתדרות במרחב תל-אביב בחודש יוני ובמהלכה נבחרתי לתפקיד המזכיר. הכרזתו של נחמיאס תמוהה בעיני". על שולחנו מונח מכתב ששיגר יו"ר סיעת רצ בתל-אביב, ציון אלגרוסי, שלפיו סיעתו מעוניינת להצטרף לקואליציה בראשותי".

גלמן הוסיף, כי "לא רק אנשי רצ מעוניינים להיכנס לקואליציה. גם אנשי מפ"ם בתל-אביב מגלים עניין בכך. אני בעד הקמת קואליציה מקיר לקיר הכוללת גם את אנשי רם".

אנשי חמאס הפגינו בדרישה לפטר את מפקד המשטרה הפלסטינית

(עזה, רויטר, א.פ.פ). יותר מ-5,000 תומכי חמאס הפגינו אתמול בשקט בעזה, ודרשו לשחרר את האסירים הפלסטינים ולפטר את מפקד המשטרה הפלסטינית, הגנרל נאסר יוסף.

המפגינים, שהתפזרו לקראת ערב, גינו את הסיוע שהעניק, לדבריהם, ערפאת לישראל לאיתור המקום שבו הוחזק החייל נחשון וקסמן. ארגון הג'יהאד האיסלאמי קרא לשוטרים הפלסטינים לא להישמע להוראות הרשות הפלסטינית, וביקשה מהם לשחרר מייד את האסירים.

200 מאנשי כוחות הביטחון הפלסטיניים והמודיעין לפיזור הפגנות שוהות על בית הכלא המרכזי בעזה, שם מוחזקים כ-300 מאנשי החמאס.

בתוך כך מסרו מקורות במשטרה על מעצרו של הגנרל עמר סיקסיק אבו חמיס, גורם בכיר בתנועת הקישור עם ישראל, בעקבות תקרית ירי בהפגנה קודמת של החמאס.

המקורות ציינו, כי אבו חמיס, הידוע בתמיכתו בקיום יד קשה נגד החמאס, התנגד למעצרו במשך 12 שעות, מוקף באנשיו במשרדו. הוא נכנע ביום ראשון והובל לכלא המרכזי בעזה.

ספקטרוניקס בע"מ

הבהרות להודעה על הקצאת ניירות ערך של החברה על-פי הצעה פרטית

בהמשך להודעה שפורסמה ביום 5 באוקטובר 1994 בדבר תוכנית הקצאה אופציות לעובדים על-פי הקצאת ניירות ערך (הקצאת ניירות ערך בחברה רשומה שאינה שלא לציבור) התשנ"ב - 1992, מובאות ההבהרות הבאות:

1. העובדים הניצעים על-פי התוכנית עובדים כיום בחברה.
2. 28 עובדים הינם הניצעים על-פי התוכנית.
3. הקריטריונים להענקת האופציות על-פי התוכנית הינם שילוב של מרכיבים אותם ממלאים העובדים בחברה, ותק ותרומה לחברה.
4. הקצאת האופציות לכל אחד מן העובדים הניצעים על-פי התוכנית לחוד לא תעלה על 0.5% מההון המונפק של החברה לאחר ההענקה, בהנחה כי ימומשו כל ניירות הערך הקיימים והמוצעים הניתנים להמרה במניות החברה.
5. חמישה עובדים מבין העובדים הניצעים על-פי התוכנית הינם נושאי משרה בכירה בחברה.
6. בתקופת החסימה האופציות המוענקות על-פי התוכנית לא תהיינה ניתנות להעברה.

ספקטרוניקס בע"מ

הממשלה אישרה פה אחד את הסכם השלום עם ירדן

מאת מוטי בסוק

הממשלה אישרה אתמול פה אחד את הסכם השלום בין ישראל לירדן. הממשלה התכנסה לישיבה חגיגית זמן קצר לאחר שראש הממשלה יצחק רבין, ושר החוץ שמעון פרס, שבו מירדן.

ההסכם הונח על שולחן הממשלה ורבין איפשר לשרים לעיין בו, אך נאסר עליהם להוציא את ההסכם מחדר הישיבות, או לקחת אותו איתם. להסכם מצורפים גם כמה נספחים, שגם הם הוצגו לפני השרים. אתמול הבטיח רבין, כי ההסכם על נספחיו יונח על שולחן הכנסת, לפני שהמליאה תתבקש לאשר אותו.

ראש הממשלה ניתח את ההסכם והסביר את המניעים, שעמדו מאחורי החלטותיו בנושא הגבולות, המים, הפליטים ועוד. השר יאיר צבן אמר, כי את המרחק הקצר בין ירושלים לרבת עמון היה עלינו לעבור דרך אוסלו. "בלא הסכם עם אש"ף לא היה הסכם עם חוסיין", אמר.

מקור ישראלי

(המשך מעמוד 1)

למדינות אירופה לקחת תפקיד חשוב יותר בשיחות השלום בין הערבים לישראל, כך אמר דובר לשכת הנשיא.

"הנשיא הביע את משאלתו, שאירופה תקבל תפקיד הולם ויעיל יותר, כדי שתוכל לקדם את תהליך השלום" אמר הדובר ג'וברא קוריה. "השר האיטלקי הביע את הערכתו לתפקידה החיובי של סוריה באזור וציין כי היא אחת מעמודי התווך בהסכם השלום" הוסיף.

דיפלומטים אמרו כי מרסינו מחפש תמיכה ממדינות המזה"ת כדי להביא לשינוי במבנה מועצת הבטחון של האו"ם, שיאפשר לאיטליה ולמדינות אחרות לקבל בה מושב קבע. הם ציינו כי סוריה תומכת ברעיון הוספת חברות קבועות מעבר לחמש הנוכחיות – ארה"ב, רוסיה, סין, צרפת ובריטניה.

שני עתונים ערביים מסרו אתמול כי ישראל הסכימה לקבל את עיקרי הנסיגה הכללית מרמת הגולן. אולם המו"מ עם סוריה מתעכב על אופן ביצוע הנסיגה.

היומון הלונדוני אלחיאת, היומון הביירותי אנהאר, ציטטו בכירים לבנוניים להם נודעו פרטים על המו"מ מפיו של שר החוץ הסורי פארוק אלשרע.

אלשרע הגיע לביירות כדי לדון עם מנהיגי לבנון בתוצאות מסע הדילוגים שביצע בשבוע שעבר שר החוץ האמריקני וורן כריסטופר בין דמשק לירושלים.

לדעת אלחיאת, הנסיגה הישראלית המתוכננת תהיה גם מאיזור חמה, שהיה בשליטת הסורים לפני 1967.

באנהאר נכתב כי קיימים חילוקי דעות באשר ללוח הזמנים לנסיגה ישראלית וכן באשר לאופן ביצועה. הנסיגה אותה דורשת ישראל, וכי כריסטופר, האמור לשוב למזה"ת בסוף אוקטובר, יציע כנראה שהנסיגה תמשך תוך שלוש שנים.

אלחיאת מוסר כי קיימים פערים בנושא סידורי הבטחון והמוצבים הצבאיים בהם יתפרסו צבאות שתי המדינות לאחר הנסיגה.

היום
מבצע "הקש בדלת"
היום יבקרו אלפי מתנדבים במבצע "הקש בדלת"
בכל בית בישראל. אנא, תירמו בעין יפה.
האגודה למלחמה בסרטן בישראל - מבצע "הקש בדלת" 1994
20
הקפידו לדרוש קבלה על כל סכום שתרמתם.
למידע נוסף - פנו ל"טלמידע" 03-5717888
תנו יד, אל תתנו לסרטן לקחת. חיים.

שלושה חודשי מאסר על תנאי והורדה בדרגה נגזרו לנאשמי אסון צאלים ב'

(ע). – בית הדין הצבאי במטכ"ל בקריה גזר אתמול שלושה חודשי מאסר על תנאי והורדה בדרגה אחת לקצינים הנאשמים באסון צאלים ב', רב-סרן ק' וסרן א'.

בהקראת פסק הדין אמר אב בית הדין הצבאי אל"מ (מיל.) עודד מודריק, כי "אנו עומדים בפרשה מסוימת של משפט. זה שעניינה העונש הראוי לנאשמים בשל מעשי העבירה בהם הורשעו. הוא ציין, כי נסיבות התאונה פורטו בהרחבה בהכרעת הדין על שני חלקיה, הגלוי והחסוי".

"משך שעות ארוכות," אמר מודריק, "ניצבו מפנינו אנשים שונים, כדי להאיר מזוית המבט הסובייקטיבית שלהם את השקפתם בעניין הענישה הראויה במקרה דנן. רוב אלה הוזמנו על ידי אחד הנאשמים. והם נשאו דברים בשם או בעבור הנאשמים. עמהם נמנים האלוף שגיא, חה"כ גדליה גל, אלי אייל ושני קצינים נוספים מסיירת מטכ"ל, אחד מהם הפסיכולוג של היחידה". אב בית הדין ציין כי דברים בכתב שלחו גם הרמטכ"ל והאלוף עמידרור לוין.

"כמות השני עבירה בין דברי אלה בקשה להקל בדין עם הנאשמים ובדרך כלל נתבקשנו להימנע מעונש מאסר בפועל."

"באופן יוצא מן הכלל, לעומת הרגיל בהליך פלילי, שמענו גם את השקפתן של רוב המשפחות השכולות באמצעות בא כוחם. אלה אמרו בין היתר, כי אין הן תומכות במאסרם של הנאשמים".

אולם מודריק אמר, כי עמדת התביעה הצבאית היא שיש לגזור על הנאשמים עונש מאסר של ממש וכן הורדה בדרגה.

הוא ציין כי רס"ן ק' הוא בעל ציון לשבח מטעם הרמטכ"ל, שניתן לו בנסיבות שאינן נוגעות לדיון בפנינו, וכי גם סרן א', צבר גם הוא נסיון קרבי רב ואין ספק בעניין חשיבות תרומתו לפעולות בהן השתתף. שני הקצינים הללו היו מועמדים לקידום ביחידתם. הרמטכ"ל ניבא לרס"ן ק' עתיד מזהיר בצה"ל.

בגזר הדין נאמר כי אין ספק שהתאונה התרחשה בנסיבות שאינן שיגרתיות. הוא ציין כי האסון התרחש אגב אימון לא שגרתי. "מדובר בשלבים האחרונים של גיבוש יכולת מבצעית מסויימת," אמר. "המרחק בין זה לבין ביצוע אינו רב וההכנה המודרכת של השלב אינה נחוצה כל כך לעניין".

בפסק הדין נאמר כי השופטים התחשבו בהשפעה מיוחדת שיש לעונש על דרך התיפקוד בעתיד של היחידה ומפקדיה.

"נאמר לנו שענישה לא ראויה עלולה להשפיע באופן חמור על הכוונות של מפקדים ביחידה ליטול על עצמם סיכונים הכרחיים. שיפוט מופרז של טעות שיקצה מלפני מפקד באימון מבצעי, עלולה לגרום בגבולות של עודף זהירות וסיכון הסטנות אשר יפגעו ביכולתה של היחידה להשיג את משימותיה."

בפסק הדין צוין כי השופטים נחלקו בדעותיהם בנוגע לעונשי הנאשמים. הם הסכימו שיש להבחין בין עניינו של רס"ן ק' לעניינו של סרן א', וכי עבירתו של האחרון חמורה יותר. כל אחד מהם תרם חלק קריטי להתרחשות התאונה, אולם במעשהו הפר סרן א' נורמות התנהגות בעת שימוש באמצעי לחימה, באופן בוטה ביותר.

השופטים היו תמימי דעים כי אין מקום לגזור עונש מאסר של ממש בשל נסיבות העבירה הקונקרטיות.

עוד נאמר בגזר הדין, כי דעות השופטים נחלקו בנושא ההורדה בדרגה. צוין, כי שניים מן השופטים סבורים שיש מקום לעונש כזה, אך גם בזה אחד מהם מחמיר והאחד מקל. השופט האחד סבור שבשל מחדלו החמור של סרן א', יש להורידו לחלוטין מדרגת קצונה. לגבי רס"ן ק' סבור אותו שופט שדי בהורדה בדרגה אחת.

השופט האחר לא מצא יסוד להבחין בין שני הנאשמים בענישה הקונקרטית. הוא מסתפק בציון ההבדל בהתנהגות שביניהם ולדעתו, העונש הראוי הוא הורדה בדרגה אחת לכל אחד מהם.

שני השופטים ביקשו להדגיש, כי בעיניהם עונש זה נותן ביטוי לנסיבות שבהן התרחש האסון, כאשר הנאשמים ממונים על מהלך האימון כמפקדים. לכן, הענישה היא בתחום הפיקודי. השופט השלישי סבור, כי משנקבע בהכרעת הדין שהאחריות המוסרית הכוללת אינה מסתיימת בדרגי הפיקוד של הנאשמים, ושותפות לה גם רמות הפיקוד שמעליהם, אין בית הדין יכול להטיל עונש של הורדה בדרגה על מי מהנאשמים. לדעתו, אף שלא נמצאה כל אחריות משפטית אצל הפיקוד הבכיר, יש באחריות המוסרית כדי להשליך על רמת הענישה של הנאשמים אשר האשמה רובצת לפיתחם.

אוטובוס התנגש בבית בחיפה; איש לא נפגע

מאת אורי שרון

אוטובוס דרמפיקי של "אגד", שהיה ריק מנוסעים, החליק אמש במורד התלול בשדרות הציונות בחיפה והתנגש בבית. לא היו נפגעים, אך נגרם נזק לבית.

התאונה אירעה סמוך לשעה 20:30. האוטובוס החליק בכביש הרטוב ופגע בקיר הבית. למרבה המזל הדירה שאליה הגיע האוטובוס היתה ריקה מאדם. נהג האוטובוס הספיק לקפוץ ממנו בעוד מועד.

הכביש נחסם לתנועה למשך יותר משעה. למקום הגיעו מ"מ ראש העיר, יונה יהב, מנכ"ל העירייה, חגי לוי, וראש אגף התפעול, אירי עובר. אנשי מינהל ההנדסה בדקו את הנזק שנגרם לבית וחוקרי לשכת התנועה פתחו בחקירה.

מורד שדרות הציונות גבה בעבר קורבנות רבים כאשר כלי רכב הידרדרו בו. הנסיעה במורד הכביש אסורה למשאיות אך מותרת לאוטובוסים.

יו"ר האגף לארגון פיני שומר:

יפוטרו כ־500 עובדים במועצות הפועלים; שכר המזכירים יקוצץ בכ־20 אחוזים

מאת אפרים דוידי

כ־500 עובדים יפוטרו בחודשים הקרובים במועצות הפועלים. על כך מסר אתמול יו"ר האגף לארגון ומועצות פועלים, פיני שומר, במסיבת עיתונאים בתל-אביב. לדבריו פוטרו בחודשים האחרונים כ־260 עובדים זמניים וגימלאים במועצות הפועלים.

"כשנכנסתי לתפקיד היו במועצות הפועלים כ־1,900 עובדים וכ־1,700 משרות. באחרונה פוטרו כ־260 עובדים זמניים וגימלאים והתקן הרצוי הוא כ־1,200 משרות. בתוך חודשיים אנו חייבים להגיע לתקן זה", אמר שומר. הוא הוסיף, כי "אם יתברר ב־1 בינואר שתקציב ההסתדרות יקוצץ בכ־50 אחוז עקב הפעלת חוק הבריאות, ניאלץ להצטמצם עוד יותר".

עוד מסר שומר, כי תוקם ועדה שתבדוק את סל השירותים שמועצות הפועלים יעניקו לחברי ההסתדרות. הוועדה תעסוק גם בארגון מחדש של המרחבים שפירושו צמצום ניכר של מועצות הפועלים. בסוף התהליך יהיו, לדבריו, בין 25 ל־30 מועצות מרחביות, במקום 64 מועצות הפועלים הקיימות, 23 מועצות משנה, 16 ועדי הפועלים, שני סניפי ההסתדרות ושמונה שלוחות של מועצות פועלים ממוזגות. שומר הבהיר כי שינויים אלה יהיו בתום הקדנציה, בניגוד לעמדתו של יו"ר ההסתדרות חיים רמון הדוגל בביטול מספר מועצות פועלים בשנים הקרובות.

שומר מסר, כי ב־59 מועצות הפועלים מכהנים מזכירים ממפלגת העבודה ובשש מועצות מכהנים אנשי רם כמזכירים. במועצת פועלי פתח-תקווה יכהנו בתפקיד זה אנשי רם והעבודה ברוטציה, ובמועצת פועלי אשקלון יכהנו נציגי רם והליכוד ברוטציה. בבית-שמש העבודה מינתה מזכיר מועצת הפועלים לערכאות. בקרית-שמונה עדיין לא נבחר מזכיר למועצת הפועלים. יו"ר סיעת רם, אהרון גומאס, הבהיר שלשום, כי סיעתו תתמוך במועמדותו של נציג העבודה בקרית-שמונה.

שומר הודיע, כי שכרם של מזכירי מועצות הפועלים יקוצץ ושכרן של מזכירות נעמת יהיה כ־85 אחוז משכרם של מזכירי מועצות הפועלים, בניגוד לעמדתה של יו"ר נעמת, עפרה פרידמן.

על-פי החלוקה החדשה יחולקו מועצות הפועלים לארבע קבוצות. הקבוצה הראשונה תכלול את מועצות הפועלים הגדולות בתל-אביב, ירושלים, חיפה ובאר-שבע שבהן יהיה שכר המזכירים זהה לשכרם של חברי הנהגת ההסתדרות – כ־11 אלף שקל לחודש. בקבוצה השנייה, שתכלול מועצות פועלים דוגמת חולון, בת-ים ופתח-תקווה, יהיה שכר המזכירים כ־8,000 שקל. בקבוצה השלישית, שתכלול מועצות פועלים בינוניות, יהיה שכר המזכירים 7,500 שקל, ובקבוצה הרביעית, שתכלול מועצות קטנות, יהיה שכר המזכירים כ־6,000 שקל לחודש. כמו כן יבוטלו רכבים צמודים לכ־30 מזכירי מועצות פועלים.

שומר אמר, כי בכל מקרה הקיצוץ בשכר לא יהיה יותר מ־20 אחוז מהשכר הנוכחי, בעוד רמון תבע להוריד את השכר ב־50 אחוז.

הצעה זו אינה מקובלת על מזכירי מועצות הפועלים, הרואים בה הרעת תנאי השכר ומתכוונים לפנות לערכאות.

חבר מזכירי מועצות הפועלים, שבראשו עומד מזכיר מועצת פועלי בית-שאן, פיני קבלו, הודיע, כי הוא מתנגד להצעות שיפגעו בציבור העובדים. החבר נפגש בתחילת השבוע ובתום הישיבה החליט "לדחות לאלתר הכתבת הכתיבים מצד הנהגת ההסתדרות". עוד החליט לשתף פעולה עם הנהגת ההסתדרות "רק בתנאי שתוצג תוכנית הבראה מסודרת ועניינית, שתוכנה בשיתוף עם החבר". מזכירי מועצות הפועלים קראו לרמון "להפסיק לאלתר את שיטת ההפחדות והאיומים על ציבור העובדים". קבלו אמר בישיבה, כי "רמון צריך לדעת שאנו זקוקים למנהיג עובדים ולא מנהיג תקשורת".

לאחר שש שעות של דרמה מורטת עצבים בדימונה

הימ"מ השתלט על עבריין שהתבצר בקומה רביעית ואיים להרוג את בנותיו ולהתאבד

מאת אמיר דהחבלים

יותר משש שעות נמשכה אתמול דרמה מורטת עצבים בדימונה, שבמהלכה התבצר גרקומן עם שתי בנותיו, תאומות בנות שנה וחצי, בדירתו, ואיים להרוג את הילדות ולהתאבד בפיצוץ בלוני גז ורימון. מפקד משטרת מרחב הנגב, תנ"צ יוסי אבני, ניהל מו"מ ממושך עם המתבצר ומשנוכח שאין כל תוצאות הורה ללוחמי היחידה המיוחדת ללוחמה בטרור (ימ"מ) לפרוץ לדירה ולהשתלט עליו.

הגרקומן (34), נשוי ואב לשלושה ילדים, נידון לפני ימים אחדים לשלוש שנות מאסר על ביצוע שורה של התפרצויות וגניבות. שלשום הוא ל־48 שעות להתארגנות לקראת ריצוי עונש המאסר, ואתמול הוא החליט כנראה למצוא דרך להימלט מהעונש.

סמוך לשעה 9:00 בבוקר, לאחר שאשתו לקחה את בנם בן השלוש לגן הילדים הסמוך, התבצר גרקומן עם שתי בנותיו בדירתו שבקומה הרביעית בבית משותף בשכונת בן-גוריון, מול בניין המשטרה. הוא ביגש להלהן והודיע על כוונתו לשים קץ לחייו ולחיי הילדות בפיצוץ שני בלוני גז ורימון אם לא ייענו תביעותיו.

למקום הגיעו כוחות גדולים של משטרה, בפיקודו של מפקד משטרת מרחב הנגב, תנ"צ יוסף אבני, שהחל לנהל עמו מו"מ. האיש הציג לשוטרים רשימה של תביעות, בהן קבלת דיור וליפוי וגמילה במהלך תקופת מאסרו.

במהלך המו"מ ניסה אחד מחבריו של גרקומן להיכנס לביתו, אולם המתבצר דקר אותו בסכין.

תביעותיו של האיש היו מבולבלות. הוא תבע גם תנאי מאסר משופרים ובכל פעם שהתבקשה לו הבטחה הציג תביעה חדשה ובוצר חדשה שכל כוונתו לבטל את עונש המאסר שנגזר עליו.

בכל שנקפו השעות התגבר החשש שגרקומן יממש את איומיו. לפיכך הורה תנ"צ אבני לשוטרי היחידה ללוחמה בטרור, שנערכו מסביב לבניין, לפרוץ לדירה.

סמוך לשעה 15:00 פרצו הלוחמים לתוך הדירה השתלטו על האיש. במהלך ההשתלטות דקר המתבצר את אחד השוטרים ופצע אותו קל.

השוטרים מנעו מהקהל הגדול שהתגודד במקום לעשות שפטים בגרקומן.

פרקליט מחוז ירושלים יצא לשווייץ להסדיר עדות שמואלביץ במשפט דרעי

עורך דין דן אבי־יצחק שב וביקש מבית המשפט לשחררו מייצוג דרעי

(ע). פרקליט מחוז ירושלים, עו"ד יהושע רזניק, יצא לשווייץ, כנראה כדי להסדיר עדותו של עד שנעצר שם, הנחוצה לתביעה במשפט דרעי.

המדובר ביעקב שמואלביץ, העצור בשווייץ בקשר לעבירות מרמה. השוויצרים סירבו לבקשת ישראל לאפשר את עדותו של שמואלביץ בארץ. על פי האמנה לסיוע משפטי, יכולה ישראל לבקש שביהמ"ש יתקוף את העד בשווייץ. משרד המשפטים סירב להגיב בנושא עדותו של שמואלביץ.

עו"ד דן אבי־יצחק ביקש אתמול משופטי ביהמ"ש המחוזי בירושלים, יעקב צמח, מוסיה ארד ומרים נאור כי עו"ד נבות תל-צור יחליף אותו בייצוג חבר הכנסת אריה דרעי. עו"ד אבי־יצחק אמר, כי ימשיך לייצג את דרעי, אם יוזקק לו, אולם רוב העדים ייחקרו ע"י עו"ד תל-צור. עו"ד אבי-יצחק הבטיח לשופטים שלא יוותר מצב שעד אחד ייחקר ע"י שני עורכי-הדין.

חבר הכנסת אריה דרעי הביע צער על פרישתו של עו"ד אבי־יצחק, ואמר "אני לא רוצה שהוא יופיע שלא מרצונו". דרעי ביקש מהשופטים להתחשב בכך שהוא משלם לשני עורכי-דין. השופטים מסרו, כי הם מקווים לתת החלטה בנושא עוד היום, בסוף יום הדיונים.

התביעה ביקשה אתמול להגיש לביהמ"ש מכתב המלצה שנשלח ליצחק פרץ, שר הפנים דאז, בנוגע למינוי של עו"ד אברהם דרכסלר עוזר שר החקלאות לשעבר אריה נחמקין להערה שדנה בנושא חילופי הקרקע בבני סמואל. ההגנה התנגדה להגשת המסמך וטענה, כי המסמך לא הועבר לידיה. התובע עו"ד צבי קלנג אמר שהמכתב לא הגיע להגנה בשל טעות שנעשתה בתום לב. הוא אמר, כי יש לתביעה קושי להשתלט על חומר החקירה בגלל היקפו. עו"ד אבי־יצחק אמר שזוהי מידה של רשלנות שהדעת לא מכירה.

התביעה סיימה אתמול את החקירה הראשית שעסקה במגעיו של אברהם דרכסלר עם גורמים שונים במשרדי הבטחון, השיכון והחקלאות בנושא חילופי הקרקע בבני סמואל.

ניצב עמית הבטיח לפתור בעיית האזרחות של משפחת אל־מוגרבי

מאת מיכל גרייבסקי

מפקד מחוז ירושלים, ניצב אריה עמית, ביקר בסוף השבוע את משפחתה של מעיין לוי ומשפחתו של זיאד אל-מוגרבי שנרצחו בפיגוע בתחנת שבעה בירושלים.

בביקורו בבית משפחת אל-מוגרבי התחייב ניצב אריה עמית לדאוג לכך שנאילה אל-מוגרבי ושני ילדיה יוכלו להיות בבית קרוביהם במזרח העיר. מפקד המחוז אמר לבני המשפחה, כי הוא יעשה ככל יכולתו על מנת שבעיית האזרחות הישראלית של נאילה וילדיה תיפתר. בעלה, זיאד אל-מוגרבי שנהרג בפיגוע היה בעבר בעל אזרחות ישראלית, אך עם עקירתו לכפר עאקר פג תוקפה של אזרחותו, דבר המונע את המשך שהייתה של אלמנתו וילדיה בביתה של משפחתו במזרח-ירושלים.

ממשרד הבטחון נמסר כי זיאד אל-מוגרבי הוכר כנפגע פעולת טרור לפיכך תקבל אלמנתו הישראלית ומשפחתו סיוע מהמוסד לביטוח לאומי.

שלשום נפגשו נציגי אגודת אבנם, נפגעי פעולות הטרור, עם יו"ר הכנסת, ח"כ שבח וייס, וביקשו ממנו להעלות במושב הנוכחי של הכנסת את הצעת החוק להשוואת זכויותיהם של נפגעי פעולות הטרור, המקבלים תמיכה מהמוסד לביטוח לאומי, עם נפגעי צה"ל, המקבלים תמיכה ממשרד הביטחון.

לטענתו של יו"ר אגודת אבנם, הרב יוסף אל-נקווה, נפגעי פעולות הטרור מקופחים לעומת עמיתיהם המקבלים תמיכה ממשרד הביטחון ויש נפגעים המקבלים מהמוסד לביטוח לאומי מחצית מהסכום שאותו מקבלים נפגעים עם אותה נכות והם ממשרד הביטחון.

יו"ר הכנסת אמר לחברי העמותה כי הוא תומך בהצעת החוק ויפעל אישית לקידומה.

תינוקת מדרום־לבנון עברה ניתוח לב מסובך בבילינסון

(ע). – תינוקת בת שבועיים ממארג' עיון בדרום-לבנון עברה ניתוח לב פתוח בבית החולים בילינסון בפתח-תקווה ומתאוששת בקצב משביע רצון.

התינוקת נולדה עם מום לב (היפוך של העורקים הגדולים), הנחשב לסיבוך נדיר, והרופא הצבאי האחראי על השירותים הרפואיים בדרום-לבנון פנה לד"ר דן אופנהיים מבית החולים בילינסון בפתח תקווה וביקש להציל את התינוקת.

פרופ' ברנרדו וידנה, מנהל המחלקה לניתוחי חזה, אמר, כי התינוקת סבלה מ"היפוך של העורקים הגדולים", כאשר אבי העורקים יוצא מחדר ימין והעורק הריאתי יוצא מחדר שמאל, דבר שסיכן את חייה. עד כה הוטסו תינוקות לתיקון מום כזה לחו"ל.

התינוקת נותחה ביום חמישי שעבר ועתה היא מתאוששת בקצב משביע רצון במחלקה לניתוחי לב.

אביה של התינוקת, שאינו מש ממיטתה, אמר, כי היא תינוקת של שלום והוא מקווה שתגדל באווירה של שלום.

הופסקה ההשקיה בגליל בעקבות הגשם

(ע). – הגשמים הרבים שירדו ביממה האחרונה בגליל הביאו להפסקת ההשקיה בשדות. "האדמה רוויה לפחות לשבוע ואפשר להפסיק את ההשקיה", אמר יעקב דהן, חקלאי ממושב ספסופה.

הגשם גם הגביר את זרימת המים בנחלי הגליל והגולן, שחזרו לחיים אחרי חודשי הקיץ החמים.

הגשם גרם לשיבושים חמורים בצפת. בשל שביתת עובדי העירייה לא נעשו פעולות הכנה, לא טופל ניקוז המים והרחובות המלאים באשפה הביאו לסתימת עורקי תחבורה, הצפת כבישים ושיבושים אחרים.

גישות חדשניות לטיפול בשבץ מוחי הוצגו ביום עיון בתל־אביב

(ע). – טיפולים חדשניים בשבץ מוחי הוצגו אתמול ביום עיון שקיימה היחידה למחלות כלי דם של המוח במרכז הרפואי תל-אביב.

במסגרת יום העיון הוצגו תוצאות ראשוניות של מחקר בתרופת הקלופידוגרול שמונעת שבץ מוחי והתקפי לב ונידונה אפשרות של ביצוע הרחבת כלי דם בצינורות המובילים דם למוח באמצעות בלון, דבר המקובל בטיפול בהיצרות של עורקי הלב (אנגיופלסטיקה). במרכז הוצגו תוצאות מחקר ראשוני שנערך במרכז הרפואי תל-אביב בראשותו של ד"ר נתן בורנשטיין, שבו הוכח כי מינונים גבוהים של אספירין מועילים למניעת שבץ מוחי שניוני, ותוצאות מחקרים בינלאומיים להמסת קרישי דם במוח בזמן התקף של שבץ מוחי חריף.

ביום העיון שאורגן על־ידי ד"ר נתן בורנשטיין, מנהל היחידה לשבץ מוחי במרכז הרפואי תל-אביב, לקחו חלק כוכבי המומחים בתחום זה בעולם, ביניהם ז'אן מרק אורגוזון מצרפת, פרופ' וולטר הקא מגרמניה, ד"ר מרטין בראון מאנגליה וה"ה ג'אן לואיג'י לנצי מאיטליה.

רימון הלם התפוצץ ברמת־גן

(ע).- חבלני משטרה מצאו אמש, בעקבות דיווחים רבים מאזרחים על פיצוץ עז, שרידים של רימון הלם, שהתפוצץ בשביל בין בנייני מגורים, בקרן הרחובות תרצה ואליהו הכהן ברמת גן. לא היו נפגעים. במשטרה העריכו, שחייל ביקש להיפטר מהרימון, או שמדובר במעשה קונדס.

מסתעפת החקירה בפרשת יבוא צעירות מרוסיה לעיסוק בזנות

מאת אורי שרון

מסתעפת החקירה בפרשת יבוא צעירות רוסיות לעיסוק בזנות בישראל. שופטת השלום בחיפה, רחל חזות, נעתרה אתמול לבקשת משטרת חיפה והוציאה צו מעצר ל־48 שעות נגד אלכסנדר פלנסקי (34) מכרמיאל.

רס"ר גרי סלוק ממאגר החוקרים אמר בבית המשפט, כי האיש חשוד בהעסקת נשים רוסיות בזנות ומחזיק בדרכוניהן כדי שלא יברחו מהארץ. על-פי החשד הוא מעניק להן זהות ישראלית בדויה.

החשדות המיוחסים לו הם חטיפה לשם ביצוע עבירות מין, סחיטה וזיוף. בדעת המשטרה לאתר באמצעותו את כל המעורבים בפרשה.

בפרשה אחרת נעצר שלשום בבית משפט השלום בחיפה ארסור המגט (28), עולה חדש מחבר המדינות שהוא חשוד בחיים על רווחיה של פרוצה כבת 18 שהובאה לישראל במיוחד כדי לעסוק בזנות.

נציגת המשטרה, רס"מ אושרה ברקהוס, טענה בבית המשפט, כי הנערה נתפסה בבית מלון בשכונת הדר הכרמל כשהיא עוסקת בזנות. בחקירתה טענה שהיא מועסקת בזנות על־ידי החשוד ונותנת לו מחצית מרווחיה.

התברר שהנערה שוהה בישראל שלא כחוק והמשטרה ביקשה ממשרד הפנים להוציא נגדה צו גירוש מהארץ.

השופטת האריכה את מעצר השניים בארבעה ימים, במהלכם תחקור המשטרה אם נערות נוספות עובדות בזנות עבור החשוד.

חייל נהרג וחברו נפצע בתאונת דרכים ליד חיפה

מאת אורי שרון

מנחם מוסה, חייל בן 19 מקרית-אתא, נהרג וחברו שמעיה ערן, חייל בן 19 מקרית-מוצקין, נפצע באורח בינוני, בתאונת דרכים שאירעה אור לאתמול במבואות חיפה.

שני החיילים נסעו ב"אולדסמוביל" מסחרי שבו נהג ערן מכיוון הכרמל לחיפה. בעקומת הדרך איבד הנהג את השליטה על ההגה, כנראה בגלל הכביש הרטוב, סטה לנתיב השמאלי והמכונית התנגשה בעמוד בסיס צבאי.

מעוצמת ההתנגשות נפצע מנחם מוסה באורח אנוש ומת לאחר זמן קצר מפצעיו. חברו שמעיה ערן נפצע באורח בינוני.

בוחני לשכת התנועה במשטרת חיפה חוקרים את נסיבות התאונה.

מאמן כדורגל מואשם במעשים מגונים בחניכיו

(ע). – דרור שמש (30) מחולון, מאמן קבוצת כדורגל באזור מגוריו, הואשם אתמול בבית משפט השלום בתל-אביב במעשים מגונים בשישה מחניכיו לקבוצה, בני 10־11, ובמעשה מגונה בפומבי בפניהם.

התביעה טענה, כי הנאשם קיבל את הסכמתם של חניכיו לביצוע המעשים באמצעי לחץ ופיתוי.

בבקשת המעצר שהוגשה נגד הנאשם טענה התביעה, כי קיים חשש שהנאשם יבצע מעשים מגונים בארבעה ילדים נוספים בקבוצת הכדורגל שבניהולו. החקירה בעניינים של אותם ילדים, טרם הסתיימה.

התביעה ציינה עוד, כי הנאשם הודה בחלק מהמעשים והכיר במעשיו שהוא מסוכן לציבור.

השופטת נירה לידסקי אמרה, כי התרשמה שעבריינות מן הסוג הזה נובעת מליקוי נפשי או גופני והציבור בכללותו וציבור הקטינים בפרט ייצאו נשכרים אם יצליח רופא כלשהו לפתור את בעייתו של הנאשם.

השופטת הורתה לשחרר את הנאשם בערבות בתנאי שישהה במעצר בית מוחלט בבית הוריו.

שוטר נהרג בתאונה בצומת אשקלון

מאת רוני ברזילי

שוטר מיחידת הסיור המיוחדת של מרחב לכיש נהרג אתמול בתאונת דרכים שאירעה בצומת אשקלון. משאית פגעה בטנדר מסוג טויוטה, שהועף לכיוון תחנת אוטובוס בה ניצב השוטר, שנפגע אנושות. מנהג הטנדר נפצע ומת קצר לאחר מכן.

השוטר, אליאב מימון, בן 23 ממושב שלוה, המתין להסעה בתחנת האוטובוס בשעה שאירעה התאונה הקשה. מחקירת בוחני לשכת התנועה במרחב לכיש עולה, כי אתמול סמוך לשעה 3 אחר הצהריים, משאית שנהגה בידי תושב קלקיליה בן 31 שנסע בכביש אשדוד-אשקלון מדרום לצפון, פגעה מסיבה לא ברורה בסמוך לצומת אשקלון בטנדר מסוג טויוטה. מעוצמת הפגיעה הועף הטנדר לכיוון תחנת האוטובוס בו ניצב אותה שעה השוטר מימון, זה נפגע אנושות מפגיעת הטנדר, והאומלל נפטר מפצעיו לאחר כל ניסיונות ההחייאה שבוצעו על ידי צוות מד"א שהוזעק למקום.

נהג הטנדר נפצע באורח קל והוא הועבר לטיפול רפואי. מלשכת התנועה במרחב לכיש נמסר כי נהג המשאית נעצר לחקירה ונחקרת סיבת התאונה.

מוהל נתבע לשלם 2.7 מיליון ש"ח בשל "תאונת עבודה" בברית מילה

(ע). – הוריו של פעוט בן שלוש מחולון תובעים בשם בנם 2.72 מיליון שקל מיוסף שלמה טריק, מוהל בחולון, בטענה שפגע באיבר מינו של הילד במהלך ביצוע ברית מילה.

בתביעה שהוגשה אתמול לבית המשפט המחוזי בתל-אביב נאמר, כי ביום השמיני ללידתו של הילד, בראשית ינואר '92, ביצע בו הנתבע ברית מילה ובמהלכה פגע באיבר מינו.

ההורים טוענים, כי הברית השגויה גרמה לנכות באיבר המין של בנם והוא נותח לשחזור פתח השופכה.

עוד טוענים ההורים, כי בנם ממשיך להיות מטופל על־ידי רופאים אורולוגיים ופלסטיקאים ויזקק לניתוחים נוספים בעתיד.

לדבריהם סובל בנם מהפרעות במתן השתן, מקיצור באיבר המין ומעיוות חמור בצורת הפין, המצולק כולו, דבר שיפגע ביכולתו להקים משפחה או לנהל חיי משפחה תקינים ומאושרים.

הנתבע טרם הגיש כתב הגנה.

עבריין סמים הביא למעצרם של 10 חשודים בסחר בסמים בתל־אביב

(ע). – עשרה חשודים בסחר בסמים, הפעילים בשכונותיה הדרומיות והמזרחיות של תל-אביב, נעצרו אתמול לפנות בוקר בפשיטה של בלשי מפלג הסמים על בתיהם בארבע שכונות בתל-אביב.

המעצרים בוצעו בשכונות התקווה, שכונת עזרא, שכונת הארגזים וכפר שלם.

בבתיהם של החשודים נתפסו עשרות גרמים של הרואין שנועדו להפצה באזורים שבהם פעילים החשודים.

מעצרם של החשודים התאפשר אחרי עבודת סמויה של עבריין סמים שפעל בשירות המשטרה וביצע בשלושת החודשים האחרונים עסקות סמים עם החשודים ותיעד אותן.

אחרי שלמשטרה היו ראיות לכאורה נגד החשודים הוחלט על ביצוע המעצרים. בלשי מפלג הסמים, ובראשם ראש המפלג, סנ"צ מנחם פרנק, וסגנו רפ"ק יוחנן בונן, הגיעו אתמול לפנות בוקר לדירותיהם של 11 חשודים בשכונות הדרומיות של תל-אביב. עשרה מהם נמצאו בבתיהם, נעצרו והועברו להמשך חקירתם.

מהמשטרה נמסר שצפויים מעצרים נוספים בפרשה זו.

סטודנט,
בוגר מדעי ההתנהגות והחברה
שלב למודי תעודה בחוויה התנסותית אישית

בקורס מנחי קבוצות

היקף הקורס:
90 שעות בשלושה שלבים:
א. שלושה ימי למוד מרוכזים - 4–6 בדצמבר 94.
ב. אחת לשבוע בשעות אחה"צ - דצמבר 94 - ינואר 95.
ג. שלושה ימים מרוכזים - במהלך פברואר 95.

נושאי הקורס:
1. מתודות, תאוריות וטכניקות בתחום התנהגות היחיד בקבוצה ותהליכים קבוצתיים.
2. מודלים בפתוח צוות.
3. פתוח מיומנויות הנחייה.

עלות:
1000 ש"ח (אפשרי בשלושה תשלומים).

רשום:
בכתב, קורות חיים - מיקי גליקמן
הרשות להדרכה - הועד הפועל
רח' ארלוזורוב 93 ת"א

לבירורים - טלפונים: 773, 898, 395, 6921222
למסיימים בהצלחה תינתן אפשרות להשתלב בעבודה

ההסתדרות הכללית של העובדים בישראל
אגף למינהל, הדרכה ומשאבי אנוש

נהג!
פחות מהירות
והרבה זהירות
תודה

هكذا عن الأصل

תוצאות רשמיות: הקואליציה בגרמניה זכתה ברוב קטן בבחירות הכלליות

קוהל: אמשול בשמחה על אף הרוב הקטן, אמשיך לתמוך באיחוד אירופה

מפלגות הקואליציה קיבלו 341 מושבים בבית התחתון מתוך 672; צפוי מאבק בין השותפות הזוטרות על הרכב הקבינט; המפלגה הרפובליקאית לא עברה את אחוז החסימה; הירוקים הכפילו את כוחם יותר מפי שישה ל־49 מושבים

בון (עי־רא.אף.פ.־אי.פי.) – התוצאות הרשמיות של הבחירות בגרמניה, שהתפרסמו אתמול, אישרו נצחון דחוק של הקאנצלר הלמוט קוהל והקואליציה הימין־מרכז שלו.

המפלגה הנוצרית דמוקרטית, בהנהגת קוהל, מפלגת האחות הבווארית סי.אס.יו. והדמוקרטים החופשיים, קיבלו 341 מושבים בבית התחתון, מתוך 672. האופוזיציה המאוחדת של הסוציאל דמוקרטים, הירוקים והמפלגה הקומוניסטית שלאחר הרפורמה, קיבלה 331 מושבים, מסרו פקידי ועדת הבחירות המרכזית. תוצאות רשמיות סופיות יפורסמו במשך השבוע.

בבונדסטג החדש יש 16 מושבים יותר מבבונדסטג הקודם, בגלל חוק הבחירות המסובך של גרמניה. התוצאות הרשמיות הן בינתיים זמניות, והן מראות כי הקואליציה, בהנהגת הנוצרים דמוקרטים, קיבלה 48.4 אחוז של הקולות, ירידה משמעותית לעומת 54.8 אחוז שהמפלגה קיבלה ב־1990. מפלגות האופוזיציה העיקריות קיבלו יחדיו 48.1 אחוז.

שיעור ההצבעה מבין בעלי זכות הבחירה היה גבוה, והסתכם ב־79.1 אחוז, לעומת 77.8 אחוז בבחירות שהתקיימו לפני ארבע שנים.

הקנצלר קוהל אמר אתמול כי הוא ימשול בגרמניה בשמחה עם הרוב הקטן שניתן לו, ופנה במהירות להקמת הקבינט החדש. בשוקי הכספים נרשמה עלייה קלה בשער המארק לעומת הדולר בעקבות פרסום התוצאות.

קוהל אמר כי ימשיך במדיניות החוץ שלו, התומכת באיחוד אירופה. "כולנו זקוקים לאירופה, אך אנו הגרמנים זקוקים לאירופה יותר מאשר האחרים", אמר הקנצלר. עם זאת אמרו מספר כלכלנים, כי הרוב הקטן של הממשלה וכוחה של האופוזיציה בבית העליון של הפרלמנט יקשו על מאמציו של קוהל לצמצם את הגרעון בתקציב הפדרלי, המגיע ל־462 מיליארד דולר. להערכת חלק מהפרשנים עשוי קוהל לאבד את השלטון עד סוף 1996, בגלל התחזקות המגמה השמאלית בקרב הבוחרים.

המפלגה הרפובליקאית הימנית קיצונית ספגה בבחירות מכה קשה, לאחר שחוק ההגירה החדש שהעביר הקנצלר בשנה שעברה גרם לה לאבד את עיקר כוח המשיכה שלה. בעוד שבאיטליה, צרפת, בלגיה ואוסטריה נמצא הימין הקיצוני בעלייה, קיבלו הרפובליקאים רק 1.9 אחוזים מהקולות בבחירות שלשום, הרבה מתחת ל־5 האחוזים הנדרשים לכניסה לפרלמנט. נשיא הקהילה היהודית בגרמניה, איגנץ בוביס, הביע את שמחתו על התוצאות, אך אמר כי "אין פירוש הדבר שהסכנה מצד הימין חלפה לנצח".

הפרלמנט החדש יכלול לראשונה שני צאצאים של מהגרים תורכים, סם אוזדמיר ממפלגת הירוקים ולילה אונור מהמפלגה הסוציאל דמוקרטית בבראונשוויג. אוזדמיר הוא בן 28, וקיבל אזרחות גרמנית כשהיה בן 18, לאחר שוויתר על הדרכון התורכי. הוא הבטיח לפעול לפעול להענקת אזרחות כפולה לילדי מהגרים שנולדו בגרמניה או למהגרים ששהו בה יותר משמונה שנים.

המנצחים הגדולים בבחירות היו מפלגות השמאל: הירוקים, שעלו משמונה מושבים ל־49, ומפלגת הסוציאליזם הדמוקרטי שבסיסה במזרח גרמניה, שעלתה מ־17 ל־30 מושבים. אחד ממועמדי המפלגה הוא הסופר סטפן היים בן ה־81, שהיה בצבא האמריקאי שנחת בנורמנדי במלחמת העולם השנייה. הוא יהיה זקן הבית ויישא את נאום הפתיחה בברלין בחודש הבא.

קוהל אמר שהוא מקווה בקוצר רוח לתחילת המשא ומתן הקואליציוני, ומקווה להימנע ממו"מ מתמשך, כפי שהיה ב־1990. הוא אמר ששוחח כבר עם תיאו וייגל, שר האוצר ומנהיג האיחוד הנוצרי סוציאלי, ועם שר החוץ קלאוס קינקל, מנהיג הדמוקרטים החופשיים.

האיחוד הנוצרי סוציאלי, שזכה ב־50 מושבים, מצפה לקבל יותר תיקים בקבינט מאשר הדמוקרטים החופשיים, שקיבלו 47 מושבים. בקבינט הנוכחי יש לדמוקרטים החופשיים חמישה מושבים לעומת ארבעה לנוצרים דמוקרטים.

שר החוץ של רוואנדה נעלם בדרכו לארה"ב

קיגאלי (עי־רא.אף.פ.) – ממשלת רוואנדה לא קיבלה אתמול כל מידע על מקום הימצאו של שר החוץ ושיתוף הפעולה, ז'אן מארי ויאני נדאג'יג'ימאנה, שיצא בשליחות מדינית לחו"ל, כאשר הוא נושא עמו סכום כסף גדול.

הכסף שהופקד בידיו של נדאג'ימאנה, שהיה חבר המשלחת הנשיאותית לוושינגטון ולניו יורק, בין היתר גם למושב העצרת הכללית של האו"ם, היה אמור להיות מופקד בחשבונות הבנקים של שגרירות רואנדה בארה"ב, אמר בישיבת הקבינט ראש הממשלה פוסטין טוואג'יראמונגו.

השגרירות לא קיבלה את הכסף, ושר החוץ "לא נתן סימן חיים מאז חזרו חברי המשלחת לרואנדה", אמר בישיבת הקבינט ראש הממשלה, שהוסיף כי הוא "חושש לחיי השר".

מפקד צבא האיטי בא לארמון הנשיא אריסטיד – ורימונים נתגלו במכוניתו

יועצו של אריסטיד: ייתכן שזה היה נסיון רצח; חיילים אמריקאים פיזרו עשרות אלפים מתומכי הנשיא שהתקהלו בפתח הארמון עם אלות בידיהם

פורט או פרינס (עי"ר) – רימונים ומטולי רימונים נתפסו במכוניתו של מפקד צבא האיטי ביום ראשון, בעת שבא לארמון בו מתגורר הנשיא ז'ן ברטראן אריסטיד. עוזר לנשיא אמר כי אין הוא מוציא מכלל חשבון נסיון רצח.

כמה אלפים מתומכיו של הנשיא הגולה שחזר לארצו, שרבים מהם נראו נושאי אלות, התכנסו בפתח הארמון, לאחר שהגיעו אליהם שמועות כי הצבא ניסה לרצוח את הנשיא.

הרימונים ומטולי הרימונים הוחרמו ממכוניתו של הרמטכ"ל, גנרל ז'ן קלוד דופרוואל, בעת שמכוניתו נכנסה לשטח הארמון ביום ראשון אחר הצהריים, מסר יועצו הבכיר של אריסטיד, איירה קורזבאן. קורזבאן אמר בתשובה לשאלות כתבים, כי "אין אני מוציא מכלל אפשרות שהיה כאן ניסיון לרצוח את הנשיא. אני סבור כי זו שערורייה".

עשרות אלפים מתומכיו של אריסטיד, התכנסו בפתח הארמון כשאלות בידיהם. הם קראו לנשיא לפרק את הנשק מן הצבא ומן המשטרה. "הרוס את הצבא", קראו אנשים מקרב הקהל ואחרים צעקו: "תוציא לנו את דופרוואל, אנו רוצים לאכול אותו".

חיילים אמריקאים שהגיעו למקום הרגיעו את הציבור הנסער וביקשו מהם להתפזר. ההפגנה התפזרה לאחר שהועברה הודעה ברמקולים כי שלום לנשיא אריסטיד והוא נח עתה בדירתו.

בעיר גונאיב, 152 ק"מ צפונית מערב לפורט או פרינס, פרצו תקריות אלימות לאחר שהגיעו למקום הידיעות על המעשה. שישה בתים עלו באש ומקרי ביזה רבים התרחשו. כוחות הצבא האמריקאים וכוחות צבא האיטי עצרו 109 איש, אמר מקור צבאי אמריקאי במקום.

בעלה של דוברת הממשלה לשעבר באלג'יריה נדקר למוות

אלג'יר (א.פ.) – בעלה של פעילה פמיניסטית באלג'יריה, שהתפטרה בחודש שעבר מתפקידה כדוברת הממשלה במחאה על מגעים עם מנהיגים מוסלמים פונדמנטליסטים, נדקר אתמול למוות בעיר הבירה אלג'יר. איש לא נטל את האחריות, אך חושדים שקיצונים מוסלמים אחראים לרצח.

ארבעה אנשים נכנסו למשרדו של מוחמד רדה עסלאווי, בעלה של ליילה עסלאווי, דקרו אותו, מסרו בני המשפחה והשלטונות. הוא מת כשעה שהובל לבית החולים.

ארגון הקבוצה האיסלמית החמושה הקיצוני נטל אתמול אחריות לרצח שני צרפתים החודש ולסדרה של מכוניות תופת שהתפוצצו בשבוע שעבר. הארגון אמר בהודעה שהתפרסמה בעיתון הלונדוני בערבית "אל חיאת", שהתפרצויות היו רק אזהרה "לאויבים הכופרים המבינים רק את שפת החרב". ביום שישי התפרסמה בעלון הארגון נטילת אחריות נוספת, לרצח ז'ן פייר מנייר, שנמצא ב־8 באוקטובר כשגרונו משוסף, ושל רוז'ר מרל, שנורה למוות יומיים מאוחר יותר.

מכוניות התופת, שהוצבו במקומות הומים, כמו בכניסה לאוניברסיטה ובחזית משרד המשפטים, גרמו לפציעתם של ארבעה אזרחים. אדם אחר שנלכד במכונית ממולכדת נהרג בשעה שהמכונית התפוצצה בטרם הזמן, ושני אנשים שהיו חשודים בשיתוף פעולה עם הטרוריסטים נורו על ידי המשטרה.

ארגון הקבוצה האיסלמית החמושה דוחה את מאמצי הממשלה להגיע לשביתת נשק עם הקיצונים האיסלמים. הוא נטל אחריות לרצח מרביתם של 64 הזרים ו־21 העיתונאים שנהרגו עד כה באלימות באלג'יריה.

נשיא פולין נתן עיטור כבוד לצייד הנאצים ויזנטל

ורשה (עי"ר) – נשיא פולין לך ואלנסה העניק אתמול עיטור כבוד לצייד הנאצים הוותיק שמעון ויזנטל, לציון מפעל חייו. ואלנסה העניק לויזנטל את "צלב המפקד" של אחד ממסדרי הכבוד המהוללים ביותר של פולין, וציין את מלחמתו למען הצדק. "צדק מעל לכל אין פירושו הענשת החפים מפשע. פירושו הוא להביא לכך שהאשמים לא יברחו מהעונש. אתה הקדשת יותר מ־50 משנות חייך כדי לוודא שהצדק ייעשה", אמר ואלנסה לויזנטל.

ויזנטל בן ה־85 הגיע ביום ראשון לביקור קצר בפולין לפי הזמנתו של הנשיא ואלנסה. לדבריו העיטור שקיבל הוא אות כבוד לזכרם של מיליוני הקורבנות, להם הקדיש את חייו.

מלכת בריטניה באה לביקור ברוסיה

מוסקווה (עי"ר) – מלכת בריטניה אליזבת הגיעה אתמול לביקור במוסקווה. הביקור יסתום את הגולל על פרשת היריבות המלכותית עם השלטון הסובייטי, שהוציא להורג את הצאר האחרון, שהיה בן דודה מדרגה שנייה של המלכה.

אליזבת השנייה היא המלכה הבריטית הראשונה המבקרת ברוסיה. היא הגיעה במטוס פרטי, בלוויית בעלה הנסיך פיליפ ושר החוץ דאגלאס הארד.

הפלגים היריבים באנגולה הגיעו להסכם עקרוני

לוסאקה (עי"ר) – המתווכים מטעם האו"ם אמרו אתמול כי ממשלת אנגולה ומורדי אוניט"א הגיעו להסכם עקרוני, לפיו ישימו קץ לכ־20 שנות מלחמת אזרחים ביניהם.

ראש צוות המתווכים של האו"ם, אליאון בלונדין בייה, אמר כי כל הנקודות שעל סדר היום נידונו בחודשים של מו"מ נמרץ בבירת זמביה לוסאקה. לדבריו, הסכם בין שני הצדדים ייחתם בעתיד הקרוב, אולם הוא לא נקבע בתאריך מדויק.

הסוכנות לאנרגיה אטומית: לעיראק אין עוד תשתית לייצור נשק גרעיני

הפרלמנט העיראקי דן במשבר עם ארה"ב והביע תמיכה בסדאם חוסיין; עשוי לדון בהצעה להכיר בכוויית בגבולותיה לאחר נסיגת עיראק; הליגה הערבית מתכנסת לישיבת חרום; המלך פאהד: לא להסיר את הסנקציות

(עי־רא.אף.פ.־אי.פי.) – מנהל הסוכנות הבינלאומית לאנרגיה אטומית מסר אתמול, כי התשתית לייצור נשק גרעיני של עיראק חוסלה לחלוטין, בעקבות שלוש שנים של עבודת פקחי האו"ם.

הנס בליקס אמר, כי לממשלתו של סדאם חוסיין יש עדיין מהנדסים וידע בנושא, אך יכולתה הגרעינית מחוסלת.

"הם חסרים כעת את התשתית לייצור נשק גרעיני או להפקת חומרים גרעיניים כמו אורניום מועשר", אמר בליקס לכתבים.

"לא נותרה עוד תשתית, וחכינו לשיתוף פעולה מצד עיראק, שאיפשרה ביקורים לפיקוח לטווח הרחוק", הוסיף בליקס, שבא לניו יורק כדי לדווח לעצרת הכללית של האו"ם על עבודתו בסוכנות, שבסיסה בווינה.

בליקס ציין כי הוועדה שהוקמה עם תום מלחמת המפרץ, לחיסול הנשק להשמדה המונית שבידי בגדד וכדי לפקח על ייצור הנשק שלה, התקינה ציוד אלקטרוני מתוחכם למעקב אחר המתקנים הצבאיים של עיראק.

עוד אמר בליקס, כי הכמות הקטנה של אורניום מועשר שהיה ברשותה של עיראק הועברה מחוץ לגבולותיה, לעיבוד מחדש.

הפרלמנט העיראקי התכנס אתמול בבגדד כדי לשמוע את דיווחו של שר החוץ, מוחמד סעיד אלשחף, על מדיניות ממשלתו של סדאם חוסיין והתפתחויות במשבר המפרץ. לדברי יו"ר הפרלמנט, סעאדי מאהדי סאלח, מטרת המושב היתה "לדווח לחברי הפרלמנט על ההתפתחויות האחרונות באו"ם, המו"מ הרוסי־עיראקי שהתקיים באחרונה".

עיתונאים זרים שהורשו להיכנס לפתיחת המושב, התבקשו לצאת את האולם מיד לאחר סיומה, כדי שהדיון יתנהל בדלתיים סגורות. עיראק ורוסיה פרסמו ביום חמישי מסמך משותף, בו הודיעה בגדד כי תהיה מוכנה להכיר בכוויית, בתמורה לתמיכה רוסית בדרישתה להסרת האמברגו הבינלאומי המוטל על עיראק.

הפרלמנט נעל את הישיבה בהבעת תמיכה בטיפולו של הנשיא סדאם חוסיין ביחסי עיראק עם האו"ם, אך לא גילה אם הסכים לדרישת האו"ם להכיר בכוויית. סוכנות הידיעות הרשמית של עיראק מסרה, כי 250 חברי הבית שבו והדגישו את תמיכתם בצעדים שנקט סדאם, שתמך בשבוע שעבר בתוכנית שהציעה רוסיה להכרה בגבולותיה החדשים של כוויית בתמורה להסרת אמברגו הנפט תוך 6 חודשים.

למרות שלא נמסר דבר בעניין כוויית, ציינו במה מחברי הפרלמנט, לפני פתיחת הישיבה, כי עניין זה הוא בעדיפות ראשונה בסדר היום של הדיונים. מקור אמר כי הפרלמנט עשוי לדון בהמלצה של מועצת המהפכה, להכיר בכוויית כמדינה ריבונית בתוך הגבולות שסומנו לאחר נסיגת הכוחות העיראקיים ב־1991.

שר החוץ הרוסי, אנדריי קוזירב, הודיע אתמול כי אם תכיר עיראק רשמית בכוויית ובגבולותיה, ניתן יהיה להקל את אמברגו הנפט המוטל עליה במאי 1995.

בנאום שנשא בפני מועצת הביטחון בניו יורק, הציע קוזירב כי תוך חודש יתחיל לפעול מנגנון הפיקוח לטווח ארוך של האו"ם על היכולת הצבאית של עיראק, וכי לאחר תקופת ניסיון של שישה חודשים תחליט מועצת הביטחון על המשך או ביטול אמברגו הנפט.

ממשל קלינטון חזר והזהיר בלילה שבין יום ראשון ושני את עיראק, כי כל איום מצדה על כוויית יביא להפעלת כוח. הממשל גם הודיע כי אין הוא מוכן לבטל את הסנקציות.

"המסר ברור. עיראק חייבת להשלים את נסיגתה. היא גם חייבת שלא לאיים יותר על שכנותיה. היא חייבת למלא אחר כל ההוראות עליהן החליטה מועצת הביטחון", אמר הנשיא קלינטון בקבלת פנים בבית הלבן.

מזכיר המדינה וורן כריסטופר עמד להיפגש אתמול עם קוזירב ולדון עמו בהתפתחויות האחרונות במשבר העיראקי.

מועצת הביטחון של האו"ם צפויה לדון מחדש בנושא העיצומים נגד עירק, בישיבה שתתקיים במחצית נובמבר. "המועצה תצטרך אז לומר בבירור לסדאם חוסיין כי הוא לא יהנה מהספק", אמרה שגרירת ארה"ב באו"ם, מדליין אולברייט, בעת שהודיעה על התנגדותה של ארה"ב לתוכנית הרוסית.

הליגה הערבית תתכנס מחר לישיבת חרום, כדי לדון במשבר. בפגישה, שתתקיים ביוזמת מצרים, ישתתפו שרי החוץ של שמונה מ־22 המדינות והחברות בליגה הערבית. מדובר בסוריה, מצרים ושש מדינות המפרץ: בחריין, כוויית, קאטאר, עומאן, סעודיה ואיחוד הנסיכויות.

קבוצת שמונה המדינות, הידועה כקבוצת הכרזת דמשק, הוקמה זמן קצר לאחר מלחמת המפרץ ב־1991, כדי לתאם את המדיניות הערבית.

הליגה הערבית פרסמה קודם לכן הודעת גינוי של ריכוזם של הכוחות העיראקיים באחרונה לאורך הגבול עם כוויית, והזהירה את ההנהגה העיראקית כי למעשיה עלולות להיות השלכות הרות אסון על האזור.

פהד מלך סעודיה אמר אתמול בישיבת קבינט כי הוא מתנגד לביטול העיצומים הכלכליים שהוטלו על עיראק, כל עוד לא תמלא בגדד אחר כל החלטות האו"ם שנתקבלו בעקבות מלחמת המפרץ, מסר פקיד סעודי בכיר.

"המלך שב והדגיש את הצורך במילוי כל החלטות מועצת הביטחון מצד עיראק, לפני שניתן יהיה לדון בכל נושא הקשור להסרת העיצומים", אמר שר ההסברה, הנסיך עלי חסאן אל שער, שדבריו צוטטו על ידי סוכנות הידיעות הרשמית של סעודיה.

ה"טיימס" הלונדוני מסר כי פעולות סיור יתבצעו מעל כל האתרים הצבאיים של עיראק בעתיד באמצעות מטוסי "יו־2" אמריקאיים, בפיקוח האו"ם.

העיתון ציין כי בגדד אינה יכולה לסרב לפעילות המטוסים, שהאו"ם הטיל עליהם לעקוב אחר כל פעילות בתוך עיראק. מטוסים אלו יוכלו לצלם את האתרים הקטנים ביותר בעיראק מזווית שונות, להתקרב אליהם ולצלם את המצעים העיראקיים מבלי להודיע על כך מראש לממשלת עיראק.

העיתון מסר עוד, כי המטוסים ישתמשו בעדשות דיגיטליות, שיאפשרו להם לצלם, להעביר את התמונות ולשדרן למטה האו"ם בבגדד. מטוסים אלה יהיו ראיה למידת דבקותה של עיראק בהחלטות מועצת הביטחון, בפרט בכל הנוגע לשיקום תעשיית הטילים העיראקית.

העיתון הוסיף, כי ישתמשו במטוסים כדי לחשוף את מקומות הימצאם של חומרים כימיים, תוך שימוש במטוס "סטאר" ואמצעים כימיים נוספים, כדי לגלות אם אתר מסוים מכיל נשק כימי. משקיפי האו"ם בבגדד צוידו במכשור מודרני, שיאפשר להם למלא את משימתם ביעילות, כדי לחשוף נסיונות של העיראקים לייצור ציוד ונשק כימי או אחר.

העיתון הוסיף כי ראש מטות החוקה הצרפתית לייצור מטוסים "אירבוס", המבקרת כעת בעיראק, הביעה את נכונותה לשתף פעולה עם עיראק. ראש המשלחת אמר שהחברה הספיק להודות לעיראקית את כל מטוסי חברת "אירבוס" הדרושים לה, כאשר יוסר האמברגו מעל עיראק.

עיתונאי נהרג בפיצוץ במוסקווה

מוסקווה (עי"ר.א.פ. ורויטר) – עיתונאי רוסי נהרג אתמול בפיצוץ שאירע במשרדי העיתון "מוסקובסקי קומסומולץ", היוצא לאור במוסקווה. עובדי העיתון הטילו את האחריות לפיצוץ על אנשי צבא, ואמרו כי העיתונאי, דמיטרי חולודוב, בן 27, שילם בחייו על המאמרים שכתב באחרונה, שעסקו במעשי שחיתות בצבא רוסיה.

עיתונאים אחרים סבורים גם הם כי חולודוב נרצח כנקמה על מאמרים שפירסם באוגוסט, שעסקו בשחיתות שפשטה בקרב קצינים בפיקוד המערבי של הצבא, שנסוגו בחודש שעבר מגרמניה.

חולודוב מת בבית חולים במוסקווה, כשעתיים לאחר הפיצוץ שהרס את משרדו. בפיגוע נפצעה קל אשה אחת. מקורות ציינו כי אפשר שהמטען הונח במזוודה, שחולודוב בעצמו נטל מתיבה בתחנת רכבת במוסקווה.

במאמריו טען חולודוב, כי קצינים רוסים מכרו נשק וציוד אחר תמורת מטבע קשה, לקראת הקשיים שהיו צפויים להם עם שובם לרוסיה. דובר במשרד ההגנה הרוסי דוחה את ההאשמות לפיהן אנשי צבא אחראים למותו של חולודוב, וכינה אותן "לא רציניות".

מפלגת האופוזיציה הגדולה ביוון מובילה בבחירות לעיריית אתונה

יידרש סיבוב שני

אתונה (עי"ר.א.פ.־אף.פ.) – מנהיג המפלגה הדמוקרטית החדשה ביוון, מילטיאדס אוורט, הודיע אתמול בשמחה על נצחון מפלגתו בבחירות המקומיות שהתקיימו ביוון. מועמדי שתי המפלגות הגדולות יידרשו להתמודד בסיבוב שני בשבוע הבא.

בבחירות שהתקיימו ביום ראשון השתתפו 8.5 מיליון מצביעים, שבחרו ב־434 ראשי עיריות, 52 מושלי מחוזות ואלפי חברי מועצות מקומיות של עיירות וכפרים. התוצאות הסופיות הראשונות שהתפרסמו אתמול הראו כי בבחירות היוקרתיות ביותר, באתונה, מוביל מועמד המפלגה הדמוקרטית החדשה, דמיטריס אבראמופולוס. הוא יתמודד שנית בסיבוב השני ב־23 באוקטובר נגד מועמד התנועה הפאנהלנית (פאסוק), מפלגת השלטון, תיאודור פאנגאלוס.

אבראמופולוס קיבל 44 אחוז, והוא מוביל ב־9 אחוזים על פני פאנגאלוס. אולם, כיוון שלא קיבל תמיכה מ־51 אחוז של הבוחרים, הוא חייב להתמודד בסיבוב שני.

אוורט, הכריז ביום שני בבוקר כי "המפלגה הדמוקרטית החדשה היא כיום המפלגה מס' 1 ביוון". "ראש הממשלה, אנדריאס פאפנדראו, קיבל מסר מציבור הבוחרים. הוא לא יוכל לומר בשבוע הבא כי הכל בסדר וכי הממשלה יכולה להמשיך בהדיניותה הנוכחית", אמר.

גם בבחירות בנמל פיראוס יהיה צורך בסיבוב שני בין המועמדים של שתי המפלגות הגדולות. לאחר הנסיגה שספגה מפלגת פאסוק בבחירות לפרלמנט האירופי ביוני, ראו שתי המפלגות הגדולות את הבחירות למועצות המקומיות שהתקיימו ביום ראשון כמבחן שיקבע את גורל המפלגה הסוציאליסטית שבשלטון.

גם הסוציאליסטים אמרו שהם שבעי רצון מן התוצאות, מאחר והמפלגה הובילה בבחירות למושלי מחוזות ביוון ובכמה ראשי מועצות מקומיות בעיירות סביב אתונה.

בית הכנסת הגדול במוסקווה הותקף שנית תוך פחות משבוע

מוסקווה (עמב"א) – לאחר שנה של רגיעה, שוב הותקף בית הכנסת הגדול במוסקווה, כפעם השנייה תוך פחות משבוע ימים.

שבע יריות נורו לעבר בית הכנסת ב־12 באוקטובר בשעה 11 בערב. התקפה זו באה ארבעה ימים לאחר שנעשה ניסיון לפרוץ מטען בבית הכנסת. ארבעה כדורים חדרו פנימה דרך חלונות הזכוכית.

בהתקפה של ה־9 באוקטובר, הושלך בקבוק תבערה אל פתח בית הכנסת, אך הוא לא התפוצץ ולא נדלק. השומרים בבית הכנסת הזעיקו את המשטרה, וצוות אנשי חבלה הגיעו ופינו את בקבוק התבערה, שלא התפוצץ.

עד כה לא מצאה המשטרה אף אחד שאפשר היה לקשור אותו לשתי ההתקפות האלה. מסוכנות סמ"א נמסר כי שני התאריכים תואמים את תחילתה וסיומה של ועידה במוסקווה, בה התכנסו 60 רבנים מכל העולם לדיון במצבם של היהודים בארצות חבר העמים.

"יכול להיות שיש קשר בין האירועים האלה", אמר הרב פנחס גולדשמידט, הרב הראשי של מוסקווה וראש בית הכנסת. הוא העיד כי ההתקפות האלה הן הראשונות מאז נובמבר, בעת שמתפרעים זרקו אבנים, שנפצו מספר שמשות בבית הכנסת הגדול במוסקווה.

איראן גילתה גופות כאלף חיילים נעדרים

טהראן (עי־רא.אף.פ.) – איראן חשפה באחרונה את גופותיהם של כאלף חיילים שנחשבו נעדרים מאז מלחמת איראן־עיראק בשנים 1980 עד 1988, אמר אתמול דובר מטעם סוכנות הידיעות האיראנית אירנ"א. הגופות נמצאו באזור טאלייה שבחבל הג'יסכון, על גבול איראן. את הגופות גילו מתנדבי הוועד האיראני לחיפוש נעדרים.

הלוויותיהם של החיילים יתקיימו מחר בטקס רשמי בחזית בניין הפרלמנט במרכז טהראן, הוסיפה הסוכנות. יותר מ־3,000 גופות של חיילים איראניים ו־2,500 גופות של חיילים עיראקיים נמצאו מאז הוקמה ועדת החיפושים אחר נעדרים, ב־1988. נמסר כי כיום נחשבים כ־32 אלף איראנים נעדרים או שבויים.

הודעות בעניין חוק תכנון ובנייה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה מקומית לתכנון ולבניה ת"א יפו בקשה ליתן היתר בנייה של אילן שלי ברחוב פמחורון מס' 27 גוש 6625 חלקה 361 תיק בניין 077־0802 בקשה מס' 385־94 הכוללת את ההקלות הבאות: תוספת יחיד נוספת ללא תוספת שטח. העברת אחוזים מקומה לקומה. בניית חדר יציאה לגג בגובה 3.8 מ' גובה.
בעל קרקע או בניין או המחזיק בהם, אשר עלול להפגע מאישור הבקשה יכול לעיין בבקשה הנמצאת בבניין בקרה ותעוד שד' בן גוריון 68, בשעות קבלת קהל ימים א'־ה' (11.00־8.00), במידה ויש לו התנגדות להקלות היתר/אישור הנ"ל במקום זה, רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.
התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
אדריכל דן דריין, יו"ר ועדת המשנה לתכנון ולבנייה תל־אביב־יפו

הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה מקומית לתכנון ולבניה ת"א יפו בקשה ליתן היתר בנייה של מבנה מגורים ברחוב [illegible] גוש 6952 חלקה 15־14 תיק בניין 003־0198 בקשה מס' 1401־94 הכוללת את ההקלות הבאות: 1) 10% בקו בניין צדדי [illegible] 2) [illegible] 3) ביטול מרפסות שרות בחלק מהדירות. 4) העברת אחוזים מקומה לקומה.
בעל קרקע או בניין או המחזיק בהם, אשר עלול להפגע מאישור הבקשה יכול לעיין בבקשה הנמצאת בבניין בקרה ותעוד שד' בן גוריון 68, בשעות קבלת קהל ימים א'־ה' (11.00־8.00), במידה ויש לו התנגדות להקלות היתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון. ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
אדריכל דן דריין, יו"ר ועדת המשנה לתכנון ולבנייה תל־אביב־יפו

הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה מקומית לתכנון ולבניה ת"א יפו בקשה ליתן היתר בנייה של שיפוץ ותוספת שתי קומות ברחוב [illegible] גוש 6954 חלקה 91 תיק בניין 166־0122 בקשה מס' 1402־94 הכוללת את ההקלות הבאות: [illegible]
בעל קרקע או בניין או המחזיק בהם, אשר עלול להפגע מאישור הבקשה יכול לעיין בבקשה הנמצאת בבניין בקרה ותעוד שד' בן גוריון 68, בשעות קבלת קהל ימים א'־ה' (11.00־8.00), במידה ויש לו התנגדות להקלות היתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון. ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
אדריכל דן דריין, יו"ר ועדת המשנה לתכנון ולבנייה תל־אביב־יפו

הועדה המקומית לתכנון ולבניה חולון
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
[illegible]

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה־1965, מרחב תכנון מקומי שורקות
הודעה בדבר הפקדת תכנית המתאר המקומית שינוי תכנית מתאר מקומית
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז המרכז ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה שורקות, מופקדת תכנית המהווה שינוי תכנית מתאר מקומית הנקראת: תכנית מס' בר/1/152, המהווה שינוי לתכניות הבאות: בר/152. השטחים הכלולים בתכנית ומקומם: ישוב: בית חנן גוש 3739 חלקות 115, 144, עיקרי הוראות התכנית: שינוי של נחלה משתלת שמורכבת משתי חלקות: ח' 144 לבית מגורים אחד וח' 115 מיועדת לבית מגורים שני + חקלאות – לנחלה מפוצלת הכוללת את חלקה 115 כמגרש חקלאי בלבד וחלקה 144 שבה יהיו 2 בתי מגורים של נחלה, ותוספת מגרש 232 כמגרש מגורים. כל מעוניין רשאי לעיין בתכנית, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל מעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, למשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז המרכז רח' הרצל 91 רמלה 72406 טל' 270170־08. המתנגד ימציא העתק התנגדותו למשרדי הועדה המקומית, שורקות דאר גבעת ברנר 60948 טל' 412991־08. התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנמקות ובלווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מתבססת.
דייר אהרון לוי, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז המרכז

הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה מקומית לתכנון ולבניה ת"א יפו בקשה ליתן היתר לשימוש חורג ברחוב שד' [illegible] מס' 4 גוש 6952 חלקה 147 תיק בניין 001־0192 בקשה מס' 1400־94 מייעוד של מגורים לייעוד של משרד לתקופה של צמיתות שנים. חידוש פעילות המשרד שהיה בשימוש משרד.
בעל קרקע או בניין או המחזיק בהם, אשר עלול להפגע מאישור הבקשה יכול לעיין בבקשה הנמצאת בבניין בקרה ותעוד שד' בן גוריון 68, בשעות קבלת קהל ימים א'־ה' (11.00־8.00), במידה ויש לו התנגדות להקלות היתר/אישור הנ"ל במקום זה, רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.
התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
אדריכל דן דריין, יו"ר ועדת המשנה לתכנון ולבנייה תל־אביב־יפו

הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה מקומית לתכנון ולבניה ת"א יפו בקשה ליתן היתר בנייה ברחוב [illegible] מס' 17 גוש 6216 חלקה 356 תיק בניין 037־0501 בקשה מס' 1403־94 הכוללת את ההקלות הבאות: 1) 10% בקו בניין צדדי [illegible] 2) 6% הקלה והעברת השטחים לצורך הגדלת ממ"ד בקומת כניסה.
בעל קרקע או בניין או המחזיק בהם, אשר עלול להפגע מאישור הבקשה יכול לעיין בבקשה הנמצאת בבניין בקרה ותעוד שד' בן גוריון 68, בשעות קבלת קהל ימים א'־ה' (11.00־8.00), במידה ויש לו התנגדות להקלות היתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון. ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
אדריכל דן דריין, יו"ר ועדת המשנה לתכנון ולבנייה תל־אביב־יפו

חברת החשמל לישראל בע"מ
חי"ג חשמל – שירות טלפוני להודעות על תקלות
24 שעות ביממה

ירושלים	02־580666	נהריה	04־933555
תל־אביב	03־5633777	נתניה	09־602988
חיפה	04־647777	עפולה	06־423333
אילת	07־372191	פתח־תקוה	03־9394488
אשדוד	08־511688	צפת	06־970211
אשקלון	07־770088	ראשון־לציון	03־9632488
באר־שבע	057־462666	רחובות	08־371388
טבריה	06־792275	רמלה	08־221313
חדרה	06־223133	רעננה	09־906188
כרמיאל	04־881731	אריאל	03־9366345־6־7
בית שמש	02־911669		

קבלת מודעות אבל
24 שעות ביממה 03־5660111
בחיוג חינם 177־022־2516

לחברתנו **תרצה**
משתתפים באבלך הכבד על מות אמך
לאה ז"ל
מכל בית ידאון

מודעות בטלפון
השרות שלנו ללא תוספת מחיר
פרסום טל. 03־5600780, 5605731, 5605591
רם ובערב 03־5032969, 5010597, 5043568
ביצוע עבודות סדר וגרפיקה ממוחשבת

קרן תנופה לצמיחה של ההסתדרות לא תיסגר

15 מיליון ש"ח בקופת הקרן

מאת אפרים דוידי

הקרן תנופה לצמיחה שהוקמה ב-1986 על מנת ליצור מקומות עבודה, לא תיסגר. יעדיה של הקרן ישונו, ועתה הדגש בפעילותה יהיה הסבה מקצועית וב"שינוי מבנה המשק".

הקרן הוקמה על בסיס תרומות של ועדים ועובדים ובקופתה כ-15 מיליון ש"ח. עוד שמונה מיליון ש"ח ניתנו כהלוואות ללא ריבית לבעלי מפעלים קטנים, הם צפויים לשוב אל קופת הקרן.

בעבר זכתה הקרן לדזה ביקורת קשה מצד מבקר ההסתדרות, והיא אינה מסוגלת לספק נתונים לגבי מספר מקומות העבודה שנוצרו בעזרת כספיה. אנשי הנהגות של ההסתדרות בדקו את פעילות הקרן ומצאו שלא היו אי-סדרים בפעילותה.

עם זאת, הוחלט למנות הנהלה חדשה. בהנהגה החדשה בהסתדרות נבדקה גם האפשרות לסגור את הקרן, אך עקב חוסר האפשרות להחזיר את הכספים שנגבו בשנים 1986 ו-1987, הוחלט להמשיך בפעולתה.

כאשר הוקמה הקרן צוין, שיעדיה הם: "יצירת מקומות עבודה, שינוי מבנה המשק והסבה מקצועית". תחת ההנהלה החדשה תפסיק הקרן את פעולתה ל"יצירת מקומות עבודה".

במלים אחרות: היא לא תיתן עוד הלוואות בתנאים נוחים למעסיקים קטנים, אלא תתרכז ביעדיה האחרים. הקרן פועלת בצורה של עמותה, כאשר מחצית מחברי העמותה הם נציגי ההסתדרות.

נתפס בשר כבש משחיטה "שחורה"

מאת כתבנו הכלכלי

פקחי הרשות לפיקוח חקלאי לכדו אתמול 400 ק"ג בשר כבש, שהיו בדרכם למסעדות וסטקיות בנתניה. הבשר נתפס במחסום סול כרם כשהוא מוסתר בתא מטען של מונית.

מנכ"ל הרשות לפיקוח חקלאי, דני עמר, הורה להשמיד את הבשר באופן מיידי, לאחר שהתברר כי הוא אינו ראוי למאכל אדם.

עמר מסר שמבריח הבשר הוא יהודי, תושב השרון, המוכר לאנשי הרשות ממקרים קודמים. על פי הערכת הרשות, נשחטו הכבשים בשחיטה "שחורה" באחד מכפרי השומרון.

בשבועות האחרונים הגבירה הרשות לפיקוח חקלאי את הפעילות באיזור המשולש, בעקבות התגברות גל ההברחות. במסגרת זו הוצבו מארבים בצירים היוצאים מהשומרון, ובאחד מהם נלכד המבריח.

הבשר הושמד בבית המטבחיים בנתניה. נגד המבריח תוגש תביעה.

פסטיבל מוצרי דנמרק ייפתח ברשת יקו-אוס הייבוע הכחולי ב-19 באוקטובר ויימשך חדש ימים. במסגרת הפסטיבל יימכרו גבינות דניות (18 סוגים), מעדני דגים, שימורי דגים ודגים קפואים (11 סוגים), עוגות דניות (12 סוגים) ועוד. כן יימכרו בובות וכלי בית שיובאו מדנמרק. (הדס נייפמן)

קרנות נאמנות

נכון ליום 17.10.94

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים
אב	13492.21	13401.98	283.76	2.16%
אביקה	1732.05	1696.88	35.55	2.26%
אביב	162.94	161.22	2.43	1.53%
אגיד	796.89	781.29	-0.42	-0.05%
אגס	321.73	315.57	0.72	0.23%
אדום	890.00	868.60	21.56	2.49%
אירגרין	90.44	88.62	1.73	1.99%
אירגרין שקלי	103.16	101.66	0.27	0.26%
איפיר	421.01	408.44	0.49	0.12%
איצר אג מדינה	108.73	106.72	0.07	0.07%
איצר גמישה	71.19	69.96	1.27	1.84%
איצר מניות	77.04	75.58	1.75	2.37%
איר	610.22	605.09	14.98	1.83%
אירלי	964.57	957.66	3.15	0.33%
אירין	162.23	159.13	–	0.00%
אירן	2937.03	2879.62	13.31	0.46%
איריות אגח מד	307.62	303.34	0.19	0.06%
איריות גמישה	438.16	430.05	6.26	1.48%
איריות מניות	305.97	299.36	6.85	2.34%
[illegible]	236.27	230.90	6.98	3.12%
[illegible]	203.97	199.42	0.61	0.31%
איריות	157.72	134.98	0.63	0.47%
[illegible]	95.34	94.06	0.06	0.06%
[illegible]	[illegible]	61.92	-0.01	-0.02%
[illegible]	96.77	94.58	0.78	0.83%
אירין 5	160.46	156.88	1.43	0.92%
אלונית 90	183.13	179.57	2.66	1.50%
אלונית בטוחה	105.16	104.54	0.19	0.18%
אלונית לכיסים	83.35	81.47	0.26	0.35%
אלונית כרמל	156.08	152.98	4.85	3.28%
אלונית מעוף	138.64	138.15	3.27	2.42%
אלונית פיננסים	69.91	68.51	1.97	2.93%
אלונית שיקלים	60.30	59.92	2.36	4.07%
אלונית תעשיות	66.61	65.32	1.65	2.66%
איפקס גמישה	104.55	102.70	2.22	2.22%
אינן	236.50	235.61	1.34	0.57%
אינו	1553.64	1523.60	0.37	0.02%
אינית ביטחון	70.19	65.87	2.00	2.99%
אליע	329.22	323.12	0.05	0.02%
אליטה נדלן מחר	[illegible]	84.57	0.45	0.54%
אליטים קרן נאמנות	92.05	91.32	1.13	1.26%
אליסט אג חברו	210.63	209.43	1.50	0.73%
אליסט אג מדינ	299.65	295.55	0.66	0.23%
אליסט איזיפה	119.21	116.45	1.33	1.16%
אליסט גמישה	535.29	521.71	12.15	2.38%
אליסט מניות	836.56	814.65	22.74	2.87%
אליסט תעשיות	260.41	253.65	6.86	2.79%
אסף	162.51	160.36	1.54	0.86%
אפיקים אגח	208.39	203.75	1.70	0.84%
אפיקים גמישה	132.96	130.00	2.70	1.97%
אפיקים חו"ל	124.98	122.15	0.35	0.29%
אפיקים מניות	242.72	236.05	9.51	4.11%
אפסילון 36	83.73	82.60	2.36	2.87%
אפסילון אג חברות	109.47	107.09	1.36	1.29%
אפסילון אג מד	147.50	145.59	0.62	0.43%
אפסילון מניות	176.16	173.90	4.86	2.84%
ארז	266.71	263.56	7.00	2.72%
אש	683.30	669.12	26.50	4.12%
אשל	527.72	523.92	1.76	0.34%
אתגר	122.34	120.08	2.95	2.52%
אתרוג	762.61	747.97	5.29	0.71%
בדולח	719.03	703.92	15.37	2.22%
בונד	136.83	134.87	1.40	1.05%
בירסון גמישה	73.61	73.02	1.45	2.01%
בטוחה 30 פליס	143.48	141.35	1.80	1.29%
בטוחה אגח מדינה	1677.93	1654.91	2.24	0.14%
בטוחה אגח	2220.60	2189.27	20.08	0.93%
בטוחה גמישה	2156.43	2125.19	31.90	1.52%
בטוחה חו"ל	122.53	119.58	0.69	0.56%
בטוחה מניות	[illegible]	3757.14	97.83	2.65%
בלוך דוטשטיין גמישה	121.09	118.61	2.64	2.45%
בסט	158.62	156.32	3.37	2.20%
ברון	173.12	169.85	4.57	2.77%
בריש	2330.64	2285.27	23.11	1.02%
בריאות	63.39	62.43	1.74	2.85%
ברק	1967.06	1929.66	15.64	0.98%
גביש	4779.53	4749.02	26.21	0.55%
גבע	305.95	301.83	0.24	0.08%
גרין	513.81	506.09	2.31	0.46%
גיא	483.01	476.39	4.92	1.03%
גל	83.59	82.36	2.01	2.51%
דובדבן	2014.85	1975.20	44.41	2.30%
דוברת שרם אגח	112.77	110.95	0.60	0.55%
דוברת שרם גמיש	123.39	120.33	1.79	1.50%
דוברת שרם כר"מ	99.22	97.15	3.32	3.53%
דוברת שרם מניות	78.52	76.58	1.86	2.48%
דוכס	166.59	164.90	-0.30	-0.18%
דולב	670.99	666.21	-1.13	-0.17%
דוקר	167.98	167.56	0.43	0.24%
דוחן	730.60	717.01	2.90	0.41%
דקל	2212.16	2169.61	42.23	1.99%
הדס	1787.52	1768.03	55.67	3.25%
הון פקן	76.56	75.71	2.21	2.99%
הוק	116.70	116.08	0.08	0.07%
הייטק 92	203.46	201.63	1.37	0.69%
היובל	173.95	171.88	4.74	2.54%
הילה	365.28	364.33	0.29	0.08%
המירה	883.22	873.52	10.16	1.18%
הראוך לביא	172.41	170.20	0.56	0.33%
זהר	353.53	348.67	-0.11	-0.03%
זיו	437.20	431.16	0.19	0.04%
זינגר ברנע פיננשל	95.34	93.59	4.25	4.78%
זיק	372.93	364.96	9.93	2.81%
זלר אבלון מגוון	90.68	99.08	0.89	0.91%
חו"ל	199.48	194.50	0.36	0.23%
חלפין	322.21	322.21	0.60	0.19%
חלמיש	247.27	243.48	0.90	0.37%
חץ	362.36	360.92	0.53	0.15%
טופז	319.48	312.70	1.57	0.50%
טל	13633.96	13660.45	187.22	1.39%
סנדו	104.35	103.30	1.85	1.83%
טרנד 5	135.94	133.68	0.29	0.22%
יבול	516.85	507.23	0.35	0.07%
יהלום	909.87	893.16	23.53	2.70%
יזמה	171.35	168.16	0.69	0.41%
ילר אגח מדינה	103.66	101.90	0.06	0.06%
יסודות	2522.83	2469.62	64.61	2.69%
יעד	191.65	190.05	1.11	0.59%
יעד גמישה	76.98	78.15	1.62	2.10%
יער	80.84	80.01	1.82	2.33%
יערה	400.58	393.17	0.14	0.04%
ישראל אמריקה	127.68	122.02	0.62	0.50%
כוכב	145.68	143.10	3.97	2.86%
כימיקל פקן	84.06	82.51	1.57	1.94%
כללי אגח מד	340.56	342.98	0.39	0.11%
כללי אי"ל 50	115.48	113.78	2.87	2.59%
כללי אי"ל 25	263.97	162.39	3.96	2.49%
כללי אי"ל אג	150.34	148.85	1.81	1.23%
כללי גמישה	1071.12	1059.71	28.05	2.74%
כללי מניה	104.78	104.55	0.07	0.07%
להק אגמיה	137.22	136.05	1.52	1.13%
להק אנפה	231.09	226.89	4.39	1.96%
להק אקיר 5	696.33	679.62	16.89	2.55%
להק דוכיפת	588.89	573.06	11.44	2.02%
להק זמיר	675.87	663.43	18.97	2.95%
להק חוחית	443.32	435.41	0.26	0.06%
להק יסעור	112.97	112.16	0.39	0.35%
להק כחל	307.67	303.89	1.03	0.34%
להק סלעית	123.71	122.35	3.87	3.26%
להק סנונית	455.23	446.70	-0.05	-0.01%
להק עפרוני	418.76	411.06	0.73	0.18%
להק צופית	530.02	520.16	3.82	0.73%
להק קוקטוס	301.83	300.47	0.06	0.06%
להק רום	78.70	76.98	0.19	0.25%
להק שגשוג	79.23	77.77	2.41	3.21%

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים
להק שריף	155.41	152.53	0.51	0.34%
להק שלוב	178.20	176.87	1.56	0.89%
להק שקטף	155.58	152.73	5.11	3.45%
להק תור	319.64	318.47	7.08	2.26%
להק תיירות	64.27	63.05	1.83	3.00%
לפשקיע	391.41	386.68	6.05	1.59%
לפיד	1459.49	1431.17	46.01	3.32%
לשם	1083.42	1071.20	-0.56	-0.05%
מגור	392.69	388.91	-0.65	-0.17%
מבטח	1201.88	1190.26	-0.55	-0.05%
מגבה	314.39	311.43	9.07	3.00%
מגיק	232.57	227.42	7.68	3.49%
מגד	692.38	685.78	-0.74	-0.11%
מגדל אגב מניות	62.43	61.13	0.30	0.49%
מגן	1402.28	1388.94	4.31	0.31%
מגר פיננסי	77.27	76.54	1.98	2.64%
מד דיקלה	108.89	107.83	1.39	1.31%
מד מעוף	142.57	141.55	3.26	2.36%
מודיאל	120.37	118.81	0.34	0.29%
מור	1186.24	1179.12	26.95	2.35%
מוריה 5	[illegible]	[illegible]	[illegible]	0.98%
מזון	97.73	96.29	2.47	2.60%
מזרחי איל	83.76	83.25	1.86	2.30%
מזרחי איל אגח	79.75	79.28	0.82	1.05%
מטה	[illegible]	476.56	[illegible]	0.81%
מיטב אגח מד	3535.09	3503.95	11.71	0.34%
מיטב איפוציות	62.53	61.89	2.75	4.66%
מיטב גמישה	1806.35	1790.79	36.53	2.08%
מיטב מסורת	226.17	224.21	0.48	0.21%
מיטב מניות	181.46	179.56	4.86	2.77%
מימד	314.20	311.21	-0.18	-0.06%
מירב	110.99	110.42	0.96	0.86%
מכלול	571.16	560.47	13.50	2.47%
מלכוית	213.85	209.92	1.31	0.63%
ממון	194.69	192.78	2.05	1.07%
מנוף	144.51	141.84	5.75	4.23%
מעגל	68.27	0.00		
מעוף	2358.44	2335.63	14.60	0.63%
מעופים גמישה 50	112.24	110.18	2.16	2.00%
מעיין	1032.76	1022.77	0.14	0.01%
מעלה מעוף פרץ	135.25	132.75	3.09	2.38%
מפתן	90.32	89.42	2.35	2.70%
מקשה	872.59	864.88	-2.10	-0.24%
מרווח	448.06	443.91	2.25	0.51%
מרום אגח	106.36	104.79	0.65	0.62%
מרום	4295.09	4253.83	-2.09	-0.05%
מרכזית אגח מדינה	97.02	96.23	-0.09	-0.09%
מרכזית מניות	65.81	65.27	0.69	1.06%
מרכזית מעוף	132.59	132.27	3.10	2.40%
מרץ	365.59	362.15	7.51	2.12%
משאבי טבע	69.39	68.06	1.29	1.93%
משתנים	252.73	251.89	3.89	1.57%
נגה	591.51	583.38	5.56	0.96%
נוף	323.03	320.45	9.96	3.21%
נחשון	99.79	0.00	–	–
נטיף	1513.33	1496.35	33.80	2.32%
נילי	847.78	836.19	23.17	2.85%
נסיכה קונטיננטל	62.33	61.17	2.72	4.69%
נץ	214.79	213.72	3.53	1.68%
נשואה אגח חברות	127.16	126.20	1.08	0.86%
סגולה	259.57	254.75	-0.19	-0.07%
סיגמא גמישה	89.85	88.87	1.35	1.53%
סיון	171.35	168.91	3.78	2.29%
סימפון אגח	123.61	121.34	2.10	1.76%
סלע	990.40	981.69	1.53	0.16%
סער	148.94	146.12	1.84	1.28%
ספנות אגח ק.	105.66	105.24	0.13	0.12%
ספנות קרן מניות	72.41	72.12	1.36	1.92%
עדיף	114.38	112.28	4.32	4.00%
עומר	162.69	159.72	1.53	0.97%
עידית	3127.69	3092.12	40.03	1.31%
עמדה 10	137.18	135.64	3.19	2.42%
עמדה אמריקאית	66.63	65.58	0.13	0.20%
עמדה יצוא	68.11	67.30	1.53	2.32%
עמדה כוללת	166.26	164.38	1.25	0.77%
עמדה מעוף	147.92	146.61	3.45	2.41%
עמדה משולבת	214.39	212.78	9.02	4.42%
עמיגל אגח	95.37	94.57	0.65	0.69%
ענבל	133.72	133.19	-0.21	-0.16%
ענבר	138.46	135.83	0.07	0.05%
ערמון	155.74	152.77	0.26	0.17%
פיא	5813.25	5704.00	50.83	0.90%
פיא 2000	64.37	62.91	1.79	2.99%
פיא זינוק	59.30	58.17	2.05	3.66%
פיא מעוף	138.69	136.12	3.21	2.41%
פיא עולמית	75.20	73.34	0.47	0.64%
פיא פריים	97.07	95.60	0.08	0.08%
פיוניר אג חו"ל	99.70	96.28	0.36	0.38%
פיל	217.37	214.73	0.17	0.08%
פנתר	437.56	433.96	2.15	0.50%
פסגות 50	218.13	215.65	3.83	1.81%
פסגות גמיש	424.30	421.64	6.33	1.53%
פסגות חו"ל	98.34	95.74	0.43	0.45%
פסגות יציב	419.64	417.03	4.79	1.16%
פסגות כל חודש	102.92	101.08	-1.00	-0.98%
פסגות כל רגע	138.43	138.08	0.14	0.10%
פסגות לימיטד	231.01	229.15	3.50	2.46%
פסגות מבט לשלום	93.20	92.59	2.50	2.78%
פסגות מדד	381.12	374.13	0.29	0.08%
פסגות מטרה	384.15	376.53	-0.32	-0.08%
פסגות מלכיר	321.15	318.34	0.31	0.10%
פסגות מניות	601.58	588.39	14.29	2.49%
פסגות משולבת	434.20	426.32	3.17	0.75%
פסגות עולם	123.73	121.13	0.53	0.44%
פסגות על קרן	67.47	66.07	2.28	3.56%
פסגות פיקים	73.76	72.41	2.38	3.40%
פסגות תאגידים	375.12	368.24	0.55	0.15%
פריצה	94.56	90.23	0.98	1.10%
צבר	231.87	229.20	0.01	0.00%
צוק	268.62	267.28	1.54	0.58%
ציון משאבים כר"מ	101.65	100.91	3.16	3.20%
צמיד	3324.62	3263.13	7.06	0.22%
צמיחה אגח מד	1425.75	1417.36	1.00	0.07%
צמיחה גמישה	2334.81	2319.51	39.29	1.72%
צמיחה יצוא	190.49	189.11	4.67	2.54%
צמיחה מניות	481.52	478.44	12.12	2.60%
קלע	642.45	639.25	9.02	1.43%
קפיטל חו"ל	98.26	96.73	0.45	0.47%
קפיטל מניות	79.14	78.08	1.95	2.57%
קשת	317.68	311.79	1.71	0.55%
רזון	139.71	136.93	0.17	0.12%
רימון	341.60	340.91	0.33	0.10%
רעם 90	266.51	280.33	15.72	5.93%
רשף	399.81	391.45	0.65	0.22%
שביס	479.67	477.89	-0.15	-0.03%
שחר	161.71	158.60	-0.01	-0.01%
שירה	1947.83	1933.66	35.27	1.86%
שמורה קס	101.19	0.00	–	–
שמיר	1073.66	1053.73	1.78	0.17%
שסק	711.24	706.18	19.53	2.84%
שפע	188.46	186.80	0.24	0.13%
שקד	257.20	252.25	0.27	0.11%
תאנה	1139.93	1117.90	22.15	2.02%
תבל	907.80	896.12	1.90	0.21%
תדהר	2296.62	2284.69	27.55	1.22%
תיכנה והשקעות	79.33	77.38	0.44	0.57%
תמר	126.73	125.73	3.78	3.10%
תמריץ	77.78	76.30	1.39	1.85%
תנופה	282.63	277.51	0.94	0.34%
תפוז	768.23	753.38	0.10	0.01%
תפוח	509.31	505.70	-0.31	-0.06%
תרשיש	152.51	149.71	-0.25	-0.15%
תשרי	1380.28	1379.31	6.52	0.62%

* השינוי יחושב לפי מחיר הפדיון

תוכנית האב לפיתוח צפון ים המלח הוצגה בפני ח"כים

מאת מיכל גורייבסקי

יו"ר ועדת הכספים, חבר הכנסת גדליה גל, וחברי הכנסת, אלי גולדשמיט ויגאל ביבי, השתתפו שלשום בסיור שערכה המועצה האזורית מגילות [illegible] את היישובים בצפון ים המלח. בסיור הוצגה בפני חברי הכנסת תוכנית האב לפיתוח האיזור כאזור תיירים העשוי למשוך אליו תיירים רבים.

יו"ר הוועדה להתיישבות בהסתדרות, סלי מרידור, הציג בפני חברי ועדת הכספים את הפוטנציאל העצום הגלום באיזור. האיזור מאפשר לנצל את התצפית של המקום כאתר מן האתרים הקלאסיים של הארץ, וזאת מכמה סיבות: המקום הנמוך בעולם, האקלים המאפשר תיירות חורף באזור החם, היכולת לנצל את תכונות המרפא של ים המלח, הקירבה לאתרים היסטוריים כיריחו, מצדה, וקומראן, ומיקומו של האיזור בין ירושלים ומצדה בה מבקרים כ-750 אלף בני אדם בשנה.

שיאו של הביקור שהחל בקיבוץ אלמוג, היה נסיעה לאורך המצוק המדברי ותצפיות של שלושת חברי הכנסת ויו"ר הוועדה להתיישבות בהסתדרות הציונית, שגלשו בסנפלינג באתר מצוקי דרגות. מדריך הגלישה מקיבוץ מצפה שלם ציין לשבח את יכולתם של הגולשים והעניק להם ציון מצוין.

בסיום הביקור אמר חבר הכנסת גל, כי [illegible] ח"כ אלי גולדשמיט אמר, שראש הממשלה, יצחק רבין, תומך בפיתוח האיזור שייעשה על ידי יזמים פרטיים, ובאם יימצאו משקיעים מתאימים הוא מחויב לפיתוחו.

ח"כ יגאל ביבי הציע לפתוח את האיזור גם כאזור התיישבותי ולהגדיל בו את מספר התושבים. ביחס לתוכנית האב הציע ח"כ ביבי לפתוח את האיזור כמקום תיירות עממית ולא כתיירות יוקרתית.

"יקוצץ שכר מזכירי מועצות הפועלים"

מאת כתבנו הכלכלי

פיני שומר, יו"ר האגף לארגון ומועצות הפועלים, הודיע אתמול במסיבת עיתונאים, כי במסגרת תוכנית הרפורמה במועצות הפועלים, יקוצץ שכרם של מזכירי מועצות הפועלים, יחולק לארבעה בתים וייקבע עפ"י גודל, היקף פעילות ומספר חברים במועצת הפועלים.

בית א' יכלול את מועצות הפועלים הגדולות: ת"א, ירושלים, באר שבע, חיפה. שכר מזכירים יהיה זהה לשכר חברי הנהגת ההסתדרות – 11 אלף ש"ח ברוטו.

בית ב' יכלול מועצות פועלים דוגמת רשל"צ, בת ים, פתח תקווה, חולון ורחובות. שכר מזכירים 8,500 ש"ח ברוטו.

בית ג' מועצת פועלים בינוניות, שכר מזכירים 7,500 ברוטו.

בית ד' מועצות פועלים קטנות דוגמת בית שאן, אזור. שכר מזכירים 6,000 ש"ח ברוטו.

יבוטלו רכבים צמודים למזכירי מועצות פועלים, למעט מזכירי המועצות הגדולות. כחלופה תשולם להם אחזקת רכב. מדובר בכ-30 מזכירים. לדברי פיני שומר, הצעה זו לקיצוץ בשכר, תובא לדיון ואישור הנהגת ההסתדרות ביום ראשון. הוא הוסיף, כי הגיע להסכמה עם רמון שהורדה בשכר של מזכירי מועצות הפועלים לא תעלה על שיעור של 20 אחוז.

התיקון כולל גם את מזכירות נעמ"ת, אשר שכרן הוא 85 אחוז משכר מזכיר מועצת פועלים. תכנית זו הארגון תכלול גם צמצום בכוח האדם. לדברי שומר, עם כניסתו לתפקיד, מספר המשרות היה 1,700 ובפועל הועסקו 1,900 עובדים.

עד עתה פוטרו 260 עובדים זמניים וגימלאים. "עלינו להתאים את מצבת כוח האדם ולצמצמה במידה כזו, שתענה אך לא תפגע במטרות ופעילות מועצת הפועלים", אמר שומר. הוא הוסיף, כי בהתאם לעמדה זו, יצומצמו התקנים בכל מועצות הפועלים ל-1,200 במהלך החודשים הקרובים. יש לקחת בחשבון, אמר, כי תקציב ההסתדרות בכלל ותקציב מועצות הפועלים בפרט יקטן בתחילת 95', ואנו נערכים בהתאם.

שומר: "עד עתה 90 אחוז מתקציב מועצת הפועלים שימש לתשלום משכורות ורק 10 אחוז מהתקציב שימש לפעילויות. זה חייב להשתנות, ההסתדרות במצב זה לא ממלאה את ייעודה".

בנושא מבנה מועצת הפועלים, ארגונן ומספרן אמר שומר, כי בימים אלה מוקם צוות מקצועי שיכלול כלכלנים, גיאוגרפים ונציגי מועצות פועלים, אשר ישקוד על הכנת תוכנית מסודרת וכוללת לארגון מחדש של מועצות הפועלים.

להערכתו של שומר, יש להקים כ-25-30 מרחבים, בניגוד לדעתו של רמון הדוגל בהקמת מועצת פועלים מרחבית אחת לכל 250 אלף תושבים, עפ"י עקרון זה יוקמו 15 מועצות פועלים.

סיכום תוצאות הבחירות במועצות הפועלים: ב-21 מועצות פועלים נבחרו מזכירים חדשים. בין מזכירי מועצות הפועלים 59 ממפלגת העבודה, ששה מרשימת רם ואחד מהליכוד.

"אוסם" תשקיע 30 מ' ש"ח בהרחבת המפעל ביוקנעם

מאת הדס נייפמן

"הרכישות האסטרטגיות של חברות כמו מילי על ידי חברת אוסם מהוות את הבסיס להתרחבות עתידית של אוסם". כך מעריכים כלכלני חברת [illegible].

לדבריהם, מתכוונת החברה להשקיע כ-30 מיליון ש"ח בהרחבת המפעל ביוקנעם המייצר דברי מאפה ופסטה. במקביל בודקת אוסם אפשרויות להתרחבות בעסקי המזון לתחומים נוספים.

מהחברה נמסר, כי יצירת מצב של סטטוס קוו בתחרות עם עלית, לפיו כל צד מתמקד בפלח השוק המסורתי שלו עם נסיונות מועטים לגנוס בפלחי שוק, צפויה להקטין את הוצאות המכירה של אוסם. "עם זאת, צפוי לאוסם גידול בתחרות מצד יצרני ענק מחו"ל ששנים ארוכות נמנעו מכניסה לשוק הישראלי. תהליך השלום האזורי ובמקביל ירידת כוחו של החרם הערבי, יהוו גורם מאיץ לתחילת פעילות בארץ של יצרני המזון מחו"ל", אומרים כלכלני בטוחה.

שערי מטבעות חוץ ביחס לשקל

17.10.94		בנק ישראל: שער יציג	בנק ישראל: שינוי בשקלים	בנק הפועלים: העברות והמחאות קניה	בנק הפועלים: העברות והמחאות מכירה	בנק הפועלים: שטרות מכירה	בנק לאומי: העברות והמחאות קניה	בנק לאומי: העברות והמחאות מכירה	בנק לאומי: שטרות מכירה	[illegible]: העברות והמחאות קניה	[illegible]: העברות והמחאות מכירה	[illegible]: שטרות מכירה
ארצות הברית	1 דולר	3.0130	-0.0090	2.9880	3.0503	3.08	2.9901	3.0322	3.08	2.9852	3.0298	3.07
בריטניה	1 ליש"ט	4.8338	+0.0213	4.8033	4.8711	4.96	4.8057	4.8734	4.94	4.7961	4.8628	4.94
גרמניה	1 מרק	2.0020	+0.0174	1.9887	2.0169	2.05	1.9892	2.0172	2.05	1.9852	2.0130	2.04
צרפת	1 פרנק	0.5831	+0.0038	0.5792	0.5875	0.60	0.5794	0.5875	0.60	0.5798	0.5879	0.60
הולנד	1 גילדן	1.7855	+0.0136	1.7754	1.8005	1.83	1.7755	1.8005	1.83	1.7760	1.8016	1.83
שוויץ	1 פרנק	2.3998	+0.0150	2.3885	2.4223	2.47	2.3892	2.4229	2.46	2.3903	2.4236	2.46
שבדיה	1 כתר	0.4162	+0.0022	0.4126	0.4185	0.43	0.4134	0.4192	0.43	0.4134	0.4192	0.43
נורבגיה	1 כתר	0.4591	+0.0038	0.4558	0.4623	0.47	0.4559	0.4623	0.47	0.4567	0.4631	0.46
דנמרק	1 כתר	0.5101	+0.0040	0.5077	0.5149	0.52	0.5071	0.5143	0.52	0.5077	0.5148	0.52
פינלנד	1 מרק	0.6478	+0.0058	0.6460	0.6552	0.67	0.6448	0.6538	0.66	0.6445	0.6535	0.66
קנדה	1 דולר	2.2222	-0.0149	2.2041	2.2353	2.27	2.2048	2.2358	2.27	2.2047	2.2314	2.27
אוסטרליה	1 דולר	2.2222	[illegible]	2.1992	2.2303	2.28	2.2007	2.2317	2.26	2.1990	2.2302	2.26
דרום אפריקה	1 רנד	0.8493	+0.0030	0.8421	0.8540	0.86	0.8429	0.8548	0.88	0.8436	0.8554	0.84
בלגיה	10 פרנק	0.9729	+0.0080	0.9651	0.9788	1.00	0.9667	0.9803	1.00	0.9676	0.9811	1.00
אוסטריה	10 שילינג	2.8438	+0.0238	2.8272	2.8671	2.91	2.8264	2.8662	2.91	2.8298	2.8692	2.91
איטליה	1,000 לירטות	1.9549	+0.0074	1.9428	1.9702	2.03	1.9438	1.9711	2.01	1.9432	1.9702	2.00
יפן	100 ין	3.0751	+0.0102	3.0490	3.0921	3.14	3.0558	3.0988	3.15	3.0565	3.1011	3.15
ספרד	100 פזטה	2.4065	+0.0198	2.3933	2.4271	2.52	2.3930	2.4267	2.49	2.3944	2.4277	2.47
ירדן	1 דינר	4.2935	-0.0129	–	–	4.46	–	–	4.45	–	–	–
מצרים	1 לירה	0.9792	-0.0030	–	–	0.91	–	–	0.91	–	–	–
אק"ו/ECU		3.8113	+0.0288	3.7774	[illegible]	–	3.7846	3.8379	–	3.7499	3.8426	–

שער יציג - סל המטבעות 3.4026 (שינוי בש"ח +0.0054) · שער הדולר השחור במזומנים 3.04 ש"ח

ועדים ועובדים / אפרים דוידי

סותמים את הפה

"סותמים את הפה לנציגי הוועדים". בהאשמה חמורה זו יצאה אמש יו"ר ועד פקידי מפעל אלישרא, אסתר קורדובה, בישיבת בית הנבחרים של ההסתדרות שנערכה ביום ראשון. קורדובה, חברה בסיעת הרוב "רם", וראשי הוועדים המעטים שנותרו ממה שפעם היה הוועד הפועל של ההסתדרות, מחתה על כך ששאילתא שהיא הגישה לא נידונה כלל בישיבה.

וכך אמרה: "שלחתי לנשיאות בית הנבחרים, בזמן, שאילתא בנוגע להגנת ההסתדרות על ועדי העובדים וחבריהם. לא קיבלתי כל תשובה על כך, הנושא לא נכלל על סדר יומו של המוסד ולא נאמר לי מתי הוא יעלה לדיון".

קורדובה רצתה להסב את תשומת ליבם של חברי בית הנבחרים על כך, שבשבוע שעבר פוטר איש ועד עובדי הייצור במפעל האלקטרוניקה שבבני-ברק, שמואל ליבוביץ. "רק בהתערבות כל הוועדים במפעל הצלחנו להדוף את המתקפה נגד ציבור העובדים המאורגן והפיטורים לא בוצעו.

"לצערי, לא קיבלנו כל גיבוי למאבקינו מצד מועצת הפועלים או ההסתדרות. לכן רציתי לדעת האם ההסתדרות תיתן הגנה על ועדי העובדים ובאיזו צורה. אסור שמקרים כאלה יחזרו על עצמם", הדגישה קורדובה.

על תקנון המהנדסים

תקנון הבחירות של הסתדרות המהנדסים, שאושר בישיבת הוועד הפועל השנה, אמור היה להיות אחד הסעיפים של ישיבת בית הנבחרים השבוע. אך יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, ח"כ עמיר פרץ (המצדד בשינוי התקנון בניגוד לעמדת ראשי איגוד המהנדסים), דרש שלא לדון בנושא.

הוא הסביר, שהנושא נמצא בטיפול של רשות השיפוט, וגם בית המשפט המחוזי פסק שיש למצות את הדיון ברשות השיפוט בסוגיה בטרם תעלה בפורומים אחרים. ח"כ פרץ לא מסתיר את תמיכתו בקבוצת האופוזיציה באיגוד המהנדסים.

בגיליון האחרון של "מהנדסים, אדריכלים וטכנולוגים" שמפרסמת לשכת המהנדסים, מתפרסם דיוקנו של שמואל וייס, העומד בראש קבוצת האופוזיציה בתוך הסתדרות המהנדסים. וייס (הידוע בשם "שמוליק") הוא יו"ר נציגות המהנדסים בוועד העובדים של התעשייה האווירית וחבר בהנהלת הלשכה.

המעניין בכתבה הארוכה והאוהדת למדי (ראשי הלשכה תומכים בו) הוא, כי וייס הכריז על מועמדותו לתפקיד מזכ"ל הסתדרות המהנדסים. בכך הופך המאבק בין מזכ"ל האיגוד, יצחק רז, לבין קבוצת האופוזיציה, למאבק על הכיסא. או ליתר דיוק: למאבק אלקטוראלי על ראשות הסתדרות המהנדסים.

הראיון הארוך כולל התקפות לא מעטות על רז וקביעה של וייס: "הסתדרות המהנדסים הפכה לגולם שקם על יוצרו". הקרב על הסתדרות המהנדסים רק החל ורז ווייס יזכו, כל אחד בתורו, עוד כתבות רבות.

פוזר ועד עובדי "טרה"

מועצת פועלי תל-אביב החליטה לפזר את ועד העובדים במחלבת טרה. עוד קבעו אנשי מועצת הפועלים בחירות לוועד החדש שיתקיימו בעוד שבועיים. ממועצת הפועלים נמסר, כי העילה לצעד החריג היא חתימת הסכם עבודה ללא שיתוף נציגה.

נציגי מועצת הפועלים לא שותפו במו"מ וגם לא בסיכומים ואיש המועצה המטפל בעובדים, בני מועיז, מסר כי ההסתדרות מתנערת מההסכם שנחתם ב"טרה". "הוא עלול לגרוע מהישגי העובדים והדרך בה נערך יש משום איום עתידי על מעמד העובדים במפעל". ב"טרה" מועסקים כ-300 עובדים.

רוצים השוואת שכר

עיתונאי תחנת הרדיו הממלכתי של צרפת "רדיו פראנס" פתחו בשביתה כללית ביום שישי והיא הסתיימה הבוקר בשעה 1:00. העילה לשביתה: דרישה להשוואת תנאי השכר שלהם עם אלה הנהוגים בתחנת הטלוויזיה הממלכתית "פראנס 2".

אגב, זו היתה גם דרישתם של עיתונאי הרדיו ברשות השידור מול תנאי השכר של עיתונאי הטלוויזיה, דווקא כאן, בישראל. 450 העיתונאים גרמו להפסקת שידורי "רדיו פראנס", "רדיו פראנס אינטרנסיונאל" ותחנות אזוריות אחרות.

גם עיתונאי שירותי סוכנות הידיעות הצרפתית (סי"צ) בשפה הספרדית פתחו בשביתה, בשל התנגדותם להעברת מרכז פעילות הסוכנות בשפה הספרדית לעיר וושינגטון.

ההנהלה דורשת מהעיתונאים לעבור לארצות הברית במסגרת "תוכנית הביזור" שלה.

בל"ל מעלה את הריבית בתוכניות חיסכון

מאת דן הלוי

בסוף השבוע שעבר הודיע בל"ל על על תוכנית חיסכון חדשה והעלאת הריבית בתוכניות שהופעלו קודם לכן.

● תוכנית חיסכון דולרי חדשה לחמש שנים בריבית של 7% לשנה. תוכנית זו מתווספת לשורת תוכניות חיסכון כלהלן:

● תוכנית חיסכון מט"ח צמודת דולר לתקופה של שנתיים בריבית של 6%, במקום ריבית של 5.5% שהיתה עד יום ה' שעבר. ● תוכנית חיסכון במט"ח צמודה למארק הגרמני, בריבית של 4.75%, במקום 4.25%.

● תוכנית חיסכון שקלי, צמודה למדד המחירים לצרכן, בריבית של 3%, במקום 2.65%. ● חיסכון "ברירה דולר-מדד" לשנתיים. ערך החיסכון יוצמד לגבוה מבין השניים בתום תקופת החיסכון – הצמדה למדד + 1% לשנה, או הצמדה לשער הדולר + 4% (במקום 3.5% עד כה).

נשיא "פייזר" – אורח תעשיית הביוטכנולוגיה והפרמצבטיקה

מאת הדס נייפמן

התאחדות התעשיינים תקיים סמינר בהשתתפות ויליאם סטיר, נשיא קונצרן התרופות הבינלאומי פייזר ונציגי חברות בתחום הביוטכנולוגיה והפרמצבטיקה בארץ. כך מסר ד"ר אהרון טוורין, יו"ר ענף הפרמצבטיקה בהתאחדות התעשיינים.

הוא הוסיף, כי בסמינר יוצג הפוטנציאל של התעשייה הישראלית בתחום הפרמצבטיקה והביוטכנולוגיה, הן בצד הייצור והן בצד המחקר והפיתוח, וייבחנו אפשרויות שיתוף פעולה בין הצדדים.

הוא ציין כי יצוא התרופות מישראל הסתכם ב-93' בכ-220 מיליון דולר. בתחום תעשיית הדיאגנוסטיקה הסתכם הייצוא אשתקד ב-13.5 מיליון דולר.

היקף המכירות של פייזר הסתכם השנה בכ-7.4 מיליארד דולר.

مكان الأصل

ועדה בינמשרדית תגבש מדיניות ליבוא מוצרי מזון

מאת **אמנון אמר**

בהמשך להחלטה שקיבלה לאחרונה הממשלה, הוחלט אתמול להקים ועדה בינמשרדית לגיבוש כללי מדיניות בתחום יבוא מוצרי מזון. בראש הוועדה יעמוד הממונה על הכנסות המדינה, יורם גבאי, וחבריה האחרים יהיו נציגי משרדי החקלאות התעשייה ואגף המכס באוצר.

על הוועדה יהיה לבחון את המצב הקיים היום בנושא יבוא מוצרי מזון ולגבש כללי מדיניות חדשים. את המלצותיהם אמורים חברי הוועדה להגיש לוועדת השרים לכלכלה עד לתחילת חודש פברואר הקרוב.

בהמלצותיה תתבקש הוועדה להתייחס לנושאים הבאים: קביעת מדיניות היבוא הרצויה והאפשרית לאור החלטת הממשלה ולאור הסכמי הסחר עליהם חתומה ישראל, קביעת קריטריונים להגנה על תוצרת הארץ, בחינת שיטות ההגנה הרצויות (מכסות, היטלים, רישוי וסובסידיות לייצור המקומי), שיטות החישוב לקביעת ההגנה האפקטיבית הנדרשת וקביעת הפעולות הנדרשות לשם הפצת המידע הדרוש לציבור.

מפרקי "שטיחי כרמל" מבקשים לחייב את שפירא לחשוף מידע

(עתים) עו"ד יוסי כהן ורו"ח עובדיה בלס, מפרקי תשלובת "שטיחי כרמל", פנו אתמול לבית המשפט המחוזי בתל אביב, בבקשה לחייב את ח"כ אברהם שפירא להמציא להם מסמכים ומידע עסקי ופיננסי.

המידע המבוקש על ידי המפרקים כולל, בין היתר, את מאזני התשלובת לשנים 84־86', פירוט חשבונות, קרנות נאמנות, ניירות ערך, וכספים בחשבונותיו של שפירא או בחשבונות המוחזקים עבורו בנאמנות, מאזנים של קרן טובה ואברהם שפירא, הסכמים עם חברות צים, כלל מבטחים וספקי התשלובת לפריסת חובות.

בנימוקי הבקשה מציינים המפרקים, כי בשלבים שונים, בחקירתו בפני כונס הנכסים הרשמי וסגן מנהל מחלקת החקירות הארצי, עזרא חבשה, התחייב שפירא להמציא את המסמכים והמידע המבוקש על ידי המפרקים.

נכון להיום, מדגישים עו"ד כהן ורו"ח בלס, לא עמד שפירא בהתחייבות זו, דבר הגורם לעיכוב הליכי הפירוק ולסיכול המשך החקירה.

לטענתם, פניותיהם לשפירא להמציא להם את המסמכים המבוקשים, לא נענו על ידו. הם מבקשים מבית המשפט לחייב את ח"כ שפירא להיענות לאלתר לדרישתם זו.

רשות הדואר בוחנת חלוקת דואר רשום בשעות הערב

מאת **אמנון אמר**

רשות הדואר עומדת להנהיג בקרוב בחלוקה נסיונית של דברי דואר רשום בשעות אחרי הצהרים והערב. החלוקה תיעשה על ידי שליחים מיוחדים, ובשלב הראשון היא תופעל בערים ירושלים, חיפה, פתח תקוה, כפר סבא, אשדוד וקרית ביאליק.

שוק דברי הדואר הרשום נאמד היום בכ־60 מיליון ש"ח, והתלונות עליו מהוות כמחצית מכלל התלונות על שירותי הדואר.

מנכ"ל רשות הדואר, רן לוין, אמר אתמול כי הניסיון החדש נועד לצמצם את הטירחה הכרוכה בהגעת הלקוח לסניף הדואר. להערכתו, צמצום כמות המכתבים הרשומים החוזרים לחלוקה בסניפי הדואר, יתרום גם לקיצור התורים בסניפים ויקל על עבודת האשנבאים.

נגיד בנק ישראל שוב בחו"ל

מאת **אמנון אמר**

נגיד בנק ישראל, פרופ' יעקב פרנקל, שוהה שוב בחו"ל. שלשום יצא נגיד הבנק לארצות הברית והוא אמור לשוב לארץ מחר. מטרת הנסיעה הפעם היא השתתפותו של פרופ' פרנקל בפורום הדיונים בראשות שר החוץ לשעבר של ארה"ב, ג'ורג' שולץ.

פורום זה מתכנס השבוע לדיון בנושאים כלכליים ומדיניים במזרח התיכון. את החלק המדיני בדיוני הפורום יוביל סגן שר החוץ, יוסי ביילין, ואילו נגיד בנק ישראל יעמוד בראש החלק הכלכלי. נושא הרצאת הנגיד בכינוס יהיה "האספקטים הכלכליים והשתלבות מדינת ישראל במזרח התיכון החדש".

נסיעת נגיד בנק ישראל לחו"ל הינה השלישית החודש. בתחילת החודש שהה הנגיד שבוע במדריד, לרגל הוועידה השנתית של קרן המטבע הבינלאומית והבנק העולמי. באמצע השבוע שעבר ערך פרופ' פרנקל גיחה קצרה של יום אחד ליוון, בה הרצה בכינוס של לשכת המסחר יוון־ישראל. השבוע ישהה, כאמור, הנגיד ארבעה ימים בוושינגטון ובסוף השבוע הבא הוא אמור לצאת לחו"ל פעם נוספת. בנסיעה זו יצא פרופ' פרנקל למרוקו, שבה ישתתף יחד עם כל הצמרת הכלכלית־פוליטית של ישראל בוועידת קזבלנקה.

חילופי מנכ"לים בחברת "יכוד התקשורת והתיאור" – אבי רהב מונה למנכ"ל החברה במקום בני מירן שעבר לתפקיד החדש במנכ"ל "תדיראן קשר ומערכות".

נמשכת ההאצה בפיחות השקל

בשבוע האחרון עלה שער הסל ב־0.9% ● שער המארק עלה ב־2.8%

מאת **אמנון אמר**

גם אתמול נמשך הפיחות המואץ בשער השקל, שהחל למעשה עוד בתחילת השבוע שעבר. שער סל המטבעות עלה אתמול ב־0.16 אחוזים ל־3.4026 ש"ח, והשלים בכך עלייה שבועית של 0.93 אחוזים. על פי תוואי האלכסון שקבע בנק ישראל, שווה שיעור עליית הסל בשבוע האחרון למכסת הפיחותים הזוחלים במשך חודשיים.

עלייה חדה במיוחד נרשמה בשבוע החולף בשער המארק הגרמני. בעקבות תוצאות הבחירות בגרמניה התחזק המארק בשוקי העולם, וגם אצלנו עלה אתמול שערו היציג ב־0.88 אחוזים ל־2.0020 ש"ח.

בשבוע האחרון עלה שער המארק הגרמני בארץ בקרוב ל־2.8 אחוזים. שער הדולר, לעומת זאת, הוסיף להיחלש למרות הפיחות המואץ בשער השקל, ובמהלך השבוע החולף ירד שערו היציג ברבע אחוז.

אתמול ירד שער הדולר בשלוש עשיריות האחוז, ל־3.0130 ש"ח.

"הזדמנות לפתח את קשרי המסחר עם חבר העמים"

מאת **הדס נייפמן**

דורון טמיר, יו"ר לשכת התעשייה והמסחר ישראל־רוסיה וחבר העמים בהתאחדות התעשיינים, מעריך כי לישראל יש הזדמנות לפתח את קשרי המסחר ואת היצוא למדינות חבר העמים בעיקר בתחום תעשיית המזון, ציוד ומוצרי עזר לחקלאות ומוצרי בנייה ותשתית. הסכם הסחר שנחתם לאחרונה בין רוסיה וישראל יכול לסייע לכך במידה רבה.

טמיר אומר, כי בעקבות כך אין כל מניעה שהיקף הסחר בין ישראל והמדינות חבר העמים ישלש ויסתכם ב־1996 בכ־1 מיליארד דולר.

הוא מסר, כי ברבע הראשון של השנה חל גידול בהיקף הסחר ההדדי בין ישראל ורוסיה בהיקף של 92% לעומת התקופה המקבילה אשתקד והסתכם בכ־48 מיליון דולר.

אשתקד, אמר טמיר, גדל היצוא מישראל למדינות חבר העמים ביותר מפי שלוש והסתכם בכ־200 מיליון דולר, לעומת כ־56 מיליון דולר שנה קודם לכן.

גם ביבוא של ישראל מרוסיה חל אשתקד גידול של יותר מ־300% והסתכם בכ־50 מיליון דולר, לעומת כ־15 מיליון דולר ב־1992.

חריש ייפגש היום עם משלחת כלכלית מיפן

מאת **אמנון אמר והדס נייפמן**

שר התעשייה והמסחר, מיכה חריש, וראשי משרדו ייפגשו היום עם משלחת של אנשי כלכלה ומסחר מיפן, מטעם אחד הארגונים הכלכליים המובילים ביפן – קייזאי דויוקאי. חברי המשלחת עורכים בימים אלה סיור באיזור, ובמסגרתו הם אמורים לבקר גם במצרים ובירדן.

במהלך הסיור תאסוף המשלחת מידע על כלכלת ישראל ועל ההשלכות הכלכליות של תהליך השלום באיזור. בראש המשלחת היפנית עומד סוסומו טמפורין, המכהן כיושב ראש אחת מחברות הספנות הגדולות ביפן.

סך היבוא מיפן הסתכם בשנה שעברה בלמעלה ממיליארד דולר, כ־60 אחוז ממנו מכוניות נוסעים. היצוא הישראלי ליפן הסתכם אשתקד בכ־733 מיליון דולר והתבסס על ענפי היהלומים, מתכות יקרות ומוצרים כימיים. במהלך 1994 גדל היצוא ליפן בכ־20 אחוז, בהמשך לעלייה של כ־15 אחוז שנרשמה בשנה שעברה.

עמיר מקוב, יו"ר אגף הכימיה והפרמצבטיקה בהתאחדות התעשיינים, מסר כי התאחדות התעשיינים תארח השבוע את המשלחת היפנית. כן תיפגש המשלחת עם נציגי חברות הדלק הישראליות ועם נציגים מתעשיות הנפט והפטרוכימיה הישראליות.

הנציגים הישראלים יציגו בפני היפנים את התעשייה הכימית בארץ. הארגון היפני מונה כ־1,500 חברים, וכולל מנכ"לים, יו"רים ונשיאי 900 חברות. מקוב מסר, כי אשתקד הסתכם יצוא התעשיות הכימיות של ישראל ב־74.4 מיליון דולר – גידול של 25% לעומת 1992.

קיסר: תוך חצי שנה טיסות סדירות בין ישראל לירדן

מאת **כתבנו הכלכלי**

"תוך חצי שנה יתקיימו טיסות סדירות בין ישראל לירדן. טיסות שכר בין שתי המדינות יופעלו זמן קצר לאחר החתימה על הסכם שלום עם ירדן", גילה היום שר התחבורה, ישראל קיסר.

קיסר גילה עוד, כי יש מחלוקת עם הירדנים בנושא גובה הטיסה שבו יורשו המטוסים הירדנים לטוס מעל שטחה האווירי של ישראל. טרם סוכמו גם נושאי זכויות הטיס בין המדינות ומכירת כרטיסים.

הוא ציין, כי ישראל וירדן הגיעו להסכמה בכל הקשור למערכות הבקרה האווירית והתקשורת האווירית בין שתי המדינות, שיאפשרו טיסות בין ישראל לירדן.

שר התחבורה הדגיש, כי במסגרת הסכם התעופה בין שתי המדינות יצוין באופן חד־משמעי כי מטוסים של ישראל יוכלו לחצות את המרחב האווירי של ירדן ובכך לקצר באופן משמעותי את משך הטיסה למזרח הרחוק.

מחר עומדת משלחת ישראלית לבקר בעקבה בנושא תאום הטיסות. בראש המשלחת יעמוד ראש מינהל התעופה האזרחית, מנחם שרון.

חברת החשמל אישרה האמנה עם הלקוחות

מאת **הדס נייפמן**

ועדת הלקוחות והתעריפים של דירקטוריון חברת החשמל החליטה בסוף השבוע להמליץ בפני דירקטוריון החברה לאשר את האמנה בין חברת החשמל ללקוחותיה. בהצעה הסופית הוכנסו כמה שינויים שעיקרם העמקת מערכת הזיכויים שחברת החשמל תשלם ללקוחותיה אם לא תעמוד בקביעות האמנה.

כבר השבוע עומדת האמנה להיות מובאת לאישור סופי של מליאת דירקטוריון חברת החשמל בראשותו של היו"ר, עדי אמוראי, לקראת הפעלתה המעשית.

מועד תחילת 1996 נקבע כיעד בו על חברת החשמל להשיג שיפור משמעותי ברמת השירות הניתן על ידה. רמת שיפור זו הוגדרה על ידי משה כץ, מנכ"ל החברה, כרמה המקובלת במדינות מערב אירופה (300 דקות אי אספקה).

מטרות האמנה, כפי שגובשו על ידי הוועדה המיוחדת בראשותו של הממונה על ענייני החשמל במשרד האנרגיה, ד"ר שלמה ברוברד, ואושרו על ידי הנהלת החברה, הן: הצגת זכויות ומחויבויות החברה כלפי לקוחותיה באשר לאספקת החשמל, לאיכות האספקה ולאיכות השירות שזכאים הלקוחות לקבל.

החברה מסכימה ליטול על עצמה מחויבות לעמוד באמות מידה גבוהות של שירות, תוך זיכוי הלקוח בתשלום קבוע, במקרה של אי עמידה בלתי מוצדקת באמות המידה שנקבעו ותהיה מתמדת לשיפור השירות. החברה תמשיך כל העת לשמור על מגמת שיפור השירות ושילוב סוגי שירות נוספים הניתנים על ידה.

עמדה / לוי מורב

בשבחי האינפלציה שוחקת השכר

כולם מדברים נגד האינפלציה, אבל כמו במקרה של מזג האוויר, עושים מעט מאד כדי להשפיע עליה. כולם מדברים בגנותה של האינפלציה ואף אחד, ולו לשם האיזון הקדוש, לא אומר עליה מלה אחת טובה. מדור זה החליט להפסיק את האנומליה הזאת, והיום נדבר רק בשבחיה של האינפלציה.

שמתם לב שדווקא משרד האוצר נעדר מהמקהלה הגדולה והחד גונית, כאילו כל נושא ההתייקרויות הוא עניין של מה בכך. אולי יודעים באוצר משהו שבבנק ישראל שכחו, או לא למדו מעולם.

מכיוון שמדור זה אינו מאמין במקריות, ניגשנו במרץ לבדוק את העניין, ואלה עיקרי הממצאים: אילו ביקשנו לשחוק את השכר בלי שביתות, הפגנות וצמיגים בוערים, הדרך היעילה ביותר לעשות זאת היתה באמצעות הוצאת האינפלציה לרמה של ארבעה עשר אחוז. ברמה זו לא מופעל עדיין המנגנון הבנוי בהסכם תוספת היוקר הקונס את משלמי השכר. בשיעור זה באה לידי ביטוי מירבי שחיקת תוספת היוקר.

קודם כל אובדים ששת האחוזים, על פי ההסכם הקיים, של חצי אחוז אי פיצוי בחודש. משמעות האחוזים הנותרים לתשלום השתיקה, יורדים עוד כמה חלקי אחוזים, קודם כל מכיוון שאין פיצוי מלא, ושנית מכיוון שעל תוספת היוקר המשולמת בפועל רק פעמיים בשנה, חלה גם שחיקה אינפלציונית.

במלים אחרות, בחישוב גס ניתן לומר, שמדד שנתי של ארבעה עשר אחוז מאפשר פיצוי על בקושי שישה אחוזים, במלים אחרות: שחיקת תוספת היוקר בכמעט שמונה אחוזים.

האמינו לי – אלה הרבה אחוזים וזה הרבה כסף למעבידים ולעובדים. אגב, מישהו שם לב לעניין הזה בהסתדרות העובדים הכללית? זה מעניין שם את מישהו, או שהם עסוקים בפיטורים וקיצוצים ואין להם זמן לשטויות?

גוריון מלצר, היו"ר הבא של "בזק"

מאת **הדס נייפמן**

שרת התקשורת, שולמית אלוני, הודיעה רשמית כי יש בדעתה למנות את גוריון מלצר, מנכ"ל תדיראן לשעבר, ליו"ר דירקטוריון חברת בזק וכי ניתנה לכך הסכמתו של שר האוצר.

גוריון מלצר יחליף את משה הבא, המסיים שלוש שנים לכהונתו בתפקיד זה. מועד החילופין יסוכם סופית לאחר שובו של מלצר מארה"ב.

פרישתו של הבא נעשית על פי הסיכום בינו ובין השרה מלפני כשנה, עת הוארכה כהונתו לשנה נוספת.

שרת התקשורת הביעה הערכה רבה למשה הבא ולדרך בה מילא את תפקידו. השרה אלוני אמרה, כי משה הבא ידע להוביל את החברה באחת מתקופותיה הרגישות, בה נפתחה התחרות בענף התקשורת ונחתם הרישיון הכללי לבזק, זאת, תוך התאמת יעדיה השיווקיים של החברה, והמבנה הארגוני והפיננסי שלה לסביבה המשתנה.

השרה הוסיפה, כי הבא השכיל לחפש בישות עסקיות חדשות, בעיקר בפרויקטים בינלאומיים, בשיתוף עם הגדולות מחברות התקשורת בעולם. אלוני הביעה את בטחונה כי משה הבא ימשיך לתרום לענף התקשורת בכלל ולחברת בזק בפרט.

סיתה"ל־חגל תפעיל את אתר האשפה טליה

מאת **דורון שורם**

חברת סיתה"ל־חגל, המשותפת לתה"ל יועצים מהנדסים, סיטה פראנס דשטט והאחים ברזני, היא הוכרזה במכרז לתכנון והפעלה של אתר האשפה טליה.

מחיר דמי הסילוק שהציעה סיתה"ל־חגל הוא 23.40 ש"ח לטון. לדברי מנכ"ל המשרד לאיכות הסביבה, ישראל פלג, מחיר זה יאפשר לכל הרשויות המקומיות להיערך לקראת יישום החלטת הממשלה לסגירת המזבלות הפראיות ולהקמת אתרי אשפה אזוריים.

ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י

טור הזהב

ידיעות הסתדרות הגימלאים בישראל

משבוע לשבוע

הפעילות הבינלאומית של הסתדרות הגימלאים בישראל

בחודש ספטמבר 1995, בעוד פחות משנה, יתקיים בישראל הקונגרס העולמי של הפדרציה הבינלאומית של ארגוני הגימלאים (I.F.A.) בהשתתפותם של מאות נציגים מרחבי תבל. למותר לציין שאירוע בינלאומי כגון זה מחייב הכנות ארגוניות ומאמצים ממושכים של מרכז הסתדרות הגימלאים להצלחת הקונגרס שהוזמנה לקיומו, לראשונה בירושלים בירת המדינה, היא של חברינו בוועד הפועל של הפדרציה הבינלאומית.

אין ספק שהקונגרס הבינלאומי יעסיק את חברינו בחודשים הבאים ולחברינו באשר הם והוא הזדמנות נאותה להשתלב בהכנות לאירוע ולהשתתפות פעילה בו, בעת כינוסו בירושלים.

מכל מקום: הפעילות המגוונת של הסתדרות הגימלאים בתחום הבינלאומי נמשכת זה שנים. לתכלית זו אנו מקיימים מחלקה לקשרי חוץ שפועלת תוך קשר הדוק ותאום עם המחלקה לקשרי חוץ בהסתדרות.

חשוב להדגיש שבעשור האחרון חלה התקדמות רבה בפעילות הבינלאומית בכל הקשור לאוכלוסיה הבוגרת בעולם המהווה כבר כיום כעשירית מאוכלוסיית העולם, אשר משקלה והשפעתה גוברים והולכים.

הסתדרות הגימלאים בישראל חברה זה שנים בפדרציה הבינלאומית של הגימלאים ונציגנו הוא חבר האקזקוטיבה. ומכאן: אנו שותפים לדיונים ולהחלטות ומשתתפים בוועדות השונות של הארגון הבינלאומי. עובדה היא שבארגוני הגימלאים משתתפים כיום רבים שמילאו בעבר תפקידי מפתח בעולם והשפעתם על ארגוני הגימלאים גוברת והולכת. מן הראוי, לכן, שנתמיד ביתר שאת לשפר את הקשרים עם ארגוני הגימלאים בעולם ונקבל למטרה זו את מרב הסיוע מהמוסדות לקשרי חוץ של ההסתדרות, ובייחוד להצלחת הקונגרס הבינלאומי בספטמבר 1995.

יצוין כי בארגון הוועידה שותפה לנו האגודה לתכנון ולפיתוח שרותים למען הזקן בישראל "אשל".

מבזקים מקומיים

גימלאי הרשויות תובעים תוספת דרגה

בפגישת נציגות 3 הערים הגדולות (ירושלים, תל־אביב, חיפה) של הגימלאים שנערכה בירושלים "בבית אגרון" הוחלט לבקש פגישה דחופה עם יו"ר ההסתדרות חיים רמון ועם יו"ר האגף לאיגוד מקצועי ח"כ עמיר פרץ, ללבון תביעות הגימלאים בענין שחיקת הפנסיה. כמו כן תובעים הגימלאים תוספת דרגה כפי שנקבע בהסכמי העבודה לגבי עובדי המדינה והגימלאים התקציביים. תוספת הדרגה צריכה לחול, לפי הדרישה, גם על הגימלאים. באי הכנס בירושלים דורשים כי ההסתדרויות הנוגעות בדבר, לרבות הסתדרות הגימלאים, יגבשו תמיכה מאסיבית יותר לתביעות הגימלאים.

רשם: יוסף מלץ

חידוש הפעילות בסניף חדרה

עם תחילת הפעילות לשנת תשנ"ה כבר הופיעה תכנית פעילויות מגוונת שמתכנן סניף הסתדרות הגימלאים בחדרה. בין הפעילויות: הרצאות אורח בנושאים מדעיים ואקטואליים, של עפר בן זהר, עובדיה אילכה, נחיה נצר ועוד. כמו כן מתוכננים טיולים וסיורים לירושלים, לגימלאיידה של משען באילת ועוד. החוגים לשפה האנגלית בהנחייתן של נח נאמן ולילי קרן, נמשכים וכן החוגים להתעמלות וגרפולוגיה.

רשם: דב פרידמן

מיפגש של גימלאי ראשון־לציון

סניף הסתדרות הגימלאים בראשון־לציון ארגן במסגרת הפעילות השוטפת, כנס פעילים לדון על פעולותיה ומעמדה של הסתדרות הגימלאים בעתיד. יו"ר הסניף ראובן ציטבאום שפתח והנחה את הכנס, ציין בדבריו את הצורך להמשיך בפעילות, ונוכח המציאות החדשה אף להגבירה. כ"כ הביע דאגה על המגמה לסגור כמה מועדונים שהמפעילים הבלעדיים מכך הם הגימלאים. מזכיר מועצת הפועלים החד אורי מזרחי, שפעל רבות למען גימלאי המקום, הביע בדבריו תמיכה להמשך הפעילות והדגיש שלמרות הבעיות התקציביות יפעל למען המשך הפעילות של הסניף. החי"ה שמואל זילברשטיין, מרדכי לוי וגולדה שטיינברג שלקחו חלק בדיון הדגישו אף הם את הצורך לחזק את הפעילות בסניף ואת הסתדרות הגימלאים – כארגון גג של כלל הגימלאים בארץ – שיפעל כארגון עצמאי, אוטונומי לפתרון הבעיות המעסיקות את ציבור הגימלאים.

יו"ר הסתדרות הגימלאים חה"ח אליהו רייף, ויו"ר אגף הארגון חה"ח חיים ליכטנברג התייחסו לתכנית הפעולה של הסתדרות הגימלאים תוך הזמנות על העצמה של הגימלאים מבחינה כמותית וערכית כאחת.

רשם: ה. למד

גימלאי קרית־חיים חוזרים לספסל הלימודים

פתיחת שנת הלימודים במכללת קרית־חיים נפתחה במסיבה חגיגית בהשתתפות גיורא פישר, מ"מ ראש עיריית חיפה ויו"ר ועד קרית־חיים, יחזקאל ויך, מזכיר ההסתדרות בקרית־חיים ונבי קנולר מרכז המכללות במרחב חיפה. גדעון דולץ מרכז המיכללה בקרית־חיים, דיווח על הצלחת שנת תשנ"ד והביע תקווה ששנת הלימודים השנה תצטיין בהגדלת מספר הלומדים. להצלחה מיוחדת זכו המרצים יהודה אדלר ונעמי רובין.

רשם: מרדכי זילברשטיין

נפתחה המכללה בכפר־סבא

בהתרוממות רוח ואווירה טובה נפתחה המכללה במועדון מועצת פועלי כפר־סבא. מרכזת המועדון סופי פרנק בירכה במלים חמות את הבאים. מזכיר המועצה נפתלי שמיא בירך את המתכנסים והביע תקווה שהמכללות תחדשנה את פעילותן הברוכה.

רשם: אברהם ריכטר

כדאי לדעת!!

סיכום מס הכנסה לגימלאים שנת 1994 (12 חודשים)

גימלאי שמקבל קיצבת זיקנה מקרנות הפנסיה, או פנסיה תקציבית – כעובד מדינה, רשות מקומית ועוד – זכאי לפטור 35% ממס הכנסה עד לתקרה מסויימת (כאשר קיצבת הזיקנה מהמוסד לביטוח לאומי פטורה ממס).

	ש"ח לשנה
תקרת קיצבה מזכה (סכום מירבי למתן פטור)	50,400
הפטור המירבי 35%	17,640
הכנסה פנויה שממנה מחשבים מס הכנסה	32,760
גובה הפנסיה של רווק/ה אלמן/ה ונשוי שאשתו עובדת, הפטורה לחלוטין ממס הכנסה	30,507
פטור 35% מפנסיה	10,677
הכנסה פנויה שאינה חייבת במס הכנסה	19,830
כנ"ל לגבי נשוי שאשתו אינה עובדת	44,066
פטור 35%	15,423
הכנסה פנויה שאינה חייבת במס הכנסה	28,643
בקיצור: סף המס לגימלאי רווק/ה אלמן/ה הינו	30,507
סף המס לפנסיונר שאשתו אינה עובדת	44,066
סף המס – שמתחתיו אין משלמים מס	

רשם: משה גדלוביץ

תיבת דאר גימלאים

תודה להסתדרות הגימלאים

מצאתי לנכון להביע את תודתי למר אריה סירוטה, יו"ר מדור הפנסיה וזכויות אישיות בהסתדרות הגימלאים אשר טיפל בענייני במסירות רבה במשך תקופת זמן ארוכה, עד אשר קיבלתי את הפנסיה אשר מגיעה לי מעיריית ת"א, עד אשר העיריה התכוונה לתת לי בתוספת. מר סירוטה עשה את כל המאמצים לשם כך.

בנו נעים, רח' עוזיאל 24 בת־ים

הערת המערכת: לאריה סירוטה יישר כח.

אז ככה

ובזה כוחנו!

אהרן שמי

כבר שנים שאנחנו, כמו כל העולם, מתמודדים עם התופעה המבהילה של חטוף בידי שוביו, חיים או מתים, ועם הדילמה האיומה העומדת בפנינו, בכל מקרה מחדש, מה הדבר הנכון לעשותו – להיענות לדרישות המחבלים בשל הסיכוי הקיים להציל נפשות, או לא להיכנע, עם כל מה שאי־כניעה כזו מביאה איתה.

ויש, גם לי, שני נימוקים עיקריים מדוע אסור לנו בשום פנים ואופן להיכנע לסחטנות טרוריסטית מתועבת כזאת.

הנימוק הראשון הוא, שאם גם רבין גם רפול גם ביבי גם גנדי וגם כולם נגד להיכנע לטרור, אז מי אנחנו שנהיה בעד?

אבל יש לי עוד נימוק, יותר חזק. נימוק שנלקח ישר מן החיים.

העובדות בשטח מראות שרק מכיוון שכל השנים האלה, שנים נוראות של מלחמה בטרור, לא נכנענו מעולם לטרוריסטים, האויב תפס שאין לו מה לחפש אצלנו. אנחנו לא ניכנע! לעולם! ולכן הוא לא תוקף יותר, לא חיילים ולא אזרחים למטרות סחיטה. מפני שהוא יודע מהניסיון, שזה לא יעזור לו.

ובזה כוחנו!

דבר היום

רבין מאוסלו לעמאן

שלושה אירועי־מפתח מסמלים ציינו את תהליך השלמתה של המדינה הערבית הראשונה עם ישראל, מצרים: ביקור הנשיא סאדאת בירושלים בנובמבר 1977, הטקס המשולש סאדאת־בגין־קארטר בבית הלבן בתום ועידת קמפ דייוויד בספטמבר 1978 ולבסוף חתימת הסכם השלום עצמו במאי 1979. ירדן, שהמתינה כ־15 שנים נוספות, אירגנה ארבעה אירועים: מפגש המלך חוסיין עם ראש־הממשלה רבין בבית הלבן, מפגש השניים בעקבה, טקס החתימה בראשי־תיבות בעמאן אתמול ולבסוף, כמקווה בשבוע הבא, חתימת הסכם השלום עצמו.

קשה, לפיכך, להימנע מתחושה רפה של דז'ה וו, מחזה בכמה וכמה מערכות, שלום במנות קטנות. כן ירבו מחזות כאלה: השלום עם ירדן הוא ההישג המדיני החשוב ביותר של ממשלה ישראלית אי־פעם, למעט השלום עם מצרים. השלום שכרתה ממשלת בגין עם המדינה הערבית החזקה ביותר, האויבת הנחושה ביותר בארבע מלחמות, היה חיוני מכל לביטחון ישראל. עם ירדן נהג מצב בפועל של אי־לוחמה מאז ראשית שנות ה־70, לאחר המערכה הגורלית של מלחמת ששת הימים והתגבר איום אש"ף על הממלכה ההאשמית ב־1970. ההיסטוריון יקבע אם אפשר היה להתקדם בתהליך מדיני עם ירדן בעבר. אבל, אין ספק כי ההחמצה הגדולה של ירדן וישראל גם יחד היתה השארת ירדן מחוץ לתהליך קמפ דייוויד, כמדיניות משותפת של בגין וסאדאת. כך הושאר הגבול המזרחי של ישראל להתגוששות ירדנית־פלסטינית, בתוצאה טובה פחות מהאפשרית.

חוסיין החכם המתין עד לאחר מפלתו של סדאם חוסיין, כפי שאסד הפקח חיכה עד לאחר קריסת ברית־המועצות. עובדה היא שהסכם־הביניים עם אש"ף קדם להסכם השלום עם ירדן וכי הסכם השלום עם ירדן קדם לא רק להסכם עם אש"ף על מעמד הקבע של הישות הפלסטינית, אלא אף לשלב השני של התהליך הישראלי־פלסטיני. ניתן ללמוד מכך על מידת ירידת יכולתו הירדנית־פלסטינית להישגים בגדה המערבית. האתגר שבפני ממשלת רבין הוא במיצוי מירבי זה לתועלתה ארוכת־הטווח של ישראל.

עיסקות חוסיין המרומזות עם אסד מדברים עם הממשלה בירושלים ופניהם לוושינגטון. ישראל המקפידה יותר מכל על ביטחונה הקיומי הלאומי – ופרישת חסותו של חוסיין וסטנן הגבינה עד כמה קרובה היום לנושא גם סוגיית האבטחה האישית – ההודעה שלא למתוח יתר על המידה את הקו ביחסיה עם המימשל, הקונגרס והציבור האמריקאים מצליחה להשיג מינון נכון של סידורים ביטחוניים ומדיניים מול ממשלות ערב, אך פחות מכך מול הישות הפלסטינית המתהווה. אם יושג בקרוב גם הסדר ישראלי־סורי, יקטן כוח המיקוח של אש"ף, כפי שהיה מתרחש אילו הושארו הפלסטינים לסוף התור – אך אין לבטל גם את הגישה הנגדית, הטוענת כי בלי אוסלו לא היה רבין מגיע לעמאן ומתקדם לדמשק.

יצחק רבין, שלחם בתש"ח בחזית הירדנית, רשם אתמול לזכותו הצלחה אישית גבוהה. אילו היה בעולם לשנות את רישום פרס נובל לשלום מ"ערפאת" ל"חוסיין", היה נענה בוודאי בתשואות כלליות.

משלחות ישראל וירדן, אתמול, שעות ספורות לפני החתימה על ההסכם. צילום: לשכת העיתונות הממשלתית

השלום השני

המבחן: מבוא לכלכלה

דן אבידן

הצלחת ההסכם עם ירדן תלויה בתרגום סעיפיו הכלכליים לשפת הביצוע

החתימה על חוזה השלום בראשי תיבות בין ישראל לירדן, כפי שנעשתה אתמול ברבת־עמון, הופכת, למעשה, את ירדן למדינה הערבית השניה שחתמה הסכם שלום עם ישראל. מצרים היתה המדינה הערבית הראשונה שחתמה, כידוע, על חוזה שלום עם ישראל. הפלסטינים עלו אף הם על דרך השלום, מיום שהושגה ההכרה ההדדית בין ישראל לאש"ף ונחתם הסכם העקרונות בין שני הצדדים על פתרון מדיני.

חוסיין החליט לקדם את המו"מ המדיני בין ירדן לישראל, עד לחתימת הסכם שלום, עקב ההתקדמות שחלה בהידברות המדינית בין ישראל לפלסטינים. הוא חשש להפקיד את גורלה של הגדה המערבית רק לידי אש"ף ורצה למנוע הקמת יישות פלסטינית בשטחים מבלי שתהיה לו שום מעורבות בתהליך זה. האצת התהליך המדיני בין ירדן לישראל סייעה למלך לפתוח בנקים ירדניים בשטחים, להביא להמשך השימוש בדינאר הירדני בגדה המערבית, ובעיקר לשמור על מעמדה של השושלת ההאשמית כשומרת המקומות הקדושים לאיסלאם במזרח־ירושלים.

סיבה נוספת שהביאה את חוסיין ואחיו חסן לזרז את חתימת הסכם השלום עם ישראל, היא רצונם של שני המנהיגים לשפר את מצבה הכלכלי של ירדן המתון בכי רע. הם קראו נכון, כדרכו של המלך, את מאווייהם של תושבי ירדן, החותרים להיפטר מהאבטלה הגבוהה, ממצוקת הדיור ולשפר את רמת חייהם הדלה. על־ידי חתימת הסכם השלום עם ישראל מקווים חוסיין וחסן להביא ליחסי מסחר שוקקים בין ירדן לישראל, להגשמת פרוייקטים כלכליים משותפים ולהקלה במצוקת המים בממלכה ההאשמית המונעת שגשוג כלכלי. אין פלא כי טיוטת חוזה השלום הישראלי־ירדני מקדישה מקום חשוב לקידום פתרון בעיית המים של ירדן, על־ידי הקמת סכרים חדשים על נהרות הירדן והירמוך, ועל־ידי ביצוע פרוייקטים משותפים של התפלת מי־ים. בטיוטת חוזה השלום נאמר גם ששתי המדינות יקימו יחסי שיתוף־פעולה כלכליים ומסחריים. למעשה, אפשר לומר כבר עתה, כי מבחנו של הסכם השלום הישראלי־ירדני יהיה בתרגום סעיפיו הכלכליים לשפת הביצוע. מכיוון שהציפיות של תושבי ירדן לשיפור מצבם הכלכלי, בעקבות הסכם השלום, הן גבוהות, תהיה נכונה להם אכזבה קשה אם תוכניות הפיתוח הכלכלי המשותפות לירדן ולישראל לא יתגשמו.

ככלל, צפוי שרובו המכריע של הציבור בירדן, כפי שהוא מיוצג בפרלמנט, יתמוך בהסכם השלום. לקבוצות האיסלאמיות המתנגדות להסכם ישנו רק ייצוג מזערי בפרלמנט. הן יערכו, קרוב לוודאי, הפגנות ברבת־עמון נגד ההסכם, אך לא יצליחו כנראה להפוך לכוח פוליטי מאסיבי שיביא להפלת שלטונו של המלך חוסיין. יחד עם זאת, תמיד קיימת האפשרות שברגע בישמזל יצליח קנאי איסלאמי להתנקש בחיי המלך חוסיין ולהורגו, כפי שאירע לנשיא סאדאת במצרים. אבל גם במצרים לא גרם מותו של סאדאת לשינוי המשטר ולתפנית במדיניות השלום המצרית כלפי ישראל.

רוב הציבור בישראל הופתע מן המהירות שבה התגלגלו העניינים מאז חתמו רבין וחוסיין על "הצהרת וושינגטון" ב־25 ביולי, ועד לחתימת טיוטת חוזה השלום בראשי תיבות ב־17 באוקטובר. לדעת משקיפים, קצב המו"מ בין ראשי השלטון בישראל וירדן הואץ באחרונה בשל רצונם של רבין וחוסיין להקנות הישג נוסף לנשיא האמריקאי ביל קלינטון, לקראת עריכת הבחירות לקונגרס בארה"ב בראשית החודש הבא.

אפשר לצפות שהנשיא אסד לא יגנה את הסכם השלום הישראלי־ירדני. על־אף שחורה מאוד לאסד שחוסיין חתם על הסכם שלום נפרד עם ישראל. שכן, אסד עצמו נמצא בתהליך מו"מ עם ישראל והכשרת דעת הקהל בארצו לקבל את רעיון השלום. אם יתייצב נגד חוזה השלום הישראלי־ירדני, יהיה הדבר לצנינים בעיני מנהיגי ישראל ובעיני המימשל האמריקאי ויקשה על קידום ערוץ השיחות בין סוריה לישראל שבו אסד מעוניין. עם זאת, לא צפוי שהסכם השלום הישראלי־ירדני יביא לשינוי בעמדה הסורית הבסיסית בשאלת השלום: אסד ימשיך להתעקש על נסיגה ישראלית מכל הגולן ויעמוד על כך שנסיגה זו לא תתארך יותר משנה.

במה שנוגע לסעודיה, החשובה שבמדינות הפריפריה הערבית, דומה שהיא לא תזדרז לחתום על חוזה שלום עם ישראל בעקבות ירדן. ספק גם אם המלך פאהד יתיר קיום יחסי סחר גלויים, או אפילו חשאיים, בין סעודיה וישראל דרך ירדן. בכל מקרה, הוא ימתין להתרחשות פריצת דרך בערוץ השיחות הישראלי־סורי, וגם אחר־כך הוא עלול להסס אם להתקדם לקראת כינון יחסי שלום עם ישראל, בגלל פחדיו מאיראן ומעיראק ומתוך התחשבות ברחשי דעת הקהל השמרנית בארצו.

חזית הסירוב הערבית והאיסלאמית תמשיך להתקיים גם אחרי חתימת חוזה השלום הישראלי־ירדני. לוב, איראן ועיראק ימשיכו לשאת את דגל המלחמה בישראל. אם תחול התקדמות במו"מ בין ישראל לסוריה, יש לצפות שקבוצות הסירוב הפלסטיניות השונות, המוצאות היום מקלט בדמשק, יעתיקו בהדרגה את מקום מושבן למדינות רדיקאליות כגון איראן וסודאן.

אש"ף, שהתרעם בשעתו על הכרזת

(המשך בעמוד 10)

נובל לשלישיה

זכרונות מאוסלו

כמו נתח צלי שגוררים לפני הכלבים, פרס נובל אמור לדרבן את רבין, פרס וערפאת שימשיכו במירוץ לשלום

טדי פרויס

מאז 1901, עת הוענק בראשונה (למייסד הצלב האדום, ז'אן אנרי דונאן), הכניסו פרסי נובל זוגות מוזרים למיטה אחת. אף שגם לגבי יחידים שזכו בפרס הרימו לא אחת גבה, כמו גם ביחס לאישים שנחשבו ראויים לפרס אך לא קיבלו אותו. למשל, המלך הואן קרלוס מספרד שהחזיר את הדמוקרטיה לארצו ולאחר מכן הציל אותה בכוחות עצמו, כשסירב להיענות לפוטשיסטים שכמעט ותפסו את השלטון; או הגראף לייב טולסטוי (בתחום הספרות) שרבים סברו כי היה ראוי לפרס הגדול.

עוד יותר לגבי אלה שכן קיבלו. הרבה תמהו מה פתאום ובזכות מה נבחרו מיירד קוריגאן ובטי ויליאמס מצפון אירלנד לזכות בפרס נובל ב־1976. הן הקימו ארגון נשים קתוליות ופרוטסטנטיות שהתאגד כדי להיאבק בטרור הבין־דתי בארצן, שעיקר תרומתו היה בהשכבת נשים משתי הדתות בחדר אחד. הוועד לשלום ישראלי־פלסטיני פעל בתחומו הרבה יותר. לאחר קבלת הכסף, ירדו שתי הגברות מן הבמה הפוליטית, נעלמו בהמון הסוער ועל הארגון שהקימו לא הירבו מאז לשמוע. על אמא תרזה, האלבאנית מהודו, שאלו מה בעצם חוללה וגם סביב נורמן בורלאג האמריקאי (1970) תמהו: הוא הרכיב זן של חיטה עמידה שמרבה יבולים, אך זה לא בדיוק למה שתקנון אוסלו התכוון.

אף כי השוודי אלפרד נובל, ממציא הדינמיט ומייסד הקרן שמכספה משולמים הפרסים, קבע בצוואתו הוראות מתמידות ומדויקות כיצד ולמי יחולקו פרסים, השתרבבו חישובים וחשבונות להחלטותיהן של הוועדות הבלתי תלויות שפסקו לגביו. תכופות נועדו הפרסים להביע מחאה נגד משטרים וממשלות. למשל, לפעיל האיגודים־המקצועיים (היום נשיא) מפולניה לך ולנסה ב־1983 – לא פחות מאשר בעד פעולתו, נועד הפרס להיות מחאה נגד השלטון הקומוניסטי שהושיב אותו בבית־הכלא. כך גם לגבי הבישוף דסמונד טוטו מדרום אפריקה ואנדריי סאחארוב הפיסיקאי מברה"מ. עיסוקו (ייצור פצצת אטום) של סאחארוב לא היה בדיוק תרומה לשלום, אך מאבקו למען זכויות אזרח בימי השלטון הברז'נייבי הוא שעשה אותו ראוי לעיטור. או הסופרים (הדגולים) סולז'ניצין ופסטרנק. העובדה כי השלטון הסובייטי התנכל להם עוררה את תשומת־לב השופטים לא פחות מ"איבן דניסוביץ'" ו"ד"ר ז'יוואגו". בפירוש, היו חשבונות פוליטיים שלא אחת הטו את דעת הוועדות המתכנסות בשטוקהולם ואוסלו.

הענקות מסויימות התבררו בדיעבד כמשגה, גם בבחינת כוונת המעניקים. ב־1973 זכו בפרס הנרי קיסינג'ר ולה־דוק־תו (סגן ראש ממשלת צפון־וייטנאם), על הסכם השלום שהשיגו. כבר בעת חלוקת הפרס התנבאו רבים, כי שום הסכם לא הוסכם ועד מהרה התברר כי הם צדקו. הקרבות התחדשו ביתר שאת ומקץ שנתיים נפלה הארץ כולה בידי הקומוניסטים. מבחינה פורמלית, האש פסקה, אבל לא זה היה השלום שבאוסלו התכוונו אליו (אגב: לה־דוק־תו סירב לקבל את הפרס). ב־1926 קיבלו את הנובל לשלום אריסטיד בריאן וגוסטאב שטרזמן, שרי החוץ של צרפת וגרמניה, בגין ההסכם (לוקארנו) בדבר קופיות הגבולות שבין מדינותיהם. חשבו כי זו התפייסות היסטורית, אך לא חלף אפילו עשור עד שגרמניה הנאצית מחקה את הגבול (איזור הסאאר) בכוח צבאי ומקץ שלוש שנים נוספות, אירופה שוב היתה סרויה במלחמה. בשנות ה־30 זכה בפרס לפיסיקה וורנר הייזנברג הגרמני ושלוש שנים אחריו אנריקו פרמי האיטלקי. שנים מעטות אחר־כך שקדו השניים משני עברי המתרס על ייצור פצצת האטום. מילא פרמי שעבר עם האמריקאים, אך הייזנברג טרח על הפצצה אצל היטלר. או הגרמני אוטו האן, כ"מאו־פיסקאי" שב־1944 (!) נמצא מתאים לקבלת הפרס.

השנה, שמות הזוכים רק פורסמו וכבר התעורר ויכוח: 1) האין זה מוקדם מדי? השלום המזרח־תיכוני עדיין אינו אפילו בגדר עובר התקריות האחרונות מורות כי ארוכה הדרך לשלום; 2) האם ערפאת, כטרוריסט אקסטרה־אורדינר, הוא טיפוס מתאים לסמל את השלום. הוויכוח מזכיר במשהו את ההתדיינות ב־1978 סביב הענקת הפרס לסאדאת ובגין. גם אז נשאלה השאלה אם אין זה קצת מוקדם לתתו את השניים עם השלום, כי בעת הבחירה היה רק הסכם המסגרת של קמפ־דייוויד ולא חוזה שלום ממש. עלתה גם שאלת הטרוריסט בגין. העיתונות, בעיקר הבריטית, ערכה לו רצח אופי ותבעה ("טיימס" ו"גארדיאן") לחתן את סאדאת בלבד עם הפרס ואת בגין להוקיע כטרוריסט. החזיר את סיני, שאלו שני העיתונים? הרי מאז ומעולם הכריזה ישראל על נכונותה להחזיר שטחים תמורת שלום. אז מה חידש לנו הטרוריסט? הנימוק יכול היה להתקבל קצת על הדעת אלמלא הירבו דווקא אותם שני עיתונים לכתוב כל השנים כי ישראל אינה בתכוונת להחזיר שטחים.

אגב, שאלת ערפאת העלתה לא רק העיתונות אלא גם חבר הוועדה קורה כריסטיאנסן, שכמו כל חברי מפלגתו הנוצרית־דמוקרטית הוא אוהד ישראל מושבע. השאלה נכונה לא רק מפני שמעשי ערפאת אכזריים בהרבה ממעשי בגין, אלא גם מפני שיו"ר אש"ף למעשה אינו מוותר על הרבה ופלט כמה הבטחות שגם אותן עדיין לא קיים במלואן. יתר על כן: בעת שבגין קיבל את הפרס, הוא

(המשך בעמוד 10)

סוכנות הביון

לבטל או לחדש

ריגול הוא לא רק עניין של המלחמה־הקרה. הסי.איי.אי יכול עוד להיות מועיל ביותר ב"שטחים אסורים" – במדינות משטרה לא־ידידותיות כגון צפון קוריאה, עיראק ואיראן

"אקונומיסט". בלעדי ל"דבר"

אפילו אלדריך איימס מודה בכך, "עכשיו, כשהמלחמה הקרה הסתיימה ומשטרי העריצות הקומוניסטים התמוטטו בזמנם", הוא אמר באחרונה, מה שדרוש לאמריקה הוא "דיון לאומי אמיתי על האמצעים והמטרות – העלויות – של מדיניות הביטחון הלאומי שלנו". מי כמוהו יודע. איימס, עובד הסי.איי.אי, נאסר בפברואר באשמת ריגול לטובת ברית־המועצות, שבמהלכו הסגיר 34 מרגלים של המערב.

גם לפני משפט איימס היה הסי.איי.אי בצרות. הוא היה פריץ, היתה לו חולשה לתעלולי נערות מטופשים. הוא קיבל לא אחת, וגם הפיק, מודיעין שגוי. הסי.איי.אי לא חזה את נפילתם של רודנים באיראן, בדרום קוריאה ובפיליפינים. גרוע מכל, למרות בזבוז כשני־שלישים מתקציבו על ברית־המועצות בשנות המלחמה הקרה, הסי.איי.אי לא ניבא את ההתמוטטות הסובייטית. באוגוסט נדהם גם הקונגרס לגלות כי סמוך לוושינגטון נבנית הולכת תשלובת מאסיבית של לוויני־ריגול בעלות של 350 מיליון דולר.

מדוע לא להיפטר ממנו? השאלה נשאלה כבר בעבר. ב־1976 כינה הסנטור פראנק צ'רץ' את הסוכנות "פיל פרא משתולל", וניסה לחסלה. לפני שלוש שנים הגיש הסנטור דניאל פאטריק מוייניהן את "חוק סיום המלחמה הקרה", הקורא לביטול הסי.איי.אי. הכשלונות המביכים של הסוכנות הפיחו רוח חיים בפתרונו האגבי של מוייניהן.

הסנטור מכיר את הנושא, ועבר איום על הסוכנות בעבר. על אף שהוא היה בין של המלחמה הקרה, ללא־כל ספקות לגבי האיום הסובייטי, הוא התפטר בתחילה מוועדת הסינאט לענייני ביון ב־1984, כשמצא שהסי.איי.אי לא מסר לקונגרס – כפי שהיה חייב על־פי חוק – כי הוא ממקש את נמליה של ניקאראגואה. אף־על־פי־כן, קולו עדיין קול בודד. לא עלה בידו אפילו לכפות על הסי.איי.אי לפרסם תקציב מפורט (עניין זה, אומרים אנשי הסי.איי.אי, הוא סודי; אף שידוע כי הסכום הכולל הוא 3 מיליארד דולר, לעומת 2 מיליארד דולר של מחלקת המדינה). גם מבחינה פוליטית הרעיון של מוייניהן חסר סיכוי.

הרפובליקאים, הקמצנים בדרך־כלל, ממטירים כספים על מבצעי ריגול; הדמוקרטים, אשר שוב אין לכנותם חלשים בעניני קומוניזם או פשיעה, חוששים עדיין להיקרא חלשים כשמדובר במרגלים של האויב.

אבל מוייניהן לפחות דוחק באחרים לשקול־מחדש את תכליתה של הסוכנות. וושינגטון מלאה עכשיו ועדות הכותבות דו"חות: סקירה פנימית של סי.איי.אי, דו"ח מאת סוכנות ביקורת ביצועית, וגם – כפי שהוכרז באורח דרמטי בשבוע שעבר – ועדה נשיאותית. נוסף על אלה קראה ועדת הביון של הסינאט לשיפור הביון־הנגדי (הודות למקרה איימס) ולפתיחות חשאית (הודות לתשלובת־הלוויינים). הוועדה מקווה לקצץ 570 מיליון דולר מתקציבה של הסוכנות השנה. אחרים מחברי הקונגרס היו שמחים להכפיל את הסכום. הרפורמה באוויר.

עניינם של דורשי הרפורמה נעזר שלא במתכוון על־ידי ג'יימס וולסי, מנהל הסי.איי.אי, שנהפך לתומך חסר־פשרות של הסוכנות. הסנטורים אינם מחבבים אותו ואינם בוטחים בו. אחרי שהמפקח הכללי של המשטרה גער ב־23 מפקידי הסוכנות בגלל אסון איימס, וולסי לא הדיח אף אחד מהם. בקונגרס טוענים, לפיכך, כי יש להעביר עניינים משמעותיים לסמכותו שלו. אחד הסנטורים, הוארד מצנבאום מאוהיו, קורא בגלוי להדחתו של וולסי.

הוועדה הנשיאותית תנוהל על־ידי לס אספין אשר, כמזכיר ההגנה, ניהל "ביקורת מלמטה־למעלה" של הכוחות המזויינים של אחרי־המלחמה־הקרה. וועדתו של אספין יכולה לעשות את אותו הדבר לגבי הסי.איי.אי. "קהיליית המודיעין נולדה אחרי פרל הארבור והתבגרה במלחמה הקרה", הוא אומר. "כל זה השתנה עכשיו". אספין מתכוון לשאול את השאלות הפשוטות ביותר: מהן מטרות הסי.איי.אי, איזה ארגון דרוש כדי לבצע עבודה זו, וכמה זה יעלה?

אין היום הרבה מחלוקת על מה שהסי.איי.אי חייב לא לעשות. עליו לא לתמוך במשטרים לא־מוסריים גם אם הם ידידותיים, או להשקיע מרץ כה רב בבניית מסגרת לפעולות כמו־צבאיות. אלה עלולות לגרום מבוכה (אף שקלינטון שקל מיבצעים סמויים נגד החונטה בהאיטי).

תוך חיפוש הגדרה חדשה למשימתה, העלתה הסוכנות רשימת נושאים הראויים לחקירה: הברחות סמים, טרור, ריגול אישי, אפילו איכות הסביבה. אבל חלק מתפקידים אלה אפשר להפקיד בידי סוכנויות אחרות. משרד המסחר, משרד האוצר ונציג־הסחר של ארה"ב יכולים לטפל ברוב העניינים הכלכליים. מחלקת המדינה מסוגלת לחקור ולנתח עניינים כגון אוכלוסיה, בריאות וחקלאות, נוסף על הרבה נושאים דיפלומטיים. רוברט גייטס, מנהל הסי.איי.אי בימי ג'ורג' בוש, סבור כי על משרד ההגנה ליטול על עצמו את כל הניתוח הצבאי. את מריבותיה של יפאן עם שיטת הפטנטים האמריקאית אפשר להשאיר לעורכי־דין.

גם תחומים אחרים אפשר למסור לידי אזרחים. מידע פומבי היה תמיד מקור לסי.איי.אי (יש פרשנים המעריכים כי 80 אחוז מן האינפורמציה הסובייטית שלהם באה ממקורות גלויים). עם נפילת הקומוניזם, מקורות גלויים כאלה הוכפלו: כ־1,700 עיתונים הופיעו בברה"מ־לשעבר בשלוש השנים האחרונות. אקדמאים ואנשי־עסקים יודעים לפעמים על ארצות רחוקות לא פחות מן המרגלים האמריקאים.

ואולם, משאמרנו כל זאת, מלאכתו של הסי.איי.אי צריכה בכל זאת להיעשות. ריגול היה לא רק עניין של המלחמה־הקרה. הסוכנות יכולה עוד להיות מועילה ביותר במה שקרויים "שטחים אסורים" – מדינות משטרה לא־ידידותיות כגון צפון קוריאה, עיראק ואיראן, שבהן מקורות של אינפורמציה גלויה נדירים. היא יכולה גם לעקוב בקפדנות אחר הפצתם של כלי נשק מאיימים, ואחר התפשטותם של חומרים כגון פלוטוניום. היא יכולה לעקוב אחרי תנועת חיילים, אפילו במדינות ידידותיות. רוסיה אולי כבר לא מאיימת, אבל עדיין יש לה צבא גדול. כפי שניסח זאת גייטס, מנהל הסי.איי.אי בימי המלחמה הקרה, לא בלי שמץ התרסה: "אנשים עדיין רוצים לדעת מה הגיס ה־14 עושה במולדבה".

הבחירות בגרמניה

נלמדו לקחי ויימאר

שלמה שפיד

המשותף בין הבחירות הכלליות שנערכו במשך השבוע האחרון בגרמניה ובאוסטריה הוא, כי בשתי הארצות נשארו ממשלות הקואליציה על כנן, למרות ירידה במספר התומכים בהן. בבון זכה הקנצלר הנוצרי־דמוקרטי הלמוט קוהל לתקופת כהונה רביעית, אף־על־פי שהרוב של ממשלתו הבאה בשיתוף הליברלים יסתכם על מושבים ספורים בלבד. בוינה זכה הקנצלר הסוציאל־דמוקרטי פרנץ ורניצקי לתקופת כהונה שלישית, אף כי למפלגתו היו אלה התוצאות הגרועות ביותר מזה עשרות בשנים ו"הקואליציה הגדולה" בראשותו ובשיתוף מפלגת העם השמרנית איבדה את הרוב של שני שלישים בפרלמנט, שממנו נהנתה עד כה.

הן גרמניה והן אוסטריה מתברכות במספר מפלגות לא רב – חמש בסך הכל – אבל המגמות הפוליטיות שנחשפו בפרלמנטים שלהן בבחירות אלה בשתי המדינות, שונות לחלוטין. ברפובליקה הפדראלית, שהיא כמובן החשובה מן השתיים, הוכח מחדש שנלמדו לקחיה של רפובליקת ויימאר. שתי מפלגות העם הגדולות, מימין ומשמאל למרכז, זכו יחדיו כמעט ב־80 אחוז מן הקולות ומפלגות נפל שצצו בשנתיים האחרונות באזורים שונים נמוגו מהירה. שיעור ההשתתפות הגבוה בהצבעה הפריך את הנבואות השחורות שלאזרחים נמאסה הפוליטיקה. והעיקר: לא הרפובליקאים וכן לא כל התארגנות ימנית קיצונית אחרת לא הצליחו לגבור על המשוכה שמהווה אחוז החסימה של חמישה אחוזים בכלל הקולות ואף לא התקרבו אליו. גם אם לא נמנו קולות "הימין החדש" האינטלקטואלי", הוא לא הצליח לתרגם זאת להתארגנות פוליטית נפרדת. מבחינת המשטר הדמוקרטי והאוריינטציה המערבית של גרמניה היום, עדיף שקולות אלה ייבלעו ברובם במחנה הימני־מרכזי־הנוצרי הגדול הרב־גוני.

כקנה מידה ארצי, לא חוללו הבחירות פניה ימינה: אף כי השלטון נשאר בידי קוהל ובעלי בריתו, המדינה כולה מחולקת כמעט שווה בשווה בין שתי מפלגות הקואליציה לשלוש מפלגות האופוזיציה השמאלית. ואילו בתחום המדיניות הפרו־אירופית ובעצם גם לגבי רוב הבעיות העיקריות האחרות של מדיניות החוץ, אין הבדלים משמעותיים בין מפלגת הקואליציה לאופוזיציה הראשית, הסוציאל־דמוקרטים – גם אם בעלות הברית העדיפו, כנראה, המשך כהונתה של ממשלת קוהל, בזכות נסיונה עד כה וקשרי האמון ההדדיים מלפני ואחרי איחודה של גרמניה.

הסוציאל־דמוקרטים, שנותרו המפלגה המובילה מבין המפלגות הסוציאל־דמוקרטיות ביבשת האירופית, למרות אי־הצלחתם לחזור לשלטון, זכו, בנוסף להישג הבלתי־מבוטל של עלייה מ־33 ל־36.5 אחוז, לחיזוק נוסף של הרוב שלהם בבית העליון. לבית זה, המורכב מנציגי המדינות, יש סמכויות מוגדרות בתחום החקיקה, דבר המחייב שיתוף־פעולה עמו מצד הקנצלר. אין גם להוציא מכלל אפשרות שעוד בתקופת כהונה זו של הפרלמנט ייאלץ קוהל להזמין את הסוציאל־דמוקרטים לקואליציה של שתי המפלגות הגדולות, אם יוכח שהרוב עם הליברלים זעום מדי.

"הירוקים", שחזרו לבונדסטאג ושמוסיפים לזכות בחלק ניכר מקולות האינטליגנציה הצעירה ושוחרי התנועות הסוציאליות החדשות, הצליחו לבסס עצמם כשותפים פוטנציאלים לגיטימיים של הסוציאל־דמוקרטים – כאשר תקום פעם ממשלת שמאל – למרות אי־אלה חילוקי־דעות לגבי מדיניות החוץ, האו"ם וכיו"ב, בעוד שהליברלים מעדיפים לשמור אמונים לדמוקרטים הנוצרים.

אבל שאלת השאלות לגבי הסוציאל־דמוקרטים היא יחסיהם לעתיד עם הפד"ס, יורשת מפלגת השלטון הקומוניסטית במזרח גרמניה, ששוב הוכיחה את כוחה האלקטורלי הרב בחמש "המדינות החדשות" המזרחיות – כ־20 אחוז מן המצביעים שם. ללא שיתוף־פעולה עמה, או ללא ספיגה לטווח ארוך של חלק ניכר מהמצביעים הפרו־קומוניסטים שנותרו בתחום גרמניה־המזרחית לשעבר – מעטים סיכויי הסוציאל־דמוקרטים לחזור לשלטון בראשות קואליציה אלטרנטיבית של שמאל־מרכז.

אותות מדאיגים מוינה

לכאורה, ייהנה ראש הממשלה הסוציאל־דמוקרטי בוינה מרוב יציב יותר לממשלת הקואליציה שלו מאשר עמיתו הנוצרי־דמוקרטי בבון. אך עלייתו המסחררת של יורג היידר, מנהיג "מפלגת החירות" החזקה בין מפלגות הימין הקיצוני באירופה, חייבת להדליק אור אדום אצל כל מי שעוקב אחר ההתרחשות בזירה הפוליטית של הרפובליקה האוסטרית השניה. עד כה התברכה רפובליקה זו במשטר פוליטי וחברתי טוב בהרבה מאשר הרפובליקה הראשונה – השסועה ואכולת מלחמת אזרחים שפשטה את הרגל עוד לפני סיפוחה, ברצונם של הרוב המכריע באוכלוסיה, ל"רייך הגרמני הגדול", במארס 1938.

אכן, "השותפות הסוציאלית" המסורתית בין מעסיקים לעובדים, המיבנים הקואופרטיביים והשלטון הממושך של "הקואליציה הגדולה" מ־1945 עד 1966 ומ־1986 ועד עתה, גרמו לגילויי הסתאבות, ומחיר כבד במיוחד שילמו הסוציאליסטים ב"וינה האדומה", שם הצביע אחוז ניכר מבוחריהם המסורתיים הצבעת מחאה בעד היידר.

למעשה, אין כל רע גם בממשלה שמרנית. אבל קואליציה בין מפלגת העם להיידר הפופוליסט הימני־קיצוני, לכל המאוחר ב־1998, עלולה להוביל את אוסטריה למסלול מסוכן ובלתי־נודע. במיוחד פעילים בכיוון קואליציה ימנית כזאת אותם הכוחות במפלגת העם בראשות שר החוץ אלויס מוק, שטרם מחלו לסוציאל־דמוקרטים על חלקם במערכה נגד הנשיא הקודם קורט ואלדהיים, יחד עם "היהדות הבין־לאומית".

בלי לקלקל את האווירה החגיגית בעת ביקורו הקרוב בישראל של נשיא אוסטריה תומס קלסטיל (שנבחר כמועמד השמרנים) במסגרת המאמצים לשיפור היחסים ההדדיים בין שתי המדינות, מן הראוי להעיר את תשומת־לבו לחששות הציבור היהודי בארץ נוכח התעצמות הימין הקיצוני האוסטרי, בראשות מנהיגו הדינאמי והכריזמטי, גם אם הלה נמנע עד כה מלהשמיע הצהרות אנטישמיות.

הרמטכ"ל – לך עכשיו הביתה!

יחד עם כל אזרחי ישראל ברצוני להביע צער עמוק על מותם הטראגי של נחשון וקסמן וניר פורז ז"ל ולהשתתף בכאבן הנורא של המשפחות. הצער גדול עוד יותר, שכן האסון הזה לא היה בלתי־נמנע. ידוע לכול, כי היה ניתן לשחרר את החייל החטוף בדרך המשא ומתן, ללא שימוש בכוח. בטחון ישראל לא היה נפגע בשום צורה אילו שוחרר השייך יאסין, אלא היפך – מה גם שהשייך תבע במפגיע שלא לפגוע בנחשון. חייהם של שני החיילים הוקרבו על מזבח שיקולי יוקרה מזוייפים ומדי־ניות כוחנית של פיל בחנות חרסינה, תוך התעלמות מתחינתם של בני משפחת וקסמן להשיב את בנם בריא ושלם.

לדעתי, צריך לפטר מיד את הרמטכ"ל אהוד ברק, אשר יזם את ביצוע הפעולה הכושלת בה נהרג החטוף נחשון וקסמן. זו היתה פעולה הרפתקנית ומפוקפקת גם מנקודת־הראות הצבאית הטהורה, שנעשתה ללא תיכנון ומודיעין מספקים ובידיעה, כי במעט ודאי שהחטוף ייהרג. מרבית הפעולות הדומות שהתקיימו בעבר הסתיימו באסונות. הרמטכ"ל שיזם פעולה כזאת, בעודו עומד על סף קריירה פוליטית, אינו ראוי להמשיך בתפקידו אפילו יום אחד נוסף. מאחר שיורשו כבר נקבע, מן הראוי, כי הרמטכ"ל החדש ייכנס מיד לתפקידו, וכי אהוד ברק יירד מן הבמה הציבורית, הצבאית והפוליטית, בחרפה הראויה לו.

יעקב בכר, ראשון לציון
"גוש השלום"

לא לגזור

"שמע בני מוסר אביך ואל תיטוש תורת אימך" (משלי, א' ח'). לאחר הראיון שהתקיים ביום רביעי 5.10.94, כשנסים משעל ריאיין את יו"ר ההסתדרות חיים רמון. באותו ערב הייתי צמוד מאוד לטלוויזיה וחיכיתי לבשורות הטובות שיבשר לנו הכהן הגדול היינו יו"ר ההסתדרות. על כל הדברים הטובים שהבטיח לנו לפני בחירתו. הוא הראשון שהתמודד עם המשטר הישן שהכול מה שנעשה עד היום היה בכי רע. וכשהוא ייבחר בעזרת השם הכול ישתנה לטובה בהסתדרות כולה. הן בעבודה – הן בקופות הפנסיה ומעל לכול בבריאות העם הבראת קופת־חולים. אחרי ההסבר של היו"ר נפלו פני מאוד ושאלתי את עצמי: אל הנער הזה התפללתי? ומה הנער הזה מציע לנו. פיטורי עובדים סיטונאיים בכל מוסדות ההסתדרות. מכירת כל החברות ההסתדרותיות. סגירת "דבר", עם עובד ועוד. אבל לכל הדברים האלה גם כן צריכים כספים אז התשובה היא קלה מאוד: מכירה כללית של נכסי ההסתדרות. וברוך השם יש מה למכור ויש מה למשכן מבית קטן עד בית־חולים גדול.

אני את חיים אישית אינני מכיר. אב את כל בניה ומנהיגיה של ההסתדרות עד חיים רמון את כולם הכרתי ומכולם למדתי במשך 65 שנותי בהסתדרות. ואינני יודע גם את כוחו יגודלו של חיים רמון באותיות הקטנות לכן ארשה לי להזכירו כמה פסוקים מספר דברים ו' י' ושם נאמר בזו הלשון: "והיה כי יביאך יהוה אלהיך אל הארץ אשר נשבע לאבותיך לאברהם, ליצחק וליעקב. לתת לך ערים גדולות וטובות אשר אתה לא בנית. ובתים מלאים כל טוב אשר לא מלאת ובורות חצובים אשר לא חצבת. כרמים וזיתים אשר לא נטעת. ואכלת ושבעת". הישמר לך פן תשכח את מי שהכין לך את כל זה. כל אלה הם נחלת אבות הראשונים. ואתה חיים רמון יו"ר ההסתדרות לא תקעת מסמר אחד בכל הבניין הזה ואתה מוכן למשכן, למכור, להרוס ולנפץ? כל הרכוש הגדול הזה שייך להסתדרות הכללית של כלל ציבור הפועלים בארץ־ישראל ואתה חיים רמון אל תשלח ידך אל ההסתדרות כי בנפשנו היא.

דוד פקטרגר, גבעתיים

ניתוח המניעים נכון גם אם המסקנות מוטעות

יורם שפטל שוחט פרה קדושה כאשר הוא מעז לבקר את טיבו של השלום עם ירדן ("מעריב", 19.8.94). הוא מסביר, באופן משכנע להפליא, כי המלך חוסיין לא עושה עימנו הסכמים מכיוון שרצונו בשלום איתנו, אלא מכיוון שזה משרת את האינטרסים הלאומיים שלו. הוא מזכיר, כי למרות היחסים החשאיים שקיים עם ישראל, היה זה חוסיין שלעג בנאצר עד שסגר את מצרי טיראן. בעת מלחמת יום הכיפורים פחד המלך לפתוח במתקפה משלו, אך שלח את מיטב יחידות צבאו לסוריה כדי לתמוך בכוחות הסוריים והעיראקיים שלחמו ברמת הגולן. זאת, רק שלוש שנים לאחר שישראל הצילה אותו מפלישה סורית בגבולו הצפוני. לדעת שפטל, חוסיין הגיע לשיא של הדר פרצופיות בזמן מלחמת המפרץ. המלך תמך בסדאם חוסיין בעת פלישתו לכווית תוך התמיכה ממנה נהנה משטרו מצידן של כווית וסעודיה למשך עשרות של שנים. למסקנת שפטל, השלום עם ירדן לא יהיה שלום. הוא יהיה מין שביתת נשק עד שבית המלוכה יבחין בשעת כושר לנעוץ חרב בגבה של ישראל.

ניתוח המניעים של חוסיין ששפטל מציג הינו נכון – גם אם מסקנותיו מוטעות. שלום עם ישראל משרת את האינטרסים הכלכליים והצבאיים של ירדן. אחרי עשרות שנים של שכנות כפויה, ירדן וישראל הגיעו לשילוב אינטרסים. ירדן רואה בשלום עם ישראל פתרון למצוקות הכלכליות והאסטרטגיות שלה. השלום יביא סיוע אדיר מארצות־הברית, פיתוח נמל עקבה, תאוצה בתיירות, מקורות מים נוספים ועוד. לפני חוסיין שתי אלטרנטיבות מוצבות. האחת, להמשיך את המאבק המזוין נגד האויב הציוני. לירדן לא צפויה תועלת רבה מבחירת הדרך הזאת. היא לא תכריע את ישראל במלחמה בעתיד הצפוי לעין ואם זה יקרה בעתיד פירות הניצחון עלולים להיות נחלת המדינה הפלשתינאית. לעומת זאת, היא יכולה לבחור ליהנות מפירות השלום. זה שנעשה השלום ממניעים פוליטיים וכלכליים ולא מתוך אהבה פתאומית לישראל אינו פוסל את השלום. שלום עושים עם אויבים. אין צורך בעשיית שלום בין ידידים. כדי לשמור על השלום הזה, עלינו לדאוג להגברת התלות של הירדנים בשלום עם ישראל. לאחר תקופה של העמקת שילוב האינטרסים של שתי המדינות, ניתן לקוות שתפוג גם האיבה.

ובכן, אנו נמצאים בעיצומו של תהליך שלום והתקרבות עם הירדנים. זה מתאפשר מכיוון שלישראל אין שאיפות טריטוריאליות בעבר הירדן המזרחי, ומפני שירדן התייאשה לגבי הסיכויים שלה להשתלט על עברו המערבי. לעומת זאת, אין לנו שילוב אינטרסים עם אש"ף ולא מתקיים היום עימם תהליך של שלום. לאש"ף אין עניין במדינת פצפון ללא רצף טריטוריאלי. במדינה כזו היא לא תוכל לממש את זכות השיבה של רבבות הפליטים בפזורה. המוסלמים הפונדמנטליסטים, שכוחם גובר והולך, בעולם הערבי כולו ובקרב הפלשתינאים בפרט, לא ישלימו עם אי קטן של יהדות בים האיסלאמי של המזרח התיכון. מה שמתבצע כעת הנה יצירת ראש גשר פלשתינאי ממנו מתנת אש"ף לכבוש את הארץ כולה בשלבים.

אין מסקנותי מבוססות על הסברה בלבד. די בהכרזות של מנהיגי אש"ף השונים לשכנע שלא מדובר בתוכנית שלום אלא בתוכנית כיבוש בשלבים. שר החוץ של אש"ף הצהיר לא מכבר, כי לישראל אין זכות קיום ורדיו מונטה קרלו דיווח, כי ערפאת הבטיח לפעיליו כי לא תשונה אף מילה באמנה הפלשתינאית. אם לא די בכך, הכריז יצחק רבין, כי אש"ף לא עשה מאמץ רציני לפעול נגד הטרור. יום יום נפגעים אזרחינו וחיילינו. עזה ויריחו הפכו לערי מקלט למחבלים מבוקשים ורבים מאלה מוצאים את מקומם בשורות המשטרה הפלשתינאית. אש"ף אפילו נמנע מלשלם מס־שפתיים לשלום על־ידי מחיקת הקריאה לחיסול מדינת ישראל מהאמנה שלו. נכון, שלום עושים עם אויבים. אך לא עם כל אויב. על האויב לגלות אינטרס אמיתי בשלום כפי שעשה המלך חוסיין ולפניו הנשיא אנואר סאדאת.

ד"ר רובלין, קרני שומרון

"הטוב בגויים הרוג" מפורש גם בהלכה המודרנית

לד"ר גדעון אדליך ("דבר", תגובות, 11.10.94) יש החוצפה להאשים את אברהם הס בעזרה לאנטישמים בגלל שהוא מוחה נגד האימרה התלמודית "הטוב בגויים הרוג" ושימושה בהלכה (למשל על־ידי הרב גינצבורג) להצדקת רצח של כל גוי ב"שעת מלחמה". הוא טוען, שכוונת האימרה הזאת "רק" למיבצעים כמו "דין וחשבון". אבל, גינצבורג התכוון להצדיק את הרוצח גולדשטיין, בגלל – בין השאר – הכלל "הטוב בגויים הרוג" שאותו גולדשטיין הפעיל. הכלל הזה גם מפורש כך בהלכה המודרנית.

אביא דוגמה שהתפרסמה בביטאון מפד"לי מכובד, "ניב המדרשייה" של "מדרשיית נועם" הידועה, המטפל בבעיה זאת (כרך י"א, עמודים 29 – 31, תשל"ד). מובאת שם חליפת מכתבים בין הז"ל משה רבין רבנו, הרב שמעון וייזר, הדנה בשאלה איך לקיים את הכלל "הטוב בגויים הרוג" עכשיו. אחרי שהרב המלומד מסביר לתלמידו, שפקודות צה"ל האוסרות על רצח אזרחים הן פסולות ועל כל חייל לקיים רק את ההלכה שאותה, כולל הכלל הזה, הוא מצטט באריכות, החייל מסכם את הלקח שלמד כך: "בשעת מלחמה מותר לי, ואפילו יותר – אני חייב, להרוג כל ערבי וערביה שנקרים לדרכי, אם קיים חשש שהם עוזרים למלחמה בנו במישרין או בעקיפין. ומצידי אני: חייב אני להרוג אותם אפילו שזה קשור בהסתבכות עם החוק הצבאי".

ברור, שלפי הכלל ההלכתי הזה ופירושו המודרני גם השמדת יהודים על־ידי הנאצים היתה "מוצדקת". היא בוצעה "בשעת מלחמה" והיה "חשש" שיהודים יעזרו לאוייב ולו בעקיפין. ברור גם, שאלה המצדיקים את "הטוב בגויים הרוג" מתכוונים באמת להרוג את כל הערבים אם רק יהיה להם הכוח. הטענה על "עזרה לאנטישמים", הדומה כל כך לטענתו של היטלר שכל אלה המוחים נגד פשעיו "עוזרים לאויבי גרמניה", באה באמת רק כדי להסתיר את הכוונות "ההיטלראיסטיות" שלהם עצמם.

ישראל שחק, ירושלים

דורון שרם

שלושת הכובעים של לאה רבין

לאה רבין היא לא רק אשת ראש הממשלה, אלא גם יו"ר האגודה למען האוטיסטים (אלו"ט) וגם יו"ר אגודת הידידים של התיאטרון הקאמרי.

אם עושים אחד ועוד אחד ועוד אחד (כלומר, מחברים את שלושת הכובעים של לאה רבין), מקבלים הצגת גאלה של "הקאמרי" למען אלו"ט בחסות אשת ראש הממשלה. המדובר בהצגה החדשה "ביקור הגברת הזקנה", בכיכובם של עודד תאומי וליא קניג ובבימוי עומרי ניצן.

ועוד פרט הטוב (ואולי פיקנטי): רוח האחווה ושיתוף הפעולה, השורה על ההזדהותיכן בימים אלה, הביאה לכך שההצגה הזו היא הפקה בשותפות של "הבימה" ו"הקאמרי". אכן אחרית הימים.

רואים עין בעין

רופא בכיר מרבת עמון, ד"ר איברהים נוריסי, מנהל ממחלקת העיניים האוניברסיטאית בבית ירדן, ביקר את עמיתו, פרופסור בנימין מילר, מנהל מחלקת העיניים בבית החולים רמב"ם בחיפה.

שני המומחים דנו בנושאים הקשורים למחלות רשתית מטובבות. ד"ר נוריסי הביע רצונו לשמור על קשר הדוק בין מחלקתו לבין מחלקת העיניים ברמב"ם. עמיתו הישראלי הביע תיקווה שביקור זה, קרוב לוודאי ראשון מסוגו בארץ, יהווה ראש גשר לקשרים הדוקים עם מערכת הרפואה בירדן.

(אורי שרון)

תנגן להם סולו

הצ'לנית הישראלית רחל גלאי תופיע השבוע בנגינת סולו בפני מועצת אירופה בשטרסבורג. גלאי (19) תנגן בכינוס מחאה נגד הגזענות.

הצ'לנית הישראלית, העושה חיל באירופה, נבחרה לנגן במעמד זה לאחר השתתפותה כסולנית באופרה של המלחין המרוקאי אחמד אסייד, שבוצעה לראשונה בפסיבל למוסיקה בת־זמננו בשטרסבורג לפני כחודש.

מארגני האירוע במועצת אירופה שמעו את נגינתה של רחל גלאי, התפעלו והחליטו להזמינה לנגן בכינוס המיוחד.

חיילות חטיבת הצנחנים נהנו מיום כיף בקריית הנופש בגבעת אלונה, שאורגנה עבורם האגודה למען החייל. החיילות שחו בבריכה, השתכשכו בג'קוזי וצברו כוח להמשך השירות. (צילום: ישראל כאנזי)

המבחן: מבוא לכלכלה

(סוף מעמוד 9)

וושינגטון, שנתחמה בין רבין לחוסיין, השלים במהלך החודשים האחרונים עם העובדה שהולך ונרקם הסכם שלום נפרד בין ירדן וישראל. השלמה זו נובעת מהבנתו של ערפאת כי עיקר הסכנה לקיומו של שלטון פלסטיני בעזה ובגדה המערבית נובעת מרפיפות הרשות הפלסטינית ומאורייביה מבית. לפי כל הסימנים, היעד של ערפאת היום הוא לחזק את שלטון הרשות הפלסטינית בעזה ולתבוע מישראל הרחבת שלטון הרשות לכל רחבי הגדה המערבית. באחרונה הגיעו אש"ף וירדן לשורה של הבנות כלכליות ומסחריות, לאחר תקופה של נתק ביניהם. יחד עם זאת, אין הפלסטינים מתכוונים לוותר לחוסיין בעניין השליטה על המקומות הקדושים במזרח ירושלים.

בסופו של דבר, הצלחתו של הסכם השלום בין ירדן לישראל, אינה מותנית בגורמים חיצוניים, אלא בשני הצדדים החתומים עליו. ככל שישכילו להפיח רוח חיים בהסכם ולהוציא מן הכוח אל הפועל את התוכניות הכלכליות הכלולות בו, תתחזק הברית בין שתי המדינות ויהיו לכך, ללא ספק, גם השלכות חיוביות מרחיקות לכת על האיזור כולו.

זכרונות מאוסלו

(סוף מעמוד 9)

מעשי ההרור שלו כבר 30 שנה בקבר. הדם ששפך ערפאת, עדיין לא נספג באדמה, ובני עמו הפלסטינים ממשיכים לשפוך אותו. אלא שכמו בימי סאדאת־בגין, הפרס נועד להיות לא רק אות הצטיינות על העבר, אלא תמריץ להמשך הדרך. כמו נתח צלי שטורים לפני הכלבים, נובל אמור לדרבן את רבין, פרס וערפאת שימשיכו במירוץ לקראת השלום. זו מהסבה הכמה, אף כי טמון בה סיכון: השלום בוייטנאם התנפץ מיד לאחר שחתמו עליו, ובגין, פחות מארבע שנים לאחר שהוענק מתתת לחופה באוסלו, פלש עם רכב ישראל ופרשיו ללבנון. לא בדיוק מיצווה שכתובה בקודקס שחיבר אלפרד נובל.

רבין ופרס צריכים על אף הכל לצאת לאוסלו ולבלות את ה־16 בדצמבר בחברת הוד מלכותו הראלד החמישי והיו"ר ערפאת. שלא יהגו כפי שנהג סאדאת (שלח קרוב משפחה לקחת את הצ'ק). לשם שינוי, ניתן להאמין לערפאת, כי אין ידו באירועים האחרונים, ולו רק מפני שהם מסכנים את מעמדו יותר מאשר את קיום ישראל. אבל האם הוא עשה את המקסימום כדי למנוע מאחרים להשתולל? בסוף השבוע כנראה שכן, אך בהדבש מאקרופוליטי, ספק אם התאמץ יותר על המידה כדי לבלום את ההרור. לכן, גם אם ראש הממשלה נזף בו בשבוע שעבר בחריפות יתר, לגבי השנה־ומשהו שחלפו מאז אוסלו, מותר היה לרבין לומר ליו"ר כמה מלים בלתי־פרלמנטריות. יתכן והן אפילו יעזרו: שידע, יבין, ישכיל, ילמד ויזכור כי מעמדו ועתידו תלויים יותר ברבין ובפרס מבשייח יאסין – ולו רק מפני שהאחרון לא יצא לבירות העולם לגייס כספים למימון המשכורות של אנשי המשטרה הפלסטינית.

לאה רבין עם עודד תאומי ועם מנהל "הקאמרי" נועם סמל. שיתוף פעולה בין־תיאטרלי

גילה את עוצמתנו התרבותית

במאי הסרטים האנגלי ריצ'רד אטנבורו, המבקר בימים אלה בישראל, נפגש עם שרת האמנויות שולמית אלוני. הבטיח לשוב לישראל בבעוד כשנה וחצי לביקור עבודה.

בביקורו הבא אצלנו יקיים אטנבורו קורס מקצועי לתסריטאים ולבמאי קולנוע וטלוויזיה.

אטנבורו – שחקן, במאי, בעל תואר לורד – ציין בפני אלוני, כי בסיורו בארץ גילה את עוצמתה התרבותית של המדינה. הוא הבטיח כי הדבר יביא לקשר מעמיק יותר בינו לבין העוסקים בתעשיית הקולנוע. (אביבה זלצמן)

חברת הרכבות אינה אוהבת בדיחות

כוכב הטלוויזיה האמריקאי ג'יי לנו הכעיס את חברת הרכבות האמריקאית "אמטרק" עד כדי כך שזו ביטלה את חוזי הפרסום שלה באן־בי־סי – הפסד של שני מיליון דולר לרשת הטלוויזיה.

זעמם של מנהלי חברת הרכבות בער בהם לאחר שג'יי לנו התבדח בתוכנית "הלילה" על חשבון "אמטרק" [redacted] תאונות הרכבת שאירעו בארצות־הברית בחודשים האחרונים. אגב, את התוכנית של ג'יי לנו אפשר לראות בארץ בערוץ סופר־צ'אנל בכבלים.

בתוכנית האירוח שלו בשבוע שעבר אמר ג'יי לנו במונולוג הפתיחה: "ראיתם את המודעה האחרונה של 'אמטרק'? כתוב שם: 'אם לא נסעת ברכבת, אתה לא יודע מה אתה מפסיד'. אני אגיד לכם מה מפסידים – התנגשות ברכבת אחרת".

הבדיחה הזו הרתיחה את מנהלי חברת הרכבות. "הפרסומות שלנו אינן מתאימות לבדיחות של ג'יי לנו", אמר אחד ממנהלי החברה בנמקו מדוע החליט לבטל את חוזי הפרסום של "אמטרק" עם אן־בי־סי. "אין לנו שום דבר נגד הומור, אבל הבדיחות של מר לנו הן בתדירות רבה מדי והן גם חסרות טעם", הוסיף.

גם דייויד לטרמן, מתחרהו של ג'יי לנו, המגיש תוכנית אירוח באותה שעה ברשת סי־בי־אס, סיפר בדיחות על חשבון "אמטרק", אבל אלה לא הרגיזו. עדיין לא ראיתי את התוכנית של לטרמן, אבל אני מבטיח לצפות בהקלטה, ואם צריך – ננקוט פעולה", הבטיח מנהל חברת הרכבות.

התבשיל שייכנס לספר השיאים

אשפי המטבח של בנגקוק בישלו יחדיו מנה חצי ירקות טריים מן השוק, פירות ים, אטריות אורז ותבלינים פיקנטיים, והכינו את תבשיל ה"פאד צ'אי" הגדול ביותר בעולם.

עשרות אשפים עם כובעים גבוהים לבנים, מן המסעדות והמלונות של בנגקוק וסביבתה הכינו יחדיו, במחבת בקוטר של 5 מטר, את תבשיל האטריות הלאומי האהוב על התאילנדים ועל התיירים הרבים כאחד.

יוזמי פרוייקט הבישול התאילנדי מקווים כי הוא יירשם בספר השיאים של גינס. (ע"ר)

בנפתולי הביורוקרטיה

לאחר ביורוקרטיה שארכה ארבע שנים, הוקם סופרסל מירדרוב הקם בקריית טבעון. המקודרוב יהיה בקסם מרתוכה הראשי של הקריה – השב אלונים.

לדברי ראש המועצה, שמואל אבואב, מרכזה של קריית טבעון לא שינה פניו זה 40 שנים והיה צורך לחדש ולשפר את התשתיות וגם לפתור בעיות תחבורה קשות.

התוכנית, שעלותה כשלושה וחצי מיליון שקלים, תכלול גם הפיכת בית הקולנוע הישן למרכז מסחרי שוקק.

(אורי שרון)

קילו בשר תמורת קילו עכברים

סוחרים ברזילאים, המוטרדים ממכת העכברים התוקפת את הערים הגדולות בארצם, מציעים לציבור הצעה מקורית: מי שיביא קילוגרם אחד של עכברים מתים, יקבל קילוגרם בשר למאכל אדם.

הסוחרים בעיר טימבאובה הודיעו כי הם מוכנים לתרום לצורך המבצע 200 ק"ג בשר. הסיסמה המלווה את המבצע המיוחד היא: "עכבר אחד בשק, סטייק אחד במחבת".

בלבוני הסוחרים הגיעו גם מקום לאיש שיתפוס את העכברוש השמן ביותר בגינה.

לדברי הסוחרים, העכברושים מסתובבים בשלווה בחוצות המרכזיים של העיר אפילו לאור היום, ועושים שמות במחסני המאפיות, חנויות המכולת והסופרמרקטים. (ע.)

חירום

תורנות בתי מרקחת

תל־אביב
אוזה – דיזנגוף 165 – 5224717
אפרסמון – יהודה הלוי 110 – 5613010
בן־יהודה – בן־יהודה 142 – 5223585 (עד 03.00)
סופרפארם – איינשטיין 40 רמת־אביב – 6413730 (עד 24.00)
ירושלים
ארנונה – לייב יפה 9 – 731901
חיפה
דרך הים – דרך הים 289 – 371472
פתח־תקוה
סופר פארם – חובבי ציון 23 – 9303191
רמת־גן – בני־ברק
התיכון – עוזיאל 89 רמת־גן – 6741949
בת־ים – חולון
מור – חביבה רייק 20 בת־ים – 5515671
אהרון – הפרין 52 – 889153

טיפול נמרץ לב

● לב 1 – שירות 24 שעות – 03־5618791
● שח"ל – 03־5625555
● נטל"י – 03–5757788, 177–022–4224

ניידת טיפול נמרץ

● אשדוד 08־551333
● בית־שאן 06־587223
● בת־ים 03־5511111
● הרצליה 09־541333
● חדרה 06־322333
● חיפה 04־512233/4
● טבריה 06־790111
● ירושלים 02־523133
● כפר־סבא 09־33222
● כרמיאל 04־988555
● מגדל העמק 06־540062
● מעלות 04־979333
● נהריה 04־823333
● נצרת 06־573335
● נתניה 09־623333
● עכו 04־912333
● עפולה 06־593334
● פתח־תקוה 03־9311111
● קצרין 06־344442
● קריית־ביאליק 04־761062
● קריית־שמונה 06־944333
● ר"ג, ב"ב, גבעתיים 5793333
● רחובות 08־451333
● שדרות 051־897074
● תל־אביב 03־5460111

מרפאות שיניים

תל־אביב
● דיזנגוף סנטר שער 3 או 5 טל' 294869, 03־285822
● טיפולי חירום בבי"ח אסותא – טל' 5201545־5201452/1, 03. 24 שעות. גם בשבת וחג.
● טיפולי חירום, בי"ח איכילוב, תל־אביב. עד חצות (כולל שישי־שבת). 03־5436696
● תורנות 24 שעות – ה' באייר 20 (כבר המדינה) טל' 254397, 03־452173; יהודה המכבי, איתורית, מגדי 4318, 03־5449911.
יפו: יפת 99, 13.00־09.00, 02.00־16.00, טל' 864256.
גבעתיים: וייצמן 12, טל' 324547 איתורית, מנוי 5193193, 3743.
ירושלים: צפת 23, טל' 251794, 02־253767.
בי"ח משגב לדך – טל' 02־633708, 16.00־08.00, ד' 19.00־08.00.
בת־ים: מרשאת שיניים לטיפולי חרום – קניון בת־ים (רח' יוספטל) טל' 5531505 – 24 שעות ביממה.

נפגעי אלימות

● סיוע לקורבנות אונס: ת"א 24 שעות 234819־03, י־ם 02־514455, חיפה 04־382611, אילת 059־31977
● רצ"ו – לנשים מוכות – טל' 5461138, טל' 08־550506 – 24 שעות – 02־514111, 07־376310
● מסל"ן – קו פתוח לנשים – נפגעות אלימות מינית – מרכז סיוע לנשים בנגב. 12.00־08.30, 19.00־16.00, טל' 057־74907
● אחד מארום – למען נפגעי אלימות שמרים הנמצאות בתוך האגודה לזכויות האזרח בישראל. טל' 03־663162/3
● נעמת – ייעוץ בבעיות אלימות במשפחה, א'־ה', 9־16, 03־251673, 03־235922
● מבורים אנונימיים סא"י, מידע תמיכה וסיוע 24 ש' 03־5131046
● זכויות הגבר במשפחה 24 ש'. 04־322003, 04־256417, 03־378572
● האגודה להגנת הילד: 03־6961070, 03־6956763
● האגודה לנפגעי תקיפה מינית. טל' – קו חירום 6850041, קו גברים 6850836

תחבורה

● קוד אוטובוס "דן" טל' 5614444
● "אגד" – טל' 03־5375555
● זמני נחיתת מטוסים, תקליט: 03־9731111
● מודיעין נמל התעופה 03־9712484
● רכבת, זמני נסיעה, תעריפים – באמצעות "טלמסר" טלפונים: 04־305133, 03־5652200

עזרה רפואית ונפשית

● ער"ן, עזרה ראשונה נפשית, ת"א 03־5461111, לילדים ולנוער: 03־6961113, י־ם 02־610303, קו בדוסית 02־661122, חיפה 04־672222/3, קו בדוסית 04־672223, נתניה 09־625110, קו בדוסית 09־828755, ב"ש 07־281128, קו בדוסית 07־275871, מגדל הגליל 04־9988410, כ"ס, 09־974555, חדרה 06־346789, קו בדוסית 06־343269
● המרכז להתנדבות בישראל, 03־5614144 לזקוקים למתנדבים ולמבקשים להתנדב.
● מגן, ייעוץ למשפחות נפגעות סמים. א'־ה' 09.00־14.00, 03־829970
● אנוש – ייעוץ למשפחות נפגעי נפש, 03־5400474, 03־5400672
● יד ביד, אוזן קשבת לילדים לנוער ולהורים 24 ש'. 03־226027, 04־229488, 04־922222, 02־243358, אילת 09־76366, לחייל 222732, בי' 17 עד 24
● "אוזן קשבת" לנוער ולהורים, מרכז עזרי ר"ג, 6728697, 6734752, ב' 8.00־13.00, ד' ה' 16.30־19.00
● "אל־סם" – רח' פקיעין 7, ימים א'־ה'. 16.00־20.00, טל' 5463587, 54620276, 02־663902, 02־663828
● הועד למלחמה באיידס. מידע וסיוע לחולים ת"א 33602, ת"ד 03־566380, 03־614576
● אל"י, אלימות כלפי ילדים. 03־430879, 03־261070 מ־08.00 עד 22.00
● "הקו הלבן", אוזן קשבת להומוסקסואלים ולסביות. 03־292297 ימי א', ג', ה' מ־19.30 עד 23.30
● קופת חולים – מוקד מידע ושאלות א'־ה' 08.00־20.00, ו': 08.00־15.00 טל' 03־453300
● נר"א – שירות הנאום לביקור־רופא, ובהתאות גר"א, שעות: 19.00 עד 07.00. טלפון חירום 101.
● חדר מיון פרטי טנדן, סר"ם, קהילת סלוניקי 9 (ליד ביתן) ת"א, 499978
● אלכוהוליסטים אנונימיים, הפנייה לפגישות: 03־319281, 03־202951, 03־319843
● אלכוהוליזם (24 שעות) 05־721161
● אלכוהוליסטים אנונימיים ירושלים: 02־830092, 02־630524
● "קשר לקשיש", א.ב.ל. 03־299089, א'־ה' 09.00־14.00
● אוזן קשבת לגיל המבוגר, תנת השיקן ימים א'־ה' 16.00־20.00, טל' 5405244
● נשים במצוקה, קו ארום 09־505720
● אהבן הורים ארצי, אוזן קשבת לילדים ונוער. 24 שעות ביממה: 03־621515
● "יד שרה" – שיקום החולה: י־ם 02־244242, ת"א 03־812304, חיפה 04־383784
● "ההל"ה" – תמיכה בהורים של לסביות והומוסקסואלים: טל'. 09־587779
● תמיכה נפשית לחולי סרטן 03־435516

פתחון-פה

העובדות מעידות על עצמן

באופן אישי

חסר מידע על המגזר הערבי

לא סגרנו גנים

ב־13.9.94 התראיין ב"חינוך אחר" עבד אל־חלים זועבי, יועץ שר החינוך. בין היתר, הוא דיבר (בקטע "מתנגד לביוור") על סגירה, כביכול, של 28 גני־ילדים טרום־חובה בכפר־מנדא.

רצוני לציין כי:

א. בכפר מנדא לא נסגרו 28 גנים.

ב. לא אמרנו לאיש כי אין בגנים תועלת.

ג. לא קיבלנו פניה ממנכ"ל משרד החינוך בקשר לנושא, לא בכתב ולא בע"פ.

ד. לא טענתי כי ד"ר שושני אינו מבין בדברים הנ"ל, לא לפני מר זועבי ולא לפני כל גורם אחר.

ה. אף אחד ממשרד החינוך לא ניהל איתי משא ומתן על סגירת הגנים.

אני מוחה בזאת על הדברים שנכתבו, ומביע צערי על הדברים, אם אכן נאמרו ע"י מר זועבי בראיון לעיתון.

טאהא עבד אלחלים

ראש המועצה המקומית כפר־מנדא

חינוך אחר

בהוצאת "דבר" והמח' לחינוך בהסתדרות

ISSN 0793-2138

המערכת: מירי עשות, דויד פאיאנס, יעל פישביין, שלמה צדוק, יצחק שפירא

כתובות המערכת:
"דבר": רח' שינקין 45, תל־אביב, טל: 03-5286141, פקס: 03-294783

המחלקה לחינוך, המרכז לתרבות ולחינוך. בית הנהגת ההסתדרות, רח' ארלוזורוב 93 תל־אביב, טל: 03-6921497. פקס: 03-6950382

תיכון עירוני י"ד שיכון דן, תל־אביב

בית ספרנו ממוקם בחלק הצפון מזרחי של תל אביב. בתי הספר המזינים אותנו: משה שרת, ישגב, צהלה, רמת החייל ובעל שם־טוב בדרום העיר.

בחטיבת הביניים: הלימודים מתקיימים לפי המתכונת הרגילה של משרד החינוך.

נושאים מיוחדים:

1. שפות זרות בין ערבית, צרפתית, גרמנית בחסות מכון גתה ושגרירות גרמניה, איטלקית בחסות שגרירות איטליה.

תלמידים המתקשים בשפות זרות מקבלים תגבור בעברית בהבעה והבנה כדי לשפר סיכוייהם לעלות לחטיבה העליונה.

השנה תיפתח בבית ספרנו מעבדה ממוחשבת, מולטי מדיה, להוראת שפות.

2. מדע וטכנולוגיה: בית ספרנו הוא מחלוצי פיתוח התוכניות של הוראה באמצעות מחשבים, כמעט בכל מקצועות הלימוד בתחום המדעי וההומניסטי. בשנת הלימודים תשנ"ד זכה תיכון עירוני י"ד בתעודת הערכה מטעם אוניברסיטת תל אביב בנושא קדום הוראת המדעים.

פרוייקטים מיוחדים:

א. פיתוח חשיבה מדעית באמצעות מחשב בכיתות ז', בחסות המכללה הטכנולוגית בתל אביב.

ב. "מחשב ברמה" בכיתות ח'-ט', בחסות אוניברסיטת בר אילן.

ג. תקשורת מחשבים בכיתות ט', בחסות אוניברסיטת בר אילן.

שיטת הוראה סמסטריאלית לנסיון בשכבת י'.

לימודי פיסיקה במרכז המדעים העירוני.

"משחק המשקיעים" בשיתוף בנק הפועלים. בתשנ"ד זכה בית ספרנו במקום הראשון במחוז.

פנ"מ: פרוייקט ניהול משק מודרני בשיתוף המרכז הישראלי לניהול. כ־75 אחוז מתלמידי בית ספרנו ניגשים לבחינות בגרות במתמטיקה ברמה של 5-4 יח"ל.

כ־75 אחוז מתלמידי בית ספרנו ניגשים לבחינות בגרות במדעים ברמה של 5 יח"ל.

נושאים עליחטיבתיים:

1. קליטת עלייה: בבית ספרנו לומדים כ־60 עולים, מחציתם בחטיבת הביניים ומחציתם בחטיבה עליונה; אין עזיבה בכלל בקרב העולים; קיים מערך מסייע נרחב הזוכה להצלחה רבה.

2. בתשנ"ד ניגשו לבחינות בגרות מלאות כל בוגרי י"ב. כולם סיימו בהצלחה בממוצע ציונים 87.

בתשנ"ה לומדים בכיתות י"ב 12 תלמידים עולים.

3. פרוייקט הקשישים: בבית ספרנו מתקיימים קורסי מחשב לדיירי בית האבות בנווה שרת.

4. פעולות חברתיות בשיתוף וארגון מועצת התלמידים וועדי ההורים כוללות: ימי סיור, ימי גיבוש, הצגות, הרצאות, ימי יצירה, חינוך מיני וחינוך לחיי משפחה, מחויבות אישית, הכנה לצה"ל, מניעת השימוש בסמים, סמינרים, משלחות נוער לפולין, גרמניה וארצות הברית, פעילות ספורט וכו'.

בן־שבת דורש ביטוח מפני תביעות לעובדי־החינוך

מזכ"ל הסתדרות המורים אברהם בן שבת פנה לשר החינוך פרופ' אמנון רובינשטיין וליו"ר ועדת החינוך של הכנסת ח"כ אברהם בורג, בתביעה ליזום חקיקה שתקבע חובת ביטוח לעובדי הוראה בגין מילוי תפקידם.

הפנייה באה בעקבות הרשעתה של מנהלת בית ספר בשרון, שבבית ספרה אירע אסון בעת טקס יום השואה, לפני כארבע שנים. דיון נוסף במשפטה של המנהלת התקיים ביום חמישי שעבר. גזר הדין עדיין לא ניתן.

סטטיסטיקה

ועוד בעניין הגודל

● המספר הממוצע של תלמידים בתיכון רב־נתיבי (מקיף) עברי הוא 614; בבי"ס יסודי – 415; בחטיבת ביניים – 404; בתיכון חד־נתיבי – 307.
● הממוצע הגבוה ביותר בבתי"ס יסודיים עבריים הוא במחוז תל־אביב – 482; הנמוך ביותר: במחוז הצפון – 350; וכך גם בשאר דרגי־החינוך.
● המספר הממוצע של תלמידים בבית־ספר יסודי ערבי הוא 411; בממלכתי – 399; בחרדי – 343; בממלכתי־דתי – 296.
בחטיבות הביניים מוביל החינוך הממלכתי עם 494 תלמידים; אחריו החינוך הערבי – 416; הממלכתי־דתי – 224; החרדי – 115.
● המספר הממוצע של תלמידים בכיתה הוא: בחטיבת ביניים עברית 30.1; בתיכון מקיף – 28.7; בתיכון חד־נתיבי – 28.4; בבי"ס יסודי – 27.
● הממוצע הגבוה ביותר לכיתה הוא: בבתי"ס יסודיים ערביים 30.1; בממלכתי – 28; ממלכתי דתי – 25.1; בחרדי – 24.9.
● הממוצע המחוזי הגבוה ביותר לכיתה בבי"ס יסודי הוא במחוז המרכז – 28.3; הנמוך ביותר: מחוז הדרום – 25.9, וכך גם בחטיבות הביניים.

מקור: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, 1994

הגלגול הקודם

בשולי ועדת שנהר

ליקט והביא לדפוס: יוסף יונאי

לפני שבועות אחדים פורסמו המלצות הוועדה לבדיקת לימודי היהדות בחינוך הממלכתי. לשיטתה – לימודי היהדות כוללים מגוון רחב מאד של מקצועות ובכללם, במקום טוב באמצע, גם התנ"ך. ראוי לעיין במקצת מה שכבר נאמר בעניין זה, בגלגול הקודם.

חינוך ליהדות מהו?

חינוך ליהדות, ככל פעולה רחבת היקף, הוא בעל שלושה ממדים: החינוך בעבר, החינוך בהווה והחינוך בעתיד. החינוך שלנו ליהדות היה לקוי בדבר אחד: הוא היה חינוך לעבר וחינוך לעתיד. חסרה בו החוליה של החינוך להווה. ואם הוצאנו חוליה זו, הייתה זו תופעה היסטורית הכרחית. עכשיו הזמן להקדיש לה תשומת לב. אם לא יהיה החינוך להווה, גם החינוך לעבר ולעתיד לא יתקיים, והוא עתיד להתמוטט.

ד"ר ברוך בן יהודה, בישיבת הוועדה לענייני התודעה היהודית הישראלית בתוכנית הלימודים, ל' באב תשט"ז, 7.8.1956

התנ"ך הוא ייחודו של ביה"ס העברי

בשאר מקצועות הלימודים דומה בית ספרנו פחות או יותר לבית הספר של אומות העולם המתוקנות. בתנ"ך ייעודו של בית הספר העברי, כי כל הערכים החינוכיים גנוזים ומקופלים בו. לכל חוג חי ויוצר בעם משמש התנ"ך בסיס ומקור לחיות רבה. יש הרואים בתנ"ך אמצעי להפעלת רגשות דתיים, ויש המרגישים את המוסר החברתי המצוי בו... התנ"ך הוא ספר הלימוד של ההיסטוריה העברית בשלבה הממלכתי הראשון, והוא אוצר יצירתנו הלשונית והספרותית העשיר ביותר...

שלום לוין, בכינוס השני לחקר המקרא ולדרכי הוראתו, ניסן תשי"ד (1954)

מה לחילוניים ולתנ"ך?

גיל הנוער הלומד בבית הספר התיכון הוא גיל החוויות העמוקות, התסיסה הרוחנית; בגיל זה מתעורר הנוער לבעיות אדם וחברה ושואל לנתיבות עולם. בגיל זה הוא מעצב את דמותו הרוחנית ומגבש את השקפת עולמו.

והוראת המקרא – אם אין היא מתעלמת ממהותו של המקרא – כל כולה היא נקיטת עמדה לגבי בעיות העומדות ברומו של עולם, כל כולה תפיסת חיים והשקפת עולם. בבואנו ללמד מקרא – אנו מנהלים דו־שיח עם דמויותיו, מתווכחים עימן, מסכימים ודוחים, מחייבים ושוללים. על־כן יש בפירוש המקרא משום פירוש החיים, משום מתן השקפת עולם. על־כן נעשתה הוראת המקרא נקודת מוקד לכל אלה השואפים לשנות את ערכי חינוכו ברוח הדת. הנה הם טוענים: המקרא ספר דתי הוא, כולו חדור אמונה בבורא העולם ובמנהיג העולם, באלוהים המתגלה בטבע ובחברה. אם־כן יש סתירה בין האידיאל החינוכי לבין עולם המקרא!

הבעיה שאנו חייבים, אפוא, להשיב עליה, היא זו: העשוי ספר המקרא להיות ספר של השראה, מקור להתעוררות ולחוויות, וממילא מקור להשפעה חינוכית, גם לגבי בעל השקפת־עולם בלתי־דתית, חילונית, חופשית? הניתן לנו, למורים שאין אמונה דתית בליבם, לקרב את ספר המקרא אל לב הנוער, שפניו לשינוי ערכי לאום, ולשינוי ערכי חברה וסדריה? האפשר לקרב את המקרא לנוער מתוך גישה חילונית, בלי לקפח את ערכיו הגדולים היסודיים?

עד מלחמת העולם השנייה היה מקובל ומוסכם היה, אפילו בחוגי מורים בעלי השקפה דתית, כי אמנם אפשר ללמד את המקרא מתוך גישה חילונית, שכן הכל ראו במקרא את היצירה הלאומית, המחזירה אותנו אל הארץ, אל טבעה ואל נופה. ראו בו מקור ראשוני להיסטוריה הלאומית, להקניית קטגוריות היסטוריות סוציאליות כלליות. הורגש הצורך לבסס את לימוד המקרא על ידיעת הנסיבות ההיסטוריות והסוציאליות, על ידיעת התרבות החמרית, על ידיעת הארכיאולוגיה. וכן ראו בו מקור להשראה ולחוויה אמנותית, מקור לידיעות על האדם, על עם ועל עולם.

ד"ר מאיר בלוך, שם.

חינוך אחר

גיליון מספר 27   י"ג בחשון תשנ"ה, 18 באוקטובר 1994

גילה רם, מראשי הסתדרות המורים

נחישותה של הסתדרות המורים מנעה העסקה בחוזים אישיים

שר החינוך והתרבות אמנון רובינשטיין צידד בעמדתה של הסתדרות המורים, בניגוד לעמדת האוצר וראש הממשלה

מאת יעל פישביין

גילה רם – שלמה "חנשק המורים"

מכתב כ"נשק סודי"

המלצות ועדת שחר

החווה האישי יוצר תלות

בגיליון זה:

הכשרת מורים – אסור שתהיה למכשלת מורים עמוד 2

משלחת נוער מישראל – במפגש עם נוער ערבי עמוד 3

מדור חדש – פתחון פה למי שמושמץ ומוכפש עמוד 4

ח"כ מאור: להוסיף פרוייקט חברתי לבחינות הבגרות

מאת אסנת וינקלר

המלצות ועדת בן פורת לשינויים בבחינות הבגרות

צעד קטן וחכם בכיוון הנכון

מאת יצחק שפירא

מנהלי נחי הספר

"משרד החינוך הפך אותנו לעבריינים"

מאת יעל פישביין

הכשרת מורים, או הכשלת מורים?

האוניברסיטאות והסמינרים נכשלו כשלון חרוץ בהכשרת מורים לקראת עבודתם בבתי הספר בגלל גישה תיאורטית ובלתי מעשית ובגלל רדיפה חסרת שחר אחר תארים אקדמאיים. הפיתרון לבעיה הוא בהעתקת הכשרת המורים לבתי הספר ובהפיכת סדר העדיפויות והחשיבות: עבודה מעשית קודמת ללימודים עיוניים

מאת קובי ניסין

למרות שאפשר להגיד זאת תמיד ותמיד יהיה זה נכון, נראה כי בימים אלה נמצאת מערכת החינוך על פרשת דרכים. ובעת כזאת, יש לעשות חשבון נפש ולשאול את שאלת השאלות: מה הוא הגורם העיקרי הקובע את פני החינוך. והתשובה היא ללא צל של ספק – המורים. ולא שאין רצון טוב אצל מורים רבים, ולא שאין ביניהם בעלי כישרון ויכולת, אבל עליהם, על המורים, יקום או יפול דבר (החינוך). והנפילה היא גדולה, ולכן יש צורך לבדוק באושיות, בבסיס, בנקודת ההתחלה ולראות – מה הכשל כאן.

נקודת ההתחלה היא מערכת הכשרת המורים. שם העסק דפוק. כשהכשרת המורים היא מכשלה – ההמשך כבר נגזר מראש, כמעט ללא תקנה.

הגופים המכשירים כיום את המורים הם שניים: האוניברסיטאות והסמינרים. נתחיל באוניברסיטאות: מתברר, כי הקשר בין מה שנקרא שם "הכשרת מורים" (הכנה לקראת תעודת הוראה) לבין מה שיתרחש אחר־כך בפועל, בעבודה בבית הספר – הוא דמיוני לחלוטין, למעשה, אין שום קשר. מפטמים את הסטודנטים בהרצאות עיוניות, ברוב המקרים אינן רלוואנטיות לעבודת החינוך וההוראה, והן ניתנות על־ידי אנשים שלא עברו מעולם, או כמעט מעולם, בבתי ספר כמחנכים או כמורים. ואחר־כך מתפלאים שהמורים הצעירים, המתחילים את דרכם בעבודה החינוכית בבתי הספר, עומדים כפני שוקת שבורה, או כפני הלם נוראי, ועליהם לחפש את דרכם בכוחות עצמם, כאילו לא הכינו אותם מעולם לקראת עבודתם, למרות שהם מחזיקים בידם בתעודת הוראה.

הפקולטות לחינוך באוניברסיטאות מנותקות מעבודת החינוך הנעשית בבתי הספר התיכוניים, ובוודאי ביסודיים, ולפעמים אף מנוכרות לה. היחס של האוניברסיטאות לנושא נובע מתוך גישה תיאורטית ובלתי מעשית, שאין לה שום קשר עם עבודת החינוך בפועל.

האוניברסיטה אינה יכולה, אינה בנויה, וגם בעצם אינה רוצה, לטפל בנושא זה בכל הרצינות והמעשיות הראויה. ומה שחשוב מכל – התוצאות מראות שהיא נכשלה כישלון חרוץ וטוטאלי בעשיה זאת. העצוב מכל: משרד החינוך מעודד זה שנים ודוחף בכוח את נושא הכשרת המורים אל כיוון "האקדמיזציה של הכשרת המורים": אל הזרועות הבלתי מושטות של האוניברסיטה. וכל זאת בהנחה, כל כך בלתי נכונה, שאז ההכשרה תהיה "טובה" יותר, "רצינית" יותר, "מכובדת" יותר ותעניק "מעמד" טוב יותר למורה המחנך ולמערכת החינוך כולה. ההיפך הוא הנכון. צער זה היה והינו מאבי אבות הכישלון בהכשרת המורים (ולא הייתי מהסס לקרוא לו הכשלת המורים).

נמשיך בסמינרים: כל כך רבה היתה הנהירה והדהירה והדחיפה לקראת האקדמיזציה של הכשרת המורים בחינוך, עד שגם הסמינרים עצמם, המוסדות להכשרת מורים בבתי הספר היסודיים בעיקר, שבעבר עוד היו המפלט היחידי לאיזה שהוא נסיון להכשרת מורים – הופכים גם הם לאט לאט אבל בטוח, לקיני־אוניברסיטאות, ל"קולג'ים", ל"מכללות" (העיקר שיהיה שם יוקרתי). ולא נתקררה דעתם עד שדרשו, וקיבלו, היתר להעניק תארים אקדמאיים. כדי להצדיק את הפיכתם למכללות המעניקות תארים – יש והם הופכים לקתולים יותר מן האפיפיור, בגישתם התיאורטית "המחקרית". ובכך, צועדים הסמינרים בעקבות האוניברסיטאות בדרך לאי הכשרת המורים. בוגריהם יהיו, אולי, יודעי תיאוריות חינוכיות, ותולדות החינוך, ואדמיניסטרציה חינוכית, ומיני דברים משונים אחרים, ועם תארים המכבדים את בעליהם ו"מקדמים" את מעמדם – אבל לא מחנכים ומורים טובים שהוכנו לקראת עבודתם הקשה. כל הסמינרים מתחרים ביניהם מי יגיע ראשון אל המטרה הנכספת של הענקת תארים ואת החינוך הם שכחו.

מחכים לפנסיה

את הכישלון הגדול בהכשרת המורים אנו פוגשים יום יום בבתי הספר, כשמורים רבים כל כך אינם מתאימים כלל לעבודת החינוך וההוראה, או אינם יודעים כיצד להתמודד עם בעיות קשות בחינוך ובהוראה, אך – וזה גרוע יותר – אינם רוצים כלל להתמודד, אלא "באים לעבודה" בראש קטן, חסרי מוטיבציה לחלוטין, מחכים לפנסיה. וככה נראה החינוך.

כאשר קמות פה ושם קבוצות אלטרואיסטיות, עם הרבה רצון טוב ומבקשות לעשות חינוך אמיתי, אחר, שונה, ומקימות בתי ספר חדשים עם הרבה התלהבות ואמונה בחינוך – הקושי המיידי שהן נתקלות בו הוא: מניין ימצאו מורים טובים? באוניברסיטאות ובסמינרים לא מכינים כאלה. אז הן מנסות – בכוחותיהן הדלים – להקים "סדנאות" ו"מכונים" ו"הכשרה פנימית ייחודית" ו"קבוצות עבודה", ומה לא, כדי לנסות ולבנות מה שלא נעשה באוניברסיטאות ובסמינרים.

כל זאת בגלל רדיפה חסרת שחר אחר מקדם שווא מדומה של תואר אקדמאי בחינוך, שכולם שותפים לה, בלי לעצור לרגע, ולחשוב: האם נעשתה בדיקה אם המועמד מתאים בכלל לעבודת החינוך? (סינון): האם אנו מסבירים לו היטב לקראת מה הוא הולך ומחדירים בו את המוטיבציה הדרושה? (הנעה): האם מכינים אותו לבעיות האמיתיות המתרחשות בכיתות? (מעורבות חינוכית אותנטית): האם הוא מכיר את הנוער כיום? (התקרבות לנוער ולנושאי ההתעניינות שלו): האם מתרגלים אותו באופן מעשי בשיטות עבודה שונות כולל עבודה יחידנית, כדי לבדוק אם שיטה זו או אחרת מתאימה לסוג זה או אחר של אוכלוסיית תלמידים? האם היחס הקיים כיום בין כמות הלימודים התיאורטיים בסמינר ובפקולטה לבין העבודה המעשית בבתי ספר, הוא היחס הנכון? האם יש למועמד מדריך־חונך־אישי המלווה אותו כל תקופת הכשרתו וגם לאחריה, כדי לתת לו משוב אמיתי ותגובה (או מגע) של דרך עבודתו? האם מצליחים, או לפחות מנסים, להעניק למועמדים להוראה את התחושה, שבשורה התחתונה עבודת החינוך האמיתית היא הדיאלוג שהוא יקיים עם התלמיד הבודד, למרות שבכיתות לומדים 40 תלמידים?

האם עושים כל זאת היום בסמינרים ובאוניברסיטאות? לא. מכינים אותו לקראת תואר אקדמי. הסטודנט יוכל אולי, אם יצטיין בלימודים, להיות בעתיד מרצה בנושאי חינוך, אבל הוא לא יהיה מחנך ומורה בבית הספר, כפי שכזה צריך להיות. ומשרד החינוך ימשיך להעניק, באופן עיוור, לכל מחזיקי הניירות הקרויים "תעודת הוראה" רשיון הוראה קבוע. ואחרי שנה הם ייהפכו לקבועים בעבודה, אפילו אם הם אינם מתאימים לעבודה זאת – לא יוכלו לפטרם. ואחר כך יאשימו את ארגוני המורים.

הרצאות מיותרות

וכך גם במערכת "ההשתלמות הבית־ספרית", שהיא המשך ישיר למה שנעשה במערכת הכשרת המורים: מזמינים את המורים להרצאות, שאינן תורמות ולא כלום לאיזה שהוא שינוי משמעותי, ובוודאי לא להפיכתם למורים טובים יותר ולמחנכים טובים יותר בעבודה היום־יומית. והלא זאת היא בעצם המטרה. מבדיקה שעשיתי בקבוצת בתי ספר במרכז הארץ מסתבר, שההשתלמות הבית־ספרית, זו שהונהגה בתשנ"ד כ"חובה" וכחלק מהסכם השכר ושהפרסום הרב (והיקר) שנעשה לה באמצעי התקשורת בישר שהיא המהפכה האמיתית בחינוך והיא ההישג האדיר של משרד החינוך – כל אלה הם בבחינת אין חדש תחת השמש. הכל כשהיה, ללא טיפול אמיתי בבעיות שורשיות. יש הרבה מאוד הרצאות ומעט מאוד סדנאות ויש הרבה גמולי השתלמות והרבה מאוד כסף מוזרם, אבל תועלת – אין. ואין מזור לבעיות החינוך האמיתיות. המורים, אלה שעליהם יקום או יפול החינוך, לא ייהפכו עם מורים טובים יותר; ועבודתם לא תשתפר, כי לשם כך יש צורך בטיפול שורש, עמוק ומואב וכן, לקביעת דיאגנוזות, כדי לדעת איך לטפל במה ובמה והרצאות – לא תורמות לכך דבר.

על כן יש לחזור לבסיס, להכשרת המורים, ואין מקום ל"תיקונים" פה ושם. יש צורך ברפורמת עומק יסודית, בשינוי מהפכני, שיתן את אותותיו ופירותיו בעתיד אצל המורים הצעירים שיתוספו למערכת בעתיד. דור המדבר של המורים, תושבתי, אבוד, אולי רק חלק ממנו, שיקח טרמפ על מערכת ההכשרה החדשה המוצעת, שאפרטה להלן, וידבק בהתלהבות ברוח החדשה, ייתכן שישתלב וישתפר.

התפיסה החלופית

זוהי התפיסה שאני מציע למבנה חלופי ועימו גם לתוכן, בהכשרת המורים: תפיסה זו בנויה בעיקרה של שני מרכיבים עיקריים:

1. לטווח ארוך – הפקעת נושא הכשרת המורים מן האוניברסיטאות והמכללות ומיידית – הצמדת ההכשרה לבתי הספר, כלומר: שה"סמינר" החדש יהיה של בית הספר וחלק בלתי נפרד ממנו ומופעל על ידיו.

2. הפיכת סדר החשיבות והפעילות בסמינר החדש: המעשה לפני התיאוריה. לאחר סינון ראשוני של מועמדים להוראה על ידי הסמינר הבית ספרי, יעבדו המועמדים שנה של התנסות בבית הספר אליו צמוד הסמינר, בהדרכת מורי בית הספר המתאימים לכך ובמעקב צמוד שלהם. (וזה במקום ה"סטאז'" חסר הערך שנעשה כיום בתום הלימודים). ובתום שנה זו, שוב יסוננו המועמדים, ורק המתאימים ייקלטו לשנה נוספת של לימודים עיוניים, במסגרת הסמינר הבית ספרי, ובין כתליו, וגם במסגרת שנה זאת יעשו עבודה מעשית בכיתות. ובתום השלב הראשון הזה של הכשרתם, הם יקבלו תעודת מורה ויכנסו לעבודה כמורים לכל דבר. אלא, שההכשרה תימשך בעצם כל שנות עבודתו של המורה, כי בית הספר יהיה מורה ומפרה, ויעסוק באופן בלתי פוסק, כחלק מעצם קיומו וכתהליך מתמשך של השתלמות – בבדיקה עצמית של המורים, דרכי עבודתם, בעיותיהם, חיפוש דרכים לשיפור הלמידה וההוראה, וכל זאת – יחד עם הסטודנטים החדשים בסמינר הבית ספרי (ואולי גם יחד עם התלמידים, משיגיעו ימות המשיח).

כמה הערות לעניין הצמדת הסמינר לבית הספר:

א. בית הספר הוא האינטרסנט המקצועי המרכזי המעוניין שייקלטו בו האנשים המתאימים להוראה ולחינוך. על כן, רק הוא יוכל לסנן את המועמדים המתאימים ולעקוב אחריהם בכל שלבי ההכשרה שייעשו במסגרתו (שלב הבדיקה הראשונית, שלב ההתנסות המעשית, ושלב הלימוד העיוני), וזאת, תוך הצמדת חונכות אישית ומעקב שוטף ועבודה משותפת עם תלמידי בית הספר, כחלק מן ההכשרה.

ב. השאיפה צריכה להיות שבכל בית ספר תהיה מחלקת הכשרה סמינרית צמודה. אולם ברור שאין הדבר אפשרי בכל מקום ובאופן מיידי. ולכן, מומלץ שהדבר יבוצע בכל בית ספר שיהיה מעוניין בכך ושעומדים לרשותו מורים בכירים ומנוסים המסוגלים להתמודד עם הנושא. מובן, שהדבר צריך להיות מקובל בהתלהבות על ידי מנהל בית הספר, שיראה בכך אתגר עצום ושידחוף את הנושא בכל המדינה. בשלב הראשון, תדאג כל רשות מקומית שבתחומה יהיה לפחות גן ילדים אחד ובית ספר יסודי אחד, ובית ספר תיכון אחד, שאליהם יהיו צמודים סמינרים כאלה. אבל רצוי, כמובן, שיהיו בתי ספר רבים ככל האפשר, שיריצו את הנושא בתחומם ולפחות בית ספר אחד מכל סוג (עיוני, מקצועי, חקלאי וכו') או בי"ס עם אוכלוסיית תלמידים בעלת גוון בעייתי יותר, ולטווח ארוך – טוב יהיה שלכל בי"ס יהיה סמינר קטן משלו.

כדאי לזכור שהיו כבר בארץ בעבר דוגמאות של קשר בין סמינר לבית ספר. למשל, סמינר לוינסקי (הישן) שבתחומו היה בית הספר לדוגמה. וזה היה נסיון טוב, שמשום מה לא היה לו המשך. אלא שזה היה סמינר שהיה לו בית ספר, ואילו מה שאני מציע הוא בית ספר שיהיה לו סמינר.

ג. בראש הסמינר החדש יעמוד מנהל בית הספר ברוב המקרים (אם עניין ההכשרה יהיה יקר בעיניו), או מורה בכיר אחר בעל נסיון ובעל נטיות לעסוק בהכשרת מורים. בכל מקרה, חייב האיש שיעמוד בראש המחלקה הסמינרית להיות בעל נסיון רב בהוראה ובחינוך בבית הספר (שני האספקטים חשובים, לא רק ההוראה). בכך יווצר נתיב למורים המצטיינים בעבודה והמשמשים דוגמה מעולה, שיוכלו להעביר בו את מורשתם למורים צעירים. בכל מקרה, העומד בראש המחלקה הסמינרית בבית הספר, וכן גם כל יתר העוסקים בתחום זה – ימשיכו לעבוד בכיתות הרגילות, על מנת לשמור על הקשר הרציף עם העבודה "השיגרתית" בבית הספר. אל מסגרת הסמינר הבית ספרי החדש יוכלו להצטרף ולהשתלב גם אותם כוחות הוראה תיאורטיים טובים, המצויים כיום בסמינרים הרגילים, בתנאי שיתאימו לרוח הסמינר החדש ולתנאי עבודתו.

ד. ההפריה ההדדית בין בית הספר למועמדים להוראה תביא תועלת רב־צדדית לכל הנוגעים בדבר: המורים שיעבדו במחלקה הסמינרית יקבלו, כמובן, שעות־שכר עבור עבודתם ובכך תוכל מכסת שעות עבודתם בכיתות הרגילות לקטון, ואילו בית הספר יזכה בעבודתם של המועמדים בכיתות הרגילות, בתחילה כמורים־עוזרים, ואחר־כך גם כמורים לכל דבר, באופן שיהיה אפשר לבצע בכיתות "הוראה בצוות", וכך גם התלמידים ייצאו נשכרים, ובכך תתייעל עבודת החינוך וההוראה בבית הספר. ואם גם יגיעו כל הנוגעים בדבר לכלל הגשמת הפעלת משוב חוזר תלת־צדדי (מורים־סטודנטים־תלמידים), הרי שאז תהיה זו אמנם מהפכה בחינוך. בכל מקרה, הפעלת התוכנית של שילוב הסטודנטים בהוראה, תחסוך כספים רבים לתקציב השוטף.

ה. בדרך זו יתהווה, לראשונה, מכשיר סינון חדש למועמדים בלתי מתאימים, שיופנו מהר מאוד אחר כבוד – ולאחר שנת התנסות אחת לכל היותר ולפני שתהיה בידם "תעודת מורה" – לעבודה אחרת. כמובן, שהדבר ייעשה לאחר שנה של מעקב צמוד ורציני (שלא קיים כיום, כשמתקבל מורה חדש בעבודה כשבידיו תעודת מורה). וכל זה יתרחש הרבה לפני שמורה חדש בעל תעודת־הוראה ורשיון־הוראה, הופך למורה קבוע.

ו. בכך גם יתחזק מעמדו האוטונומי והיוקרתי של בית הספר, ועמו גם האוטונומיה והיוקרה האמיתית וה"מעמד" של המורה בישראל. יוקירו ויכבדו ויעריכו את עבודתו, ורבים וטובים יבואו למקצוע.

מפגש אמיתי

מה הערות לעניין הפיכת סדר החשיבות והפעילות: כיום, כ־90 אחוז מן הפעילות בהכשרת המורים, בעיקר באוניברסיטאות, אך גם בסמינרים, היא עיונית־תיאורטית, ברובה חסרת משמעות ורלוונטיות לעבודה. וזאת, גם בגלל תוכנה ואופיה ואופן לימודה, וגם בגלל היותה השלב הראשון בתוכנית ההכשרה. רק עשירית ממנה מוקדשת לפעילות מעשית משמעותית, בדרך של סדנאות וסטאז' מזערי וחסר ערך לחלוטין. באוניברסיטאות יש ממש שממה. בסמינרים־מכללות, בעיקר החדשים והחדשניים שבהם, שם כבר מדברים על תוכנית של ארבע שנים של הכשרה, כשרק שנה אחת, הרביעית, מוקדשת לעבודה מעשית בשטח. כלומר, העלאת היחס ל־75 אחוז תיאוריה מול 25 אחוז עבודה מעשית. זה אמנם שיפור, אבל שיפור בלתי מספיק לחלוטין. הבה נבדוק איזו "עבודה מעשית" ואיזה "שטח": עבודה מעשית לא עבודה משתלבת לעומק, בהנחיה ובהנהגות של מורי בתי הספר תוך שיתוף הסטודנטים במעורבות עמוקה בהתרחשות הבית ספרית, על בעיותיה והתלבטויותיה. עבודה בשטח, לא בשטח בו יעבדו מחר, כשיקבלו את הכשרתם, לא בשטח בית הספר הספציפי, לא עם התלמידים שבהם יפגשו מחר כמורים. ולכן, ייאמר: תיקון היחס לפחות מזה של 50־50 אחוז ואף העתקת מרכז הכובד לעבודה המעשית – מחטיא את המטרה.

נזכור, כי בסמינר כיום, אפילו במקום שמתיימרים להכין את הסטודנט להוראה לקראת מפגש עם תלמידים – מכינים אותו בעצם למפגש דמיוני עם תלמיד אנונימי, ולכן, מירב הזמן, האנרגיה והמשאבים שם, מושקעים לשווא בהכנה למפגש עם "תלמיד" שאינו קיים בעצם. כי הרי שונים התלמידים בהר הכרמל בחיפה מן התלמידים באתרי הקראוונים אי שם בארץ מבחינת הרקע הסוציו־אקונומי שלהם, מבחינת הכנתם ללימודים עיוניים ושליטתם בשפה והבעיות המעסיקות אותם שונים מהאחרים. ובין שני הקצוות, יש גיוונים רבים ומשונים על פני סקאלת אוכלוסיית התלמידים במקומות שונים בארץ: בעיר, בכפר, בקיבוץ, בעיירות הפיתוח, בשכונות, במשפחות שבורות או חד־הוריות, ובילדים למשפחות של נישואי תערובת, במשפחות ברוכות ילדים מרובות בחובות ובצרות נוספות שאין צורך לפרטן, ורבים רבים אחרים. עם מי מהם ייפגש המורה הצעיר?

לכן, רק בהכשרת מורים הצמודה לבית ספר ספציפי עם אוכלוסיית תלמידים ספציפית וידועה מראש, על בעיותיה וציפיותיה – רק הכשרת מורים כזאת יכולה להכין סטודנטים להוראה, למפגש עם תלמידים אמיתיים, קיימים, וליצור ביניהם סיכוי לדיאלוג חי ואמיתי, כבר במסגרת ההכשרה וההתנסות – שתקדים, כאמור את הלימוד התיאורטי. והחונך שיבצע את ההדרכה והמעקב, יעשה זאת מתוך הכרות אישית קרובה עם אוכלוסיית התלמידים בבית הספר. ולאחר שנת התנסות כזאת – יוכל החונך להמליץ בבטחה רבה ככל האפשר על המועמד, ולומר אם הוא אמנם מתאים להיות מורה ומחנך לתלמידים אלה שבהם מדובר. ומה שחשוב: המועמד להוראה יידע היטב לאן הוא הולך ועם מי יעבוד והסיכוי להצלחתו בעבודה יהיה רב.

מורה צמוד לסטודנט

בקונספציה החדשה, אם כן, נהפוך את הסדר: רוב הזמן, האנרגיה והמשאבים יוקצו לעבודה המעשית בהכשרה, והסטאג' יהיה משמעותי ואותנטי, כי הוא יתקיים בביה"ס ועם התלמידים שאתם יעבוד המועמד אחר כך כמורה. ולכן תוקדש השנה הראשונה כולה. בשנה זו יעבוד המועמד בכיתה בבית הספר, ליד המורה העיקרי של הכיתה, ילמד ממנו, ויקבל ממנו משוב על עבודתו בכיתה ומחוץ לכיתה, ועל מטלות שיוטלו עליו על ידי המורה החונך. הכנת השיעורים תיעשה על ידי שניהם במשותף, ובהדרגה יעבור המועמד להכנה עצמית של השיעור, ושוב יקבל משוב על דרך הוראתו. בסוף כל שבוע עבודה יערכו שניהם שיחת סיכום של השבוע שהיה.

וגם בשנה השנייה, שנת הלימודים התיאורטית, תשולב עבודה מעשית בכיתות, בעיקר כאשר תילמדנה שיטות הוראה שונות, וזאת על מנת לישמן ולהפנימן. זאת הדרך, אין אחרת, אם מתייחסים לנושא ברצינות.

בכך, יועתק מרכז הכובד מתיאוריה עקרה ומנוכרת – לעבודה מעשית בשרה, עם תלמידים, כשבצידה תיאוריה בונה ותורמת, ובעיקר מוכנת להוסעות, במובן זה שתהיה אשליה כאילו כל מורי בית הספר יחדיו "ישתלמו". ההשתלמות אמנם תיעשה בבית הספר, אבל תהיינה קבוצות עבודה על פי חלוקה עניינית, ועל פי השתייכות עניינית, לאיתור בעיות לימודיות ואחרות אצל התלמידים, ולחיפוש אחר סיבותיהן, ולאיתור בעיות וסיבותיהן אצל המורים, וזאת גם ובעיקר על ידי התייעצויות אישיות של המורים עם גורמים ייעוציים, בעיקר לאיתור הבעיות, ואח"כ, שוב, בקבוצות עבודה קטנות בהתאם למטרות ולצרכים הספציפיים של המורים. במקביל, תהיינה גם סדנאות כלליות (גם כן, לא גדולות מדי, לצורך האפקטיביות) של שיפור המערכת הבין־אישית של המורה והעשרתה.

להתחיל בניסוי מיד

כשהדבר יביא לתוצאות מרשימות – והוא אכן יביא – יגיעו למסקנה שסדנאות כאלה, והתייעצויות אישיות כאלה, טובות גם לתלמידים, ואז ראוי יהיה שחלק ניכר של שעות הלימוד בביה"ס, המבוזבז כיום על לימוד כמותי מפוקפק של מקצועות לימוד לא רלוונטיים לחיים, יהיה מוקדש לפעילויות הנ"ל, שגם יקנו לתלמידים הרגשה של כדאיות ועניין בלימודים, וגם יתנו בידם מכשיר יעיל להתמודדות עם בעיות לימודיות ואחרות. ובעיקר: תהיה לתלמידים הרגשה נכונה שבית הספר אמנם מכין אותם לחיים.

כשזה יתרחש – או אז תהיה לנו מערכת חינוך. אבל ראשית חכמה צריך להתחיל בהכשרת המורים, ובהשתלמות המורים, שהיא המשך מתמיד וקבוע של ההכשרה. וצריך להתחיל מיד. ויש להפסיק, מהר ככל האפשר, את הבזבוז המשווע של זמן ומשאבים על "הכשרת המורים" הקיימת כיום, שלא רק שאינה תורמת דבר, אלא גם מנציחה את הידרדרות מערכת החינוך אל עברי פי פחת, ולכן גם מנציחה את הידרדרות החברה כולה אל מה שהיא כיום. ושלא תהיה אשליה – היא יכולה להיות גרועה עוד יותר.

הסיכוי היחידי לשנות שינוי אמיתי במערכת החינוך – טמון ברפורמת־עומק זו, בהכשרת המורים. ומשנתחיל – תגובות השרשרת לא תאחרנה לבוא. תוך שנים אחדות, ייראה השינוי בשטח, ופני החינוך יהיו אחרים.

לכן, יש טעם ליזום מיד ניסוי בכמה בתי ספר בארץ, שיהיו נלהבים לרעיון זה ומעוניינים בו. והסוגיה התקציבית לכך, אף כי נראית במחשבה ראשונה מבהילה, כשהיא בנוסף לתקציביהם של הגופים הקיימים בשטח בשדה הכשרת המורים – תיראה אחרת לגמרי, משיבוצע הניסוי הראשון: אז יתברר, שהדבר לא רק אפשרי לביצוע, אלא שאפילו ייחסכו כספים מרובים כתוצאה מהפעלתו לטווח ארוך.

הכותב היה מנהל בית־הספר התיכון הפתוח בראשון־לציון

רגע של אמת

• **שוק חופשי.** שושנה ונתן אלמוזלינו, רשמי ביקור בבולגריה: "מאז המהפך השלטון הקומוניסטי חלה נסיגה רצינית בחינוך הספר והמוריניות הרווחה... גם בתחום החינוך חלה נסיגה גדולה: בזולה הוכלת לחינוך־חינם עד כיתה י"ב. זכות זו קיימת היום עד כיתה ז'. אלה שרוצים להמשיך בלימודיהם חייבים לשלם". ("ידיעות", 11.10.94)

• **ראש קטן.** מנהלת בית־ספר שהורישה בעבירות רשלנות ובאחריות לתאונה בה נכווה תלמיד בעת הדלקת משואות עקב שימוש בחומר דליק: "בסמינר לא למדתי אף פעם את נושא האש".

• **הפוליטיקאים והאקדמיה.** פרופ' זוהר שביט, מבית הספר לחינוך באוניברסיטת תל אביב, על בחירת הזהים בחל אביב כגילוי של "ייהיות": "הבעיה היא שפוליטיקאים מבקשים חישובים מהירים וגם מאמינים שהמורד להצלחה יכול להיקבע בספר של שבעים־שנה. את המצב מתמרים גם מאמינים אנשי אקדמיה הגרועים לעזות הפוליטיקאים האלה... מסתיע גם לא פחות, שמי שמצביעים את התוכניות הם לא מושכים אותן, ולסנגר עליהן לפני הציבור".

"הדבר להצלחה הוא כה גדול, עד שהנטייה היא לרוץ לספר להבריח על הצלחת התוכניות עוד הרבה לפני שאפשר לבחון אותן כראוי... לשם כך מושלכות לפח האשפה העדויות כל מיני תיאוריות בדבר צרך חבורה, ואת מקומן אמורה לתפוס התוכנית הדורשה של בחירה בבתי הספר היסודיים והתוכניות הבניינים". ("יואגרית", 7.10.94)

• **תנועת העבודה.** פרופ' שלמה בן־עמי, במנכחה גלויה אל יהודה הראל, איש רמת הגולן: "מה בדיוק עושה אתכם לתנועת עבודה... אתם רואים זה שנים כיצד מתפחות אורתודוקסיה כלכלית־חברתית שאינה מבחינה בין עילות לבין קידמה, ומבקשת ליישם את החזון מתוך מחווה שלמחוד מגזעיה... הוא המוגזמות. על פרוד החינוך והחינוך, זאת הדוגמה, וקלובם לא נשמע". ("יואגרית", 7.10.94)

משלחות שלום של נוער לאוסטריה

הבה נגילה בארבע שפות

מאת גיא קרום

"זה שאינו זוכר את העבר, אין לו עתיד". להיות יחד עם שלושה עשר פלסטינים, שמונה ירדנים, [illegible]

[illegible]

נמנעה העסקת מורים בחוזה אישי

(המשך מעמוד 1)

שכר הרבה יותר גבוה למורים אקדמאים שיהיו מוכנים לעבוד במקומות אלה. הוועדה המליצה על תוספת שכר של 20 ל – 40 אחוזים [illegible]

תל אביב – וקרן קרב

[illegible]

תם מבצע יציאת יהודי סוריה

2,300 שנות היסטוריה – כיום אתמול

במבצע משולב, שבו נטלו חלק גורמים יהודיים ובינלאומיים, הותר לקהילת יהודי סוריה לצאת את המדינה לכל מקום שיחפצו, פרט לישראל. רוב רובם של יהודי סוריה בחרו בארצות הברית; כשליש מהם הגיעו בדרכים שקטות לישראל והתאקלמו בה. עתה הגיע גם הרב הראשי של דמשק, הרועה הרוחני של הקהילה, עם משפחתו – והמעגל נסגר

מאת אהרון להב

טיסת "אל על" 008 מניו־יורק, שנחתה אתמול הצהריים בנמל התעופה בן־גוריון, הורידה את המסך הכבד מעל עוד מבצע עלייה מוצלח של הסוכנות היהודית – יציאת יהודי סוריה. במטוס יצאו גם אברהם חמרה, הרב הראשי והמנהיג הרוחני של יהדות סוריה, רעייתו, אמו, אחיו וששת ילדיו, שעושים עלייה לישראל.

בשנתיים האחרונות עלו מסוריה לארץ, במבצע סודי מתמשך, כ־1,300 נפשות. עוד כ־600 יהודי סוריה פתחו תיקי עלייה בניו־יורק והם אמורים להתאחד בקרוב עם משפחותיהם בישראל. 230 יהודים נוספים, שנותרו בדמשק, כבר קיבלו היתרי יציאה לארצות הברית. הם ייצאו מסוריה לאחר שיחסלו את עסקי המשפחות וימכרו את הנדל"ן.

הקהילה היהודית בסוריה מנתה כ־4,000 נפש. היהודים התרכזו בדמשק, האלב וקאמישלי. ב־1992, בעקבות לחץ של ארגונים יהודיים שונים והסטייט דיפרטמנט, התיר נשיא סוריה חאפז אסד את יציאת היהודים. 3,656 יהודים ספרים ניצלו את ההיתר ויצאו לאמריקה.

הסוכנות היהודית, בראשותם של יחיאל לקט ויו"ר מחלקת העלייה אורי גורדון, החלו לפעול בחשאי בקרב היהודים הסורים, שהתיישבו בברוקלין, ולשכנעם לעלות לארץ. הטיפול בהם נעשה בסתר, מחשש שיבולע לאלה שנותרו מאחור.

חודשים ארוכים עשתה הסוכנות פעולות הסברה וריכוך בקרב ראשי בני האב של הקהילה. גם ראש הקהילה, הרב אברהם חמרה, עודד את בני קהילתו לעלות לארץ. רוב העולים הסורים נקלטו בקליטה ישירה. מיעוט קטן עשה את מסלול הקליטה הרגיל דרך מרכזי קליטה ואולפנים.

לצרכי חיתון ואיחוד

השינוי ביחסה של ממשלת סוריה לדרישות היציאה של יהדות סוריה הסתמן לראשונה באביב 1992. בראשית אפריל 1992 קיבל הנשיא אסד משלחת של ראשי העדה, ובראשם הרב חמרה, שהיה מקובל על ראשי הממשל הסורי. הוא היה המוציא והמביא לפני השלטונות את בקשות העדה, שסבלה מעת לעת מנגישות של רדנים מקומיים.

העילה לפגישה עם הנשיא אסד היתה בחירתו המחודשת לנשיא הרפובליקה. ראשי העדה ברכוהו והביעו את מחויבות הקהילה כולה לאזרחות הסורית. באותה פגישה דיברה המשלחת היהודית על הקשיים שיש לנשים הצעירות במציאת בן־זוג ועל הניתוק המוחלט של הקהילה הקטנה מבניה, הפזורים בשלוש יבשות. הם ביקשו מאסד הקלה במתן אפשרות יציאה לשני הצרכים שהוזכרו.

בסוף אפריל 1992 התפרסמו בכלי התקשורת הבינלאומיים שתי הודעות דראמאטיות: דוברת הסטייט דיפרטמנט ושר החוץ הסורי פארוק א־שרע הודיעו על הקלות מפליגות ביציאת יהודים סורים אל מעבר לגבולות סוריה, לצורך ביקור קרובים ועניני אישות. מרגרט טאטוילר הודיעה, כי ארצות הברית קיבלה אישור רשמי מממשלת סוריה על ביטול ההגבלות שהוטלו על היהודים בכל הקשור לנסיעות לחוץ לארץ ולמכירת רכוש וקנייתו, שהפלו עד אז את היהודים מיתר אזרחי סוריה.

בכנס חירום של הליגה הערבית בקהיר הודיע פארוק אשרע, כי "בעיית חופש התנועה של יהדות סוריה נפתרה". הודעה זו באה בעקבות פגישה שקיים הנשיא אסד עם ראשי היהדות בדמשק. אשרע אמר למתכנסי הליגה הערבית, כי מאותו מועד ואילך יוכלו כל יהודי סוריה לנסוע כרצונם לכל מדינה בעולם, פרט לישראל.

אורי גורדון – פעל בחשאי, שיכנע והעלה

יחיאל לקט – ניצח על המבצע המורכב

הקפאה שקטה

אין ספק כי מדיניות הממשל הסורי כלפי היהודים החיים בארץ זו קיבלה תפנית בעקבות לחץ ציבורי רצוף ומקיף, באמצעות ארגונים יהודיים בעולם ואישים ומנהיגים מהקהילייה הבין־לאומית, אשר לא הירפו מהנושא. בכל פורום אפשרי, ובעיקר בין כתלי הבית הלבן אצל הנשיא ג'ורג' בוש ואצל הנשיא הנוכחי, ביל קלינטון, העלו הגופים הנזכרים את דרישת השחרור של שארית היהדות הסורית, שלא הצליחה לצאת כאשר גבולות הממלכה האות היו פתוחים. ארגונים אמריקאיים לשמירת זכויות האדם פעלו בגלוי וגם בדיפלומטיה שקטה.

היהדות הסורית החלה לטפטף את עצמה החוצה שבועות ספורים לאחר ההכרזה של הממשל על הסרת המגבלות. אולם מאז החלה יציאת היהודים, יצרו הסורים זיקה מתמדת בין המצב המדיני לבין התרת "יציאת סוריה". באוקטובר 1992, לאחר גל עזיבה גדול של יהודים, החלה סוריה לצמצם את מספר אשרות היציאה, ומאז כמעט לא הוענקו היתרי יציאה חדשים.

הבודדים שעזבו את סוריה היו יהודים שקיבלו את אשרותיהם לפני חודש אוקטובר, שאחריו נכנס לתוקפו אמברגו בלתי רשמי. המצב החדש הוגדר כ"הקפאת" תהליך היציאה, אף כי סוריה מעולם לא הודתה בכך רשמית. השלטונות השיבו לכל טענה מתפרצת, כי קצב יציאתם של היהודים זהה לקצב יציאתם של אזרחים סורים אחרים המבקשים לעזוב את המדינה.

סוריה החלה לנקוט מדיניות חדשה בהנפקת האשרות, תוך הסתתרות מאחרי התירוץ של קשיים בירוקראטיים. אבל הלכה למעשה התנו השלטונות את היציאה בפיצול משפחות, כך שאחד או יותר מבני המשפחה יישארו בדמשק. בולטת העובדה, כי בין אלה שלא קיבלו היתרי יציאה היו ילדים שגילם פחות מ־13 שנה. מצב זה הביא לכך, כי משפחות שקיבלו אשרות יציאה חלקיות בחרו לא לצאת, כדי שלא להשאיר מאחור אותם בני משפחה שלא קיבלו אשרות יציאה.

בשנתיים, 1992–1994, הגיעו לארה"ב 3,656 יהודים מתוך קהילת יהודי סוריה, שמנתה עד אז 4,000 נפשות. כל המהגרים לאמריקה שוכנו בברוקלין. כמעט מיד עם הגעתם לניו־יורק, פתחה מחלקת העלייה של הסוכנות היהודית בצפון אמריקה בפעולות לקראת עלייתם לישראל.

לפעילות זו היו כמה מגבלות חמורות:

● היה חשש שעלייתם לארץ תסכן את המשך תהליך יציאתם של אלה שעדיין לא יצאו את גבולות סוריה (כמעט כולם תושבי דמשק) ותשמש אמתלה להפסקת היציאה. מכאן נגזרה טקטיקה של פרופיל נמוך ופעילות שקטה בקרב קבוצות קטנות.

● היהודים חששו, שאם יעלו לארץ בניגוד לתנאי שצויין בהצהרת שר החוץ הסורי אשרע בוועידת הליגה הערבית, הם יסכנו את קרובי משפחתם המצויים עדיין בסוריה.

● חלק גדול מהיהדות הסורית החל לבדוק אפשרות להשתקע בארצות הברית.

ממשלת ישראל נתנה לסוכנות היהודית אור ירוק למבצע העלייה, והטיל עליו איפול מלא מפני התקשורת. הצנזורה הצבאית נרתמה לשמש לנושא מסך ברזל, ללא סדקים ופספוסים. שליח עלייה מיוחד נקבע כאחראי לטיפול היומיומי בנושא, כשלצידו עובדת כל המשלחת באמריקה ומתנדבים מכל הארגונים הרלוואנטיים שם.

שיתוף־פעולה נדיר

כמהלך בסיסי ראשון בקונספירציה שנרקמה – נאסרו פגישות בפרהסיה למניעת לזות שפתיים מצד הסורים, שרק חיפשו כל העת תירוצים לסגירת הגבולות, שכן הממשל הסורי לא האמין, שהעדה היהודית אכן תתרגם את ההקלות שניתנו לקהילה ליציאה "המונית".

ההוראה היתה "ביקור־בית" אישיים. משפחה אחר משפחה, עד השעות הקטנות של הלילה, בדירות קטנות שברובעים מרוחקים בברוקלין, נפגש שליח הסוכנות היהודית עם יהודי סוריה שבאו לניו־יורק. היהודים חששו מאוד מן המפגשים הללו והסכימו רק אחרי שכנועים להיפגש בסתר, בהיחבא, כאישון לילה הרחק מעין זרה.

לאט לאט רכש השליח מישראל את אמונם. הוא השתתף בשמחות שלהם, שוחח עימהם ארוכות, שמע מפיהם על קשייהם ונהפך לדמות מרכזית בקרב הבאים. כאשר לא ביקר בביתם היה מרכז פעילותו בבית הכנסת "שבט־אחים" בברוקלין.

בתחילת הפעילות נאלצו חברי משלחת העלייה והשליח המיוחד להתמודד עם חרושת שמועות, אשר השחירו את פני מדינת ישראל. מאמצי הסברה גדולים הושקעו כדי להזים את השמועות הללו.

משלחת הסוכנות גיבשה דפוסי פעולה וקיימה קשר רצוף עם הארגונים היהודיים למיניהם בפדראציה היהודית הפועלת בניו־יורק – הג'וינט, "ביקור־חולים" ועוד. נוצר שיתוף בין מחלקת העלייה בסוכנות לבין משרד הקליטה והארגונים היהודיים המרכזיים, במטרה להעלות את יהודי סוריה לארץ. כל הגורמים התגייסו למטרה זאת.

בניו־יורק נפתח אולפן לעברית, שבו למדו עשרות רבות של יהודים סורים. פרופסור בייקס, מנהל המחלקה למקצועות רפואיים במשרד הבריאות, נשלח לארה"ב ונפגש עם הרופאים היהודים שהגיעו מסוריה. מאז הוא משמש להם כתובת בישראל. מנכ"ל משרד הבינוי והשיכון, אריה מזרחי, נשלח לברוקלין, שם נפגש עם משפחות רבות, הציע להן הצעות דיור והיה לעזר רב. הסוכנות היהודית מצידה שיגרה את ראש מחלקת העלייה והקליטה אורי גורדון, את מנכ"ל המחלקה ואת מנהל אגף העלייה, כדי לעמוד מקרוב על הצרכים של היהדות הסורית למען קליטתה החלקה בישראל.

עלייה בטפטוף

מדינת ישראל החלה לקלוט את יהודי סוריה כמעט מיד אחרי שנפתחו לפניהם שערי היציאה דרך ארצות הברית. העולים הגיעו במנות קטנות ונקלטו לרוב בקליטה ישירה. הם באו עם כספם, קיבלו את הסיוע המגיע לעולים חדשים ונטמעו בערי ישראל השונות, כל אחד לפי בחירתו, או בקרבת קרובי משפחה ומכרים משכבר הימים.

התפלגות העלייה היתה כלהלן:

● בין אפריל '92 לבין דצמבר '92 עלו לישראל 133 יהודים.

● מינואר עד דצמבר 1993 עלו 713 יהודים.

● מינואר עד אוגוסט 1994 עלו 380 יהודים.

סך הכול עלו לישראל מאפריל '92 ועד ספטמבר '94 1262 מיהודי סוריה – 277 משפחות המונות 1157 נפש, ועוד 185 בודדים.

79 בתי־אב ו־36 בודדים (394 נפש) ביקשו להיקלט במרכזי קליטה של הסוכנות היהודית. כיום שוהים במרכזים אלה 36 בתי־אב (99 נפשות). כל יתר העולים מסוריה נקלטו בארץ בקליטה ישירה.

במשרדי מחלקת העלייה של הסוכנות בצפון אמריקה נפתחו 165 תיקי עלייה נוספים ל־579 נפשות. מספר זה עשוי לגדול משמעותית אם יתאפשר איחוד משפחות עם 230 היהודים שעדיין מחסלים את עסקיהם ורכושם בסוריה.

מחלקת העלייה והקליטה של הסוכנות מעודדת את העולים מסוריה לעבור במהירות האפשרית לדיור של קבע. לשם כך הוכנה בעבורם תוכנית מיוחדת לסיוע כלכלי, הכוללת משכנתאות דיור בתנאים משופרים, מתן הלוואות מיוחדות, סל קליטה מתוגבר ועוד מיני הטבות.

מאמץ מיוחד הושקע באיתור דירות קבע, במקביל לפתרון הזמני של מגורים במרכז הקליטה בקרית־יהודה בנתניה, ששימש מחנה קלט לעולים בחודשים הראשונים לשהותם בארץ. ואמנם, תוך זמן קצר נותרו במרכזי הקליטה של הסוכנות היהודית 99 עולים בלבד. רוב העולים נקלטו במסלול הקליטה הישירה, בסיוע התאחדות יוצאי סוריה בישראל, משרד הקליטה ומשרד הבינוי והשיכון.

בקליטת עולי סוריה נטלו חלק חשוב, נוסף על הגופים הממלכתיים שנזכרו לעיל, הג'וינט והתאחדות עולי סוריה. ועדה מתמדת, שבראשה עומד ארנון מנטבר, וחבריה הם יו"ר ארגון יוצאי סוריה בישראל, השגריר לשעבר משה ששון ונציגים של משרד ראש הממשלה ומשרד הקליטה, עוסקת בצורה דיסקרטית בפתרונות שיביאו לעליית כל היהדות הסורית.

ראשית היישוב היהודי בסוריה, באזורי הבשן והגולן, נעוצה בתקופת התנ"ך. התיישבותם של יהודים באזורים צפוניים יותר, השייכים לסוריה של היום, החלה בראשית התקופה הסלווקית, כלומר לפני 2,300 שנה. מאז ועד עתה התקיים ברציפות היישוב היהודי בסוריה, תוך עליות וירידות בחיי הקהילות שם.

מסביר ד"ר צבי זוהר ממכון הרסכן של האוניברסיטה העברית בירושלים: במאה ה־19 עברו כמעט כל יהודי הקהילות הקטנות יותר אל הערים הגדולות. בשלהי המאה שעברה החלה הגירה ניכרת של יהודים, וגם לא יהודים, מסוריה לארצות חוץ – בפרט למצרים, לצפון אמריקה ולדרומה. בעקבות תזוזות אלה חיו בסוריה ערב מלחמת העולם הראשונה לא יותר מ־25,000 יהודים, כמעט כולם בשתי הקהילות הגדולות: דמשק וחאלב.

רוב יהודי חאלב התפרנסו ממסחר, החל במסחר בינלאומי ועד מסחר זעיר ורוכלות, ומיעוטם ממלאכות שונות. בדמשק היתה חלוקת משלח היד הפוכה: הרוב עסקו במלאכות, כגון ריקוע אמנותי של כלי נחושת, עבודות שיבוץ בצדף ועץ, ואריגה, ומיעוט עסק במסחר.

לאומיות כפולה

יהודי סוריה היו בחלקם צאצאי היישוב היהודי המקומי העתיק. אחרים היו צאצאי המגורשים מספרד, שהגיעו לסוריה סמוך לגירוש או שהתגלגלו לארץ זו במאות השנים שלאחריו. מיעוט זעיר מקרב בני הקהילה היה ממוצא אשכנזי. קהילה שלישית הוקמה בסוריה בראשית שנות העשרים של המאה הנוכחית, בעיירה קאמישלי שבגבול המזרחי של סוריה. יהודי קהילה זו הם ברובם מיוצאי כורדיסטאן.

יהדות סוריה נודעה בשימור ערכי הדת והתרבות היהודית המסורתית. ברובע היהודי הישן של חאלב מצוי בית התפילה היהודי בעל רצף הנוכחות הארוך ביותר בעולם. הוא מתפקד ברציפות לפחות מאז המאה השישית. כלומר, יותר מ־1600 שנה. בבית כנסת זה שימרה קהילת חאלב את כתר "ארם צובא", הלא הוא כתב־יד מהמאה העשירית המהווה נוסח המדויק ביותר של התנ"ך הקיים בעולם. כיום מצוי ה"כתר" בירושלים.

קהילת דמשק נודעה אף היא בבתי כנסיות רבים ויפים. אף בה נשתמרו כתבי־יד (כתרים) עתיקים. בחאלב וגם בדמשק נתקיימו עד לראשית המאה העשרים ישיבות מפורסמות. חכמים שלמדו שם עלו לישראל והקימו את ישיבת "פורת יוסף", המשמשת מרכז התורה הספרדי החשוב ביותר בעולם כיום. שירת הבקשות, שמקורה בחאלב, הפכה לחלק אינטגראלי מן המסורת הדתית המוסיקלית של רבות מעדות ישראל.

עם חדירת רעיונות הלאומנות המודרנית למזרח התיכון נמשכו יהודי סוריה לתמיכה ברעיון הלאומיות הערבית כמו גם לתמיכה ברעיון הלאומי היהודי, הציונות. בימי שלטונו של פייסל בסוריה, בשנים 1918–1920, תמכו מנהיגי יהדות סוריה בעצמאות הלאומית הסורית, אך כמו פייסל עצמו סברו כי אין כל סתירה בין פטריוטיות ערבית־סורית לבין תמיכה בזכות העם היהודי לבית לאומי בארץ־ישראל.

בעת שלטון המנדט הצרפתי, שנמשך בסוריה 26 שנים (1920 – 1946), היו יהודי סוריה מיוצגים בפרלמנט הסורי. נציגי היהדות נימנו עם המפלגה הסורית הלאומית. בשנות השלושים גבר המתח בין גורמים לאומניים בסוריה, שתמכו במאבק ערביי ארץ־ישראל נגד הבריטים והתנועה הציונית, לבין התנועה הציונית. מנהיגי יהדות סוריה הוסיפו להאמין שניתן ליישב סכסוך זה ותרמו רבות לקיום משא ומתן מתמשך בין נציגי הסוכנות לבין ראשי הגוש הלאומי הסורי.

למרות שראשי התנועה הלאומית הסורית הצהירו כי הם רואים ביהודי סוריה חלק אינטגראלי מן האומה הסורית, היו יסודות קיצוניים שגרסו אחרת. כבר בשנות השלושים החלו גורמים אלה להתנכל ליהודים ולבטא כלפיהם את העוינות שחשו כלפי היישוב היהודי בארץ־ישראל.

בשלהי מלחמת העולם השנייה החריפו הסורים את מאבקם לעצמאות ותבעו למרוט את השלטון המנדטורי של צרפת. ב־1946 זכתה סוריה לעצמאות מלאה. הפגנות הזדהות עם מאבק ערביי ארץ־ישראל הפכו לאחד האפיקים המרכזיים של ביטוי הזהות הלאומית הערבית־סורית.

כבר בקיץ 1945, על רקע הפגנות נגד העלייה היהודית מאירופה לארץ־ישראל, היו פגיעות פיזיות ביהודי סוריה. הקהילה מנתה אז כ־15,000 נפש. הפגיעות בנפש וברכוש יהודיים הלכו וגברו. הן הגיעו לאחד משיאיהן בסוף 1947, עם הכרזת או"ם על חלוקת ארץ־ישראל. הפרעות הקשות היו ברחובות העיר חאלב. המונים הסתערו על חנויות של יהודים ועל בתיהם וחיללו בתי כנסת.

בית הכנסת העתיק והיהודי של חאלב נשרף ורובו טרם שוקם. ספרי תורה רבים חוללו. "כתר ארם־צובא" נמצא זרוק בהריסות בית הכנסת וחלק חשוב ממנו נעלם. השלטונות לא התערבו בהתפרעויות הספונטאניות של בני העם הערבי־סורי, אבל מנעו, ככל הנראה, פגיעות בנפש.

בני ערובה

מאז הקמתה של מדינת ישראל התייחסו רוב שליטי סוריה ליהודים לא כאל מיעוט דתי אלא כאל בני ערובה בסיכסוך הישראלי־ערבי. בשנתיים הראשונות לקיומה של מדינת ישראל נרצחו בדמשק 13 יהודים. פצצות נזרקו על בתי כנסת ועל בתי מגורים ברובע היהודי. כמחצית מיהודי סוריה הצליחו להימלט עד 1949, וחלקם הגיעו לישראל. מאז ועד לפני שנתיים לא הותרה הגירת היהודים אלא במשך זמן קצר ביותר, בשתי שנים של שנות החמישים: 1954 ו־1958. בבתים שפינו היהודים שעזבו שוכנו פליטים ערבים מארץ־ישראל, שפיתחו יחסי שכנות עויינים ליהודים בשכונתם.

נשללו זכויות רבות

לפרקי זמן ארוכים נשללו מהיהודים זכויות רבות. בכללן גם זכויות פוליטיות, לרבות הזכות להשתתף בבחירות. נאסר עליהם למכור נדל"ן וחשבונות בנק הוקפאו. כאשר ניתן פה ושם ליהודים להגר, הם נאלצו לוותר על רכושם לטובת אוצר המדינה. בתעודות הזהות של היהודים הוטבעה המלה "יהודי". משנת 1964 הוגבלה ניידותם בתוך המדינה עד למרחק של שלושה־ארבעה ק"מ ממקום מושבם. בעקבות משפטו של מרגל שלנו שם, אלי כהן. לאחר מלחמת ששת הימים נעשו יהודי סוריה מטרה לפגיעות מצד גורמי הממשל והציבור הסורי, שהיה מלא שינאה כלפי מדינת ישראל, אך לא יכלו לפגוע בה ישירות.

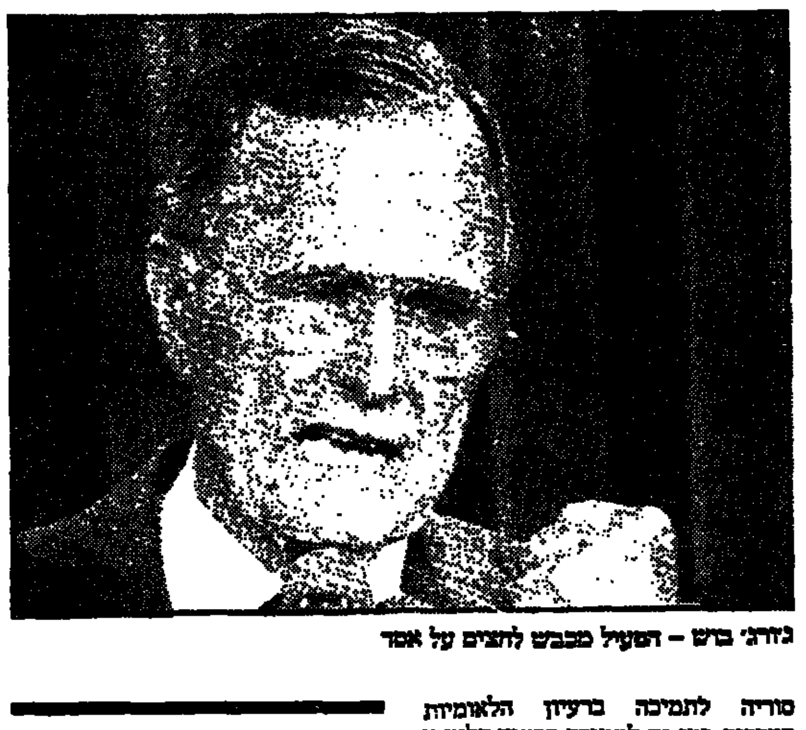
ג'ורג' בוש – הפעיל מכבש לחצים על אסד

המצב השתפר תחת אסד

תחת שלטונו של הנשיא חאפז אסד, ובעיקר מאמצע שנות השבעים, השתפר מצב יהודי סוריה. הרדיפות כמעט פסקו. פרטי תעודת הזהות שונו לטובה; הוקלו הגבלות התנועה ויהודים הורשו ללמוד במוסדות להשכלה גבוהה בתנאים שווים לכל אזרח אחר. הם הורשו לעסוק כמעט בכל המקצועות, אך איסור ההגירה נשאר בעינו.

כל יהודי שיצא את סוריה לצרכי ריפוי או עסקים, נאלץ להשאיר מישהו מבני משפחתו כבן ערובה וכן להפקיד פיקדון כספי בבנק, להבטחת שובו. היה עליו להבטיח כי בעת שהותו בחו"ל לא יבקר ב"מדינה נוספת", והכוונה היתה לישראל. במקביל החמירו גורמי בטחון הפנים עם מי שניסו לברוח ועם מי שנחשדו כמסייעי בריחה.

אולם מאז שהחל התהליך המדיני זכה עניינם של יהודי סוריה לתשומת לב בינלאומית ומצבם השתפר ללא הכר. הצעירים כולם בעלי השכלה תיכונית או גבוהה. הם עוסקים במיגוון מקצועות של מלאכה ומסחר ויש ביניהם רופאים, עורכי־דין ובעלי מפעלים ועסקים. רבים יודעים עברית, אותה רכשו בלימודי הדת. הם שומרים בנאמנות על השקפת עולם דתית ועל אורח חיים מסורתי, אבל רחוקים מקיצוניות או מקנאות דתית.

השר פרופסור שמעון שיטרית:

בלי קבוצת לובי חזקה אי אפשר להזיז דברים

שמעון שיטרית – ניצח על הלובי למען יהודי סוריה

מאת מוטי בסוק

שר הכלכלה הפרופסור שמעון שיטרית עמד בשנים האחרונות בראש הלובי למען יהודי סוריה. קודם לכן עמד בראש הלובי למען יהודי אתיופיה. באופן טבעי הוא יכול לציין בסיפוק, כי הלחצים מישראל תרמו, במידה כזו או אחרת, לחיסולה של עוד גולה.

מספר שיטרית, "הלובי קם עוד כשמפלגת העבודה היתה באופוזיציה. היה לנו ניסיון בסיפור האתיופי, והוא היה חשוב. הלובי למען יהודי סוריה הוא סיפור קלאסי של הפעלת לובי בזירה הבינלאומית. הניסיון שלי אומר, גם בנושאים מדיניים בטחוניים, כי בלי קבוצת לובי חזקה אי אפשר להזיז דברים. על סמך הניסיון האתיופי ידענו שאנחנו צריכים להתחבר לגורמים אמריקאים, יהודים ולא־יהודים, ולהגיע לשני בתי הקונגרס. וכך עשינו. עיקר הפעילות שלנו היתה בחוץ לארץ. אם בסיפור האתיופי הגבילו גורמים ממשלתיים את פעילותנו – בסיפור הסורי פעלנו בצורה חופשית. כמובן, גם הממשלה השמיעה את קולה בקטעים שלה. הקונגרס בוושינגטון, על שני בתיו, הפעיל לחץ אדיר על הנשיא הסורי חאפז אל־אסד, כדי שיאפשר ליהודים לעזוב, לצאת לחופשי".

"הסורים טענו, כי אם יתנו ליהודים לצאת לישראל, הם יצטרפו לצה"ל וילחמו בפלסטינים. אולם הקונגרס לא קיבל זאת. הוא הפעיל מערכת לחצים אדירה במספר מישורים, כולל חקיקה. הלובי שלנו, בציוות הגורמים היהודים האמריקאים שנרתמו לפעולה (ועשו עבודה מצויינת), פנה לחברי הסנאט ובית הנבחרים. הנבחרים האמריקאים לא הירפו מאסד ובמקביל נעשתה בספטמבר 1991 בקונגרס חקיקה, אשר מנעה סיוע כלשהו מסוריה בשל הפגיעה הנמשכת של שלטונות דמשק בזכויות האדם. אשר ליהודים – הפגיעה בזכויות האדם שלהם התבטאה גם בשלילת זכותם לצאת מסוריה. החקיקה דיברה על זכות היהודים לנסוע למדינות העולם בצורה חופשית, בלי קנסות, בלי מיסים מיוחדים שונים ומשונים ועוד. הקונגרס גם קרא לסורים לשחרר את כל האסירים היהודים, שכל עוונם היה רצונם לצאת מסוריה לחופש".

"שני בתי הקונגרס הפצירו בנשיא ארה"ב לפעול למען יציאה חופשית של יהודי סוריה. הקונגרס קרא לארה"ב לשלוח לסוריה משלחת, כדי לבדוק את מצבם של היהודים. הארגונים היהודיים האמריקאיים CRSJ ו־ADL, שעשו עבודה גדולה. הם הפעילו מערכות גדולות וחשובות, בעיקר בוושינגטון. גם הנג"ס (הארגון הבינלאומי של סטודנטים יהודים) וארגונים אחרים בעולם תרמו את תרומתם. ובארץ פעלו הארגונים השונים של יוצאי סוריה. בנובמבר 1991 העלינו, מספר חכ"ים מכל סיעות הבית, את הנושא במליאת הכנסת. עשינו שורה של כנסים למען יהודי סוריה. ונג"ס אירגן באותו חודש ברחבי העולם שורה של פעולות למען יהודי סוריה תחת הכותרת 'שלח את עמי מסוריה'".

באוקטובר 1991 התחיל במדריד תהליך השלום בהשתתפות סוריה. נשיא ארה"ב דאז ג'ורג' בוש הפעיל לחצים כבדים על אסד בנושא היהודי. ב־27.4.92 הודיע אסד לבוש, כי מותר ליהודי סוריה לעזוב את ארצם. ארה"ב הודיעה, כי היא מוכנה לקבל את היוצאים. למחרת היום שלח הפרופסור שיטרית, כיו"ר הלובי למען יהודי סוריה, מברק תודה לנשיא ארה"ב וביקש ממנו כי יעקוב אחר ביצוע ההחלטה.

אסד עמד בהבטחתו. כ־4,000 יהודי סוריה עזבו את המדינה. רובם העדיפו את ארה"ב. חלקם הגיעו לישראל. לתמונה נכנסו הג'וינט, הסוכנות היהודית, המערכות הממשלתיות בישראל. חלק גדול מהיוצאים נקלט על ידי הקהילה היהודית־סורית הגדולה בניו־יורק.

בכך תם סיפורה של אחת הקהילות היהודיות העתיקות.

هكذا من الاصل

בורסה

משתנים נכון ליום 17.10.94

שם מלווה	שער נק'	שינוי נק'	ש.אחוז	ע.נ.	ת.נ.
קרן השק 5	898	25	5.52	9600.00	47604.00
אגן	6663	129	3.30	1040.00	46199.28
מגן נכס 5	7278	862	10.00	320.00	23280.60
מכתשי שמיר	1192	59	5.52	2640.00	31410.00
כלל	524	27	5.53	1500.00	7830.00
מליבו 5	1025	44	4.45	8460.00	86470.20
עוגן	4168	41	1.10	1625.00	68263.25
מטלב	437	14	3.32	7250.00	31855.00
פולגת	6761	244	3.37	260.00	17578.60
פוריקלאס	2413	36	2.15	4020.00	97007.40
כלכלת ים	1357	33	2.25	4920.00	67039.20
בולוס שיש	270	13	5.50	1650.00	4477.00
פטרזון	1395	8	0.60	1120.00	15624.00
[illegible]	198	0	0.00	7040.00	13540.00
כלל ביקוח	1449	22	1.15	1350.00	19569.60
מבני תעשיה	430	9	2.22	3960.00	15396.00
בזק	560	16	3.30	9030.00	50671.60
ישראמקו יהש	122	-1	-7.72	2156000.00	292943.00
אקסטרון תעש	598	-1	-0.02	8100.00	24570.00
[illegible]	927	11	1.12	1400.00	12994.00
[illegible]	154	14	10.00	20000.00	30600.00
אבנק יהש	481	12	3.30	10200.00	41597.00
רבבוריה	1611	35	2.22	630.00	10210.50
[illegible]	741	66	9.97	1800.00	13338.00
פרוטנה	1369	43	3.32	1700.00	23320.00
אורמת	725	21	3.30	1200.00	87524.00
[illegible]	94	84	7.72	168000.00	15640.00
[illegible]	525	17	3.37	2100.00	10943.00
כיל	266	9	3.35	15400.00	40673.00
[illegible]	1329	38	3.35	2200.00	25760.00
[illegible]	1594	71	3.37	5310.00	105109.60
[illegible]	1648	0	0.00	7900.00	131175.00
[illegible]	2361	18	0.07	480.00	11396.40
[illegible]	754	18	2.98	1400.00	10458.00
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	1599	31	2.20	5280.00	82356.00
[illegible]	1965	23	1.12	4275.00	84343.38
[illegible]	20963	668	2.27	546.00	134433.52
[illegible]	24076	1896	4.47	3250	772675
[illegible]	3939	124	3.32	1400	57025.60
[illegible]	738	64	9.97	9330	69726.40
[illegible]	200	11	5.50	68600	136605.00
[illegible]	539	35	7.70	12600	67998.00
[illegible]	930	42	6.47	3800	35906.00
[illegible]	233	3	1.32	6400	14880.00
[illegible]	34734	1255	3.37	800	27758.08
[illegible]	32690	681	2.20	10450	34149.85
[illegible]	342	5	1.15	34500	118493.00
[illegible]	33371	1437	4.45	1600	36433.45
[illegible]	1992	25	1.12	11000	21139.10
אפריקה 01	439605	13837	3.32	4600	20201.38
אפריקה 1	414887	12084	3.30	3600	14956.75
[illegible]	1335	33	2.25	16600	19618.40
[illegible]	2253	71	3.32	2460	5539.80
[illegible]	85341	1051	1.12	60800	51811.26
ים המלח	823	52	6.67	4400	36214.00
[illegible]	14837	326	2.22	4800	71436.00
דלק	8582	122	1.45	11200	96118.40
[illegible]	23799	177	0.07	896.00	21505.85
[illegible]	627	24	3.80	3200	20064.00
[illegible]	702	38	5.57	1800	12221.50
[illegible]	25332	916	3.37	2572.50	65372.03
פועלים	844	7	1.15	58500	24025.00
[illegible]	193272	5629	3.30	1840	35610.88
[illegible]	37230	976	4.60	1300	23410.70
[illegible]	13764	529	4.40	2760	36008.92
כללים	3779	18	1.10	300.00	5792.00
אלקו	9299	262	2.27	704.00	69784.32
פועלים השק	9134	267	3.30	1080.00	99451.10
נכסים ובנין	23667	690	3.30	84.00	19566.66
[illegible]	9992	318	3.35	413.00	36505.60
[illegible]	1708	20	8.42	0.00	0.00
כלל סחר	1089	8	0.07	5700.00	62072.80
[illegible]	4473	182	4.42	1040.00	46580.40
כללישראל 1	9383	161	1.17	1512.00	142162.58
[illegible]	1161	26	2.32	2670.00	31132.00
עלית 5	1617	16	1.10	600.00	9704.00
[illegible]	9818	490	5.52	1966.00	192162.60
[illegible]	1108	11	1.10	1400.00	15521.00
[illegible]	452	14	3.32	1200.00	5424.00
[illegible]	178	-115	-6.60	1400.00	2492.00
[illegible]	1223	0	0.00	12740.00	155042.80
[illegible]	44898	860	2.20	368.50	16533.90
אלביט	2456	1373	6.60	1603.00	36642.39
[illegible]	397	10	2.25	6000.00	23952.00
[illegible]	2764	132	5.50	1920.00	53055.60
[illegible]	5580	176	3.32	1225.00	68357.75
אידיבי פתוח	64765	1114	1.17	212.50	137626.56
[illegible]	1343	296	2.22	132.00	17273.48
[illegible]	413	31	6.88	8000.00	33040.00
[illegible]	1712	108	6.67	960.00	16435.00
[illegible]	31444	156	0.05	792.00	25008.65
[illegible]	865	77	9.97	3750.00	32193.50
[illegible]	2360	195	8.90	420.00	9912.10
[illegible]	1175	0.5	0.02	1200.00	14160.00
[illegible]	230	5	2.20	33400.00	76820.00
[illegible]	93.5	0	0.00	7500.00	7012.50
[illegible]	473	5	1.12	36000.00	17034.00

אזהרה לקוראים

מערכת "דבר" עושה כמיטב יכולתה לבדוק ולאמת את נתוני הבורסה המובאים לידיעת הקורא.

כל שיבוש בנתונים המתפרסמים בעמוד מחירי הניירות, כל התחייבות על ידי המשקיעים בבירור נעשית על אחריותם. אין המערכת אחראית בגופה של טעות בנתונים.

אין בפרסום הנתונים משום המלצה או חוות דעת למשקיע. יש להתייעץ עם יועצי השקעות.

נמסר ע"י מבט לכלכלה ולחברה

בירושלים שתו מהיין

הפועל ירושלים — ראשל"צ 74:94

מאת אמיר הכברג

תוך שהיא מפגינה את משחקה הטוב ביותר העונה, הביסה אמש הפועל ירושלים את מכבי ראשון לציון בהפרש של 20 נקודות – 74:94 (44:53) והעפילה בכך לשלב רבע הגמר, שם היא תפגוש את הפועל ת"א.

פתיחת המשחק התאפיינה בקרב צמוד ושקול עד שרבוה של ראשון לציון, תומר קרני ספג את העבירה השלישית שלו בדקה ה-11 וירד לספסל המחליפים.

ירושלים מכות משחק מצוין של תמרס יוברס מתחת לסלים, יונתן דלזל בזריקות מבחוץ ופפי תורג'מן בניהול משחק חכם, ברחה ל-33:46 ו-38:51. במחצית זו נגמר רק בתשע הפרש ובפתיחת המחצית השנייה חזרתו של קרני למגרש וזריקות מוצלחות של פריז מבחוץ הביאו להקטנת היתרון הירושלמי לארבע נקודות בלבד (70:66) אבל אז, ריצה של 0:12 לירושלים משתי שלשות של דובראש, דלזל ותומפסון הוליכה את המקומיים לנצחון המשכנע בסיום בהפרש של 20 נקודות.

חשוב לציין שדובראש קלע 13 מתוך 18 הנקודות שלו בארבע הדקות האחרונות וכללי תומפסון, אולי הזר הטוב ביותר בארץ, שבמפגן כמעט מושלם היה האחראי הכמעט בלעדי על הנצחון הגדול.

שפטו ויזובניק ולוי לעיני 2,000 צופים במלחה.

נקודות לירושלים: תורג'מן 22, תומפסון 21 (12 ריבאונדים וחמש הסימות), דלזל 9, דובראש 18, יוברסט 14.

נקודות לראשל"צ: פריז 27, רוברטס 12, קרני 10, בצר 8, ברנר 7, נוס וכוגן 4 כ"א, ליברמן 2.

גבעתיים אוהבת את הגביע

גבעתיים — אילת 91:107

מאת עמית בן

הסינדרלה של הגביע בשנים האחרונות, הפועל גבעתיים עשתה זאת שוב. לאחר הנצחון במשחק הראשון באילת 88:91, שהיה מפתיע אז, הביסה אמש הקבוצה מגבעתיים את הקבוצה מאילת במשחק הגומלין בהפרש של 16 נקודות – 91:107 (38:46).

המשחק נפתח בסערה מצד שתי הקבוצות וכבר בדקה ה-2 רשמנו תוצאה של 9:10 לאילת. בדקה ה-4 איבדה גבעתיים את גארי פלאמר, שביצע עבירה שלישית טכנית לאחר שנתלה הסל. אבל מאז יציאתו החלה גבעתיים ללחוץ על פני כל המגרש, אילת עברה להגנה אזורית ולא קלעה במשך חמש דקות תמימות סל.

גבעתיים ניצלה זאת לבריחה מ-25:24 בדקה ה-11 ל-30:40 בדקה ה-30, תוך כדי ניצול שליטה בריבאונד ההגנה וההתקפה כאחד (6:18 בחצי הראשון).

במחצית השנייה נהנתה גבעתיים כמו לכל אורך המשחק מיכולת טובה של עמוס פרישמן, ששיגר לחבריו שמונה אסיסטים והוסיף עוד 17 נקודות למאזנו, משחק לחימה יוצא מן הכלל של יובל אשכנזי, שהוסיף גם 20 נקודות בהתקפה, יכולת טובה של בנס ושני הזרים, בכיסט ופלאמר שהכיתו שורים צריכים להחליף בקבוצה אחרת, אך לא אותם.

גבעתיים רצה לכל אורך המחצית השנייה תוך ניצול חולשה גדולה של אילת והגיעה להפרש שיא של 80:101, בדקה ה-38.

רק ירידה לספסל של כוכבי גבעתיים בשתי הדקות האחרונות איפשרה לאילתים לצמק במעט את הפער.

באילת ניתן לציין שני שחקנים: גיא קנטור הצעיר שנכנס למשחק וביצע כמה מהלכים יפים ואנדרו קנדי שחרף הידיעה על מות אימו, היה למעשה היחידי באילת שהיה יעיל בהתקפה.

לסיכום: נצחון צודק לגבעתיים ותצוגת כדורסל מבישה של אילת.

שפטו זילברברג ודייניש לעיני 200 צופים בר"ג.

נקודות לגבעתיים: פלאמר 23, בסיסט 21, אשכנזי 20, פרישמן ובנס 17 כ"א, בעמן ושריקי 4 כ"א.

נקודות לאילת: קנדי 28, ראוסס, סימס ורוזנברג 12 כ"א, קנטור 10, חי 7, להב 6, מסלח 4.

ישראל לב טס אמש לאחר משחקה של אילת לאוקראינה כדי לרגל אחרי אודסה, יריבתה הבאה של גבעתיים בגביע קוראץ' ואנדרו קנדי טס לג'מייקה להלוויית אימו והוא ישוב למשחקה של אילת מול הגליל ביום ראשון.

נבחרת ישראל תקיים היום משחק אימון באולם אוסישקין מול הפועל ת"א במסגרת ההכנות לקראת המשחק מול הונגריה בחודש הבא.

אלכס גלעדי מסתער על הספורט הישראלי

יותר כסף ופחות סמים

מאת משה כהן

אלכס גלעדי מסתער גם על הספורט הישראלי. לאחר שהוא כבש בסערה מרשימה את הערוץ השני של הטלוויזיה ואת הוועד האולימפי הבין לאומי, הוא מתכוון להיכנס לעובי הקורה של הספורט על כל ענפיו. המסר שלו ברור: ספורט עם הרבה יותר כסף וספורט נקי מסמים.

לפני כשלושה חודשים הוקשו גבים לאמונן שאבן אלכס גלעדי עשה היסטוריה, כאשר הוא נבחר לשמש כחבר הוועד האולימפי הבין לאומי, גוף הנחשב ליוקרתי ולחשוב ביותר בספורט העולמי.

בסך הכל מונה הוועד האולימפי הבין לאומי 100 נציגים, ובין היתר ניתן לראות בפורום המכובד את הנסיכה אן והנסיך ממונאקו.

גלעדי מודה שהוא גם נהנה מסמכה גדושה של מזל שסייעה לו להיבחר לגוף הרם. האיש שדחף את מועמדותו הוא הנשיא הכל יכול של הוועד האולימפי, חואן אנטוניו סמאראנץ', הנחשב לידיד אישי, עוד משנות כהונתו של גלעדי כסמנכ"ל רשת הטלוויזיה הענקית, אן.בי.סי.

הבחירה לוועד האולימפי הבין לאומי היא לכל הדיעות דבר ידוע שישראלים רבים חלמו קבל את המינוי ובין היתר אף הוזכר שמו של חיים הרצוג.

כחבר הוועד האולימפי הבין לאומי חייב גלעדי להיבחר גם לוועד האולימפי הישראלי. ואכן, ביום חמישי תתקיים ישיבה מיוחדת בה תאושר חברותו.

גלעדי אינו מתכוון לשמש כקישוט בלבד. אומנם הוא מבהיר שאין לו זכות וטו, אבל יש בכוונתו להרתם למען הספורט הישראלי, בעיקר שני נושאים: גיוס כספים ותיקוי הספורט מסמים.

לדעתו, כיום לא מקצים מספיק סכומי כסף למען ההכנות לאולימפיאדות ורק גיוס של 50-70 מיליון דולר, יכול להקפיץ את הספורט הישראלי קדימה. ואכן, הוא מתכוון להרתם במלוא המרץ למען גיוס הכסף הגדול שכל-כך חסר לספורט הישראלי.

בנושא סמי המרץ גלעדי אינו מוכן להתפשר. הוא מתכוון להציע בדיקות מדגמיות, לאחר אירועי ספורט מתוך כוונה שלאולימפיאדת אטלנטה יגיעו ספורטאים ישראלים נקיים מסמי מרץ. "אולי לא נגיע במדליות, אבל גם לא ניתפס על שימוש בסמי מרץ, שהוועד האולימפי הכריז עליהם מלחמת חורמה", הוא מבקש להדגיש.

גלעדי רומז שהוא אינו מאושר מבחירתה של אטלנטה כמארחת המשחקים האולימפיים בשנת 96, בעיקר בגלל תנאי מזג האוויר הקשים באיזור בתקופת הקיץ. בתקופה זו מתאפיינת אטלנטה בחום כבד ובלחות קשה מנשוא ואפילו סופות ברקים מצפים לספורטאים, עובדה שעלולה לפגוע בתחרויות השונות.

לדעתו, על הספורטאים הישראלים להתכונן כבר כעת לקראת התנאים הקשים שמצפים להם בשנת 96.

המסר של גלעדי, שהופיע אתמול במסיבת עיתונאים מיוחדת בבית סוקולוב, ברור: תנצלו את הכישורים והקשרים שצברתי במשך השנים.

תזכורת מהדרבי: איל בן עמי וצחי זנטי (גבו למצלמה), שניים מהמצטיינים בשורות הפועל ת"א

הרביעיה השנייה של הפועל בדרבי

בכל הזמנים ד"4 כיבושים ב-90 דקות לאדומים שניצחו בדרבי ה-88 את מכבי ת"א – 2:4, עוד שב-15 המפגשים האחרונים כל המפעלים נזקפו לזכות הפועל רק 4 כיבושים. אכן, לאחר חמש וחצי שנים נופצה האגדה לבית מכבי ושוב כבש שחקן הפועל (שגיב אליהו) צמד שערים לרשת הצהובים, לאחר שב-89 עשה זאת לאחרונה המאמן-שחקן, משה סיני. לאחר הפסקה של 3 שנים שוב כבש איל ברקוביץ' ובדרך הקשה שער נצחון בנתניה. בני יהודה ממשיכה להוליך את הטבלה ללא הפסד, ערב מפגש הבית שלה עם מכבי ת"א מהפועל חיפה עד הפועל חיפה לא ניצחה בית"ר ת"א במשחק ביתי בלאומית במשך 20 חודש. לאחר הפסקה של חצי שנה מנצחת שוב בית"ר ירושלים במשחק חוץ

בעקבות משחקי השבת

מאת משה קנטון

האדומים חכו לשלום בעיר העברית הראשונה וזאת לאחר הפסקה של חמש וחצי שנים, בהם לא ניצחה הפועל את מכבי וזאת ב-150 מפגשים בכל המפעלים.

בתקופה זו כבשה הפועל את שער מכבי רק 4 פעמים ואילו הפעם היא עשתה זאת תוך 90 דקות, מול 10 מכבים, לאחר שקלינגר הורחק.

ה-2:4 הראשון והאחרון לזכות הפועל נקבע בדרבי בעונת 56-57 ואז כבשו להפועל רחביה רוזנבוים (2), חיים גלזר ומיכאלוב. נח רזניק ומרימוביץ' כבשו אז למכבי. במשך השנים כבשה מכבי ת"א 3 רביעיות בליגה לרשת הפועל.

אגב, לאחר חמש וחצי שנים נופצה האגדה לבית מכבי ושוב כבש שחקן הפועל (שגיב אליהו) צמד שערים לרשת המכבים, לאחר שקודם לכן עשה זאת לאחרונה המאמן-שחקן, משה סיני בנצחון האחרון ב-29.4.89, אז 2:3 לאדומים.

כעת עומד מאזן הנצחונות בליגה על 22:31 למכבי הפרש השערים ניצב על 80:108 למכבים וכל זאת ב-88 משחקי דרבי.

האלופה, מכבי חיפה התאוששה וחזרה לנצח לאחר 4 משחקים ללא נצחון, אלא שהיא עשתה זאת בדרך הקשה. סכן בדקה ה-7 החטיאה נתניה מהנקודה הלבנה, בדקה ה-7 נותרה נתניה עם עשרה שחקנים (לאחר הרחקתו של פיליפצ'וק) ורק בדקה ה-27 עלתה חיפה ליתרון משער עצמי של צפואת סהא. עם פתיחת המחצית השנייה השווה גבאי, חרף העדיפות המספרית של חיפה ורק שלוש דקות מהסיום חזר איל ברקוביץ' על מבצעו מלפני שלוש שנים וכבש שער נצחון בעיר היהלומים.

המוליכה, בני יהודה, התקשתה להשיג נקודה מול 10 שחקני מכבי פ"ת (גיא יצחק הורחק) אך נותרה יהודה ובראש הטבלה ללא הפסד וזאת ערב מפגשה הביתי עם מכבי ת"א. מכבי פ"ת לא נוצחה בחמישה מחזורים וירדה מהמקום ה-1 (לאחר ה-3:5 בנתניה) עד ל-1, אלא שביחד עם זאת לא נוצחה מכבי פ"ת בביתה מזה חמישה חודשים.

בית"ר ירושלים השיגה עונה זו נצחון חוץ ראשון וזאת לאחר הפסקה של חצי שנה, שעשה שניצחה אז בבאר-שבע וגם הפועל פ"ת השיגה הפעם נצחון חוץ דווקא באשדוד.

לאחר הפסקה של חמש שנים ניצחה באר-שבע את חולון, שלא ניצחה כבר חצי שנה במשחק חוץ (אז 2:3 על מכבי ת"א במשחק דרמאטי באיצטדיון ר"ג).

מכבי הרצליה עדיין ללא הפסד ביתי, בעוד שבעונה החולפת לא ניצחה הרצליה במשך שישה חודשים רצופים בבית.

נצחון ביתי ראשון לבית"ר ת"א בלאומית, לאחר הפסקה של 20 חודש וכמו אז, כן עתה, היתה הפועל חיפה זו שסיפקה לבית"רים שלוש נקודות והמאמן בית"ר כיום, אברהם מרצ'ינסקי (שאשתקד אימן בכפר-סבא) נקם בחיפאים את כשלונו אשתקד.

לחיפה היה זה הפסד ליגה חמישי ברציפות והקבוצה שקעה במקום האחרון בטבלה.

בליגה הארצית מוליכה חדשה בדמותה של מכבי קרית-גת, שעלתה מליגה א' וזאת לאחר הפסדה הראשון של מכבי יפו. לטיבה 5 תוצאות תיקו.

קנס כספי על ישראל

התאחדות הכדורגל האירופית קנסה את ההתאחדות הישראלית ב-10 אלף פרנקים שווייצים לאחר שארבעה מבדורגלניה הצעירים ספגו ארבעה כרטיסים צהובים במשחק לנבחרות האולימפיות של פולין וישראל שנערך בארץ.

המשחק נגד אורבייג'ן ייערך כמתוכנן ב-16 בנובמבר, על כך מסרה אופ"א. וכן המשחק נגד רומניה יתקיים ב-14 בדצמבר ברמת גן.

כמו כן התאחדות הכדורגל הבינלאומית הודיעה שהאצטדיונים הלאומיים של כל מדינה חייבים להיות עם מושבים ולא חלקם בעמידה. יוצא איפוא שאצטדיון רמת גן יווספו אליו כ-27 אלף על 13 אלף הקיימים.

● פולין. במחזור ה-11 בליגה הפולנית בכדורגל ניצחה לגיה וארשה את לך פוזנאן 0:1.

בראש צועדת קאטוביצ'ה עם 17 נקודות, לאחר שסיימה בתיקו אפס עם סוקול. היא מקדימה בנקודה את לגיה וארשה ווייאצ'ב לודג', שניצחה את פלוק 0:2.

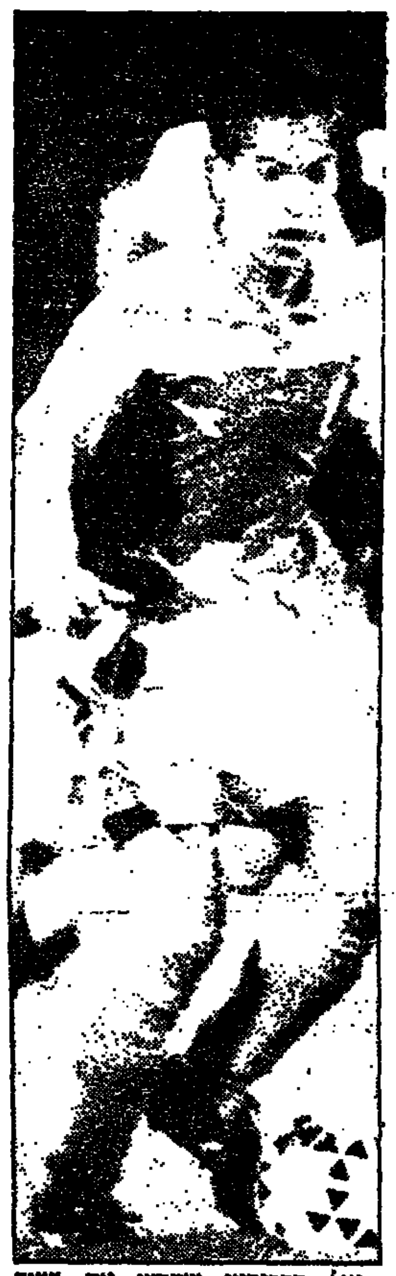

איל ברקוביץ' שכבש את שער הנצחון בשלהי משחקה של מכבי חיפה בנתניה, יועמד לדין משמעתי באשמת התחצפות כלפי ביים ידיד הנהלת התאחדות לכדורגל, גבריאל לוי

הפועל מטה אשר אלופה

קבוצת תשים בכדורעף של הפועל מטה אשר זכתה באליפות הפועל בכדורעף לנשים לאחר שגברה במשחק הגמר על הפועל עמק חפר בתוצאה 1:3 (9:15, 2:15, 15:7, 14:16). המשחק נערך באולם הפיס הקהילתי באור עקיבא.

באליפות הפועל בכדורעף לנשים השתתפו 4 קבוצות מהליגה הלאומית. נוסף לשתי הקבוצות שהגיעו לגמר נטלו חלק גם קבוצות הפועל בת ים והפועל כפר סבא.

לראשונה העניק מרכז הפועל פרסים כספיים לקבוצות הזוכות. קבוצה מנצחת זכתה ב-5000 ש"ח והקבוצה שהגיעה במקום השני קיבלה 2500 ש"ח. את הפרסים העניק לקבוצות יואב פלר, רכז ענף הכדורעף במרכז הפועל.

תיקו במשחק הצמרת

המשחק המסקרן בליגה התורכית בכדורגל (מחזור 9) בין גלאטסראי האלופה ופנרבחצ'ה נסתיים בתיקו 1:1.

בשיקטאש צועדת בראש עם 21 נקודות, ומקדימה בהפרש שערים את גאלאטה, לאחר שניצחה בחוץ את פטרולו פיסי 0:2.

בילבאו אצל ניוקאסל

גביע אופ"א

היום יחלו המשחקים הראשונים בסיבוב השני בגביע אופ"א.

במשחק המסקרן ביותר תארח המוליכה האנגלית הבלתי מנוצחת, ניוקאסל, את אתלטיקו בילבאו מספרד.

מוליכת הליגה הספרדית, ריאל מדריד, תתארח אצל דינמו מוסקווה. אסטון וילה, הקבוצה האנגלית שהדיחה את מחזיקת הגביע, אינטר האיטלקית, תתארח אצל טראבזון התורכית.

קאטוביצ'ה הפולנית תארח את בורדו מצרפת: קיספסט הונבד את לוורקוזן הגרמנית: מאריטימו מפורטוגל את יובנטוס האיטלקית: קייזרסלאוטרן מגרמניה את אודנסה מדנמרק: אדמירה וינה את קאן מצרפת: טרלבורגס משוודיה את לאציו האיטלקית. סיון את מארסה; סלוואן ברטיסלבה את דורטמונד הגרמנית: נאנט מצרפת את קאמיצ'ין מרוסיה. אינסברוק האוסטרית את לה קורוניה הספרדית: באודיסטה מפורטוגל את נאפולי מאיטליה.

הליגה הלאומית יוצאת הערב לדרך

כדורעף

מאת מיכאל אמקין

מחר יפתחו משחקי הליגה הלאומית בכדורעף ובמוקד תארח הפועל בת"ים את הפועל כפר-סבא בשעה 7 בערב באולם הספורט בבת"ים.

האלופה, הפועל מטה אשר תארח את הפועל המעפיל בהיכל הספורט בגעתן, הפועל העמקים תתמודד מול מכבי הרצליה והפועל קרית אתא תארח את מכבי ת"א בשעה 7 בערב בקרית אתא.

לראשונה העונה, יופיעו רק שמונה קבוצות בלאומית אך עובדה שללא ספק תגביר את העניין סביב המשחקים.

[illegible] בגיל 41, קריירה חדשה, הפעם בבתיים

אורדית בע"מ

ניתנת בזאת הודעה על כינוסה של אסיפה כללית סתנית של בעלי המניות בחברה, שתתקיים ביום ג' 25.10.94 בשעה 16.00 במשרדי החברה, בית אבות כספס, קרי שאול המלך 8 תל-אביב.

על סדר היום:

א. דיון החשבון מנהלים.
ב. אישור הדוח הכספי של החברה ליום 31.12.93.
ג. מינוי מנהלים וקביעת שכרם.
ד. מינוי רואה חשבון וקביעת שכרו.
ה. שונות.

כל בעל מניות שלא יוכל להשתתף באסיפה, רשאי למנות שליח, בתנאי שכתב המינוי יימסר במשרדי החברה 48 שעות לפני המועד הקבוע לפתיחת האסיפה.

בשם הדירקטוריון

אוקטובה החזקות בע"מ

(להלן: "החברה")

אסיפה כללית שלא מן המנין של בעלי מניות החברה תתקיים ביום 27/10/94 שעה 09:30 במשרדי החברה ברח' התעשיה 4 תל-אביב.

על סדר היום:

הגדלת חלקה של החברה בבנק הרומני Bank De Credit Industrial Si. comercial S.A (להלן: "הבנק") ע"י רכישת 20% מזכויותיו של בעל ענין בחברה (שהינו תושב חוץ) בבנק, המהוות 10% מכלל הזכויות בבנק, כנגד תשלום סך של $821,000.
לאחר הגדלת הזכויות תחזיק החברה 41.4% מזכויותיו של בעל הענין בבנק, המהוות 20.7% מכלל הזכויות בבנק.

כל בעל מניות המעוניין להשתתף באסיפה באמצעות שליח יפקיד כתב מינוי 48 שעות לפני השעה היעודה לכינוס האסיפה.
אם תוך חצי שעה מהמועד שנקבע לאסיפה הנ"ל לא ימצא מניין חוקי, תידחה האסיפה ליום 28 אוקטובר 1994 באותה שעה ובאותו מקום.
לא ימצא מניין חוקי באסיפה שנידחתה כאמור, יהיו שני חברים הנוכחים בעצמם או על ידי שלוח מניין חוקי.

הדירקטוריון

תקד אינווסטמנטס בע"מ

(להלן: "החברה")

ניתנת בזאת הודעה על כינוס אסיפה כללית שלא מן המנין של החברה, שתתכנס ביום ג', ה-8.11.94 בשעה 07:30 בבוקר במשרדי החברה ברחוב המצודה 24 באזור.

ועל סדר יומה:

הגדלת ההון הרשום של החברה.

כל בעל מניות המבקש להשתתף באסיפה באמצעות יפוי כח יידרש להפקידו במשרדי החברה 48 שעות לפני האסיפה.

בפקודת הדירקטוריון

בלשכת ההוצאה לפועל בתל-אביב

המבקש: גמסון אסוס
ע"י ב"כ עוה"ד
שמואל סקריה
רח' פינסקר 6 א' ת"א

- נגד -

המשיבה: אבוט ג'יזל

אזהרה

1. אזהרה זו מופנית אל הגברת אסוס ג'יזל, או אל בא כוחה.
2. עפ"י החלטת כב' ביהמ"ש מה 30.5.94 וכן מה-20.4.94, אנו מביאים לידיעתך בזאת כי: –
א. הח"מ מונה ככונס נכסים בתיק הוצל"פ מס' 01-02654-62-4 המתנהל כנגדך, לגבי הנכס בחלקה 63 גוש 6264 תת חלקה 19.
ב. הח"מ מתעתד לקבל את אישור ראש הוצל"פ להסמיכו, במסגרת היותו כונס נכסים, לבצע את רישום הערות הזכויות בנכס האמור, ולחתום על כל המסמכים הדרושים לצורך העברת חלקו בהקדם האפשרי, על שם הזוכה – אסוס גמסון.
ג. הח"מ שומר לעצמו את הזכות עפ"י הדין להמשיך בהליכי הוצל"פ עשרים יום לאחר פרסום אזהרה זו, במידה ולא יענה על ידך או באמצעות בא כוחך.
3. לידיעתך.

שמואל סקריה, עו"ד

נהג!
בחרות מהירות והרבה זהירות
רנודה

מודעות
בהטבות הגדולות ביותר!
177-022-29 29

תרום דם הציל חיי אדם

هكذا من الأصل

هكذا عن الأصل

כל דבר

טלוויזיה

חינוכית

08.00 יומני המאה ה־20 – סידרת תעודה הסוקרת מן הדרבב האמריקני את האירועים ההיסטוריים בעולם מסוף מלחמת העולם הראשונה ועד סוף שנות ה־60.
08.30 ספרות – קריאת כיוון – ילדים בלשים (כ).
08.55 חשבון פשוט – הנדסה – גיאומטריה – בא להכיר (כ).
09.25 הגיל הרך – סיפרו לי – פילוני וחבריו – יצור משונה (כ).
09.35 בארץ האגדות – הצרצר והמנוע (כ).
09.40 הגיל הרך – סיפורים בערבית – כאן יא מכאן – מיץ פסל.
09.50 בננות בפירמות – מולי סם לירה.
09.55 טוב לדעת – מסך פתוח לחינוך – מבזק חדשות בנושא חינוך.
10.00 קשר משפחתי – התמודדות עם מולות ילד.
10.30 חברה – עניין של זמן – סיבוב מסוכן (כ).
11.00 מדע הטכנולוגיה – דיומי בעקבות התגליות הגדולות – הנרי פאבר – עולם החרקים.
11.20 מדעים – בגיה למעלה – נתבונן בכוכבים.
11.35 אנגלית.
11.55 טוב לדעת – מסך פתוח לחינוך – מבזק חדשות בנושא חינוך (ש.ח.).
12.00 גיאוגרפיה של א"י – פני הארץ – מעלות "מעלות" (תרגום לערבית).
12.20 מדעים – אשנב אל הטבע – סוקצפיה (תרגום לערבית).
12.35 אשנב אל הטבע – תולשה (תרגום לערבית).
12.45 ספרות – מספרות העולם – פיודור דוסטוייבסקי (חלק א').
13.30 שעת כושר.
13.55 טוב לדעת – מסך פתוח לחינוך – מבזק חדשות בנושא חינוך (ש.ח.).
14.00 פינגו – סדרה מדובבת בהנפשה.
14.05 דר הדרור – סדרה חדשה מדובבת בהנפשה.
14.20 פילוני וחבריו – סדרה מדובבת בהנפשה.
14.30 סימון המכשפה – סדרה קומית בריטית. סימון הוא נער רגיל תחמד בן 10, אולם יש בו דבר אחד שונה – חברתו הטובה ביותר היא מכשפה המצטרפת אל סימון לכל מקום.
14.45 סיפורי רח' אלון – סדרה של 10 סיפורים קצרים. 15.00 חדש בעיניים – תכנית מקורית של הטלוויזיה החינוכית.
17.00 ערב חדש.

כללית

06.30 חדשות בעברית – מבזק.
06.31 מהדורת חדשות בערבית.
06.45 "האופנוענים ממאדים" – סדרה בהנפשה (דיבוב עברי).
07.00 "בוקר טוב ישראל" – תכנית הבוקר של הטלוויזיה.
15.30 "תום וג'רי" – רוד ההמשך (דיבוב עברי).
16.00 חדשות.
16.05 "אריק" – אריק נקלע שוב ושוב למצבים מביכים בהופכו לכלב (תרגום עברי־ערבי).
16.30 "בטבע הדיגים" – סדרה על בעלי חיים שונים במקום המגורים הטבעי ודרך התפתחותם הטבעית (תרגום עברי־ערבי).
16.55 "אגדה של מקום" – נחמה כהן מספרת על "אור בקצה המערה".
17.00 ערב חדש (הטלוויזיה החינוכית).
17.30 "הלקטנים" – סדרת דרמה יוקרתית של הבי־בי־סי (תרגום עברי־ערבי).
18.00 "עכבר־בלש" – סדרת ריגול מסיבב המסורת (דיבוב עברי).
18.15 חדשות באנגלית.
18.30 "אפרופו" – תכנית דיון בענייני השעה (תרגום לעברית).
19.00 חדשות.
19.30 "הכל נשבר במשפחה" – סדרה קומית ישראלית.
20.00 "מבט" – מהדורת חדשות עם מוספים + "שבשבת".
20.55 ההגרלה השבועית של הלוטו בשידור חי.
21.00 "רוזאן" – סדרה קומית אמריקנית (תרגום עברי־ערבי).
21.30 "מבט שני" – תחקירים, כתבות וראיונות באולפן.
22.30 "10 1/2 – עם יאיר לפיד" – תכנית אירוח ובידור שבועית חדשה, בשידור חי.
23.30 חדשות.
23.35 "במחוז הראשון" – סדרת דרמה ב־4 חלקים – עיבוד מיוחד לטלוויזיה של ספרו המפורסם של אלכסנדר סולז'ניצין "במחוז הראשון", בכיכובם של רוברט פאוול, ריקסור גארנר, רוברט ג'די, להרן מלאה, כריסטופר פלאמר ועוד. מוזייר אברהם החלק השלישי (תרגום עברי־ערבי).

ערוץ 2

14.00 "פלסטפוס".
14.05 "זיראו ווק – מוסיקה 2".
15.00 "עומר" – סדרת אנימציה מדובבת לילדים.
15.30 "קריס קרוס" – פרק מסתורי מתרחש בבית הספר.
16.00 "היפים והאמיצים" – אופרת סבון בהמשכים.
17.00 חדשות.
17.30 ספורטTV סדרה בנושאי ספורט בהפקה מקורית.
18.00 "סאואר ריינג'ר" – סדרת הילדים המצליחה ביותר בארה"ב ובאנגליה.
18.30 "זוף פרדייס".
19.00 "אלף" – סדרה קומית.
19.30 "מי הבוס?" – סדרה קומית.
20.00 חדשות.
20.30 "גלגל המזל" – שעשועון.
21.00 "לא הדפקים השבוע". יהודה ברקן מגיש מתיחות חדשות וישנות ומפספסים מכל העולם.
21.45 "היצור מסוכן" – סרט קולנוע. הסרט הרביעי בסדרת הארי המזוהם. הפעם חוקר הארי סדרת מקרי רצח מסתוריים על סט של צילומי סרט. עם קלינט איסטווד ופטרישיה קלארקסון. במאי: באדי ואן הורן, ארה"ב, 1988.
23.40 "מבזק הספורט העולמי של ג'ילט".
24.00 חדשות.
00.05 "מגזין הספורט העולמי של ג'ילט" – המשך.
00.10 "שיר כלילה".

המזרח תיכונית

12.00 תכניות מסחריות; 13.00 מועדון 700; 13.30 סרט: 15.30 מייסי מאוס – העכבר הארי; 15.55 ג'וני קווסט (סדרה חדשה); 16.20 העכבר המסוכן (מצויירת); 16.45 הבית המעופף (מצויירת); 17.10 תעודה; 18.10 כח הצלה 911 – סדרה דרמטית; 19.20 חדשות; ערבית; 19.30 "24 שעות – סי.אן.אן. מדווח"; 20.00 פספוסים – וידאו אמריקאי ביתי משעשע; 20.30 מסע בחלל – הדור החדש (סדרה); 21.20 תכנית חדשה; 22.10 מועדון 700; 23.00 תכניות מסחריות.

כבלים

ערוץ 3

08:0 שידור מקומי
09:0 לחיות את החיים – אופרת סבון פרק 86
09:45 צעירים חסרי מנוח – אופרת סבון פרק 1162
10:30 ארוחים בסלון – תכנית אירוח
11:00 לוסי אהבתי – קומדיה
11:30 אנטונלה – טלנובלה פרק 16
12:15 מרפי בראון – קומדיה מרפי ומיילס מוליכים לשדר טקס בלעדי ונקלעים לצרות. עם: קנדיס ברגן, גרנט שוד.
12:40 פלקון קרסט – דרמה פרק 113
13:30 המאמן – קומדיה
14:00 הקופסה – קליפים ישראלים
14:10 שלושים ומשהו – דרמה היריבה הבלתי צפויה של מדהה מכבים את היחסים שבינה לבין גארי להילוך גבוה.
15:00 טופז – טלנובלה פרק 99
15:50 נוטס לנדינג – דרמה
16:40 שלושה בדירה אחת – קומדיה
17:05 ספינת האהבה – קומדיה המותו לשעבר של ד"ר בריקר מגיעה לביקור עם בתה היפה והסכביסה את גופר לצרות: אימו של אייזק מנסה להתחמק מסמור מוזהבי. והדתה של ג'ולי מצליחה לשגע את כל הצוות.
17:55 הקופסה – קליפים ישראלים
18:05 לחיות את החיים – אופרת סבון פרק 187
18:45 צעירים חסרי מנוח – אופרת סבון פרק 163
19:30 שידור מקומי
20:00 אנטונלה – טלנובלה פרק 161 לוקרסיה הנוסטת מבקשת מניקולס להתחתן עם אנטונלה בוקום האפשרי, לטובת רוחם של אבלודרו ומירנדה שמנסים בכל כוחם להפוך את היוצרות. 20:50 פלקון קרסט – דרמה פרק 114 ריבין מסרבת לנטוש את תינוקה ומנסה לשכנע את קול שאינו האב; קול מתעמת עם מליסה על רקע יחסיה עם כריסטופר; ג'וליאן נשבר מהאשמותיה הנוקבות של בתו ומוליס להתאבד.
21:40 ושפי על הבר – קומדיה פרייזר חושש לגורל איברו של בנו החינוק, ומוליס לחסוף אותו לפני הבריות. עם: קלסי גרמר, בבי ניורוויט, ג'יי רובינסון.
22:05 סיינפלד – קומדיה איליין, ג'רי, קרמר וג'ורג' מתערבים מי יוכל להתגבר מבין להמן המבוקש ביותר; פיתויים שונים בודקים מקשים על התחרות.
22:35 פרייזר – קומדיה ניילס מגלה שלכבד בביתו עם רופין, אך מתקשה לבנל את המצב. עם: דוויד הייד פירס, ג'ין ליווס.
23:00 רוזי אוניל – מתח קרבאוך (אר אסנר) מואשם בטעות שהדליף מידע לעיתונות, ומחליט לפרוש. רוזי (שרון גלס) מנסה לשכנע אותו לשוב למחלקה.
23:50 ג'וק היקר – קומדיה
24:15 קגני ולייסי – פעולה
01:05 מלחמת העולמות – מדע בדיוני

ערוץ סרטים

10:30 רב המרגלים ריילי (1984, ארה"ב) דרמת ריגול. סיפורו של סידני ריילי, מגדולי המרגלים, שקריירת עלילותיו עדיין כמוסות ונסתרות. עם: סם ניל.
11:55 סרט קצר – "בשידור חי"
12:45 קיין ומייבל (1936, ארה"ב) דרמה קומית. קלרק גייבל, אלוף אגרוף, ומריון דייוויס, כוכבת תיאטרון, שונאים זה את זה, אבל לאיש יחסי הציבור שלהם יש רעיונות אחרים: הוא מביים רומן ביניהם. במאי: לויד בקון.
14:15 סוונגלי (1983, ארה"ב) דרמה. פיטר אוטול מככב כמוסיקאי מודע שהופך זמרת רוק צעירה (ג'ודי פוסטר) לכוכבת. במאי: אנתוני הרווי. זו גרסה שלישית לרומן של ג'ורג' דו מורייה.
15:50 שקר היחה (1981, ארה"ב) דרמה רומנטית בכיכובו של מט דילון. ספור אהבה בין נער עני לבת עשירים, למרות התנגדות ההורים. הם בורחים ומתמודדים עם קשיי החיים. עם מינדי פישר, מט דילון, חי אקסטון, כריסטופר קונלי ואיבון דה קרלו. במאי: דיוויד פישר. (100 דק)
17:35 משבר אמונה (1990, ארה"ב) סרט מתח בכיכובם של ג'יימס ברולין ותג ופסטר, המגלל את סיפורו של ארכיבל אלבן, שמוצא עצמו כחשוד עיקרי ברצח הבוס החדש שלו ומחפש נואשות משהו שיוכיח את חפותו. במאי: ג'יימס קפשמן. (87 דק)
19:05 תרופה קטלנית (1991, ארה"ב) דרמה. רופאה צעירה, שעוברת לגור בעיירה כפרית קטנה, נתבעת לדין על ידי משפחתה של ילדה, שמתה במהלך טיפול. במאי: ריצ'רד קולה. עם: ורוניקה האמל ומתון ראסן. (93 דק)
20:40 ספיישל: מאחורי הקלעים של הסרט "סבירה לאחור" עם ג'ף ברידג'ס
21:05 ערב אקשן: אקשן ג'קסון (1988, ארה"ב) סרט פעולה רווי מתח ופעלולים, שבמרכזו שוטר בעל שיטות פעולה לא מקובלות (קרל ווטרס) שמואשם ברצח. הנבל הוא תעשיין רכב בעל שאיפות פוליטיות עזות, שנוהג לחסל את יריביו. עם: שוקרית האביטי וקריג ט. נלסון ("הטבאגר"). (91 דק)
22:40 ערב אקשן: עוקץ העקרב (1989, ארה"ב) פעולה. ברנל תעשייתי, שהוא גם מרגל, גונב שבב מחשב ממעבדות מחקר באמריקה המרכזית. סוכן אינטרפול יוצא בעקבותיו, נעזר באשה שעברה לסה בפעול הברחות מסתורית הידועה בכינוי "העקרב". מותח רצוף עולם עם רייווד ברטון והנרי רון וילסון. במאי: מייקל ואגצ'יס. (82 דק)
24:05 מוות בכמים (1991, ארה"ב) מתח. עורך דין חובב נשים מתבגר להיפטר מרעייתו העשירה, להשיג את מכירתו השוויה וגם לזכות במשרת שופט מחוזי. אבל הדרך לפשע המושלם קשה. עם בריאן, ורוניקה קרטרייט וסימור קאסל. במאי: ג'יל קונרין ("שוטר-ברבור"). (86 דק)
01:35 הצדק שבלב (1993, ארה"ב)

ערוץ ילדים

06:30 להתלבש עם שש – מבזירים על הבוקר
08:10 להתלבש עם שש
08:40 המוסך של כאילו – עכברונים, כואגאל
09:10 גינת ההפתעות
09:15 הבוקרים המופלאים פרק 13
09:40 ארוטן ואליביה פרק 13
10:10 הכיתה המעופפת
10:15 הימן ושליטי היקום פרק 2
10:50 קשרי משפחה פרק 57
11:40 בוורלי הילס 90210 פרק 1
12:40 לוני טונס
13:00 המוסך של כאילו – ארום וכחול, עכברונים
13:30 גינת ההפתעות
13:50 אבן ההלומות פרק 25
14:00 3 המוסקטרים פרק 7
14:30 שעת אפס – אולפן חי 10
14:35 היה היה אדם פרק 11 התקופה הפיאודלית, מסעי הצלב, ובניית הקתדרלות הגדולות בשיטות מתקדמות.
15:00 הכיתה המעופפת – אולפן חי
15:05 הימן ושליטי היקום פרק 5
15:30 הכיתה המעופפת: אולפן חי – שיעור פרטי
15:40 הגלגול הבאאל פרק 21
16:00 הכיתה המעופפת: שעשוע
16:15 הגג – משחק טלוויזיה אינטראקטיבי בשידור חי
16:30 בוורלי הילס 90210 פרק 5
17:20 הכיתה המעופפת: אולפן חי – אלף בית
17:30 לוני טונס
17:40 הכיתה המעופפת: אולפן חי – ערוץ הילדים מתקשר אליך
17:50 גינת ההפתעות
17:55 הבוקרים המופלאים פרק 14 18:20 ארוטן ואליביה פרק 13
18:50 המוסך של כאילו – עכברונים, כואגאל

הצגה שניה

22:00 בעלה של הספרית (1992, צרפת) דרמה של פטריס לקונט ("סוד של מר הייר") המשלבת הומור עם ארוטיקה. עלילה: בן 50 מגשים חלום ילדות להינשא לספרית, אך כל אהבה מסתיימת ברוח לסוף מרגי. עם: ז'אן רושפור ואנה גלינה. (78 דק)
23:25 סירוקו (1951, ארה"ב) דרמה. המפרי בוגרט, שמבריח נשק בדמשק של 1925, מתאהב בבתו המתוקה של קולונל צרפתי. השילוב בין רומנטיקה ועסקים מתגלה כמקור לתסבוכות גדולות. עם מרטה טורן ולי ג'יי קב. במאי: קרטיס ברנהרדט.

ערוץ שש פלוס

19:30 שכנים, שכנים – אופרת סבון פרק 639

ע. צופיה / היום בטלוויזיה

לנסות	לוותר

מאה שנה לפרשת דרייפוס

בסתיו 1894 הואשם הסרן היהודי, אלפרד דרייפוס, בריגול נגד צרפת. פסק דינו היה: מאסר עולם. בטקס פומבי משפיל נשללו דרגותיו. אחרי שהוגלה בחרפה ל"אי השטן" התברר כי מקבת מסמכי ההאשמה זויפו. דרייפוס היה קורבן לעלילה אנטישמית. 12 שנה נמשך מאבק עיקש בין תומכיו של דרייפוס ובין מגיני כבוד הצבא, ובסופו זוכה דרייפוס מכל אשמה בידי ביהמ"ש העליון, הורד זיכוחו, עד היום מהדהדת פרשת דרייפוס בציבוריות הצרפתית ובעולם היהודי.

במשדר המיוחד של "מבט שני" יחזה עימנואל הלפרין מטקס הצבת פסלו של דרייפוס בחצר משרד ההגנה בפריס; יאגב טוקר ישוחח עם שר ההגנה הצרפתי; יהודה קווה ישחזר את עלילת השב"כ על יצחק מרדכי בפרשת אוטובוס 300; שחקני תיאטרון "גשר" יציגו קטעים מן המחזה "משפט דרייפוס"; השחקן הבריטי דרק ג'קובי יגלם את דמותו של אמיל זולה; עימנואל הלפרין יקרא קטעים מן ה"אני מאשים" של זולה; באולפן ידונו היסטוריונים בפן האנטישמי של הפרשה ובקשר בין דרייפוס ובין שלטון וישי והפרשה מיטראן. עורך ומנחה: מיכאל קרפין.

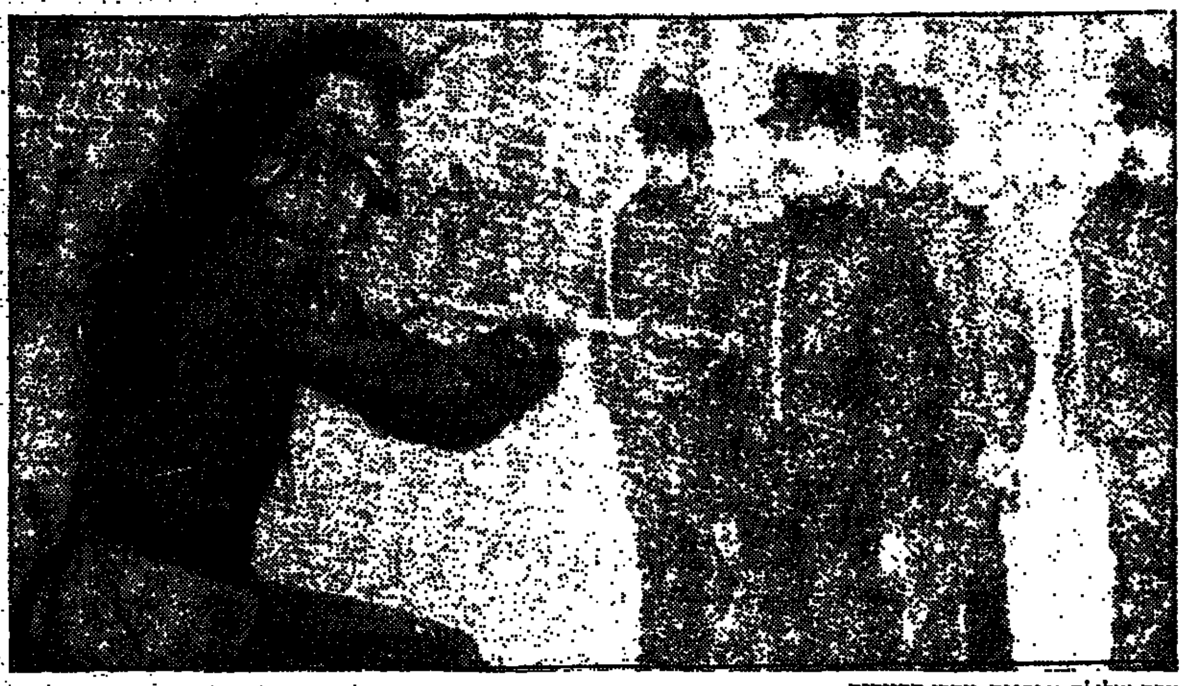

טקס שלילת הדרגות מסרן דרייפוס

19.55 בשאים פלוס – קומדיה קל מבצאת עבודה בשארץ שעשועים כשבאר מגיע לעזור היא מבצאת את הסיפוק האמיתי בעבודתה אל יוצא לסיור בעולם כעצרת קלשה ויראו וכורסא נוחה.
20.20 הכדור והר לקפר – קומדיה פלה, הבחור לשעבר של קפר מנסה להחזיר ולשבות את ליבו. שתי שותפותיו מצליחות לשכנע כי פלה רוצה לשלום בחזרה ולהחזיר אותו לכיוון שאינו מעניין אותו.
20.45 הכל נשאר במשפחה – קומדיה ריצוני הליבליות של מייק עוזרות לסבתן, בשתתבטות לקידום בעבודה עוזרות לזמוק מצבי בכלל בתוך.
21.10 האנבר – פעולה

רדיו

קול המוסיקה

06.06 לקום עם מוסיקה.
07.35 פרטים על שדרי היום ב"קול המוסיקה".
08.05 לקום עם מוסיקה – שעה שלישית.
09.00 תכניות הבוקר של "קול המוסיקה" – א. סוויטה בנוגזלינה: "סמאבת מאטר". ב. "מינור לסולנים, מיתרים, עוגב ותזמורת; פרסקובלדי: קפריצ'ו מס. 9 מתוך ספר הקפריצ'י השני – טוקטה מס. 9 וטוקטה מתוך ספר הטוקטות השני.
10.05 הידן: רביעיית כלי קשת במי־במול מגור, אופ. 20/1; מוצרט: קטעים מתוך "נישואי פיגרו", בעיבוד לכלי נשיפה וקונטרבס של ב. טארטוריוס; צ'ייקובסקי: סימפוניה מס. 4 בפה מינור, אופ. 36.
11.35 שניטקה: מונולוג לוויולה ולתזמורת.
12.00 בטהובן: סימפוניה מס. 2 ברה מגור, אופ. 36; רביסי: שיר אסיתורו. חמישה שירים צרפתיים, בעיבוד בנג'מין בריטן.
13.10 מנדלסון: סימפוניה במי־במול מגור, אופ. 20. גרשווין: "אמריקני בפריס".
13.57 בימת שיר – אריה סיוק: "גבעולות הבול".
14.05 שבוע בתזמורת.
14.06 הדרך – צלילים וקולות בעקבות הזמן.
16.00 "בבקשה" ק. פ. ע. באך: פרירסונטה ק. פ. ע. באך: סינפוניה כלה מגור; בטהובן: רביעייה, אופ. 18 מס. 6; פורה: שירים; ברוקנר: רביעייה בדו מינור.
18.00 מאולם ההקלטות – זכריה פלאבין – פסנתר – ליסט: פרלוד ופוגה על אותיות השם באך; בטהובן: סונטה מס. 28 בלה מגור, אופ. 101; סקריאבין: סונטה מס. 7, אופ. 64.
19.05 "צלילים בין ערבים" – גלינקה: וריאציות על נושא של מוצרט; פרנצ': אימפרומפטו מס. 5 / נוקטורנים מס. 4 ו־6 / בוקרולה מס. 6; מנדלסון: שלישיית פסנתר ברה מגור, אופ. 11.
20.00 בימת שיר – הלית ישורון: "זרדים". 11.
20.03 פלסטרינה בראי הקשת: "ותמנה נפשי את ה'".
21.00 עניין של הסכמה – מבחר מתכניות "עניין של" מן השנה שחלפה.
23.00 צלילים לסיום של יום – ויד הזהב – אבנים גדולים. מהקלטות היסטוריות. חדי – "אשולר" בניצוחו של ארתורו טוסקניני חלק שלישי.

רשת א'

06.06 שירים עבריים.
08.05 שגרתים – מלח הארץ.
08.55 קראי ספר.
09.05 פתוח.
09.55 מתבון יומי.
10.05 סלנדיר – שיחות מדע במשרים.
11.05 שירים עבריים.
12.05 ארץ מולדת.
14.05 מסד הסיפורים.
15.05 בראש צעיר – מגזין יומי לילדים ולבני נוער.
16.05 בכותרות – מגזין שבועי על אנשים, מקומות ומקדשים בתקשורת.
17.05 קול האמוניות – "ספונדבונד".
18.05 בלי מדרשה.
19.05 זמן מורשת.
20.00 מבט לשרשת – הפתכה המסלוליזה הישראלית.
20.50 פרק היום בתנ"ך.
21.00 ברכי נפשי – פרקי שירה.
25.05 שירים עבריים.

רשת ב'

06.06 הבוקר הזה – חדשות + מוסיקה.
09.05 מה היה לנו שם.
10.05 הכל דינמיקה.
12.05 בתנה היום – משדר צהריים + מוסיקה.
14.05 רבעי קסם.
15.05 יומן הרץ.
15.45 עיתונות הרץ.
16.05 צבע הבקר.
16.57 רגע של עברית.
17.05 חמש אחרי החדשות.
18.05 היום הזה – חדשות + מוסיקה.
19.05 שעת תנדה.
20.05 שירים עבריים.
20.57 רגע של עברית.
21.05 כותרות מבט היום הזה.
21.15 אנחנו החבושים.
23.05 אמצע הלילה.
00.05 זמן חצות.
00.30 אמצע הלילה.
01.05 מועדון הלילה השלישי.
05.05 אור ראשון.

רשת ג'

06.06 הכל פתוח.
07.05 אקטון ג'.
09.05 בוקר בוקר.
10.05 תכנית עשר.
11.05 סיאם הוה.
12.05 אהבה עצמית.
13.05 להיט.
14.00 עגלה – חדשות הגוף של רשת גימל.
14.05 חדש חדש ומחודש.
15.05 חולה רדיו.
16.05 קופסת הלהיטים.
17.05 מצעד הפזמונים הלועזי.
20.05 M.T.V גימל.
21.05 בתול הבורות, תחנה מרכזית – שעה עם אבץ.
22.05 שיר לאמוני.
23.05 חולם בוקר.

גלי צה"ל

05.02 בוקר טוב צה"ל – תכנית בוקר לחיילים.
05.56 באמון מילולי – פינתו של אבשלום קור.
06.00 הוארק + מבזק ידיעות.
06.05 אוניברסיטה משודרת – "אתיקה צבאית" – "צבא הדמוקרטיה". מרצה פרופ' אסא כשר.
06.30 בוקר טוב ישראל.
07.07 שבע אפס שבע.
08.00 בוקר טוב ישראל – מהדורה שנייה.
09.05 קפה בבוקר.
10.05 נכון לעכשיו.
12.50 בילוי היום – מדריך יומי בנושאי תרבות ובידור.
13.00 כבתורי היום – יומן לסיכום חדשות הצהריים ותגובה.
13.15 כוסל בספק – תכנית ראיות.
15.05 יש עם מי לדבר – ארנון ליפשיץ בשיחות טלפוניות עם מאזינים בענייני היום.
15.55 באמון מילולי – פינתו של אבשלום קור.
16.00 שעה לפני.
17.00 ערב טוב ישראל.
18.05 שעה קלה על כלכלה.
18.30 סוף היום.
19.55 חדשות לחיילים.
20.00 מבט לחדשות.
20.30 לנתור של עירך – מגזין גל־צה"ל לענייני רפואה ובריאות. עורך: אוהד גרת. מגישים: פרופ' מרדכי רביד ואוהד גרת.
22.05 רוקנרול – מוסיקה בריאה.
23.05 זמנים – היום שוכח.
00.00 זמן חצות – יומן לסיכום חדשות הערב.
00.10 בישנך לילה – תכנית מוסיקלית.
02.00 לצרכים לישון – מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה.

גלגל"צ

07.05 שירה בוקר.
09.05 "התקשורת" – שירים לרינגה טבב הרוח.
10.05 "עכשיו".
12.05 "טוב אדי".
13.05 "שמונה".
14.05 "שומר לדרך".
15.05 "יואב קיסר במסקף לכסקף".
16.05 "יוהם בכבישי".
18.05 "צ'לכלנה".
20.05 "שתיקה הכבישים".
22.05 "לילה טוב".

קולנוע

תל־אביב

גורדון: האשה שיצרה שמש שושום א"ה 18.00, 20.00
אורלנדו א"ה 20.00
גן העיר 1: מלאך התשוקה א"ה 17.00, 19.30, 21.45
גת: ארבע חתונות ולוויה אחת א"ה 16.50, 19.25, 21.55
דיזנגוף 1: רומן על אמת א"ה 11.00, 13.05, 15.10, 17.15, 19.40, 21.50
דיזנגוף 2: שלושת הצבעים – כחול א"ה 13.05, 19.40.
שלושת הצבעים – אדום א"ה 15.10, 21.50.
שלושת הצבעים – לבן א"ה 11.00, 17.15
דיזנגוף 3: ברכה – עולם מופלא א"ה 11.00, 15.10, 17.15, 19.40, 21.50
אשה מסובכת א"ה 13.05
דקל: זאב א"ה 19.15, 21.35
הוד 1: פורסט גאמפ א"ה 13.30, 16.30, 19.15, 22.00
הוד 2: הזיים שלי א"ה 13.30, 17.00, 19.30, 22.00
הוד 3: מציאות נושכת א"ה 13.30, 17.00, 19.30, 22.00
הוד 4: הלקוח א"ה 13.30, 16.30, 19.15, 22.00
הקלנוע: קיקה א', ד', ה' 17.00, 19.30, 21.45
חן 1: צרות בכותרות א"ה 17.00, 19.25, 21.55
חן 2: אהבה של גבר לאשה א"ה 11.30, 14.30, 17.00, 19.25, 21.50
חן 3: ספיד א"ה 11.30, 14.30, 17.00, 19.30, 21.50
חן 4: המסיכה א"ה 11.00, 14.30, 17.00, 19.30, 21.50
חן 5: מלך האריות א"ה 17.00, 19.30, 21.50
מילת 1: הלקוח א"ה 17.00, 19.30, 22.00
מילת 2: שקרים אמיתיים א"ה 16.30, 19.15, 22.00
מילת 3: מציאות נושכת א"ה 17.00, 19.15, 22.00
לב 1: רוצחים מלידה א"ה 11.45, 14.00, 16.50, 19.30, 22.00
לב 2: מריה, מריה ומריו א"ה 12.00, 14.15, 17.00, 19.45, 22.00
לב 3: עירום א"ה 14.50, 22.00
לב 4: גשם של אבנים א"ה 14.00, 17.00, 19.45, 22.00
בד פיש א"ה 12.10
מוזיאון ת"א 1: היומן של נני מורטי א"ה 17.00, 19.45, 22.00
מקסים החדש: האח של דריקס א"ה 19.30, 21.40
סינמטק 1: לחם ושוקולד א', ב', ד', ה' 17.00, 19.30, 21.45. ג' 17.00, 19.30
צפון: שמש בוגדנית א"ה 16.00, 19.00, 21.45
רב אור 1: הצרוק א"ה 17.00, 19.30, 21.50
רב אור 2: אבא מדרתית א"ג, ה' 17.00, 19.30, 21.50. ד' 17.00, 19.30
רב אור 3: אריק הצללים א"ה 21.50
אבא מדרתית ד' 21.50
תפשה בחיתולים א"ה 17.00, 19.30
רב אור 4: תמונות קצרות א"ה 17.30, 21.00
רב אור 5: סיפור מרובע ברונקס א"ה 17.00, 19.25, 21.55
שחף 1: פורסט גאמפ א"ה 16.30, 19.15, 22.15
שחף 2: סכנה ברורה ומיידית א"ה 16.30, 19.15, 22.15
תל־אביב 1: ספירה לאחור א"ה 17.00, 19.30, 22.00
תל־אביב 2: סכנה ברורה ומיידית א"ה 16.30, 19.15, 22.00
תל־אביב 3: הלקוח א"ה 16.30, 19.15, 22.00

חיפה

אורלי: ספיד א"ה 19.00, 21.15
סינמה קפה מוריה
היומן של נני מורטי א"ה 19.30, 21.30
סינמה קפה עממי
1 – בשם האב א"ה 19.00, 21.15
2 – שלושת הצבעים – אדום. א"ה 19.15, 21.15
עצמון 1: ספירה לאחור א"ה 16.30, 19.00, 21.20
עצמון 2: פורסט גאמפ א"ה 16.15, 18.45, 21.20
עצמון 3: שקרים אמיתיים א"ה 16.15, 18.15, 21.15
עצמון 4: סכנה ברורה ומיידית א"ה 16.15, 18.45, 21.15
עצמון 5: הלקוח א"ה 16.30, 19.00, 21.20
פנורמה 1: שמש בוגדנית א"ה 16.15, 18.45,
רומן על אמת א"ה 21.30
פנורמה 2: רוצחים מלידה א"ה 16.30, 19.00, 21.30
פנורמה 3: מציאות נושכת א"ה 16.30, 19.00, 21.30
רב אור 1: ארבע חתונות ולוויה אחת א"ה 16.30, 19.00, 21.20
רב אור 2: אהבה של גבר לאשה א"ה 16.30, 19.00, 21.20
רב אור 3: המרוק א"ה 16.30, 19.00, 21.20
רב גת 1: צרות בכותרות א"ה 16.35, 19.00, 21.30
רב גת 2: זאב א"ה 16.30, 19.00, 21.20
רב מור 1: אהבה של גבר לאשה א"ה 16.30, 19.00, 21.30
רב מור 2: אהבה של גבר לאשה א"ה 16.30, 19.00, 21.30
רב מור 3: ספיד א"ה 16.30, 19.00, 21.30
רב מור 4: צרות בכותרות א"ה 16.30, 19.00, 21.30
רב מור 5: ארבע חתונות ולוויה אחת א"ה 16.40, 19.05, 21.30
רב מור 6: מלך האריות א"ה 17.00, 19.00, 21.30
רב מור 7: המסכה א"ה 17.00, 19.10, 21.30

קריות

קריון 1: הלקוח א"ה 19.00, 21.30
קריון 2: שקרים אמיתיים א"ה 16.45, 19.00, 21.30
קריון 3: סכנה ברורה ומיידית א"ה 19.00, 21.30
קריון 4: ספיד א"ה 16.45, 19.00, 21.30.
המגנה לוקה הכל א"ה 16.45
קריון 5: מציאות נושכת א"ה 19.00, 21.30
קריון 6: ספירה לאחור א"ה 16.45, 19.00, 21.30.
מלך האריות א"ה 16.45
קריון 7: רומן על אמת א"ה 19.00, 21.30.
סגור חשבון עם אבא א"ה 16.45
קריון 8: רוצחים מלידה א"ה 19.00, 21.30
קריון 9: פורסט גאמפ א"ה 16.45, 19.00, 21.30
צ'ק פתוח א"ה 16.45

ירושלים

גיל 1: ספירה לאחור א"ה 17.00, 19.30, 22.00
גיל 2: פורסט גאמפ א"ה 16.00, 19.00, 21.45
גיל 3: רומן על אמת א"ה 17.00, 19.15, 21.45
גיל 4: פורסט גאמפ א"ה 18.00, 21.00
גיל 5: רוצחים מלידה א"ה 17.00, 19.30, 22.00
גיל 6: שקרים אמיתיים א"ה 16.00, 19.00, 21.45
גיל 7: הלקוח א"ה 16.30, 19.00, 21.30
גיל 8: סכנה ברורה ומיידית א"ה 16.00, 19.00, 22.00
חן 1: זאב א"ה 16.45, 19.20, 21.50
חן 2: ארבע חתונות ולוויה אחת א"ה 17.00, 19.30, 21.50
חן 3: אהבה של גבר לאשה א"ה 16.50, 19.25, 21.55
חן 4: צרות בכותרות א"ה 17.00, 19.25, 21.55
חן 5: ספיד א"ה 19.30, 21.50.
תפשה בחיתולים א"ה 17.00
חן 6: המרוק א"ה 17.00, 19.30, 21.50
חן 7: מלך האריות א"ה 17.00, 19.30, 21.50
רון 1: זאב א"ה 17.00, 19.15, 21.30
רון 2: ספיד א"ה 17.00, 19.15, 21.30
תיאטרון ירושלים: שמש בוגדנית א"ה 18.45, 21.30

רמת גן — גבעתיים

אראונים 1: צרות בכותרות א"ה 16.50, 19.20, 21.50
אראונים 2: זאב א"ה 16.45, 19.20, 21.50
אראונים 3: ספירה לאחור א"ה 17.00, 19.30, 21.50
רב גן 1: ארבע חתונות ולוויה אחת א"ה 16.55, 19.20, 21.55
רב גן 2: אהבה של גבר לאשה א"ה 19.25, 21.55
מלך האריות א"ה 17.00
רב גן 3: ספיד א"ה 17.00
רב גן 4: פורסט גאמפ א"ה 16.30, 19.10, 21.55

אור־יהודה

גיל 1: ספיד א"ה 17.00, 19.30, 22.00
גיל 2: המסכה א"ה 17.00, 19.30, 22.00
גיל 3: ספיד א"ה 16.30, 19.15, 22.00
גיל 4: הלקוח א"ה 16.30, 19.15, 22.0

אשדוד

גיל 1: פורסט גאמפ א"ה 16.30, 19.15, 22.00
גיל 2: ספירה לאחור א"ה 17.00, 19.30, 22.00
גיל 3: צרות בכותרות א"ה 17.00, 19.30, 22.00
גיל 4: רומן על אמת א"ה 16.45, 19.15, 21.30
גיל 5: זאב א"ה 16.30, 19.15, 22.00

קרית מלאכי

היכל התרבות: ספיד א"ה 19.15, 21.45
הקריה: סכנה ברורה ומיידית א'-ה' 17.00, 19.30, 21.30

באר־שבע

רב נגב 1: צרות בכותרות א"ה 16.50, 19.25, 21.55
רב נגב 2: אהבה של גבר לאשה א"ה 16.50, 19.25, 21.55
רב נגב 3: ארבע חתונות ולוויה אחת א"ה 17.00, 19.30, 21.55
רב נגב 4: ספירה לאחור א"ה 16.50, 19.25, 21.55
גיל 1: פורסט גאמפ א"ה 16.30, 19.15, 22.00
גיל 2: הלקוח א"ה 16.30, 19.15, 22.00
גיל 3: סכנה ברורה ומיידית א', ב', ד', ה' 16.30, 19.15, 22.00. ג' 16.30
גיל 4: ספירה לאחור א"ה 16.30, 19.15, 22.00

בת־ים

חן 1: זאב א"ה 16.45, 19.20, 21.50
חן 2: צרות בכותרות א"ה 16.50, 19.25, 21.55
חן 3: ארבע חתונות ולוויה אחת א"ה 17.00, 19.30, 21.55
חן 4: פורסט גאמפ א"ה 16.30, 19.10, 21.55
חן 5: ספירה לאחור א"ה 17.00, 19.30, 21.50
חן 6: סכנה ברורה ומיידית א"ה 16.45, 19.15, 21.50
חן 7: אהבה של גבר לאשה א"ה 17.00, 19.25, 21.55

הוד־השרון

כרמת: המסיכה ב', ד', ה' 19.15, 21.30

הרצליה

אודיטוריום דניאל: שמש בוגדנית א"ה 19.00, 21.45
מגדיין 1: הלקוח א"ה 19.30, 22.00
מגדיין 2: אהבה של גבר לאשה א"ה 19.30, 22.00
סטאר 1: ספירה לאחור א"ה 19.20, 22.00
סטאר 2: סכנה ברורה ומיידית א"ה 22.00
הלקוח א"ה 19.40
סטאר 3: פורסט גאמפ א"ה 19.20, 22.00

חדרה

לב 1: פורסט גאמפ א"ה 16.40, 19.15, 22.00
לב 2: זאב א"ה 16.45, 19.15, 22.00
לב 3: צרות בכותרות א"ה 17.00, 19.20, 22.00
לב 4: הלקוח א"ה 22.00
תפשה בחיתולים א"ה 17.00, 19.25

חולון

גל 1: ספירה לאחור א"ה 17.00, 19.30, 22.00
גל 2: רוצחים מלידה א"ה 22.00
שקרים אמיתיים א"ה 16.30, 19.15
גל 3: ארבע חתונות ולוויה אחת א"ה 19.15, 22.00
גל 4: סכנה ברורה ומיידית א"ה 19.15, 22.00
גל 5: רומן על אמת א"ה 16.30, 19.15, 22.00

כפר־סבא

גיל 1: ספירה לאחור א"ה 17.00, 19.30, 22.00
גיל 2: צרות בכותרות א"ה 17.00, 19.30, 22.00
גיל 3: רוצחים מלידה א"ה 19.30, 22.00
תפשה בחיתולים א"ה 17.00
גיל 4: פורסט גאמפ א"ה 16.30, 19.15, 22.00
גיל 5: שקרים אמיתיים א"ה 16.45, 19.15, 22.00
גיל 6: סכנה ברורה ומיידית א"ה 16.30, 19.15, 22.00
גיל 7: מציאות נושכת א"ה 16.45, 19.15, 22.00
עמל: גשם של אבנים ב' 19.00, 21.15. ג', ד' 19.15

נס־ציונה

גיל 1: ספירה לאחור א"ה 16.30, 19.15, 22.00
גיל 2: הלקוח א"ה 16.30, 19.15, 22.00
גיל 3: פורסט גאמפ א"ה 16.30, 19.15, 22.00
גיל 4: סכנה ברורה ומיידית א"ה 19.15, 22.00
תפשה בחיתולים א"ה 17.00

נצרת עלית

גיל 1: מציאות נושכת א"ה 16.45, 19.00, 21.30
גיל 2: רומן על אמת א"ה 16.45, 19.00, 21.30
גיל 3: ספירה לאחור א"ה 16.45, 19.00, 21.30
גיל 4: סכנה ברורה ומיידית א"ה 21.30
ספיד א"ה 16.45, 19.00
גיל 5: אהבה של גבר לאשה א"ה 16.45, 19.00, 21.30
גיל 6: פורסט גאמפ א"ה 16.30, 19.15, 22.00
גיל 7: זאב א"ה 16.30, 19.15, 22.00

נתניה

גיל 1: פורסט גאמפ א"ה 16.30, 19.15, 22.00
גיל 2: סכנה ברורה ומיידית א"ה 16.30, 19.15, 22.00
גיל 3: רוצחים מלידה א"ה 22.00
רומן על אמת א"ה 17.00, 19.30
גיל 4: ספירה לאחור א"ה 17.00, 19.30, 22.00
גיל 5: הלקוח א"ה 16.30, 19.15, 22.00
חן השרון 1: צרות בכותרות א"ה 17.00, 19.25, 21.55
חן השרון 2: זאב א"ה 17.00
חן השרון 3: ארבע חתונות ולוויה אחת א"ה 17.00, 19.25, 21.55
חן השרון 4: אהבה של גבר לאשה א"ה 16.50, 19.25, 21.50

פתח־תקוה

היכל 1: ספירה לאחור א"ה 17.00, 19.30, 22.00
היכל 2: פורסט גאמפ א"ה 16.30, 19.15, 22.00
היכל 3: צרות בכותרות א"ה 17.00, 19.30, 22.00
רם 1: ספיד א"ה 16.30, 19.15, 22.00
רם 2: סכנה ברורה ומיידית א"ה 16.30, 19.15, 22.00
רם 3: ספיד א"ה 17.00, 19.30, 22.00

ראשון־לציון

חן 1: צרות בכותרות א"ה 17.00, 19.30, 22.00
חן 2: אהבה של גבר לאשה א"ה 16.50, 19.25, 21.50
חן 3: זאב א"ה 21.55
תפשה בחיתולים א"ה 17.00
חן 4: ארבע חתונות ולוויה אחת א"ה 17.00, 19.25, 21.50
קניון הזהב 1: צרות בכותרות א"ה 17.00, 19.30, 22.00
קניון הזהב 2: הלקוח א"ה 16.45, 19.30, 22.00
קניון הזהב 3: פורסט גאמפ א"ה 16.30, 19.30, 22.15
סטאר 1: זאב א"ה 19.30, 22.00
סטאר 2: מלאך התשוקה א"ה 19.30, 22.00
סטאר 3: תפשה בחיתולים א"ה 19.30, 22.00
סטאר 4: ספיד א"ה 19.30, 22.00
נפטון: מציאות נושכת א"ה 19.30, 21.45

רחובות

חן 1: צרות בכותרות א"ה 19.15, 21.50
חן 2: זאב א"ה 19.00, 21.35
חן 3: גשם של אבנים א"ה 19.30, 21.45
חן 4: ארבע חתונות ולוויה אחת א"ה 19.25, 21.50

רמת־השרון

כוכב: רוצחים מלידה א"ה 21.40

רעננה

כוכבים: האשה שיצרה שמש שושום א' 19.30, 21.30
מארק 1: ספירה לאחור א"ה 17.00, 19.30, 22.00
מארק 2: צרות בכותרות א"ה 17.00, 19.30, 21.50
מארק 3: אהבה של גבר לאשה א"ה 19.30, 22.10
ספיד א"ה 17.00
מארק 4: פורסט גאמפ א"ה 16.30, 19.15, 22.00
מארק 5: זאב א"ה 19.30, 22.00
תפשה בחיתולים א"ה 17.00

אשקלון

גיל 1: פורסט גאמפ א"ה 16.30, 19.15, 22.00
גיל 2: ספירה לאחור א"ה 17.00, 19.30, 22.00
גיל 3: סכנה ברורה ומיידית א"ה 16.30, 19.15, 22.00
גיל 4: הלקוח א"ה 16.45, 19.15, 22.00
גיל 5: רומן על אמת א"ה 17.00, 19.30, 22.00
חן 1: זאב א"ה 17.00, 19.25, 21.50
חן 2: אהבה של גבר לאשה א"ה 17.00, 19.25, 21.50
חן 3: צרות בכותרות א"ה 17.00, 19.30, 21.50
חן 4: ספיד א"ה 17.00, 19.30, 21.50
חן 5: ארבע חתונות ולוויה אחת א"ה 17.00, 19.30, 21.50

כרמיאל

סינמה 1: הלקוח א"ה 19.00, 21.30
סינמה 2: צרות בכותרות א"ה 19.00, 21.30
סינמה 3: זאב א"ה 19.00, 21.30

לוד

סטאר 1: הלקוח א"ה 19.30, 22.00
מלך האריות א"ה 17.00
סטאר 2: זאב א"ה 19.30, 22.00
תפשה בחיתולים א"ה 17.00
סטאר 3: המסיכה א"ה 17.00, 19.30, 22.00

מגדל העמק

מבנה 1: המשחק בבוורלי הילס 3 א"ה 19.00, 21.30
מבנה 2: המסכה א"ה 19.00, 21.30
מבנה 3: ספיד א"ה 19.00, 21.30

ערד

סטאר 1: שקרים אמיתיים א"ה 16.30, 21.45
סטאר 2: זאב א"ה 19.45, 21.45
מלך האריות א"ה 17.30, 18.00
סטאר 3: הלקוח א"ה 19.30, 21.45
תפשה בחיתולים א"ה 17.00